NEIL GAIMAN

Ilustrații de DAVE MCKEAN

cartea cimitirului

NEMIRA

NEIL GAIMAN s-a născut în Anglia în 1960, iar în prezent trăiește în Statele Unite, lângă Minneapolis, Minnesota.

Scriitor profesionist de peste douăzeci de ani, Gaiman figurează în topul primilor zece autori postmoderni din *Dictionary of Literary Biography*, fiind considerat un „star rock" al lumii literare datorită legiunilor de cititori împătimiți. Creator prolific (autor de romane, bandă desenată, poezii, scenarii etc.), în 2001 romanul său *Zei americani* este premiat cu Hugo, Nebula, Bram Stoker, SFX și Locus, devenind un bestseller longeviv. Îi urmează în 2005 *Băieții lui Anansi*, cu același mare succes la public, iar în 2002 romanul pentru copii *Coraline* devine bestseller internațional și câștigă numeroase premii: Hugo, Nebula, Bram Stoker, BSFA, Elizabeth Burr. Comicsurile sale au fost și ele răsplătite cu premii prestigioase, *Sandman* nr. 19 fiind recompensat în 1991 cu premiul Word Fantasy pentru povestire (prima bandă desenată din lume care obține un premiu literar).

NEIL GAIMAN

cartea cimitirului

Traducere din limba engleză
LIVIU RADU

NEMIRA

Coperta colecției: Dana MOROIU, Corneliu ALEXANDRESCU
Ilustrația copertei: © 2008 by Dave McKean

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GAIMAN, NEIL
Cartea cimitirului / Neil Gaiman ; trad.: Liviu Radu. -
București: Nemira Publishing House, 2010
ISBN 978-606-8134-41-3

I. Radu, Liviu (trad.)

821.111-31=135.1

Neil Gaiman
THE GRAVEYARD BOOK
© 2008 by Neil Gaiman

Ilustrații interior: © 2008 by Dave McKean

© Nemira, 2010

Redactor: Ioana STĂNESCU
Tehnoredactor: Corneliu ALEXANDRESCU

Tiparul executat de Monitorul Oficial R.A.

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-8134-41-3

La prețul de vânzare se adaugă 2% reprezentând valoarea
timbrului literar ce se virează Uniunii Scriitorilor din România.

Îi zornăie oasele
Pe caldarâm
E doar un pârlit
Al nimănui.

Versuri populare pentru copii

1

Cum a ajuns Nobody în cimitir

În beznă era o mână, si mâna ținea un cuțit. Cuțitul avea plăsele din os negru șlefuit și o lamă mai fină și mai ascuțită decât a unui brici. Dacă te tăia, se putea să nici nu-ți dai seama că te-a tăiat, cel puțin nu imediat.

Cuțitul făcuse aproape toate cele pe care trebuia să le facă în casă, și atât plăselele, cât și lama sa erau ude.

Ușa de la stradă era încă deschisă, doar un pic, arătând locul pe unde se strecuraseră cuțitul și omul care-l ținuse în mână, iar șuvițe de ceață nocturnă se furișau și se împleteau în casă prin ușa deschisă.

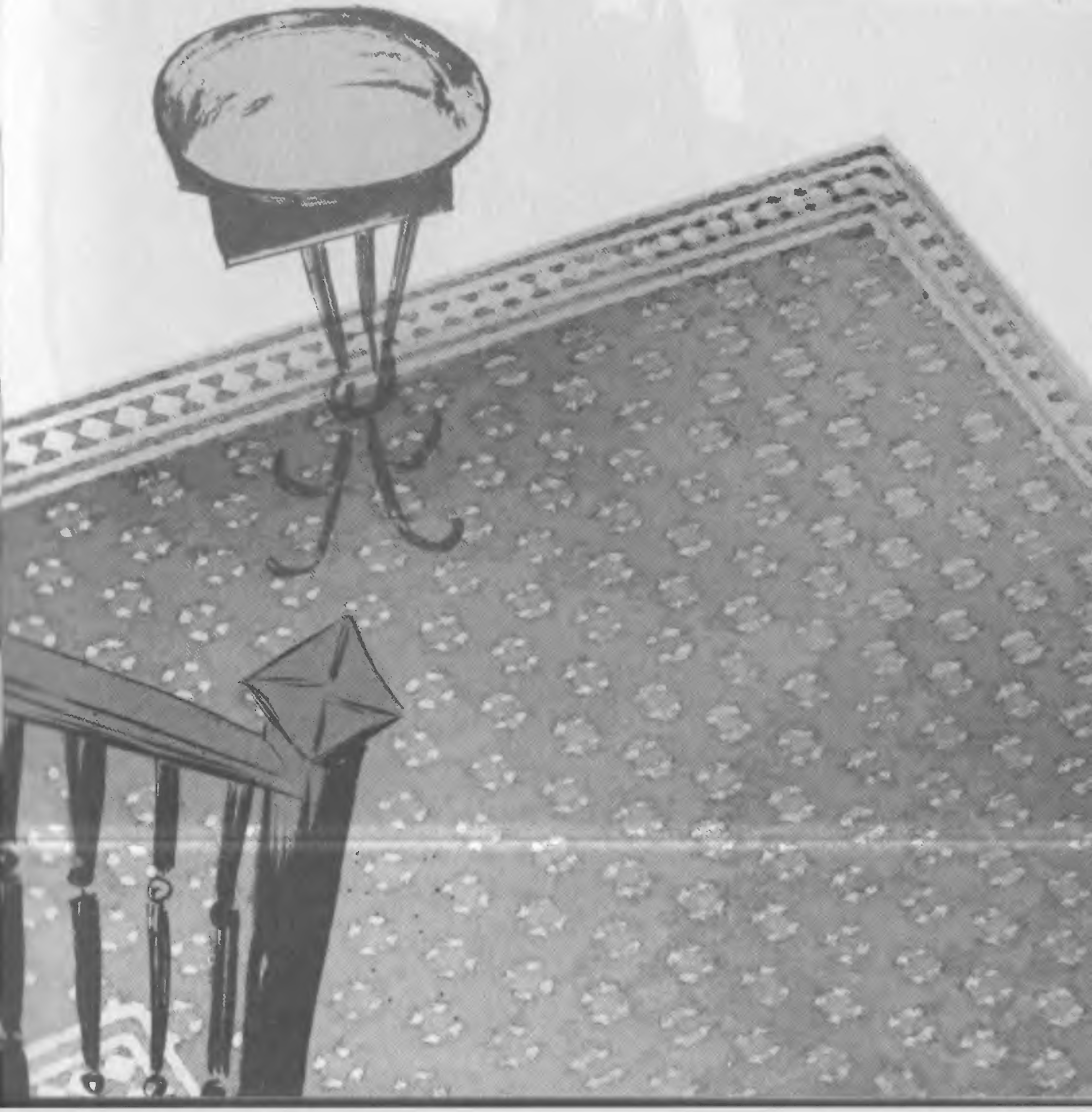

Individul numit Jack se opri pe palier. Cu mâna stângă scoase o batistă mare, albă din buzunarul hainei sale negre și șterse cu ea cuțitul și mâna sa dreptă, înmănușată, cu care îl ținea; apoi aruncă batista. Vânătoarea era aproape terminată. O lăsase pe femeie în patul ei, pe bărbat pe podeaua dormitorului, și pe fetița mai mare, în dormitorul ei în culori luminoase, înconjurată de jucării și de modele asamblate doar pe jumătate. Singurul de care mai trebuia să se ocupe era cel mic, un prunc. Încă unul, și-și termina complet treaba.

Își îndoi și dezdoi degetele. Individul numit Jack era, înainte de orice, un profesionist sau așa se considera el și nu-și permitea să zâmbească până când treaba nu era terminată complet.

Avea părul negru, ochii îi erau negri și purta mănuși de piele neagră, din cea mai subțire piele de miel.

Încăperea pruncului se afla în partea cea mai de sus a casei. Individul numit Jack urcă scările, păşind cu paşi tăcuți pe covor. Apoi deschise ușa mansardei și intră. Pantofii săi erau din piele neagră și lustruiți atât de bine încât arătau ca niște oglinzi negre: puteai să vezi luna reflectată în ei, mititică și plină doar pe jumătate.

Luna cea adevărată lumina prin fereastră. Lucirea ei nu era puternică, fiind estompată de ceață, dar individul numit Jack nu avea nevoie de prea multă lumină. A lunii îi era suficientă. Se descurca.

Deslușea silueta copilului în țarc: capul, membrele și torsul.

Țarcul avea laturi înalte, ridicate, ca să-l împiedice pe copil să iasă din el. Jack se aplecă, ridică mâna dreaptă, cea care ținea cuțitul, ținti pieptul...

...apoi coborî mâna. Silueta din țarc era un ursuleț de pluș. Acolo nu se găsea niciun copil.

Ochii individului numit Jack erau obișnuiți cu lumina slabă a lunii, așa că nu avea niciun chef să aprindă lumina electrică. Și, la urma urmei, lumina nu era foarte importantă. El avea alte talente.

Individul numit Jack adulmecă aerul. Ignoră mirosurile care pătrunseseră în cameră odată cu el, înlătură mirosurile pe care le putea ignora fără niciun risc, se cufundă în mirosul făpturii pe care venise s-o găsească. Simți mirosul copilului: un miros de lapte, ca al prăjiturilor cu fulgi de ciocolată, și duhoarea acră a unui scutec ud, de unică folosință, pentru timpul nopții. Simți mirosul șamponului pentru copii în părul lui și ceva mic și cauciucat pe care îl avea copilul – *o jucărie*, își zise el, apoi, *nu, e ceva pentru supt*.

Copilul fusese acolo. Fusese acolo cu puţin timp în urmă. Individul numit Jack se lăsă condus de nasul său pe scara din mijlocul casei înalte, înguste. Verifică baia, bucătăria, dulapul mare şi, în cele din urmă, holul de la parter, în care nu era nimic de văzut în afară de bicicletele familiei, o grămadă de pungi goale pentru cumpărături, un scutec căzut pe duşumea şi tentaculele vagabonde de ceaţă care pătrunseseră în hol din stradă, prin uşa deschisă.

Individul numit Jack scoase un sunet, un mormăit ce conţinea atât frustrare, cât şi satisfacţie. Îşi strecură cuţitul în teaca din buzunarul interior al hainei sale lungi, apoi ieşi în stradă. Aici era lumina lunii, erau lumini stradale, dar ceaţa se întinsese pretutindeni, reducea lumina şi amortiza sunetele, făcând noaptea întunecată şi înşelătoare. Individul privi în josul colinei, spre luminile magazinelor închise, apoi în susul străzii, unde ultimele case înalte suiau pe colină în calea lor către întunericul vechiului cimitir.

Individul numit Jack adulmecă aerul. Apoi, fără să se grăbească, începu să meargă în susul dealului.

Încă de când învăţase să meargă, copilul fusese disperarea şi încântarea mamei şi a tatălui său, pentru că nu mai existase un copil atât de înclinat să hoinărească, să se caţăre pe tot felul de lucruri, să intre şi să iasă din tot felul de chestii. În noaptea aceea, copilul fusese trezit de zgomotul făcut de ceva care căzuse la etajul de sub el. După ce se trezise, se plictisise curând şi începuse să caute o cale de a ieşi din ţarc. Acesta avea laturile înalte, ca nişte pereţi, dar copilul era convins că poate să le escaladeze. Avea nevoie doar de o treaptă...

Împinse ursuleţul său mare, auriu, de pluş într-un colţ al ţarcului, apoi, ţinându-se de balustradă cu mâinile sale

micuțe, puse piciorul în poala ursulețului, celălalt picior pe capul ursulețului și se împinse în poziția de drepți, apoi pe jumătate se cățără, pe jumătate se rostogoli peste balustradă, ieșind din țarc.

Ateriză cu un bocănit surd pe o moviliță de jucării jumulite, unele dintre ele fiind cadouri primite de la rude la prima sa zi de naștere – care fusese cu mai puțin de șase luni în urmă –, altele moștenite de la sora sa mai mare. Fu surprins când se lovi de podea, dar nu plânse: dacă plângi, o să vină și o să te pună la loc în țarc.

Se târî afară din încăpere.

Scara care ducea în sus era înșelătoare și dificilă, nu reușea s-o stăpânească pe deplin. Descoperise însă că treptele care duceau în jos erau destul de simple. Le coborî țopăind din treaptă în treaptă, pe funduleț̦ul său dolofan.

Supse din suzetă, obiectul de cauciuc despre care mama sa începuse să-i spună că-i prea mare ca să-l aibă.

Scutecul se desfăcuse în timpul călătoriei sale pe fund, în josul scărilor, iar când copilul ajunse pe ultima treaptă, când ajunse în holișor și se ridică, scutecul căzu. Copilul rămase îmbrăcat doar într-o cămășuță de noapte. Scările care duceau înapoi, în camera sa și către familia sa, erau abrupte și dificile, dar ușa către stradă era deschisă și-l invita...

Copilul ieși din casă, ezitând un pic. Ceața se înfășură în jurul său ca un prieten pierdut cu mult timp în urmă. Apoi, nesigur la început, dar cu viteză și cu încredere din ce în ce mai mari, băiatul merse iute către deal.

Ceața era tot mai rară cu cât te apropiai de culmea dealului. Luna nouă lucea, nu la fel de tare ca soarele, dar suficient cât să se vadă cimitirul, suficient pentru asta.

Uite!

Puteai să vezi capela funerară abandonată, uşile de fier cu lacăt, iedera de pe laturile clopotniţei şi un copăcel ce crescuse în jgheabul de scurgere, la nivelul acoperişului.

Puteai să vezi plăci funerare, morminte, cripte şi plăci memoriale. Puteai să vezi ţâşnitul sau goana ocazională a unui iepure sau un şoarece-de-câmp sau o nevăstuică strecurându-se din tufărişuri şi traversând aleea.

Ai fi putut vedea aceste lucruri la lumina lunii, dacă ai fi fost aici noaptea.

N-ai fi văzut o femeie albă, dolofană care mergea pe cărare în apropierea porţilor din faţă, iar dacă ai fi văzut-o şi ai fi privit-o mai atent ţi-ai fi dat seama că erau doar raze de lună, ceaţă şi umbră. Femeia albă, dolofană era totuşi acolo. Mergea pe cărarea care ducea către poarta din faţă, printre o mulţime de pietre funerare pe jumătate căzute.

Porţile erau încuiate. Erau întotdeauna încuiate, iarna de la ora patru după-amiaza, vara de la opt seara. Un gard din fier, cu vârfuri ascuţite în partea superioară, înconjura o parte din cimitir, restul fiind mărginit de un zid înalt din cărămizi. Barele porţii erau foarte apropiate: l-ar fi împiedicat pe un adult să treacă printre ele, ar fi oprit chiar şi un copil de zece ani.

– Owens! strigă femeia cea albă, cu o voce care ar fi putut să fie foşnetul vântului prin iarba înaltă. Owens! Vino şi uită-te la asta!

Femeia se ghemui şi privi ceva de pe sol, în timp ce o pată de umbră se mută în lumina lunii, dovedindu-se a fi un bărbat încărunţit, de vreo patruzeci şi cinci de ani. Bărbatul se uită în jos – spre soţia sa –, apoi se uită la ce se uita şi ea, după care se scărpină în cap.

– Coană Owens, întrebă el, pentru că venea dintr-o epocă mai politicoasă decât a noastră, e ceea ce cred eu că e?

Și în momentul acela făptura pe care o privea păru că o zărește pe doamna Owens, pentru că deschise gura, lăsând suzeta de cauciuc pe care o sugea să cadă pe pământ, apoi întinse un pumn mic, dolofan, de parcă ar fi vrut cu tot dinadinsul să se prindă de degetul alb al doamnei Owens.

– Să mă ia naiba dacă ăsta nu-i un prunc! zise domnul Owens foarte uimit.

– Sigur că-i un prunc, spuse soția sa. Întrebarea e: Dar ce să facem cu el?

– Într-adevăr e o întrebare, zise soțul. Oricum, nu-i întrebarea *noastră*. Pentru că acest copil este viu, fără nicio îndoială, deci în acest caz nu are nimic de-a face cu noi, nu face parte din lumea noastră.

– Uită-te la zâmbetul lui! spuse doamna Owens. Are cel mai frumos zâmbet.

Și, cu mâna ei lipsită de substanță, mângâie părul blond, ciufulit al băiatului. Băieţelul chicoti, încântat.

Un vânt rece bătu prin cimitir, mânând ceața în locurile mai joase (pentru că vechiul cimitir acoperea tot vârful dealului, iar cărările sale înconjurau culmea în sus și-n jos, apoi reveneau). Un zăngănit: cineva împingea și scutura poarta veche, lacătul greu și lanțul care o țineau închisă.

– Uite, spuse Owens, a apărut familia copilașului, ca să-l ducă înapoi în căminul iubitor. Lasă-l pe micuț în pace, adăugă el, pentru că doamna Owens îl luase în brațele ei imateriale pe prunc, mângâindu-l și alintându-l.

– Individul ăla nu pare să facă parte din familia nimănui, zise doamna Owens.

Bărbatul în haină neagră abandonase poarta principală și examina acum poarta mai mică, laterală. Și aceasta era bine încuiată. Cu un an în urmă, în cimitir avuseseră loc acte de vandalism, iar consiliul Luase Măsuri.

– Hai, doamnă Owens, lasă-l să-l ia. E un scump... spuse domnul Owens, dar văzu o fantomă, rămase cu gura căscată și se pomeni că nu-i vine în minte nimic de zis.

Ai putea să crezi – și, dacă ai crede, ai avea dreptate – că domnul Owens n-ar fi trebuit să fie atât de surprins văzând o fantomă, având în vedere că domnul și doamna Owens erau ei înșiși morți și fuseseră așa de câteva sute de ani, și având în vedere că întreaga lor viață socială – sau aproape toată – fusese petrecută împreună cu cei care erau și ei morți. Dar exista o diferență între cei din cimitir și *chestia aceea:* o siluetă simplă, pâlpâitoare, de culoarea cenușie a unui televizor ce nu recepționează decât zgomot de fond, cuprinsă de-o emoție primară și de-o panică ce-i copleși pe cei doi Owens de parcă ar fi fost propriile lor simțăminte. Trei siluete, două mai mari, una mai mică, dar numai una era clară, era mai mult decât un contur sau o pâlpâire. Iar silueta spuse: *Copilul meu! Vrea să-i facă rău copilului meu!*

Un zăngănit. Bărbatul de afară căra o ladă grea, de metal, pentru gunoi, trăgând-o pe alee către zidul înalt ce înconjura partea aceea a cimitirului.

– Apărați-l pe fiul meu! zise fantoma, iar doamna Owens își spuse că era vorba despre o femeie; bineînțeles că era vorba despre mama copilului.

– Ce ți-a făcut? întrebă doamna Owens, dar nu-și închipui că fantoma putea s-o audă.

Moartă recent, sărmana, își spuse ea. E întotdeauna ușor să mori plăcut, să te trezești la momentul potrivit în locul

în care erai îngropat, să-ţi accepţi moartea şi să faci cunoştinţă cu ceilalţi locuitori. Făptura asta era doar panică şi teamă pentru copilul ei, iar panica sa, pe care cei din familia Owens o simţeau ca un ţipăt piţigăiat, atrăsese atenţia, pentru că din tot cimitirul veneau alte siluete albe.

– Cine sunteţi? o întrebă Caius Pompeius pe siluetă.

Piatra sa de mormânt era acum doar o bucată de stâncă roasă de vreme, dar cu două mii de ani în urmă Caius Pompeius ceruse să fie lăsat să se odihnească pe movilă, lângă altarul de marmură, în loc ca trupul să-i fie trimis la Roma, şi era cetăţeanul cel mai vechi al cimitirului. Îşi lua responsabilităţile foarte în serios.

– Sunteţi îngropată aici?

– Evident că nu! E abia moartă, după cum arată.

Doamna Owens îşi puse braţul în jurul formei de femeie şi-i vorbi în particular, cu voce joasă, calmă şi plină de înţelegere.

Dinspre zidul înalt de lângă alee se auziră un bocănit şi un zăngănit. Lada de gunoi căzuse. Un bărbat se căţărase pe coama zidului, un contur negru pe fondul luminilor stradale estompate de ceaţă. Rămase acolo un moment, apoi coborî în cealaltă parte, ţinându-se de vârful zidului, cu picioarele bălăngănindu-se, după care îşi dădu drumul să cadă în cimitir.

– Dar, draga mea, îi spuse doamna Owens formei, singura care rămăsese dintre cele trei care apăruseră în cimitir. E viu. Noi nu suntem. Poţi să-ţi imaginezi...

Copilul se uita la ele, zăpăcit. Încercă să prindă una dintre ele, apoi pe cealaltă, dar nu găsi decât aer. Silueta în formă de femeie dispărea iute.

– Da, zise doamna Owens, ca răspuns la ceva ce nu mai auzise şi altcineva. Dacă putem, aşa vom face, făgădui ea,

apoi se întoarse către bărbatul de lângă ea. Și tu, Owens? Vei fi un tată pentru băieţelul ăsta?

– Ce să fiu? întrebă Owens, încruntat.

– Noi n-am avut un copil, spuse soţia sa. Iar mama sa vrea să-l apărăm. Vei spune da?

Bărbatul în haină neagră căzuse într-un morman de iederă și pietre de mormânt pe jumătate sfărâmate. Apoi se ridicase în picioare și mersese atent, deranjând o bufniţă care se înălţase într-un zbor tăcut. Individul îl văzu pe copil și în ochi îi apăru o licărire de triumf.

Owens știa ce gândea soţia sa când folosea tonul acela. Nu erau căsătoriţi degeaba de peste două sute cincizeci de ani – în viaţă și în moarte.

– Eşti sigură? întrebă el. Eşti sigură?

– Mai sigură ca niciodată, răspunse doamna Owens.

– Atunci, da. Dacă tu o să fii mama lui, atunci eu o să-i fiu tată, e bine?

– Ai auzit? o întrebă doamna Owens pe silueta pâlpâitoare din cimitir, care era acum doar ceva mai mult de un contur, ceva care semăna cu o fulgerare îndepărtată de vară în formă de femeie; silueta îi spuse ceva ce nu auzi nimeni altcineva, apoi dispăru.

– N-o să mai revină niciodată, spuse doamna Owens. Când se va trezi data viitoare, va fi în propriul său cimitir sau unde s-o fi ducând.

Doamna Owen se aplecă deasupra copilului și întinse braţele cu blândeţe.

– Vino, zise ea, cu glas căduros. Vino la mămica!

Individului numit Jack, care mergea către ei pe cărare prin cimitir, cu cuţitul deja în mână, i se păru că o șuviţă de ceaţă se înfășurase în jurul pruncului – la lumina lunii –,

iar copilul dispăruse de acolo: rămăseseră doar ceață umedă, raze de lună și iarbă care se clătina.

Individul clipi și adulmecă aerul. Se întâmplase ceva, dar nu avea idee ce. Scoase un mârâit, ca un animal de pradă, furios și frustrat.

– Hei! strigă individul numit Jack, întrebându-se dacă pruncul nu se ascunsese după ceva.

Vocea sa era sumbră și răgușită, avea un ton bizar, ca și cum ar fi fost surprins sau uluit auzindu-se vorbind.

Cimitirul își păstra secretele.

– Hei! strigă el din nou.

Individul spera să audă un plâns de copil sau o șoaptă sau să-l audă pe copil mișcându-se. Nu se aștepta să audă ceea ce auzi, o voce mătăsoasă care-i zise:

– Pot să vă ajut cu ceva?

Individul numit Jack era înalt. Bărbatul acela era și mai înalt. Individul numit Jack purta veșminte negre. Hainele bărbatului erau și mai negre. Oamenii care-l remarcau pe individul numit Jack – și lui nu-i plăcea să fie remarcat – erau tulburați, se simțeau stânjeniți sau se pomeneau cuprinși de-o groază indescriptibilă. Individul numit Jack se uită în sus la străin și individul numit Jack fu cel care se simți tulburat.

– Căutam pe cineva, spuse individul numit Jack, strecurându-și mâna dreaptă în buzunarul hainei, atfel încât cuțitul să rămână ascuns, dar la îndemână, dacă avea să aibă nevoie de el.

– Într-un cimitir încuiat, noaptea? întrebă sec străinul.

– E doar un copil, spuse individul numit Jack. Tocmai treceam, când am auzit un copil plângând. M-am uitat printre zăbrelele porții și l-am văzut. Ce-ați fi făcut în locul meu?

– Apreciez spiritul dumneavoastră civic, zise străinul. Dar, dacă reuşeaţi să găsiţi copilul, cum plănuiaţi să plecaţi de aici cu el? Nu vă puteţi căţăra din nou pe zid, cu un copil în braţe.

– Aş fi strigat până m-ar fi auzit cineva.

Se auzi un zăngănit de chei.

– Atunci acela aş fi fost eu, spuse străinul. V-aş fi lăsat să ieşiţi. Urmaţi-mă, zise el, după ce alese o cheie mare din inelul cu chei.

Individul numit Jack merse în urma străinului. Scoase cuţitul din buzunar.

– Deci sunteţi administratorul?

– Eu? Da, într-un fel, spuse străinul.

Cei doi mergeau către poartă şi – individul numit Jack era sigur de asta – cât mai departe de copil. Dar administratorul avea cheile. O lovitură de cuţit în beznă, asta-i tot ce trebuia, apoi putea să caute copilul toată noaptea, dacă ar fi fost nevoie...

Ridică arma.

– Dacă *a fost* vreun copil, spuse administratorul, fără să privească în urmă, n-ar fi fost aici, în cimitir. Poate v-aţi înşelat. La urma urmei, e puţin probabil ca un copil să vină aici. E mai posibil să fi auzit o pasăre de noapte şi să fi văzut o pisică sau o vulpe. Ştiţi, cu treizeci de ani în urmă locul ăsta a fost declarat în mod oficial rezervaţie naturală. Cam pe vremea ultimei înmormântări. Acum gândiţi-vă bine şi spuneţi-mi dacă sunteţi *sigur* că aţi văzut un copil.

Individul numit Jack se gândi.

Străinul descuie poarta laterală.

– O vulpe, zise el. Scot cele mai neobişnuite sunete, care seamănă cu ale unei persoane care plânge. Nu, vizita

dumneavoastră în acest cimitir, domnule, a fost o greșeală. Copilul vă așteaptă undeva, dar nu-i aici.

Apoi lăsă gândul să pătrundă un moment în capul individului numit Jack, înainte de a deschide poarta cu un gest elegant.

– Încântat să vă cunosc! zise el. Și sunt convins că veți găsi afară tot ce aveți nevoie.

Individul numit Jack rămase în afara porților cimitirului. Străinul pe care Jack îl luase drept administrator stăteau în interior, încuie poarta din nou și-și puse cheia în buzunar.

– Unde vă duceți? întrebă individul numit Jack.

– Aici mai există și alte porți în afară de asta, spuse străinul. Mașina mea se află în cealaltă parte a dealului. Nu vă sinchisiți de mine. Nici nu trebuie să vă reamintiți această conversație.

– Nu, spuse Jack, de acord cu el. N-o să mi-o reamintesc.

Își aminti cum urcase dealul, că ceea ce crezuse că-i un copil se dovedise a fi o vulpe, că un administrator grijuliu îl condusese până în stradă. Își vârî cuțitul în teaca sa din interiorul hainei sale negre.

– Bine, spuse el. Noapte bună!

– Noapte bună și dumneavoastră! spuse străinul pe care Jack îl confundase cu administratorul.

Individul numit Jack o luă la pas în josul dealului, în căutarea copilului.

Din întuneric, străinul îl privi pe Jack până când acesta dispăru. Apoi merse prin noapte, tot mai sus, către locul neted de sub culmea dealului, un loc dominat de un obelisc și de o piatră plată înfiptă în sol, dedicate amintirii lui Josiah Worthington, berar local, politician și mai târziu baronet, care cumpărase cu aproape trei sute de ani în urmă vechiul cimitir și terenul din jur și-l dăruise în proprietate veșnică

municipalității. Își atribuise sieși locul cel mai bun de pe deal – un amfiteatru natural, cu vedere către întregul oraș și către împrejurimi – și se asigurase că acest cimitir va rămâne cimitir, iar locuitorii cimitirului îi erau recunoscători, deși nu îi erau atât de recunoscători pe cât considera Josiah Worthington, baronet, că ar trebui să fie.

Cu totul, erau în cimitir vreo zece mii de suflete, dar majoritatea lor dormeau adânc sau nu manifestau interes pentru afacerile locale de fiecare noapte, iar acum erau mai puțin de trei sute dintre ele în amfiteatru, în lumina lunii.

Străinul li se alătură tăcut ca și ceața și urmări discuțiile din umbră, fără să spună nimic.

Josiah Worthington tocmai spunea:

– Dragă doamnă, încăpățânarea dumneavoastră e... nu vedeți cât de ridicolă e chestia asta?

– Nu, răspunse doamna Owens. Nu văd.

Stătea pe pământ, cu picioarele încrucișate, iar copilul cel viu dormea în poala ei. Femeia îi mângâia capul cu mâinile ei albe.

– Domnule, doamna Owens încearcă să spună, cerând iertare senioriei voastre, că ea nu vede lucrurile astfel, spuse domnul Owens, care stătea în picioare lângă ea. Ea consideră că-și face datoria.

Domnul Owens îl cunoscuse pe Josiah Worthington în carne și oase, pe când trăiau amândoi – de fapt făcuse mai multe piese de mobilă fină pentru conacul lui Worthington, aflat lângă Inglesham – și îl respecta încă pe moșier.

– *Datoria ei?* se miră Josiah Worthington, scuturându-și capul ca și cum ar fi vrut să îndepărteze o pânză de păianjen. *Datoria* dumitale, cucoană, e față de cimitir și față de comunitatea celor care alcătuiesc populația de spirite fără trup,

fantome și alții de acest fel, iar *datoria* dumitale e să trimiți de îndată această făptură în lăcașul său natural – care nu-i aici.

– Mămica lui mi-a dat băiatul mie, spuse doamna Owens, de parcă asta ar fi fost suficient.

– Dragă femeie...

– Nu sunt draga ta femeie, spuse doamna Owens, ridicându-se în picioare. Sincer vorbind, nu pricep ce caut aici, pălăvrăgind cu un filfizon bătrân, în timp ce copilului o să i se facă foame curând – și aș vrea să știu unde o să găsesc mâncare în cimitir?

– Asta-i întrebarea, zise sec Caius Pompeius. Cu ce o să-l hrănești? Cum o să ai grijă de el?

Ochii doamnei Owens ardeau.

– Pot să am grijă de el, zise ea. La fel de bine ca și mămica lui. Ea mi l-a dat mie. Priviți: îl țin în brațe, nu-i așa? Îl ating.

– Betsy, fii rezonabilă, zise maica Slaughter, o făptură mică și bătrână, cu o bonetă uriașă și cu o capă pe care o purtase în viață și în care fusese înmormântată. Unde o să locuiască?

– Aici, zise doamna Owens. Putem să-i acordăm Libertatea Cimitirului.

Gura maicii Slaughter deveni un O micuț.

– Dar, zise ea, niciodată eu...

– De ce nu? N-ar fi prima oară când am acorda Libertatea Cimitirului cuiva din afară.

– Adevărat, spuse Caius Pompeius. Dar *acela* nu era viu.

Cu aceste vorbe, străinul își dădu seama că fusese atras – cu voie sau fără voie – în discuție și păși fără niciun chef din întuneric, desprinzându-se din acesta ca un petic de beznă.

– Nu, își exprimă el acordul. Nu sunt viu. Dar sunt de acord cu doamna Owens.

– Ești de acord, Silas? întrebă Josiah Worthington.

– Da. La bine și la rău – iar eu cred cu fermitate că-i la bine – doamna Owens și soțul ei au luat acest copil sub protecția lor. Va fi nevoie de mai mult de o pereche de suflete bine intenționate pentru a crește acest copil. E nevoie de un cimitir întreg, zise Silas.

– Și ce facem cu mâncarea și cu celelalte?

– Eu pot să părăsesc cimitirul și să mă întorc, zise Silas. O să-i aduc mâncare.

– Foarte frumos că spui asta, zise maica Slaughter. Însă tu vii și pleci, fără să știe nimeni de tine. Dacă o să dispari timp de o săptămână, băiatul o să moară.

– Ești o femeie înțeleaptă, zise Silas. Acum pricep de ce toți au o părere atât de bună despre tine.

Nu putea să forțeze mințile morților, așa cum făcea cu cele ale oamenilor vii, dar putea să folosească toate sculele măgulirii și persuasiunii pe care le deținea, pentru că morții nu sunt imuni la așa ceva. Apoi luă o decizie.

– Foarte bine. Dacă domnul și doamna Owens vor fi părinții copilului, eu voi fi paznicul lui. Voi rămâne aici și dacă va trebui să plec mă voi asigura că locul meu va fi luat de cineva care să aducă băiatului hrană și să aibă grijă de el. Putem folosi cripta capelei, adăugă el.

– Dar... dar... un copil om! exclamă ușor indignat Josiah Worthington. Un copil viu. Adică... adică... *adică*... Ăsta-i un cimitir, nu o creșă!

– Exact, spuse Silas, dând din cap. Aveți dreptate, sir Josiah. Nici eu n-aș fi spus lucrurilor pe nume atât de bine. Iar din acest motiv, dacă nu și din altele, e vital ca băiatul să fie crescut cu cât mai puține piedici pentru – scuzați-mi expresia – *viața* din cimitir.

După aceste cuvinte, se duse lângă doamna Owens și se uită în jos, spre pruncul ce dormea în brațele ei.

– Doamnă Owens, copilul are un nume?

– Mama lui nu mi l-a spus, răspunse ea.

– Bine, zise Silas. Vechiul său nume nu ne-ar fi folosit, oricum, la nimic. În afara acestui loc sunt cei care vor să-i facă rău. Ce-ar fi să-i alegem un nume?

Caius Pompeius veni în față și se uită la copil.

– Seamănă un pic cu proconsulul meu, Marcus. Am putea să-i zicem Marcus.

Josiah Worthingtom zise:

– Seamănă mai degrabă cu șeful grădinarilor mei, Stebbins. Nu că aș sugera ca numele lui să fie Stebbins... Individul bea ca un pește.

– Seamănă cu nepotul meu Harry, spuse maica Slaughter și se păru că întreg cimitirul era gata să i se alăture, fiecare locuitor oferind propria sa comparație între copil și cineva uitat de multă vreme, când doamna Owens izbucni:

– Nu seamănă cu nimeni, seamănă cu el însuși, zise cu fermitate doamna Owens. Nu seamănă cu nimeni.

– Atunci Nobody să fie, spuse Silas. Nobody Owens*.

Ca și cum ar fi răspuns la numele acela, copilul deschise ochii larg, treaz. Privi în jur, uitându-se la fețele morților, la ceață și la lună. Apoi se uită la Silas. Privirea sa nu era ezitantă. Părea serioasă.

– Ce fel de nume e Nobody? întrebă maica Slaughter, ușor scandalizată.

---

* Nobody Owens se pronunță asemănător cu „nobody owns“ (care nu aparține nimănui, al nimănui), expresie care apare în catrenul ce reprezintă mottoul romanului (n. tr.).

– Numele lui. Un nume bun, îi spuse Silas. O să-l ajute să fie în siguranță.

– Nu vreau necazuri, zise Josiah Worthington.

Copilul se uită la el, apoi, fiind înfometat, obosit sau pur și simplu fiindu-i dor de casă, de familie, de lume, își strâmbă fețișoara și începu să plângă.

– Lasă-ne, îi zise Caius Pompeius doamnei Owens. Vom discuta în continuare fără tine.

Doamna Owens aşteptă în afara capelei. Se decisese, cu peste patruzeci de ani în urmă, că această clădire, în aparență o bisericuță cu o clopotniță, era o clădire trecută pe lista celor de importanță istorică. Membrii consiliului orășenesc deciseseră că ar costa prea mult s-o renoveze – o capelă mică dintr-un cimitir aglomerat ce devenise deja de modă veche –, așa că i-au pus lacăt și au așteptat să se dărâme. Capela fusese acoperită de iederă, dar fusese construită solid și nu avea să se dărâme în secolul acesta.

Copilul adormise în brațele doamnei Owens. Aceasta îl legăna ușor, îi cânta un cântec vechi, unul pe care i-l cântase mama ei pe când fusese ea însăși copil, pe vremea când bărbații abia începuseră să poarte peruci pudrate. Cântecul era:

Dormi, puiul meu,
Dormi până te trezești
Atunci o să vezi lumea,
Dacă nu greșesc.
Sărută iubita
Dansează o vară
Găsește-ți un nume
Și o comoară...

Și doamna Owens cântă toate acestea, înainte să-și dea seama că uitase cum se termina cântecul. Avea impresia că ultimul vers era ceva de genul „și niște bacon păros“, dar ar fi putut să facă parte din alt cântec, așa că se opri și începu să-l cânte pe cel despre omul din lună care coborâse prea devreme, iar după aceea cântă, cu vocea ei caldă, țărănească, un cântec mult mai recent, despre un flăcău care-și vârâse degetul mare și scosese o prună, și tocmai începuse o baladă lungă despre un tânăr gentleman de țară pe care iubita lui îl otrăvise – fără un motiv anume – cu o mâncare de țipari pătați, când Silas veni de dincolo de capelă, ducând o cutie de carton.

– Iată, doamnă Owens, zise el. O grămadă de lucruri bune pentru un băiat care crește. Putem să le ținem în criptă, nu-i așa?

Lacătul căzu deschis în mâna sa, iar Silas trase ușa de fier. Doamna Owens intră, uitându-se cu îndoială la polițele și la băncile vechi de lemn, rezemate de un perete. Într-un colț se găseau cutii mucegăite cu dosarele vechi ale parohiei, iar în alt colț se afla o ușă deschisă, prin care se vedea o toaletă victoriană cu apă curentă și o chiuvetă, cu un singur robinet, pentru apă rece.

Pruncul deschise ochii și privi.

– Putem să ținem mâncarea aici, zise Silas. E rece, iar hrana va ține mai mult.

Căută în cutie și scoase o banană.

– Și ce era asta când era la ea acasă? întrebă doamna Owens, zgâindu-se bănuitoare la obiectul galben cu cafeniu.

– E o banană. Un fruct de la tropice. Cred că trebuie să-i jupoi învelișul exterior, spuse Silas. În felul ăsta.

Copilul – Nobody – se agită în braţele doamnei Owens, iar aceasta îl aşează pe lespedea de gresie. Băieţelul se târî iute către Silas, se prinse de cracul pantalonului şi se ţinu bine.

Silas îi dădu banana.

Doamna Owens privi copilul mâncând.

– Ba-na-na, zise ea, nesigură. N-am auzit niciodată de aşa ceva. Niciodată. Ce gust are?

– N-am nici cea mai vagă idee, răspunse Silas, care consuma un singur fel de mâncare – şi acel fel de mâncare nu era alcătuit din banane. Ştii, ai putea face aici un pat pentru băiat.

– Nu fac asta, din moment ce Owens şi cu mine avem un mormânt mic şi drăgălaş lângă stratul de narcise. Avem acolo destul loc pentru un copilaş. Oricum, nu voiam ca puştiul să vă deranjeze, adăugă ea, temându-se că Silas avea să creadă că-i refuza ospitalitatea.

– Nu mă deranjează.

Băiatul terminase banana. Se mânjise peste tot cu ceea ce nu mâncase. Era radios, murdar şi cu obrajii roşii.

– Narna, spuse el, fericit.

– Ce deştept e! spuse doamna Owens. Şi ce mizerie a făcut! Stai un pic, năzdrăvan mic! zise ea şi strânse bucăţile de banană de pe hainele şi părul copilului. Ce credeţi că au hotărât? întrebă ea, după aceea.

– Nu ştiu.

– Nu pot să renunţ la el. Nu după ce i-am promis mămicii sale.

– Am fost multe chestii măreţe, pe vremea mea, dar n-am fost niciodată mamă, spuse Silas. Nici nu intenţionez să devin acum. Însă eu *pot* să părăsesc locul ăsta...

– Eu nu pot, îi răspunse sec doamna Owens. Oasele mele sunt aici. Şi ale lui Owens. N-o să plec niciodată de aici.

– Trebuie să fie bine să ai un loc al tău, zise Silas. Undeva unde să fii acasă.

Nu era pic de dor în glasul său. Vocea sa era mai seacă decât deșertul. Vorbise ca și cum ar fi afirmat ceva de netăgăduit. Doamna Owens nu-l contrazise.

– Credeți că trebuie să mai așteptăm mult?

– Nu prea mult, răspunse Silas, dar se înșela.

În amfiteatrul de pe latura dealului, fiecare membru al comunității cimitirului avea o opinie și simțea nevoia de a și-o exprima. Contase mult faptul că era implicată familia Owens, nu niște terchea-berchea, o familie care era respectabilă și respectată. Contase mult că Silas se oferise să fie paznicul băiatului – Silas era privit cu oarecare teamă de cei din cimitir, pentru că ducea o existență la granița dintre lumea lor și lumea pe care o părăsiseră. Cu toate astea...

Un cimitir nu este, în mod normal, o democrație, dar moartea e o mare democrație și fiecare mort avea un vot și o opinie în legătură cu acordarea permisiunii de a rămâne copilului cel viu, și fiecare dintre ei era decis să fie auzit în noaptea aceea.

Era spre sfârșit de toamnă, iar zorile se iveau târziu. Deși cerul era întunecat, se auzeau deja mașini care porneau motoarele în josul dealului, iar oamenii în viață începeau să se ducă la muncă prin dimineața cețoasă și întunecată ca noaptea, totuși cei din cimitir discutau despre copilul care venise la ei și despre ce trebuia făcut cu el. Trei sute de voturi. Trei sute de opinii. Nehemiah Trot, poetul, din partea dărăpănată de nord-vest a cimitirului, începuse să-și declame opinia, deși nimeni dintre cei care-l ascultau n-ar fi putut să spună care era aceasta, când se întâmplă ceva: ceva ce făcu să tacă orice gură ce avea o părere, ceva fără precedent în istoria cimitirului.

Un cal alb uriaș, de felul celor cărora oamenii le spun „suri“, venea urcând panta dealului. Bubuitul copitelor sale se auzea înainte de a fi văzut animalul, însoțit de foșnetul pe care-l făcea în timp ce-și croia drum prin tufărișuri și desișuri, prin rugi de mure, prin iederă și prin orz sălbatic, care crescuseră pe panta dealului. Era de mărimea unui cal Shire, de vreo doi metri sau mai mult. Era un cal care ar fi putut căra în luptă un cavaler cu armură completă, dar pe spatele său fără șa ducea doar o femeie, îmbrăcată din cap până în picioare în cenușiu. Rochia ei lungă și șalul ei păreau țesute din pânză veche de păianjen.

Figura ei era senină și pașnică.

Cei din cimitir o cunoșteau, pentru că fiecare dintre noi o întâlnește pe doamna în cenușiu la sfârșitul zilelor, deci nu poate fi uitată.

Calul se opri lângă obelisc. La răsărit, cerul se lumina ușor, o luminozitate de dinaintea zorilor, de culoare sidefie care-i făcea pe cei din cimitir să nu se simtă în largul lor și să se gândească să se întoarcă în locuințele lor confortabile. Cu toate acestea, niciunul nu se mișcă. O priveau pe doamna în cenușiu, fiecare dintre ei fiind pe jumătate speriat, pe jumătate emoționat. De obicei, morții nu sunt superstițioși, dar o priveau așa cum ar fi privit un augur roman ciorile sacre care zburau, căutând înțelepciune, căutând o indicație.

Iar ea le vorbi.

Cu o voce ca un zăngănit de sute de clopoței de argint, le spuse doar:

– Morții trebuie să dea dovadă de milă.

Și zâmbi.

Calul, care rupsese un mănunchi de iarbă deasă pe care-l mesteca mulțumit, se opri. Doamna atinse gâtul calului,

iar acesta se întoarse. Făcu câţiva paşi mari, zgomotoşi, apoi se desprinse de panta colinei şi galopă de-a lungul cerului. Sunetul tunător al copitelor sale deveni zgomot uşor de trăsnet îndepărtat, iar într-o clipă bidiviul dispăru din vedere.

Sau cel puţin asta susţinură cei din cimitir care fuseseră în noaptea aceea pe panta dealului că s-ar fi întâmplat.

Dezbaterea se sfârşi şi se decise, fără să se mai voteze prin ridicare de mâini, că acel copil numit Nobody Owens avea să primească Libertatea Cimitirului.

Maica Slaughter și Josiah Worthington, baronet, îl însoțiră pe domnul Owens la cripta vechii capele și-i spuseră știrea doamnei Owens.

Aceasta nu păru surprinsă de miracol.

– Așa-i drept, zise ea. Unii dintre ei n-au pic de bun-simț în cap. Dar *ea* are. Cu siguranță că are.

Înainte ca soarele să se ridice în dimineața cenușie, copilul adormi în mormântul micuț și frumos al familiei Owens (pentru că jupân Owens murise fiind conducătorul prosper al breslei locale a producătorilor de dulapuri, iar producătorii de dulapuri doriseră să fie siguri că el era onorat cum se cuvine).

Silas plecă într-o ultimă călătorie înainte să se ridice soarele. Găsi casa cea înaltă de pe panta dealului, examină cele trei cadavre pe care le găsi acolo și cercetă urmele rănilor de cuțit. Când fu mulțumit, ieși în întunericul dimineții, cu capul zbârnâind de posibilități neplăcute, apoi se întoarse în cimitir, în turnul capelei, unde dormi, așteptând sfârșitul zilei.

În orășelul de la poalele dealului, individul numit Jack devenea din ce în ce mai furios. Noaptea fusese una dintre cele pe care le aștepta de mult timp, punctul culminant al unor luni sau ani de muncă. Iar treaba din timpul serii începuse foarte promițător – trei oameni dați gata înainte ca vreunul dintre ei să apuce să țipe. Iar apoi...

Totul mersese înnebunitor de rău. De ce naiba se dusese pe deal, când era evident că pruncul mersese *în josul* dealului? Când ajunsese la poalele colinei, urmele se răciseră. Probabil că cineva găsise copilul și-l ascunsese. Nu exista o altă explicație.

Răsună un trăsnet, puternic și brusc, ca o împușcătură, iar ploaia începu să toarne. Individul numit Jack era un tip metodic și începu să-și planifice următoarea mișcare – trebuia

să ia legătura cu anumiţi orăşeni, oameni care aveau să fie ochii şi urechile sale în oraş.

Nu era nevoie să le spună că dăduse greş.

Oricum, îşi zise el, în timp ce se adăpostea în faţa unui magazin, iar ploaia de dimineaţă se scurgea ca nişte lacrimi, nu dăduse greş. Nu încă. Nici în anii care vor urma. Dispunea de mult timp. Avea timp să lichideze şi ultima bucată a acestei afaceri neterminate. Avea timp să reteze definitiv firul.

Abia când răsunară sirenele şi când trecură pe lângă el mai întâi o maşină de poliţie, apoi o ambulanţă, apoi o maşină de poliţie fără însemne, mergând în viteză în susul dealului, abia atunci individul numit Jack îşi ridică fără niciun chef gulerul hainei, lăsă capul în jos şi ieşi în aerul dimineţii. Cuţitul era în buzunarul său, în siguranţă şi uscat în teaca sa, apărat de mizeria elementelor naturii.

II

Noul prieten

Bod era un copil liniștit, cu ochi de-un cenușiu calm și cu un ciuf de păr de culoarea șoarecelui. Era, în cea mai mare parte a timpului, ascultător Învățase să vorbească și odată ce învățase, îi înnebunea pe cei din cimitir cu întrebari. „De ce n-am voie să ies din cimitir?“ întreba el sau

„Cum să fac și *eu* ce-a făcut *el*?“ sau „Cine locuiește aici?“. Adulții făceau tot ce puteau ca să-i răspundă la întrebări, dar răspunsurile lor erau deseori vagi, zăpăcitoare sau contradictorii, iar atunci Bod se ducea la biserica veche, ca să discute cu Silas.

Stătea acolo, așteptând până la apusul soarelui, până se trezea Silas.

Paznicul său putea întotdeauna să explice lucrurile clar, cu luciditate și pe atât de simplu pe cât avea Bod nevoie ca să înțeleagă.

– Nu ai voie să ieși din cimitir pentru că numai în cimitir ești în siguranță. Aici locuiești și aici pot fi găsiți cei care te iubesc. Afară nu vei fi în siguranță. Încă nu.

– Dar *tu* ieși de aici. Ieși în fiecare noapte.

– Eu sunt infinit mai bătrân decât tine, puștiule. Și sunt în siguranță oriunde mă aflu.

– Și eu sunt în siguranță peste tot.

– Aș vrea să fie așa. Dar ești în siguranță cât timp *stai* aici. Sau

– Cum poți să faci asta? Unele talente pot fi obținute prin învățare, altele prin exercițiu și altele cu timpul. Aceste talente apar dacă înveți. Curând vei ajunge să stăpânești Dispariția și Furișarea, și Mersul-în-vis. Unele talente nu pot fi obținute de cei vii, iar pentru ele trebuie să aștepți ceva mai mult. Nu mă îndoiesc că le vei avea și pe acestea, cu timpul. La urma urmei, ți s-a dăruit Libertatea Cimitirului, îi spunea Silas. Deci cimitirul are grijă de tine. Cât timp ești aici, poți să vezi prin întuneric. Poți să mergi pe niște căi pe care cei vii nu călătoresc. Ochii celor vii nu te vor zări. Și mie mi s-a acordat Libertatea Cimitirului, dar în cazul meu asta nu-mi aduce nimic în plus, doar dreptul la adăpost.

– Vreau să fiu ca tine, spuse Bod, scoțând buza inferioară în afară.

– Nu, răspunse ferm Silas. Nu vrei.

Sau

– Cine stă aici? Știi, Bod, de multe ori scrie pe piatra funerară. Poți să citești? Cunoști alfabetul vostru?

– Ce-i ăla al nostru?

Silas clătină din cap, dar nu spuse nimic. Domnul și doamna Owens nu prea citiseră când fuseseră în viață, iar în cimitir nu existau abecedare.

În noaptea următoare, Silas apăru în fața mormântului comod al familiei Owens ducând trei cărți mari – două dintre ele abecedare în culori vii (A e pentru ac, B e pentru bou) și un exemplar al cărții *Mâța din pălărie.* Avea și hârtie, și o cutie cu creioane de ceară. Apoi îl plimbă pe Bod prin cimitir, punând degetele micuțe ale copilului pe cele mai noi și mai curate pietre de mormânt, și-l învăță pe Bod cum să găsească literele alfabetului atunci când apăreau, începând cu forma înaltă și ascuțită a lui A mare.

Silas îi dădu lui Bod o sarcină – să găsească fiecare dintre cele douăzeci și șase de litere în cimitir –, iar Bod o îndeplini, mândru, încheind-o cu descoperirea pietrei de mormânt a lui Ezekiel Ulmstey, prinsă pe o latură a zidului vechii capele. Paznicul său fu încântat de modul în care se descurcase.

În fiecare zi, Bod își lua hârtia și creioanele în cimitir și copia nume, cuvinte și numere, cât de bine putea, iar în fiecare noapte, înainte ca Silas să iasă în lume, Bod îl punea pe Silas să-i explice ce scrisese și să-i traducă fragmentele în latină, care îi zăpăceau pe soții Owens.

O zi însorită: albinele zumzăitoare explorau florile sălbatice din colțul cimitirului, trecând de la grozamă la albăstrele,

bâzâind leneș și grav, în timp ce Bod stătea în lumina soarelui de primăvară, privind o albină de culoarea bronzului care se plimba pe piatra mormântului lui Geo Reeder, al soției acestuia, Dorcas, și al fiului lor Sebastian. *Fidelis ad Mortem.* Bod copiase inscripțiile lor și acum se gândea numai la albină, când cineva zise:

– Băiatule, ce faci?

Bod își ridică privirea. Dincolo de tufișul de grozamă era cineva, care se uita la el.

– Nemica, răspunse Bod și scoase limba.

Figura din cealaltă parte a tufișului de grozamă se strâmbă ca un gargui, cu limba atârnându-i din gură, cu ochii bulbucați, apoi redeveni figura unei fete.

– Grozav! exclamă Bod, impresionat.

– Chiar știu să mă strâmb, zise fata. Ia uită-te!

Își ridică nasul în sus cu un deget, își întinse gura într-un zâmbet imens, satisfăcut, își miji ochii și-și umflă obrajii.

– Știi ce-a fost asta?

– Nu.

– A fost un porc, prostule!

– Oh, spuse Bod și se gândi un pic. Adică *P* de la Porc?

– Bineînțeles. Stai un pic.

Fata ocoli tufișul de grozamă și se opri lângă Bod, care se ridică în picioare. Fata era puțin mai mare ca vârstă decât el și un pic mai înaltă; era îmbrăcată în culori luminoase, galben, roz și portocaliu. Bod, în giulgiul lui cenușiu, se simți neglijent și murdar.

– Câți ani ai? întrebă fata. Ce faci aici? Locuiești aici? Cum te cheamă?

– Nu știu, răspunse Bod.

– Nu știi cum te cheamă? se miră fata. Sigur că știi. Oricine știe cum îl cheamă. Mincinosule!

– Știu cum mă cheamă, zise Bod. Știu și ce fac aici. Dar nu știu celălalt lucru care m-ai întrebat.

– Câți ani ai?

Bod dădu din cap.

– Mda, făcu fata. Cât aveai la ultima zi de naștere?

– N-am avut ultima zi de naștere, zise Bod. N-am avut niciodată o zi de naștere.

– Oricine are o zi de naștere. Vrei să spui că n-ai avut niciodată tort și lumânări, și alte chestii?

Bod clătină din cap. Fata păru plină de înțelegere.

– Sărmanul de tine! Eu am cinci ani. Pun pariu că și tu ai tot cinci ani.

Bod dădu puternic din cap. Nu avea de gând să o contrazică pe noua sa prietenă. Fata îl făcea fericit.

Numele ei era Scarlett Amber Perkins, îi zise ea, și locuia într-un apartament fără grădină. Mama ei stătea pe o bancă în vârful dealului, citind o revistă, și-i spusese lui Scarlett să se întoarcă într-o jumătate de oră, să facă un pic de mișcare, să nu dea de belea și să nu discute cu străinii.

– Eu sunt un străin, îi atrase atenția Bod.

– Nu ești, decretă ea. Ești un băiețel. Și ești prietenul meu. Deci nu poți fi un străin.

Bod zâmbea rareori, dar de data asta zâmbi larg și plin de încântare auzind-o pe fată spunând asta.

– Sunt prietenul tău, zise el.

– Cum te cheamă?

– Bod. E o prescurtare de la Nobody.

Fata izbucni în râs.

– Ce nume caraghios! Acum ce faci?

– Învăț alfabetul. De pe pietre. Trebuie să scriu ce-i pe ele.

– Pot să fac și eu asta?

Pentru o clipă, Bod se simți dator să le apere – pietrele de mormânt erau ale lui, nu-i așa? –, apoi își dădu seama cât de caraghios era și-și spuse că anumite lucruri puteau să fie mult mai amuzante dacă le făceai la lumina soarelui, împreună cu un prieten. Răspunse:

– Da.

Copiară nume de pe pietrele funerare, Scarlett ajutându-l pe Bod să pronunțe nume și cuvinte nefamiliare, Bod spunându-i lui Scarlett ce însemnau cuvintele în latină, dacă știa deja, și copiilor li se păru că timpul trecu foarte iute până când auziră o voce strigând din partea de jos a colinei:

– Scarlett!

Fata îi înapoie creioanele și hârtia lui Bod.

– Trebuie să plec, zise ea.

– Ne vedem rândul viitor, spuse Bod. Nu-i așa?

– Unde locuiești? întrebă fetița.

– Aici, îi răspunse el.

Și rămase locului, privind-o cum coboară în fugă dealul.

În drum spre casă, Scarlett îi povesti mamei sale despre băiatul numit Nobody, care locuia în cimitir și care se juca cu ea, iar în seara aceea mama lui Scarlett îi menționă acest lucru tatălui fetiței, care spuse că era de părere că prietenii imaginari erau un lucru obișnuit la vârsta aceea, că nu avea niciun motiv de îngrijorare și că erau norocoși să aibă o rezervație naturală atât de aproape.

După această întâlnire inițială, Scarlett nu-l mai văzu niciodată prima pe Bod. În zilele în care nu ploua, unul dintre părinți o ducea în cimitir. Părintele stătea pe o bancă și citea, în timp ce Scarlett se plimba pe cărare, o pată de verde,

portocaliu sau roz fluorescent, explorând zona. Apoi, mai devreme sau mai târziu – de obicei mai devreme –, vedea o figură mică, gravă și ochi cenușii care se uitau în sus spre ea de sub o chică de păr de culoarea șoarecelui, după care ea și Bod se jucau de-a v-ați ascunselea, se cățărau în diferite chestii sau stăteau liniștiți și priveau iepurii din spatele vechii capele.

Bod o prezenta pe Scarlett unora dintre prietenii săi. Faptul că ea nu-i vedea părea să nu conteze. Fetiței i se spusese deja de către părinții ei că Bod era imaginar și că nu era nimic rău în asta – mama ei insistase, timp de câteva zile, să pună un tacâm în plus la masă, pentru Bod –, așa că n-o surprindea că Bod avea și el prieteni imaginari. El îi transmitea comentariile lor.

– Bartleby zice că ai o față ca o prună storcită, îi spunea el.

– Și a lui e la fel. De ce vorbește atât de caraghios? De ce nu spune tomată strivită?

– Nu cred că existau tomate acolo de unde vine el, zise Bod. Și așa vorbesc ei...

Scarlett era fericită. Era deșteaptă, singuratică, unică, a cărui mamă lucra pentru o universitate îndepărtată, predând unor oameni cu care nu se întâlnea niciodată față în față, citind texte în engleză care-i erau trimise prin intermediul calculatorului și transmițând înapoi mesaje cu sfaturi sau de încurajare. Tatăl lui Scarlett preda fizica particulelor, dar – după cum îi spuse Scarlett lui Bod – existau prea mulți oameni care doreau să predea fizica particulelor și prea puțini oameni care doreau să învețe așa ceva, așa că familia lui Scarlett trebuia să se mute prin diferite orașe universitare, iar în fiecare oraș tatăl ei spera să găsească o slujbă permanentă de profesor, pe care n-o găsea niciodată.

– Ce-i fizica particulelor? întrebă Bod.

Scarlett ridică din umeri.

– Există atomi, care sunt lucruri prea mici ca să fie văzute, și din ei suntem făcuți cu toții. Și există lucruri mai mici decât atomii, și asta-i fizica particulelor.

Bod dădu din cap și decise că tatăl lui Scarlett era interesat, probabil, de lucruri imaginare.

Bod și Scarlett se plimbau împreună prin cimitir în fiecare după-amiază de la sfârșit de săptămână, urmăreau literele numelor cu degetele și le copiau. Bod îi spunea lui Scarlett tot ce știa despre locuitorii mormântului sau mausoleului, iar ea îi spunea povești pe care le citise sau le învățase, iar uneori îi povestea despre lumea de afară, despre mașini, autobuze și aeroplane (Bod le văzuse zburând sus, deasupra capului, crezuse că-s păsări mari de argint, dar nu fusese curios până atunci în privința lor). În schimb, el îi povestea despre zilele în care cei din morminte fuseseră vii – cum Sebastian Reeder fusese în Londra și o văzuse pe regină, care era o femeie grasă, cu o căciulă de blană, care se zgâia la toți și nu vorbea englezește. Sebastian Reeder nu-și amintea ce regină fusese aceea, dar nu credea că domnise prea mult timp.

– Când s-a petrecut asta? întrebă Scarlett.

– Reeder a murit în 1583, așa scrie pe piatra de pe mormântul lui, deci a fost înainte de asta.

– Cine-i persoana cea mai bătrână de aici, din tot cimitirul? întrebă Scarlett.

Bod se încruntă.

– Probabil Caius Pompeius. A ajuns aici la o sută de ani după ce-au venit prima oară romanii în țara asta. Mi-a povestit despre venirea lui. I-au plăcut drumurile.

– Deci el e cel mai bătrân?

– Așa cred.

– Putem să facem o căsuţă într-una dintre casele astea de piatră?

– N-ai cum să intri. E încuiată. Toate sunt încuiate.

– Tu poţi să intri?

– Bineînţeles.

– Eu de ce nu pot?

– Cimitirul, îi explică el. Eu am obţinut Libertatea Cimitirului. Iar el mă lasă să merg în diferite locuri.

– Vreau să intru în casa asta de piatră şi să fac căsuţe.

– Nu poţi.

– Eşti un prost.

– Nu sunt.

– Eşti foarte prost.

– Ba nu.

Scarlett îşi vârî mâinile în buzunarele hanoracului şi coborî dealul fără să-şi ia rămas-bun, convinsă că Bod se supărase pe ea, dar, în acelaşi timp, bănuind că nu fusese corectă, lucru care o făcea şi mai furioasă.

În seara aceea, în timpul cinei, Scarlett îi întrebă pe mama şi pe tatăl său dacă în ţara lor existase cineva înainte de venirea romanilor.

– Unde ai auzit de romani? întrebă tatăl ei.

– Toată lumea a auzit de ei, zise Scarlett, strâmbându-se dispreţuitor. A fost cineva aici?

– Aici locuiau celţii, îi spuse mama ei. Ei au fost aici primii. Au fost înaintea romanilor. Ei sunt oamenii pe care i-au cucerit romanii.

Pe o bancă de lângă capelă, Bod purta o discuţie similară.

– Cel mai bătrân? întrebă Silas. Bod, sincer vorbind, nu ştiu. Cel mai bătrân din cimitir e Caius Pompeius, dintre cei pe care i-am întâlnit. Dar aici au existat oameni înainte

de venirea romanilor. O mulțime de oameni, pe o mare durată de timp. Cum merge cu literele tale?

– Cred că bine. Când o să învăț litere unite?

Silas se gândi un timp.

– Nu mă îndoiesc că printre cei înmormântați aici există mulți oameni talentați, iar printre ei sunt măcar câțiva profesori. Trebuie să mă interesez.

Bod era extrem de emoționat. Își imagina un viitor în care putea să citească orice, în care toate poveștile puteau fi deschise și descoperite.

Când Silas părăsi cimitirul, ca să-și vadă de treburile sale, Bod se duse la salcia de lângă capela cea veche și-l strigă pe Caius Pompeius.

Romanul cel bătrân ieși din mormânt și căscă.

– Ah. Da. Băiatul cel viu, zise el. Ce mai faci, băiatule viu?

– Fac foarte bine, domnule, zise Bod.

– Bine, mă bucur să aud asta.

Părul vechiului roman era alb în lumina lunii. Bărbatul purta toga cu care fusese înmormântat, iar sub ea o vestă groasă de lână și pantaloni, pentru că era o țară friguroasă, la marginea lumii, iar singurul loc mai friguros decât ea era Hibernia din nord, unde oamenii erau mai mult animale decât oameni și erau acoperiți de o blană portocalie și erau prea sălbatici ca să fie cuceriți de romani, așa că avea să rămână închiși în iarna lor permanentă.

– Sunteți cel mai vechi? întrebă Bod.

– Cel mai vechi în cimitir? Da.

– Deci ați fost primul înmormântat aici?

Urmă o ezitare.

– Aproape primul, spuse Caius Pompeius. Înainte de celți, în insula aceasta au fost alți oameni. Unul dintre ei a fost îngropat aici.

– Oh! exclamă Bod, apoi se gândi un moment. Unde e mormântul lui?

Caius arătă spre culmea dealului.

– E sus, în vârf?

Caius clătină din cap.

– Atunci unde e?

Romanul cel bătrân se aplecă și-i ciufuli părul lui Bod.

– În deal, zise el. În interiorul lui. Eu am fost adus aici de prietenii mei, iar după ei au venit pe rând oficiali și mimi care purtau măști din ceară: a soției mele, care murise de febră în Camulodonum, și a tatălui meu, ucis într-o încăierare de graniță în Galia. La trei sute de ani după moartea mea, un fermier, care căuta un nou loc în care să-și pască oile, a descoperit stânca ce astupa intrarea și a rostogolit-o de acolo, apoi a intrat, crezând că o să găsească o comoară. A ieșit un pic mai târziu, dar cu părul alb, ca al meu...

– Ce a văzut?

Caius nu spuse nimic.

– Oamenii au pus stânca la loc și, cu timpul, a uitat. Apoi, acum două sute de ani, în timp ce zideau cripta familiei Frobisher, oamenii au descoperit-o încă o dată. Tânărul care găsise locul visa la bogății, așa că n-a spus nimănui, a ascuns intrarea cu sicriul lui Ephraim Pettyfer și a coborât acolo într-o noapte, crezând că nu-l vede nimeni.

– Avea părul alb când a ieșit?

– N-a mai ieșit.

– Hmmm. Oh! Deci, ce-i acolo jos?

Caius clătină din cap.

– Nu știu, dar l-am simțit, pe vremea când locul ăsta era gol. Am simțit ceva care aștepta, în adâncul dealului.

– Ce aștepta?

– Am simțit doar că aștepta, îi răspunse Caius Pompeius.

Scarlett ducea o carte mare cu poze. Se așeză lângă mama ei pe banca verde de lângă poartă și citi din cartea ei, în timp ce mama sa verifica o anexă educațională. Fetiței îi făceau plăcere razele soarelui de primăvară și se străduia să-l ignore pe băiețelul care îi făcea semn cu mâna din spatele unui monument acoperit cu iederă, iar când fetița decise să nu se mai uite la monument, băiatul țâșni din spatele unei pietre funerare ca și cum ar fi fost împins de un arc. Gesticula frenetic spre ea. Scarlett îl ignoră.

În cele din urmă, fata puse cartea pe bancă.

– Mămico, mă duc să mă plimb.

– Să rămâi pe cărare, draga mea.

Fata rămase pe cărare până ajunse la colț și-l văzu pe Bod făcându-i semn din partea de sus a dealului. Se strâmbă la el.

– Am aflat o grămadă de lucruri, zise Scarlett.

– Și eu, zise Bod.

– Au existat oameni înaintea romanilor, spuse fetița. Cu mult înaintea lor. Au trăit, adică atunci când au murit au fost îngropați în colinele astea, cu comori și tot felul de chestii. Și colinele erau numite gorgane.

– Oh! Bine, zise Bod. Asta explică toată treaba. Vrei să vezi unul?

– Acum? întrebă Scarlett, părând că se îndoiește. Nu știi cu adevărat unde există unul, nu-i așa? Și știi că nu pot să te urmez peste tot pe unde umbli tu.

Îl văzuse strecurându-se prin ziduri, ca o umbră.

În replică, băiatul ridică o cheie mare de fier, ruginită.

– Era în capelă, zise el. Deschide majoritatea uşilor de aici. Se foloseşte aceeaşi cheie pentru toţi. E mai puţin de muncă.

Fata urcă dealul alături de el.

– Spui adevărul?

Bod dădu din cap, cu un zâmbet încântat ce-i dansa la colţul gurii.

– Vino, zise el.

Era o zi perfectă de primăvară, iar aerul era viu, plin de cânt de păsări şi de bâzâit de albine. Narcisele se legănau în bătaia vântului, iar ici-colo, pe panta colinei, câteva lalele timpurii dădeau din cap. O presărare albastră de nu-mă-uita şi nişte ciuboţica-cucului dolofane, galbene punctau verdele pantei în timp ce copiii urcau dealul către micul mausoleu al familiei Frobisher.

Mausoleul era vechi şi simplu ca model: o casă de piatră părăsită, cu o poartă de metal drept uşă. Bod descuie poarta cu cheia sa, iar copiii intrară.

– E o gaură, zise Bod. Sau o uşă. În spatele unuia dintre sicriele astea.

O găsiră în spatele coşciugului de pe raftul de jos – un tunel simplu, prin care puteai doar să te târăşti.

– Pe aici, zise Bod. Coborâm pe aici.

Scarlett se pomeni că-i făcea puţină plăcere acea aventură.

– Nu vedem nimic acolo, jos, zise ea. E întuneric.

– Eu n-am nevoie de lumină, spuse Bod. Nu atât timp cât sunt în cimitir.

– Eu am, spuse Scarlett. E întuneric.

Bod se gândi ce lucru liniştitor să-i spună, ceva de genul „nu-i nimic rău acolo“, dar basmele cu părul albit şi cu oameni

care nu se mai întorseseră însemnau că nu putea să spună așa ceva cu conștiința liniștită, așa că zise:

– O să cobor doar eu. Tu o să mă aștepți aici.

Scarlett se încruntă:

– N-ar trebui să mă părăsești.

– O să cobor, o să văd cine-i acolo, iar după aceea o să mă întorc și o să-ți povestesc totul.

Se întoarse către deschizătură, se aplecă și se târî în ea în patru labe. Se afla într-un spațiu suficient de mare ca să stea în picioare și văzu trepte săpate în piatră.

– Acum cobor niște trepte, zise el.

– Coboară mult?

– Cred că da.

– Dacă mă ții de mână și-mi spui unde să pășesc, atunci aș putea să vin cu tine, zise fata. Dacă ești sigur că n-o să pățesc nimic.

– Sigur că sunt sigur, zise Bod și, înainte să termine de vorbit, fata se strecură prin gaură, în patru labe. Poți să te ridici, îi spuse Bod și o luă de mână. Treptele sunt chiar aici. Dacă întinzi piciorul înainte, poți să le găsești. Gata. Acum o s-o iau eu înainte.

– Chiar poți să vezi? îl întrebă Scarlett.

– E întuneric, dar pot să văd, îi răspunse Bod.

Începu s-o conducă pe Scarlett în jos pe trepte, în adâncul dealului, și să-i descrie ceea ce vedea în timp ce mergeau.

– În jos sunt trepte, zise el. Făcute din piatră. Și deasupra noastră peste tot e numai piatră. Cineva a făcut un fel de pictură pe perete.

– Ce fel de pictură?

– Cred că o V e de la Vacă, mare și păroasă. Cu coarne. Și mai e ceva ca un model, ca un nod mare. Și e și sculptat

în piatră, nu numai pictat, vezi? întrebă el și-i luă degetele și le puse pe nodul sculptat.

– Îl simt, zise ea.

– Acum treptele sunt mai mari. Am ajuns la un soi de cameră mare, dar treptele continuă. Nu te mișca. Gata, acum sunt între tine și cameră. Ține-ți mâna stângă pe perete.

Continuară să coboare.

– Încă un pas, și am ajuns pe podeaua camerei, zise Bod. E cam ciudată.

Încăperea era mică. Pe podea era o lespede de piatră, iar într-un colț o stâncă joasă, cu niște obiecte mici pe ea. Pe sol erau oase, oase foarte vechi, iar în locul în care treptele pătrundeau în încăpere, Bod văzu un cadavru ghemuit, îmbrăcat în resturile unei haine lungi, cafenii – tânărul care visase la bogății, concluzionă Bod. Probabil că alunecase și căzuse în întuneric.

În jurul lor începu să se audă un zgomot, un târșâit ce foșnea, ca un șarpe ce se târa prin frunze uscate. Strânsoarea mâinii lui Scarlett pe brațul lui Bod deveni mai puternică.

– Ce-i asta? Vezi ceva?

– Nu.

Scarlett scoase un sunet, pe jumătate gâfâit, pe jumătate văietat, iar Bod văzu ceva și știu fără să mai întrebe că-l vedea și fata.

La capătul încăperii era o lumină, iar din lumină venea un om, mergând prin stâncă, iar Bod o auzi pe Scarlett înăbușindu-și un țipăt.

Omul părea bine păstrat, dar arăta precum cineva care era mort de mult timp. Pielea îi era pictată (își zise Bod) sau tatuată (gândi Scarlett) cu modele și desene purpurii. În jurul gâtului îi atârna un colier făcut din dinți lungi, ascuțiți.

– Eu sunt stăpânul acestui loc! zise personajul acela, folosind cuvinte atât de vechi şi de guturale încât abia de mai semănau a cuvinte. Păzesc acest loc de toţi cei care vor să-i facă rău.

Avea ochi uriaşi. Bod îşi dădu seama că acest lucru se datora faptului că în jurul lor erau desenate cercuri purpurii, ce făceau ca faţa individului să arate ca a unei bufniţe.

– Cine eşti? întrebă Bod, strângând mâna lui Scarlett.

Omul Indigo păru să nu fi auzit întrebarea. Se uită fioros la ei.

– Părăsiţi locul ăsta! zise el cu cuvinte pe care Bod le auzi în capul său, cuvinte ce erau şi un mârâit gutural.

– O să ne facă rău? întrebă Scarlett.

– Nu cred, răspunse Bod, apoi îi zise Omului Indigo, aşa cum fusese învăţat: Mă bucur de Libertatea Cimitirului şi pot să merg oriunde vreau.

Omul Indigo nu avu nicio reacţie, iar acest lucru îl mira foarte mult pe Bod, pentru că până şi cel mai ţâfnos locuitor al cimitirului se calma când auzea declaraţia aceea. Bod o întrebă pe fată:

– Scarlett, poţi să-l vezi?

– Sigur că pot să-l văd. E un bărbat mare, fioros şi tatuat, care vrea să ne omoare. Bod, fă-l să plece!

Bod se uită la rămăşiţele domnului cu haină cafenie. Alături de acestea, pe podeaua de piatră se găsea un felinar spart.

– A fugit, spuse Bod cu voce tare. A fugit pentru că era speriat. Şi a alunecat sau s-a împiedicat de trepte şi a căzut.

– Cine?

– Bărbatul de pe podea.

Scarlett păru enervată şi, în acelaşi timp, uimită şi speriată.

– Ce bărbat de pe podea? Singurul om pe care-l pot vedea e individul tatuat.

Și atunci, ca și cum ar fi vrut să se asigure că cei doi copii știau că e acolo, Omul Indigo își lăsă capul pe spate și scoase o serie de răcnete în genul iodlerelor, o tânguire din fundul gâtului care o făcu pe Scarlett să-i strângă atât de puternic mâna lui Bod, încât unghiile ei se înfipseră în carnea lui.

Dar Bod nu mai era speriat.

– Îmi pare rău că am spus că sunt imaginari, zise Scarlett. Acum cred. Sunt reali.

Omul Indigo săltă ceva deasupra capului. Arăta ca o lamă ascuțită din piatră.

– Toți cei care vor invada acest loc vor muri! răcni el, în limbajul său gutural.

Bod se gândi la bărbatul al cărui păr albise după ce individul descoperise camera aceea. Bărbatul care nu-și revenise niciodată și care nici nu povestise ce văzuse.

– Nu, spuse Bod. Cred că ai dreptate. Cred că ăsta este.

– Ce este?

– Imaginar.

– Nu fi prost, zise Scarlett. Pot să-l văd.

– Da, spuse Bod. Iar tu nu poți să vezi oameni morți, concluzionă el, după care adăugă, uitându-se în încăpere. Acum poți să încetezi. Știm că nu ești real.

– O să vă mănânc ficații! țipă Omul Indigo.

– Nu, n-o să ni-i mănânci, spuse Scarlett, oftând zdravăn. Bod are dreptate. Cred că individul e o sperietoare.

– Ce-i o sperietoare? întrebă Bod.

– O chestie pe care fermierii o pun pe câmp, ca să sperie ciorile cu ea.

– De ce ar face asta? se miră Bod.

Lui îi plăceau ciorile. Le considera amuzante și-i plăcea că ajutau la menținerea curățeniei în cimitir.

– Nu știu exact. O s-o întreb pe mămica. Dar am văzut una din tren și am întrebat ce este. Ciorile cred că-i o persoană adevărată, dar nu e. E doar un lucru care arată ca o persoană, dar care nu-i o persoană. E doar un lucru făcut special ca să sperie ciorile și să le facă să plece.

Bod se uită prin încăpere. Apoi zise:

– Indiferent ce ești, n-a mers, nu ne-ai speriat. Știm că nu-i ceva adevărat. Încetează.

Omul Indigo se opri. Se duse la lespedea de piatră și se întinse pe ea. Apoi dispăru.

Din punctul de vedere al lui Scarlett, camera se cufundă din nou în întuneric. Dar auzi din nou sunetul de târșâit, ce devenea tot mai puternic, ca și cum cineva ar fi mers de jur împrejurul încăperii rotunde.

Ceva zise NOI SUNTEM UCIGAȘUL.

Părul de pe ceafa lui Bod începu să se zburlească. Vocea din capul său era ceva foarte vechi și foarte uscat, ca frecatul unei crengi moarte de fereastra capelei, iar Bod avu impresia că erau mai multe voci, care vorbeau la unison.

– Ai auzit? o întrebă el pe Scarlett.

– N-am auzit nimic, doar un târșâit. Mă face să mă simt ciudat. Am crampe în burtă, de parcă mă aștept să se întâmple ceva groaznic.

– N-o să se întâmple nimic groaznic, zise Bod, apoi se adresă încăperii. Ce ești?

NOI SUNTEM UCIGAȘUL. PĂZIM ȘI APĂRĂM.

– Ce apărați?

LOCUL DE ODIHNĂ AL STĂPÂNULUI. ACESTA ESTE CEL MAI SFÂNT DINTRE TOATE LOCURILE SFINTE ȘI ESTE PĂZIT DE UCIGAȘ.

– Nu poți să ne atingi, zise Bod. Poți doar să ne sperii.

Vocile îngemănate păreau enervate. FRICA ESTE O ARMĂ A UCIGAȘULUI.

Bod privi spre lespede.

– Astea sunt comorile stăpânului tău? O broșă veche, o cupă și un cuțitaș din piatră? Nu mi se pare că valorează prea mult.

UCIGAȘUL PĂZEȘTE COMORILE, BROȘA, CUPA, CUȚITUL. LE PĂZIM PENTRU STĂPÂN, PENTRU CÂND SE VA ÎNTOARCE. EL SE VA ÎNTOARCE. ÎNTOTDEAUNA SE ÎNTOARCE.

– Câți sunteți?

Dar Ucigașul nu mai spuse nimic. Interiorul capului lui Bod părea umplut cu pânze de păianjen, iar el își scutură capul, încercând să și-l limpezească. Apoi strânse mâna lui Scarlett.

– Trebuie să plecăm, zise el.

O conduse pe lângă bărbatul mort cu haină cafenie – sincer vorbind, își zise Bod, dacă nu s-ar fi speriat și n-ar fi căzut, omul acela ar fi fost dezamăgit de comoara găsită. Comorile vechi de zece mii de ani nu-s și comorile de azi. Bod o conduse cu grijă pe Scarlett în sus, pe scări, prin interiorul dealului, până la zidăria neagră a mausoleului familiei Frobisher.

Lumina târzie a soarelui de primăvară lucea prin spărturile din zidărie și prin ușa cu zăbrele, șocând prin intensitatea sa, iar Scarlett clipi și-și acoperi ochii din cauza strălucirii subite. Păsările cântau în tufișuri, un bondar trecu pe lângă ei, totul era surprinzător prin normalitatea sa.

Bod deschise ușa cu zăbrele, apoi o încuie din nou în urma lor.

Hainele de culoare deschisă ale lui Scarlett erau acoperite cu murdărie și pânze de păianjen, iar fața ei brunetă și mâinile erau albe din cauza prafului.

Departe, în josul dealului, cineva – mai mulți cineva – răcnea. Răcnea puternic. Răcnea de zor.

Cineva striga:

– Scarlett! Scarlett Perkins!

Iar Scarlett răspunse:

– Da? Hei!

Și, înainte ca ea și Bod să aibă posibilitatea să discute despre ceea ce văzuseră sau să vorbească despre Omul Indigo, apăru o femeie cu o jachetă de-un galben fluorescent pe spatele căreia scria POLIȚIA, care voia să știe dacă fetița era bine, unde fusese, dacă încercase cineva s-o răpească, apoi spuse ceva la radio, anunțându-i pe ceilalți că fusese găsit un copil.

Bod se strecură lângă ele, în timp ce coborau dealul. Ușa capelei era deschisă, iar înăuntru așteptau ambii părinți ai lui Scarlett, mama în lacrimi, tatăl îngrijorat, vorbind la un telefon mobil. Împreună cu ei era o altă polițistă. Niciunul dintre ei nu-l văzu pe Bod, care aștepta într-un colț al capelei.

Oamenii începură s-o întrebe pe Scarlett ce i se întâmplase, iar ea răspunse cât putu de cinstit, le povesti despre un băiat numit Nobody, care o dusese în interiorul unui deal unde din întuneric apăruse un bărbat cu tatuaj purpuriu, dar care individ era, de fapt, o sperietoare de ciori. Oamenii îi dădură un baton de ciocolată, îi șterseră fața și o întrebară dacă individul tatuat mergea cu motocicleta, iar mama și tatăl lui Scarlett, acum ușurați, deveniră furioși pe ei înșiși și pe ea și-și spuseră unul celuilalt că era vina celuilalt pentru

că o lăsase pe fetiță să se joace în cimitir, chiar dacă acesta era o rezervație naturală, că lumea era în zilele astea un loc foarte periculos și că, dacă nu ești cu ochii pe copiii tăi în fiecare secundă, nu-ți poți imagina ce lucruri groaznice li se pot întâmpla. Mai ales unui copil precum Scarlett.

Mama lui Scarlett începu să plângă, ceea ce o făcu și pe Scarlett să plângă, iar una dintre polițiste începu să se certe cu tatăl lui Scarlett, care încerca să-i spună că el, un plătitor de impozite, îi plătește leafa, iar polițista îi zise că și ea plătea impozite și că probabil îi plătea *lui* leafa, în timp ce Bod stătea în umbra din colțul capelei, nevăzut de nimeni, nici măcar de Scarlett, și privea și asculta, până când nu mai rezistă.

Era deja crepuscul în cimitir, iar Silas veni și-l găsi pe Bod lângă amfiteatru, privind spre oraș. Silas se așeză lângă băiat și nu spuse nimic, pentru că așa făcea el.

– N-a fost vina ei, zise Bod. A fost vina mea. Iar acum ea are necazuri.

– Unde ai dus-o? întrebă Silas.

– În mijlocul colinei, să vedem mormântul cel mai vechi. Numai că nu era nimeni în el. Doar o chestie ca un șarpe numită Ucigașul, care speria lumea.

– Fascinant.

Coborâră dealul împreună, priviră cum vechea capelă fu încuiată din nou, iar polițiștii, Scarlett și părinții ei dispărură în noapte.

– Domnișoara Borrows o să te învețe literele de mână, zise Silas. Ai citit *Mâța din pălărie*?*

– Da, răspunse Bod. Cu veacuri în urmă. Poți să-mi mai aduci cărți?

---

* *The Cat in the Hat*, carte pentru copii de Dr Seuss (n. tr.).

– Cred că da, răspunse Silas.

– Crezi că o s-o mai văd?

– Pe fată? Mă îndoiesc.

Dar Silas greşea. Peste trei săptămâni, într-o după-amiază cenuşie, Scarlett apăru în cimitir, însoţită de ambii părinţi.

Părinţii insistară să rămână tot timpul în apropiere, s-o poată vedea, cu toate că rămaseră un pic în urma ei. Din când în când, mama lui Scarlett exclama că toată chestia aia era morbidă şi ce grozav era că aveau să părăsească locul ăla pentru totdeauna.

Când părinţii lui Scarlett începură să discute între ei, Bod zise:

– Bună!

– Salut! răspunse Scarlett, foarte liniştită.

– Nu credeam că o să te mai văd.

– Le-am spus că n-o să merg cu ei decât dacă mă aduc aici pentru ultima oară.

– Unde pleci?

– În Scoţia. E o universitate acolo. Pentru tăticu', să predea fizica particulelor.

Merseră împreună pe cărare, o fetiţă cu un hanorac de-un portocaliu-deschis şi un băieţel într-un linţoliu cenuşiu.

– Scoţia e departe?

– Da, răspunse ea.

– Oh!

– Speram să fii aici. Ca să-mi iau rămas-bun.

– Sunt întotdeauna aici.

– Dar nu eşti mort, nu-i aşa, Nobody Owens?

– Bineînţeles că nu sunt.

– Ei bine, atunci nu poți să stai aici toată viața ta. Într-o zi o să crești și atunci o să trebuiască să pleci și să trăiești în lumea din afară.

Băiatul clătină din cap.

– Acolo nu sunt în siguranță.

– Cine zice asta?

– Silas. Familia mea. Toți.

Fetița rămase tăcută.

Tatăl ei o strigă:

– Scarlett! Vino, iubito! E timpul să plecăm. Ai avut parte de ultima plimbare prin cimitir. Acum, hai acasă.

Scarlett îi spuse lui Bod:

– Ești curajos. Ești cea mai curajoasă persoană pe care am cunoscut-o și ești prietenul meu. Și nici nu-mi pasă dacă ești imaginar.

Apoi fugi pe cărare, înapoi de unde venise, la părinții ei și la lume.

III

Câinii lui Dumnezeu

Un mormânt din fiecare cimitir aparţine ghulelor. Dacă te vei plimba suficient de mult prin oricare cimitir, o să-l găseşti decolorat de apă, deformat, cu piatra crăpată sau spartă, cu iarbă prăpădită sau cu bălării pe el, care-ţi lasă impresia că-i părăsit. Şi arată mai jalnic decît alte pietre de mormânt, iar numele de pe piatră e imposibil de citit. Dacă pe mormânt există o statuie, aceasta e fără cap sau acoperită de mucegai sau de licheni încât arată ca mucegaiul însuşi. Dacă un mormânt din cimitir arată ca ţinta unor vandali, atunci acela este poarta ghulelor. Dacă mormântul te face să-ţi doreşti să fii în altă parte, atunci este poarta ghulelor. Exista un asemenea mormânt şi în cimitirul lui Bod.

Există unul în fiecare cimitir.

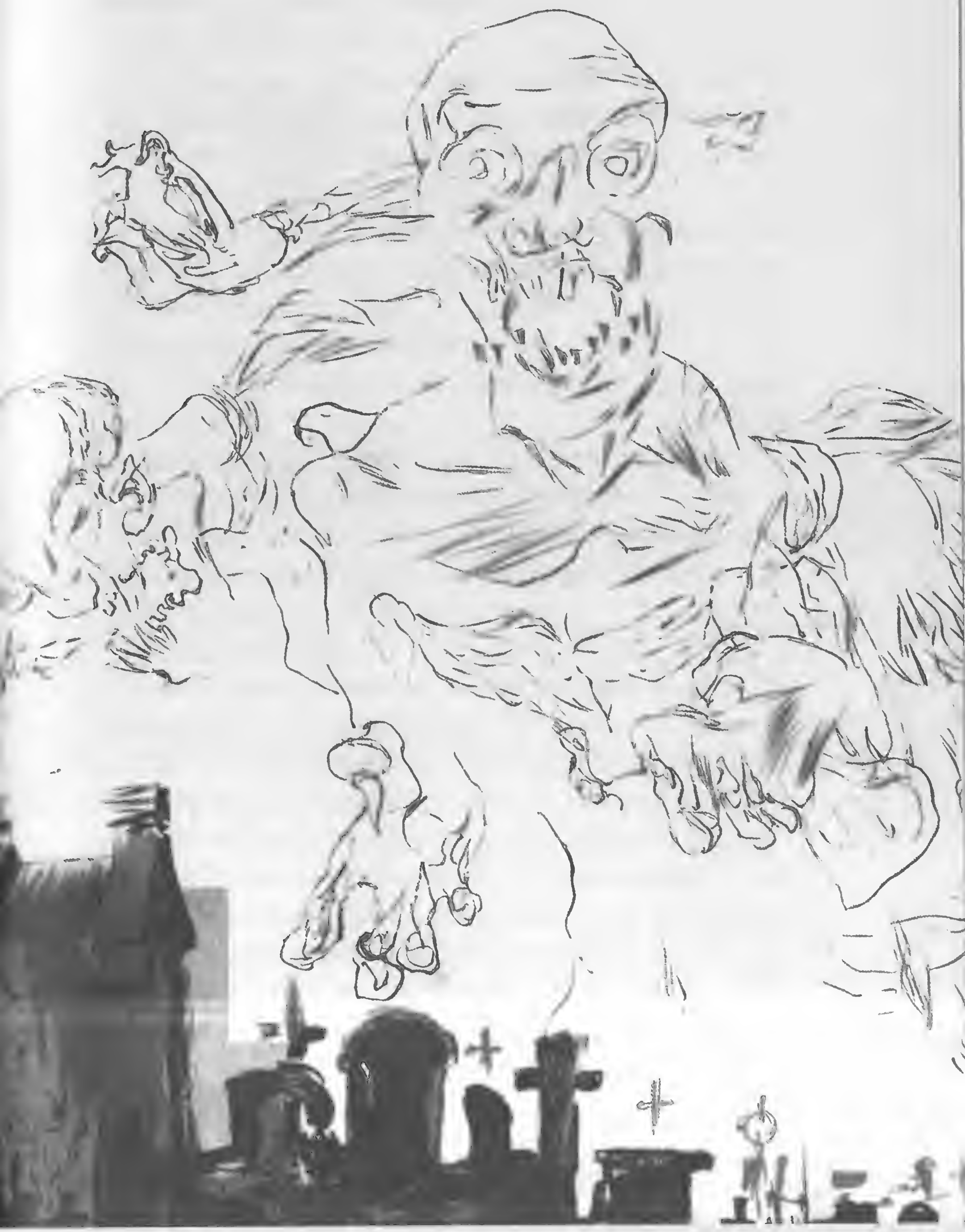

Silas pleca.

Bod fusese mâhnit când auzise prima oară acest lucru. Acum nu mai era mâhnit. Era furios.

– De ce? întrebă Bod.

– Ți-am spus. Trebuie să obțin anumite informații. Ca să le obțin, trebuie să călătoresc. Ca să călătoresc, trebuie să plec de aici. Am mai discutat despre toate astea.

– De ce-i atât de important să pleci?

Mintea de șase ani a lui Bod încercă să-și imagineze ceva care l-ar fi făcut pe Silas să vrea să-l părăsească. Dădu greș.

– Nu-i cinstit...

Paznicul său rămase netulburat.

– Nu-i nici cinstit, nici necinstit, Nobody Owens. Este, pur și simplu.

Bod nu fu impresionat.

– Trebuie să ai grijă de mine. Așa ai spus!

– Ca paznic al tău, am responsabilități pentru tine, așa e. Din fericire, nu sunt singurul individ din lume dornic să-și asume această responsabilitate.

– Unde te duci?

– Ies. Afară. Sunt lucruri pe care trebuie să le descopăr, pe care nu pot să le descopăr aici.

Bod pufni disprețuitor și plecă, dând cu piciorul în pietre imaginare. În partea de nord-vest a cimitirului bălăriile crescuseră zdravăn, încâlcite, depășind abilitatea îngrijitorului sau a Prietenilor Cimitirului de a face ordine, iar Bod se plimbă pe acolo, trezind o familie de copii din perioada victoriană care muriseră înainte să împlinească zece ani și se jucară de-a v-ați ascunselea la lumina lunii, în jungla de iederă încâlcită. Bod încercă să-și imagineze că Silas nu pleca, că nu avea să se schimbe nimic, dar când jocul se

termină, iar el fugi înapoi la vechea capelă, văzu două lucruri care-l făcură să se răzgândească.

Primul lucru pe care îl văzu fu o geantă. Era geanta lui Silas, Bod își dădu seama din clipa în care o zări. Avea cel puțin o sută cincizeci de ani, un lucru minunat, din piele neagră cu ornamente din bronz și mâner negru, soiul de geantă pe care ar fi purtat-o un doctor sau un cioclu din perioada victoriană și care ar fi conținut toate instrumentele de care ar fi avut nevoie acesta. Bod nu mai văzuse până atunci geanta lui Silas, nici măcar nu știuse că Silas avea o geantă. Era soiul de geantă care putea să-i aparțină doar lui Silas. Bod încercă să se zgâiască înăuntrul ei, dar geanta era închisă cu un lacăt mare din alamă. Și era prea grea ca s-o poată ridica.

Acesta fusese primul lucru.

Al doilea lucru stătea pe bancă, lângă capelă.

– Bod, zise Silas, aceasta este domnișoara Lupescu.

Domnișoara Lupescu nu era frumoasă. Figura ei era încruntată, iar expresia ei era dezaprobatoare. Avea părul cenușiu, deși fața sa părea prea tânără pentru părul ei cărunt. Dinții din față erau ușor îndoiți. Purta un pardesiu larg, iar la gât avea o cravată bărbătească.

– Ce mai faceți, domnișoară Lupescu? zise Bod.

Domnișoara Lupescu nu zise nimic. Pufni. Apoi se uită la Silas și zise:

– Așa. Ăsta e băiatul.

Se ridică de pe bancă și se plimbă în jurul lui Bod, cu nările lărgite, de parcă l-ar fi adulmecat. După ce făcu un circuit complet, zise:

– O să-mi dai raportul la trezire și înainte să te duci la culcare. Am închiriat o cameră în casa aceea, spuse ea, arătând

un acoperiș ce abia se zărea din locul în care stăteau. Dar o să-mi petrec timpul în cimitir. Sunt aici în calitate de istoric care face cercetări referitoare la istoria vechilor morminte. Ai înțeles, băiete? *Da?**

– Bod, zise Bod. Mă cheamă Bod, nu *băiete.*

– E o prescurtare de la Nobody, zise femeia. Un nume prostesc. Bod e nume de animal de casă. O poreclă. Nu-mi place. O să-ți spun „băiete". Iar tu o să-mi spui de-acum „domnișoara Lupescu".

Bod se uită în sus spre Silas, implorator, dar pe fața lui Silas nu se vedea urmă de simpatie. Silas își luă geanta și zise:

– Vei fi în mâini bune, Bod, sunt sigur că o să te înțelegi cu domnișoara Lupescu.

– N-o să ne înțelegem! zise Bod. E oribilă!

– Ai spus un lucru foarte grosolan, spuse Silas. Cred că ar trebui să-ți ceri scuze.

Bod nu voia să-și ceară scuze, dar Silas se uită la el, avea geanta cea neagră în mână și se pregătea să plece pentru o perioadă pe care n-o știa nimeni, așa că băiatul spuse:

– Îmi cer scuze, domnișoară Lupescu.

La început, femeia nu zise nimic, se mulțumi să pufnească, apoi spuse:

– Băiete, am venit de departe ca să am grijă de tine. Sper să meriți efortul făcut.

Bod nu se imagina îmbrățișându-l pe Silas, așa că întinse mâna, iar Silas se aplecă și i-o strânse ușor, cuprinzând mâna mică și murdară în cea imensă, albă a sa. Apoi, ridicându-și geanta de piele neagră de parcă n-ar fi avut niciun pic de greutate, plecă pe cărare și ieși din cimitir.

---

* În limba română, în original (n. tr.).

Bod le povesti părinților despre toate astea.

– Silas a plecat, le zise el.

– O să se întoarcă, spuse vesel domnul Owens. Bod, nu-ți bate capul cu asta. O să se întoarcă nou-nouț, cum se zice.

– Atunci când te-ai născut, ne-a promis că, de va trebui să plece, va găsi pe cineva care să-ți aducă mâncare și să te vegheze, zise doamna Owens. Și așa a și făcut. Te poți bizui pe el.

E adevărat, Silas îi adusese hrană lui Bod, o lăsa în fiecare noapte în criptă, dar, din punctul de vedere al lui Bod, acesta era lucrul cel mai puțin important pe care Silas îl făcuse pentru Bod. Îi dăduse sfaturi seci, logice și întotdeauna corecte; știa mai multe decât cei din cimitir, pentru că excursiile lui nocturne în exterior îi permiteau să descrie lumea din momentul acela, nu cea care fusese cu sute de ani în urmă; era calm și de nădejde, fusese acolo în fiecare noapte din viața lui Bod, așa că ideea bisericii fără singurul ei locuitor i se părea greu de conceput lui Bod; dar, mai mult decât orice, Silas îl făcea pe Bod să se simtă în siguranță.

Domnișoara Lupescu considera și ea că treaba ei consta în ceva mai mult decât a-i aduce mâncare lui Bod. Deși făcea și asta.

– Ce-i asta? întrebă Bod, îngrozit.

– Mâncare bună, zise domnișoara Lupescu.

Stăteau în criptă. Femeia pusese două recipiente de plastic pe o față de masă și ridicase capacele. Arătă spre primul recipient și zise:

– Supă de sfeclă-orz-tocană. E salată, spuse ea, arătând spre al doilea recipient. Acum, mănâncă-le pe amândouă. Le-am făcut pentru tine.

Bod se uită în sus, spre ea, să vadă dacă glumește. Mâncarea adusă de Silas era de obicei în pachete, cumpărată din

soiul acela de locuri unde se vinde mâncare noaptea târziu și nu se pune niciun fel de întrebare. Nimeni nu-i adusese mâncare într-un container de plastic cu capac.

– Miroase groaznic, zise el.

– Dacă nu mănânci supa-tocană repede, o să fie și mai groaznică, zise ea. O să se răcească. Mănâncă!

Bod era flămând. Luă o lingură de plastic, o cufundă în tocana de-un roșu-purpuriu și mâncă. Hrana era cleioasă și nefamiliară, dar o înghiți.

– Acum salata! spuse domnișoara Lupescu, ridicând capacul celui de-al doilea recipient.

Acesta conținea bucăți mari de ceapă crudă, sfeclă și tomate, toate cu un sos gros cu gust de oțet. Bod puse o felie de sfeclă în gură și începu s-o mestece. Simți saliva strângându-se și-și dădu seama că, dacă o să înghită bucata aceea, avea s-o vomite. Așa că zise:

– Nu pot să mănânc asta.

– Face bine.

– O să mi se facă greață.

Se priviră, băiețelul cu păr cenușiu încâlcit și femeia încruntată, care nu avea un fir din părul argintiu care să nu fie la locul lui.

– Mai mănâncă o bucată, spuse domnișoara Lupescu.

– Nu pot.

– Mai mănânci o bucată acum sau o să rămâi aici până o să mănânci tot.

Bod luă o bucată de tomată cu gust de oțet, o mestecă și o înghiți. Domnișoara Lupescu puse capacele recipientelor și le vârî în punga de plastic.

– Acum lecțiile! zise ea.

Era mijlocul verii. Nu se întuneca deplin decât aproape de miezul nopții. Nu se făceau lecții în mijlocul verii – timp pe care Bod îl petrecea, cât era treaz, în crepusculul cald și nesfârșit, jucându-se, explorând sau cățărându-se.

– Lecții? întrebă el.

– Paznicul tău mi-a zis că ar fi bine să știi diferite chestii.

– Am învățători. Letitia Borrows mă învață scrisul și cuvintele, domnul Pennyworth îmi predă Sistemul Educațional Complet pentru Tinerii Gentlemani, cu Material Suplimentar pentru cei Post Mortem. Învăț geografie și tot ce mai este. N-am nevoie de alte lecții.

– Știi tot, băiete? Ai doar șase ani și știi deja totul.

– N-am spus asta.

Domnișoara Lupescu își încrucișă brațele.

– Povestește-mi despre ghule, zise ea.

Bod încercă să-și amintească ce-i spusese Silas despre ghule, în decursul anilor.

– Stai departe de ele, zise el.

– Asta-i tot ce știi? *Da?* De ce trebuie să stai departe de ele? De unde vin? Unde se duc? De ce să nu stai lângă o poartă a ghulelor? Ei, băiete?

Bod dădu din umeri și clătină din cap.

– Numește diferitele feluri de oameni, spuse domnișoara Lupescu. Acum!

Bod se gândi un moment.

– Cei vii, zise el. Hmmm... Cei morți.

Se opri, apoi adăugă, nesigur:

– Pisicile?

– Ești un ignorant, băiete, zise domnișoara Lupescu. Asta-i rău. Iar tu ești mulțumit că ești ignorant, ceea ce e și mai rău. Repetă după mine: există cei vii și cei morți, există

făpturi de zi și făpturi de noapte, există ghule și umblători prin ceață, există vânătorii superiori și există Câinii lui Dumnezeu. Și mai există indivizii solitari.

– Dumneavoastră ce sunteți? întrebă Bod.

– Eu, răspunse sec femeia, sunt domnișoara Lupescu.

– Și Silas ce e?

Femeia ezită, apoi răspunse:

– E un individ solitar.

Bod suportă lecțiile. Când îl instruia Silas, era interesant. În majoritatea timpului, Bod nu-și dădea seama că era învățat ceva. Domnișoara Lupescu preda liste, iar Bod nu vedea rostul acestui lucru. Stătea în criptă, dorindu-și din tot sufletul să fie afară, în crepusculul verii, sub luna fantomatică.

Când lecția se termină, băiatul fugi, în cea mai proastă dispoziție. Căută tovarăși de joacă, dar nu găsi niciunul și nu văzu nimic, doar un câine mare, cenușiu, care dădea târcoale pietrelor funerare, ținându-se la distanță de el, strecurându-se printre pietrele de mormânt și prin umbre.

Săptămâna aceea fu și mai rea.

Domnișoara Lupescu continuă să-i aducă lui Bod mâncare gătită de ea: găluști înotând în untură; supă deasă, de-un roșu-purpuriu, cu o grămadă de smântână în ea; cartofi mici, fierți, reci; cârnați reci, plini de usturoi; ouă fierte tari, într-un lichid cenușiu, neapetisant. Bod mâncă atât de puțin cât se putea ca să scape de mâncarea aceea. Lecțiile continuară: timp de două zile, femeia nu-l învăță nimic, în afară de modul de a cere ajutor în toate limbile din lume, și-i dădea cu creionul peste încheieturi dacă sărea ceva sau uita. În a treia zi îl luă la întrebări.

– În franceză?

– *Au secours.*

– În alfabetul Morse?

– S-O-S. Trei puncte, trei linii, apoi iar trei puncte.

– În limba groaznicilor nopții?

– Asta-i o prostie. Nu-mi amintesc deloc ce-i un groaznic al nopții.

– Au aripi fără păr și zboară iute și la mică înălțime. Nu vizitează lumea asta, ci zboară pe cerurile roșii de deasupra drumului spre Ghûlheim.

– N-o să am niciodată nevoie să știu așa ceva.

Gura femeii se strânse și mai mult. Domnișoara Lupescu zise doar:

– În limba groaznicilor nopții?

Bod scoase zgomotul din gât pe care îl învățase de la ea – un strigăt gutural, ca un țipăt de vultur. Femeia pufni:

– E corespunzător, zise ea.

Bod nu mai putu să aștepte până avea să se întoarcă Silas și spuse:

– Uneori, în cimitir e un câine mare, cenușiu. A venit odată cu dumneavoastră. E câinele dumneavoastră?

Domnișoara Lupescu își strânse cravata.

– Nu, răspunse ea.

– Am terminat?

– Pentru astăzi. Să citești lista pe care ți-o dau în noaptea asta și să o înveți pe dinafară pentru mâine.

Lista era tipărită cu cerneală de-un purpuriu slab pe hârtie albă și mirosea a lucru vechi. Bod luă lista cea nouă pe panta dealului și încercă să citească vorbele, dar nu se putea concentra asupra ei. În cele din urmă o împături și o puse sub o piatră.

Nimeni nu voia să se joace cu el în noaptea aceea. Nimeni nu voia să se joace sau să discute, să alerge și să se cațăre sub luna imensă de vară.

Bod se duse la mormântul familiei Owens, să se plângă părinților săi, dar doamna Owens nu voi să audă o vorbă împotriva domnișoarei Lupescu în legătură cu motivele incorecte pentru care o alesese Silas – după părerea lui Bod –, în timp ce domnul Owens ridică pur și simplu din umeri și începu să-i povestească lui Bod despre zilele pe care le petrecuse ca ucenic de tâmplar de dulapuri și cât de mult i-ar fi plăcut să fi învățat toate lucrurile acelea folositoare pe care le învăța Bod – iar acest lucru era și mai rău, după părerea lui Bod.

– Nu vrei să înveți? întrebă doamna Owens, iar Bod strânse pumnii și nu zise nimic.

Se duse în cimitir, simțindu-se neiubit și neînțeles.

Bod se gândi la nedreptate în general și rătăci prin cimitir dând cu piciorul în pietre. Zări câinele de-un cenușiu-închis și-l strigă, să vadă dacă vine să se joace cu el, dar animalul se ținu la distanță, iar Bod, frustrat, aruncă în el cu un bulgăre de lut, care se sparse în piatra de mormânt din apropiere și aruncă pământ în toate părțile. Câinele cel mare se uită la Bod cu reproș, apoi păși în umbră și dispăru.

Băiatul se întoarse în partea de sud-vest a colinei, evitând capela cea veche: nu voia să vadă locul în care nu se afla Silas. Se opri lângă un mormânt ce arăta cam așa cum se simțea Bod: mormântul se găsea sub un stejar ce fusese lovit cândva de fulger, iar acum era doar un trunchi negru, ca o gheară neagră ce ieșea din deal; mormântul însuși era pătat și crăpat, iar deasupra sa era o piatră memorială pe care atârna un înger fără cap, cu roba ce arăta ca un copac de mucegai uriaș și urât.

Bod se așeză alături, pe un mănunchi de iarbă, fiindu-i milă de el însuși și urându-i pe toți. Îl ura și pe Silas, pentru că plecase și-l părăsise. Apoi închise ochii, se făcu ghem pe iarbă și se cufundă într-un somn fără vise.

Pe stradă, urcând dealul, veneau ducele de Westminster, onorabilul Archibald Fitzhugh și episcopul de Bath și Wells, strecurându-se și sărind din umbră în umbră, sfrijiți și uscățivi, numai tendoane și cartilagii, purtând haine zdrențuite, și săreau, alergau și se furișau, săltând peste lăzile de gunoi, rămânând în partea întunecată a gardurilor vii.

Erau mărunți, ca niște oameni de dimensiuni normale care se uscaseră la soare; vorbeau între ei cu glas reținut, spunând chestii de felul „Dacă Înălțimea Voastră are vreo idee mai grozavă decât noi în legătură cu locul în care suntem, v-aș fi foarte recunoscător s-o spuneți. Altfel, ar fi bine să vă țineți gaura aia mare închisă.“ sau „Preasfinția Voastră, spun doar că știu că în apropiere e un cimitir, îi simt mirosul.“ sau „Dacă nu poți să-l miroși, atunci ar trebui să-i simt eu mirosul, pentru că am un nas mai bun decât Înălțimea Voastră.“

Toate astea în timp ce se împleticeau și-și croiau drum prin grădinile suburbiei. Evitaseră o grădină – „Psst!“ făcuse onorabilul Archibald Fitzhugh. „Câini!“ – și fugiseră de-a lungul părții de sus a zidului grădinii, alergând pe el ca niște șobolani de mărimea unui copil. Apoi săriseră jos, în stradă, și urcaseră drumul până în vârful dealului. Ajunseră la zidul cimitirului, se cățărară pe el ca niște veverițe și adulmecară aerul.

– Atenție la câine, zise ducele de Westminster.

– Unde e? Nu știu. Undeva, pe aici. Oricum, nu miroase ca un câine adevărat, zise episcopul de Bath și Wells.

– Nici cimitirul ăsta n-are un miros suportabil, zise onorabilul Archibald Fitzhugh. Ţineţi minte, e doar un câine.

Cei trei săriră de pe zid pe pământ şi alergară, folosindu-şi atât braţele, cât şi picioarele ca să se propulseze prin cimitir până la poarta ghulelor de lângă copacul lovit de trăsnet.

Se opriră lângă poartă, în lumina lunii.

– Cum e când ai ajuns acasă? întrebă episcopul de Bath şi Wells.

– Minunat! răspunse ducele de Westminster.

Iar Bod se trezi tocmai atunci.

Cele trei feţe care se uitau la el ar fi putut fi ale unor oameni mumificaţi, fără carne şi uscaţi, dar trăsăturile lor erau mobile şi pline de interes – guri care rânjeau, scoţând la iveală dinţi ascuţiţi şi pătaţi; ochi lucitori ca nişte mărgele; degete ca nişte gheare, care se mişcau şi băteau darabana uşor.

– Cine sunteţi? întrebă Bod.

– Noi, spuse una dintre făpturi – Bod îşi dădu seama că cei trei erau doar un pic mai înalţi decât el –, suntem persoane foarte importante. Acesta este ducele de Westminster.

Cea mai mare dintre făpturi făcu o plecăciune şi zise:

– Încântat!

– ...iar acesta este episcopul de Bath şi Wells.

Făptura, al cărei rânjet arăta dinţi ascuţiţi, scoase o limbă ascuţită de-o lungime incredibilă şi o flutură între ei. Nu arăta aşa cum îşi închipuia Bod că trebuie să fie un episcop: avea piele bălţată şi o pată mare peste un ochi, care-l făcea să semene cu un pirat.

– ...şi heu am onoarea să fiu onorabilul Harchibald Fitzhugh. Hîn slujba dumneavoastră.

Cele trei făpturi făcură o plecăciune, în acelaşi timp. Episcopul de Bath şi Wells zise:

– Băiete, care-i povestea ta? Nu spune prostii, amintește-ți că vorbești cu un episcop.

– Așa e, Sfințenia Voastră, ziseră ceilalți doi.

Așa că Bod le povesti. Le spuse că nimeni nu-l plăcea, nici nu voia să se joace cu el, că nimeni nu-l aprecia, nimănui nu-i păsa de el, și că paznicul său îl părăsise.

– Să mă ia gaia, zise ducele de Westminster, scărpinându-și nasul (o chestie mică și uscată, alcătuită mai mult din nări). Ai nevoie să te duci undeva unde oamenii să te aprecieze.

– Nu există nicăieri așa ceva, spuse Bod. Și nu am voie să ies din cimitir.

– Ai nevoie de o lume întreagă plină cu prieteni și cu tovarăși de joacă, zise episcopul de Bath și Wells, agitându-și limba cea lungă. Un oraș al deliciilor, al distracției și magiei, unde ai fi apreciat, nu ignorat.

– Doamna care are grijă de mine face o mâncare oribilă, zise Bod. Supă de ouă fierte tari și alte chestii.

– Mâncare! exclamă onorabilul Archibald Fitzhugh. Acolo unde ne ducem noi, mâncarea e cea mai bună din lume. Îmi ghiorăie mațele și-mi plouă în gură numai când mă gândesc.

– Pot să vin cu voi? întrebă Bod.

– Să vii cu noi? zise ducele de Westminster, părând șocat.

– Nu fi rău, Înălțimea Ta, zise episcopul de Bath și Wells, uită-te la prichindelul ăsta. N-a mai avut o masă decentă de nu se știe când.

– Eu votez să-l luăm, spuse onorabilul Archibald Fitzhugh. Există niște râme bune la noi, și se bătu pe stomac, ca să arate cât de bună era mâncarea.

– Bine. Vrei aventuri? întrebă ducele de Westminster. Sau vrei să-ți irosești restul vieții *aici*? spuse el, arătând cu degetele-i osoase cimitirul și noaptea.

Bod se gândi la domnișoara Lupescu, la mâncarea ei groaznică și la gura ei țuguiată.

– Vreau, zise el.

Cei trei noi prieteni ai săi erau de mărimea sa, dar erau mult mai puternici decât orice copil, iar Bod se pomeni înhățat de episcopul de Bath și Wells și ridicat deasupra capului făpturii, în timp ce ducele de Westminster apucă o mână de iarbă prăpădită, răcni ceva de genul „*Skagh! Thegh! Khavagah!*“ și trase. Lespedea de piatră care acoperea mormântul se dădu la o parte, ca un chepeng, scoțând la iveală întunericul din spatele ei.

– Iute, zise ducele, iar episcopul de Bath și Wells îl aruncă pe Bod în deschizătura întunecată, apoi sări după el, urmat de onorabilul Archibald Fitzhugh și de ducele de Westminster, care făcu un salt agil, iar după ce ajunse înăuntru strigă „*Wegh Khârados!*“ ca să închidă poarta ghulelor, iar piatra se prăbuși deasupra lor.

Bod căzu prin beznă ca un ciob de marmură, fiind prea uluit ca să fie speriat, și se întreba cât de adâncă putea să fie groapa de sub mormânt când două mâini puternice îl prinseră de subsuori, iar el se pomeni aruncat înainte prin întunericul acela deplin.

Bod nu avusese parte de un întuneric deplin de mulți ani. În cimitir vedea așa cum pot să vadă morții, deci niciun mormânt, cavou sau criptă nu erau cu adevărat întunecoase pentru el. Acum era într-o beznă deplină, simțind că-i aruncat înainte într-o serie de îmbrânceli și împingeri, în timp ce vântul sufla pe lângă el. Era înspăimântător, dar era și amuzant.

Apoi se făcu lumină și totul se schimbă.

Cerul era roșu, dar nu era roșul cald al apusului. Era un roșu furios, posac, culoarea unei răni infectate. Soarele era mic și părea bătrân și îndepărtat. Aerul era rece, iar ei coborau pe

un perete. Din zid ieşeau în afară pietre de mormânt şi statui, ca şi cum un cimitir imens ar fi fost lipit de latura lui, iar ducele de Westminster, episcopul de Bath şi Wells şi onorabilul Archibald Fitzhugh săreau din statuie în statuie, din piatră de mormânt în piatră de mormânt, ca trei cimpanzei zbârciţi în costume negre zdrenţuite, târându-l pe Bod între ei în timp ce mergeau, aruncându-l de la unul la altul, fără să-l scape niciodată, prinzându-l întotdeauna cu uşurinţă, fără măcar să se uite.

Bod încercă să privească în sus, să vadă mormântul prin care pătrunseseră în lumea aceea ciudată, dar nu văzu decât morminte.

Se întrebă dacă fiecare dintre mormintele pe lângă care săreau era o poartă pentru soiul de indivizi care-l cărau cu ei.

– Unde mergem? întrebă el, dar vorbele îi fuseră luate de vânt.

Mergeau din ce în ce mai iute. Bod văzu în faţa lor o statuie ce se ridică, apoi alte două făpturi apărură catapultându-se în lumea aceea cu soare stacojiu, făpturi exact ca acelea care îl cărau pe Bod. Una purta un veşmânt zdrenţuit de mătase care părea să fi fost cândva alb, cealaltă purta un costum cenuşiu pătat, prea larg pentru ea, costum ce avea mânecile transformate în zdrenţe întunecate. Cele două făpturi îi zăriră pe Bod şi pe cei trei noi prieteni ai acestuia şi veniră către ei, sărind şapte metri fără niciun efort.

Ducele de Westminster scoase un schelălăit gutural şi se prefăcu că-i speriat, iar Bod şi cei trei coborâră zidul de morminte în grabă, urmăriţi de cele două noi făpturi. Niciuna dintre ele nu părea obosită, nici nu gâfâia sub cerul acela roşu, cu soarele consumat ce se holba la ei ca un ochi mort, dar în cele din urmă se opriră lângă o statuie imensă, a unei

făpturi a cărei față părea să fi devenit un tufiș de mucegai. Bod se pomeni prezentat celui de-al treizeci și treilea președinte al Statelor Unite și împăratului Chinei*.

– Acesta este jupânul Bod, zise episcopul de Bath și Wells. Va deveni unul dintre noi.

– Caută o mâncare bună, spuse Archibald Fitzhugh.

– Tinere, îți garantăm că o să ai cine delicioase, când o să devii unul dintre noi, zise împăratul Chinei.

– Îhî, spuse cel de-al treizeci și treilea președinte al Statelor Unite privindu-l pe copil.

– O să devin unul dintre voi? întrebă Bod. Adică o să mă transform în unul dintre voi?

– E usturător ca un bici și ascuțit ca un cui, va trebui să te scoli noaptea târziu ca să strecori ceva pe lângă puștiul ăsta, zise episcopul de Bath și Wells. Într-adevăr. Unul dintre noi. La fel de puternic, de iute, de imposibil de învins.

– Cu dinți atât de puternici încât poți să spargi orice os, cu limbă ascuțită și suficient de lungă ca să lingi măduva din cele mai adânci oase sau să smulgi carnea de pe fața unui om, zise împăratul Chinei.

– În stare să aluneci din umbră în umbră, fără să fii văzut niciodată, fără să fii bănuit niciodată. Liber ca aerul, iute ca gândul, rece ca bruma, tare ca un cui, periculos ca... *noi*, spuse ducele de Westminster.

Bod se uită la făpturile acelea.

– Și dacă nu *vreau* să fiu unul dintre voi? întrebă el.

– Nu *vrei?* Bineînțeles că *vrei* să fii! Ce-ar fi mai frumos? Nu cred că există un suflet în univers care să nu vrea să fie *întocmai* ca noi.

---

* Al treizeci și treilea președinte al SUA a fost Harry S. Truman (n. tr.).

– Avem cel mai grozav oraş...

– Ghûlheim, zise al treizeci şi treilea preşedinte ales al Statelor Unite.

– Cea mai frumoasă viaţă, cea mai bună mâncare...

– Poţi să-ţi imaginezi cât de bună poate fi o băutură făcută din ichor negru* care se strânge într-un sicriu de plumb? îl întrerupse episcopul de Bath şi Wells. Sau să simţi că eşti mai important decât regii şi reginele, decât preşedinţii şi decât prim-miniştrii, decât eroii, să fii sigur că-i aşa, aşa cum eşti sigur că oamenii sunt mai importanţi decât varza de Bruxelles?

– *Ce* sunteţi voi? întrebă Bod.

– Ghule, răspunse episcopul de Bath şi Wells. Cineva n-a fost atent! Suntem ghule!

– Priveşte!

Sub ei, o întreagă trupă de făpturi mici sărea şi alerga, îndreptându-se spre cărarea de sub ei, iar înainte ca Bod să apuce să mai spună un cuvânt, fu înhăţat de o pereche de mâini osoase, apoi se pomeni zburând prin aer, într-o serie de salturi şi clătinări, în timp ce făpturile coborau ca să întâlnească alte făpturi de acelaşi fel.

Peretele de morminte se termină, iar acum se aflau pe un drum, doar un drum, o cărare umblată pe o câmpie stearpă, într-un pustiu alcătuit din pietre şi oase ce ducea către un oraş aflat pe o culme imensă, roşie, aflată la mulţi kilometri de ei.

Bod privi în sus spre oraş şi fu îngrozit: îl cuprinse o emoţie ce cuprindea repulsie şi teamă, dezgust şi scârbă, toate condimentate cu şoc.

---

* Ichor – lichid care curge în venele zeilor, în loc de sânge (n. tr.).

Ghulele nu construiesc. Ele sunt paraziți și gunoieri, sunt mâncători de stârvuri. Orașul pe care ele îl numeau Ghûlheim era ceva găsit de ele cu mult timp în urmă, nu făcut de ele. Nimeni nu știe (dacă o fi știut vreodată vreun om) ce fel de făptură ridicase clădirile acelea, cine ciuruise stânca aceea cu tunele și turnuri, dar e cert că nimeni în afară de ghule n-ar fi dorit să stea acolo sau măcar să se apropie de locul acela.

Chiar de pe cărarea de sub Ghûlheim, chiar aflat la mulți kilometri de oraș, Bod își dădea seama că toate unghiurile erau greșite – că zidurile aveau o pantă aiurea, că orașul întruchipa toate coșmarurile pe care le avusese, care deveniseră ca o gură cu dinți ieșiți în afară. Era un oraș care fusese construit ca să fie părăsit, în care toate temerile, nebuniile și repulsiile făpturilor care îl construiseră se transformaseră în piatră. Ghulele găsiseră orașul, le plăcuse în el și-i spuneau casa lor.

Ghulele se mișcă iute. Mișunau de-a lungul cărării din deșert mai iute decât zboară un vultur, iar Bod fu cărat de ele, ținut deasupra capetelor lor de o pereche de brațe puternice de ghule, aruncat de la una la alta, simțind că-i vine să vomite, simțindu-se îngrozit și speriat, simțindu-se tâmpit.

Deasupra lor, pe cerurile roșii și acre, zburau făpturi cu aripi negre, imense.

– Fiți atenți, zise episcopul de Westminster. Duceți-l de aici. Nu vreau să-l fure groaznicii nopții. Hoți afurisiți!

– Da, îi urâm pe hoți! răcni împăratul Chinei.

Groaznicii nopții, pe cerurile roșii de deasupra Ghûlheimului... Bod trase aer în piept și răcni, exact așa cum îl învățase domnișoara Lupescu. Scoase un strigăt ca un țipăt de vultur, din fundul gâtului.

Una dintre fiarele cu aripi pică spre ei, zbură jos, iar Bod strigă din nou chemarea, până fu amuţit de mâini tari puse peste gura sa.

– Bună idee, să-i chemi jos, spuse onorabilul Archibald Fitzhugh. Însă ai încredere în ce-ţi spun, nu-s buni de mâncat decât după ce au putrezit cel puţin două săptămâni. Fac doar necazuri. Nu-i loc de dragoste între ai noştri şi ai lor.

Groaznicul nopţii se ridică din nou în aerul uscat al deşertului, ca să se alăture camarazilor săi, iar Bod simţi că-i piere ultima speranţă.

Ghulele se repeziră către oraşul de pe culme, iar Bod, aruncat fără pic de ceremonie pe umerii împuţiţi ai ducelui de Westminter, fu cărat de ele.

Soarele cel mort apuse şi răsăriră două luni, una imensă, ciupită de vărsat şi albă, ce părea că ocupă jumătate din orizont în timp ce se înălţa, deşi se micşoră când ajunse mai sus, şi una mai mică, de culoarea verde-albăstruie a vinelor de mucegai din brânză, iar apariţia acestei luni fu o ocazie de sărbătoare pentru ghule. Acestea încetară să meargă şi făcură tabără la marginea drumului.

Unul dintre noii membri ai cetei – Bod îşi spuse că era, probabil, cel care îi fusese prezentat drept „celebrul scriitor Victor Hugo“ – scoase la iveală un sac ce se dovedi plin cu lemne de foc, bucăţi de care atârnau încă balamale şi mânere de bronz, împreună cu o brichetă de metal, şi făcu repede focul, în jurul căruia se aşezară şi se odihniră toate ghulele. Se uitau la luna verde-albăstruie şi se încăierară pentru locurile cele mai bune, insultându-se între ele, chiar muşcându-se sau zgâriindu-se cu ghearele.

– O să adormim curând, apoi o să plecăm spre Ghûlheim când o să apună luna, spuse ducele de Westminster. O goană

de nouă-zece ore de-a lungul drumului. O să ajungem la următorul răsărit de lună. După aia o să avem o petrecere, ce zici? Să sărbătorim faptul că o să devii unul dintre noi.

– Nu doare, zise onorabilul Archibald Fitzhugh. Cel puțin tu n-o să-ți dai seama. Și după aia, cât de fericit o să fii!

Începură să povestească toți ce minunat era să fii o ghulă, ce chestii sfâșiaseră și mâncaseră cu dinții lor puternici. Erau insensibile la boli și molime, zise una dintre ele. Nu conta din ce cauză murise cina lor, puteau s-o hăpăie fără grijă. Ghulele povestiră despre locurile în care fuseseră, locuri care păreau a fi catacombe și gropi comune (gropile comune sunt bune pentru prânz, zise împăratul Chinei și toți ceilalți fuseră de acord cu el). Apoi îi spuseră lui Bod cum își căpătaseră numele și cum va primi și el un nume, la rândul său, după ce va deveni o ghulă fără nume.

– Dar nu vreau să devin unul dintre voi, zise Bod.

– O să devii unul dintre noi, într-un fel sau în altul, zise episcopul de Bath și Wells. Celălalt fel e mai nasol, implică să fii digerat și să nu mai fii mult timp printre noi, ca să te bucuri de compania noastră.

– Dar acesta nu-i un lucru despre care merită să discutăm, zise împăratul Chinei. E mai bine să fii o ghulă. Nouă nu ne e frică de nimica!

Toate ghulele din jurul focului făcut din lemn de coșciug urlară auzind această declarație, urlară, cântară și exclamară cât de înțelepte erau, cât de puternice erau și cât de minunat era să nu-ți fie frică de nimic.

După aceea se auzi un zgomot, iar la distanță răsună un urlet îndepărtat, iar ghulele scoaseră sunete nearticulate și se strânseră mai aproape de flăcări.

– Ce-a fost asta? întrebă Bod.

Ghulele clătinară din cap.

– Ceva din deșert, spuse una dintre ele. Liniște! O să ne audă!

Și toate ghulele tăcură un pic, până uitară de făptura din deșert și începură să cânte cântece de-ale ghulelor, pline de cuvinte prostești și de sentimente aiurea, cel mai popular dintre acestea fiind o listă a părților putrede ale trupului care pot fi mâncate și în ce ordine.

– Vreau să mă duc acasă, spuse Bod, după ce în cântec fuseseră mâncate și ultimele bucățele. Nu vreau să fiu aici.

– Potolește-te, zise ducele de Westminster. Prostuțule, îți făgăduiesc că după ce o să devii unul dintre noi n-o să-ți mai amintești că ai *avut* vreodată o casă.

– Eu nu-mi amintesc nimic despre zilele de dinainte de a fi ghulă, spuse celebrul autor Victor Hugo.

– Nici eu, spuse mândru împăratul Chinei.

– Nici eu nu-mi amintesc, spuse al treizeci și treilea președinte al Statelor Unite.

– Vei face parte dintr-o ceată selectă, dintre cele mai deștepte, mai puternice și mai curajoase făpturi care au fost vreodată, declară episcopul de Bath și Wells.

Bod nu fusese impresionat de curajul sau de înțelepciunea ghulelor. Dar acestea erau puternice și neomenesc de iuți, iar el se afla în centrul unui grup alcătuit din ele. Ar fi fost imposibil să fugă de acolo. Ghulele ar fi putut să-l prindă înainte să străbată zece metri.

Departe, în noapte, ceva urlă din nou, iar ghulele se strînseră și mai aproape de foc. Bod le auzea pufnind și înjurând. Închise ochii, simțindu-se jalnic și fiindu-i dor de casă: nu voia să devină una dintre ghule. Se întrebă cum avea să

doarmă, din moment ce era atât de îngrijorat şi fără speranţă, apoi, spre surpriza sa, dormi două–trei ore.

Îl trezi un zgomot – deranjant, puternic, aproape. Era cineva care spunea:

– Ce-*i* asta?

Bod deschise ochii şi văzu că episcopul de Bath şi Wells răcnea la împăratul Chinei. Se părea că doi dintre membrii grupului lor dispăruseră în noapte, dispăruseră pur şi simplu, şi nimeni nu avea o explicaţie. Restul ghulelor erau încordate, îşi strânseră tabăra iute, iar cel de-al treizeci şi treilea preşedinte al Statelor Unite îl înhăţă pe Bod şi-l aruncă pe umăr.

Ghulele coborâră de pe culmile stâncoase pe drum, sub cerul de culoarea sângelui infectat, şi se îndreptară către Ghûlheim. Păreau mult mai puţin exuberante în dimineaţa aceea. Şi păreau – sau cel puţin aşa credea Bod – că fugeau de ceva.

Pe la mijlocul zilei, când soarele cu ochi morţi era deasupra capului, ghulele se opriră şi se îngrămădiră. În faţa lor, sus pe cer, zburând în curenţii de aer fierbinte, se aflau groaznicii nopţii, duzini întregi, călărind curenţii.

Ghulele se împărţiră în două facţiuni: cei care simţeau că dispariţia prietenilor lor era lipsită de importanţă şi cei care credeau că îi înhăţase cineva – probabil groaznicii nopţii. Nu ajunseră la o înţelegere, cu excepţia acordului general că trebuie să se înarmeze cu pietre pe care să le arunce în groaznicii nopţii dacă aveau să coboare, aşa că-şi umplură buzunarele costumelor şi robelor cu pietre luate de pe jos.

Ceva urlă în deşert, în stânga lor, iar ghulele se uitară una la alta. Urletul era mai puternic decât fusese în timpul nopţii, un urlet apropiat, profund, ca de lup.

– Ai auzit? întrebă lordul primar al Londrei.

– Nu, spuse al treizeci și treilea președinte al Statelor Unite.

– Nici eu, zise onorabilul Archibald Fitzhugh.

Urletul răsună din nou.

– Trebuie să ajungem acasă, spuse ducele de Westminster, înhățând o piatră mare.

Orașul de coșmar Ghûlheim se afla în fața lor, pe o ieșitură înaltă de piatră, iar făpturile coborâră pe drum către el.

– Vin groaznicii nopții! răcni episcopul de Bath și Wells. Aruncați cu pietre în jigodii!

Bod stătea cu capul în jos în momentul acela, fiind săltat în sus și-n jos pe spinarea celui de-al treizeci și treilea președinte al Statelor Unite, iar nisipul aspru din drum îi sărea în față. Dar auzi țipete, ca niște țipete de vultur, iar Bod strigă din nou cerând ajutor în limba groaznicilor nopții. De data asta nu încercă nimeni să-l oprească, dar Bod nu fu sigur că-l auzise cineva în mijlocul țipetelor groaznicilor nopții, al blestemelor și înjurăturilor ghulelor care apucau pietrele și le aruncau în aer.

Bod auzi din nou urletul. De data asta venea din dreapta.

– Ticăloșii ăștia înfiorători sunt o duzină, spuse mohorât ducele de Westminster.

Cel de-al treizeci și treilea președinte al Statelor Unite îl dădu pe Bod celebrului scriitor Victor Hugo, care aruncă băiatul într-un sac și-l puse pe umăr. Bod era încântat că sacul mirosea doar a lemn plin de praf, nu a ceva groaznic.

– Se retrag! răcni o ghulă. Uitați-vă că pleacă!

– Nu-ți face griji, zise o voce de lângă sac, care i se păru lui Bod a fi cea a episcopului de Bath și Wells. N-o să mai fie niciuna din aiurelile asta când o să te ducem în Ghûlheim. Ghûlheim e de necucerit.

Bod nu-şi dădea seama dacă vreo ghulă fusese ucisă sau rănită în timp ce lupta cu groaznicii nopţii. Dar bănuia, după imprecaţiile episcopului de Bath şi Wells, că mai multe ghule fugiseră.

– Iute, strigă cineva, probabil ducele de Westminster, iar ghulele o luară la goană.

Bod, în sac, nu era în largul lui, fiind izbit dureros de spatele celebrului scriitor Victor Hugo şi, uneori, lovit de pământ. Ca să se simtă şi mai bine, în sac mai erau câteva bucăţi de lemn, fără a mai menţiona şuruburi şi cuie ascuţite din resturile de lemn de foc pe bază de coşciug. Un şurub era chiar sub mâna lui şi-şi croia drum în el.

În ciuda faptului că era zgâlţâit şi săltat, smucit şi zguduit la fiecare pas al celui ce-l capturase, Bod reuşi să apuce şurubul în mâna dreaptă. Îi simţi vârful, ascuţit la atingere. Spera, în sinea sa, să reuşească. Apoi împinse şurubul în pânza sacului de sub el, apăsând vârful ascuţit, apoi trăgându-l înapoi şi făcând o altă gaură, puţin mai încolo de prima.

Din urmă auzi ceva urlând încă o dată şi îi trecu prin minte că acel ceva care putea să le îngrozească pe ghule trebuia să fie el însuşi mai înfiorător decât îşi putea închipui, iar pentru o clipă încetă să mai împungă cu şurubul – dacă pica din sac şi nimerea în fălcile unei fiare groaznice? Dar dacă murea, îşi spuse Bod, avea să moară fiind el însuşi, cu toate amintirile sale, ştiind cine îi erau părinţii, cine era Silas, ştiind chiar cine era domnişoara Lupescu.

Asta era bine.

Atacă din nou sacul cu şurubul său de bronz, împungând şi împingând până când făcu altă gaură în pânză.

– Hai, băieţi, răcni episcopul de Bath şi Wells. Urcaţi treptele şi am ajuns acasă, în siguranţă, în Ghûlheim.

– Ura, Preasfinţia Voastră! strigă altcineva, probabil onorabilul Archibald Fitzhugh.

Modul în care se mişcau cei care-l răpiseră se schimbase. Nu mai era o mişcare înainte, era o secvenţă de mişcări, în sus şi înainte, în sus şi înainte.

Bod împinse în pânza de sac cu mâna, încercând şi reuşind să facă o gaură prin care să vadă. Se uită afară. Sus, înfiorătorul cer roşu. Jos...

...zări solul deşertului, dar care se afla acum la sute de metri sub el. Către acesta se întindeau trepte, dar trepte făcute pentru giganţi, iar zidul de stâncă neagră se găsea în dreapta sa. Ghûlheim, pe care Bod nu putea să-l vadă din poziţia în care era, trebuia să fie deasupra sa. În stânga se afla o râpă abruptă. Trebuia să cadă drept în jos, îşi spuse Bod, să cadă direct pe trepte, sperând că ghulele n-o să-l bage în seamă, în disperarea lor de a ajunge acasă, în siguranţă. Îi văzu pe groaznicii nopţii pe cerul roşu, plutind înapoi, dând târcoale.

Fu încântat să descopere că în urma sa nu era o altă ghulă: celebrul autor Victor Hugo era în coada şirului şi nu se afla nimeni în spatele său, ca să atragă atenţia ghulelor în legătură cu gaura care se lărgea. Sau să-l vadă pe Bod, dacă ar fi căzut din sac.

Dar acolo era altcineva...

Bod fu săltat într-o parte, îndepărtându-se de gaură. Văzuse însă ceva uriaş şi cenuşiu pe treptele din urma lor, care îi urmărea. Auzi şi un mârâit furios.

Domnul Owens avea o expresie pentru două lucruri pe care le găsea la fel de neplăcute: „Mă aflu între diavol şi Marea Albastră Adâncă“. Aşa ar fi zis el. Bod se întrebase ce însemna expresia aceea, pentru că în viaţa sa din cimitir nu văzuse nici diavolul, nici Marea Albastră Adâncă.

Sunt între ghule și monstru, își zise el.

Și, în timp ce gândea acest lucru, dinți ascuțiți de câine apucară sacul, traseră de el până când pânza se rupse de-a lungul găurilor pe care le făcuse Bod, iar băiatul căzu pe treptele de piatră, unde stătea un animal cenușiu imens, asemănător cu un câine, dar mult mai mare, și care mârâia și mormăia, ridicat deasupra lui, un animal cu ochi de flăcări, cu colți albi și cu labe uriașe. Animalul gâfâia și se uita la Bod.

În față, ghulele se opriră.

– La naiba! zise ducele de Westminster. Câinele ăla din iad l-a prins pe amărâtul de băiat!

– N-are decât, zise împăratul Chinei. Hai să fugim!

– Vai de mine! exclamă al treizeci și treilea președinte al Statelor Unite.

Ghulele alergară pe trepte. Bod era acum sigur că scara aceea fusese sculptată de giganți, pentru că o treapă era mai înaltă decât el. În timp ce fugeau, ghulele se opreau doar ca să se întoarcă și să facă gesturi obscene către fiară, poate și către Bod.

Fiara rămase locului.

O să mă mănânce, își zise Bod cu amărăciune. *Bravo, Bod!*

Și se gândi la casa sa din cimitir, iar acum nu-și mai amintea de ce o părăsise. Trebuia să se întoarcă din nou acasă, în ciuda câinelui monstruos. Acasă îl așteptau niște oameni.

Trecu pe lângă fiară, sări pe treapta următoare, aflată la un metru și douăzeci de centimetri sub el, căzu pe o distanță cât înălțimea sa, căzu pe gleznă, care se răsuci sub el, dureros, și se prăbuși greoi pe piatră.

Auzi fiara venind, sărind către el și încercă să se târască, să se ridice în picioare, dar glezna îi era nefolositoare, era țeapănă și dureroasă și, înainte să se poată opri, căzu din nou. Căzu de pe scară, departe de peretele stâncos, în spațiul

gol, în partea opusă pantei, și făcu o tumbă de coșmar, pe o distanță pe care Bod nici măcar nu putea să și-o imagineze...

Și în timp ce cădea fu sigur că auzi o voce care venea cam din direcția fiarei. Fiara zise, cu vocea domnișoarei Lupescu:

– Oh, Bod!

Era ca în orice vis în care cădeai, o tumbă iute, care te speria, prin spațiu, îndreptându-te deci spre solul aflat dedesubt. Bod simți că în mintea sa era loc doar pentru un singur gând imens „Câinele uriaș era, de fapt, domnișoara Lupescu“ și „O să mă lovesc de solul pietros și o să mă zdrobesc“ se străduiră să-și facă loc în capul său.

Ceva se înfășură în jurul lui, ceva ce cădea cu aceeași viteză ca și el, apoi se auzi un fluturat de aripi din piele și totul se încetini. Solul părea să nu se mai îndrepte către el la fel de repede.

Aripile se agitară mai puternic. Cei doi se ridicară ușor, iar acum singurul gând din mintea lui Bod era „Zbor!“. Și zbura. Deasupra lui se afla un cap de-un cafeniu-închis, complet chel, cu ochi vârâți în orbite, ochi care arătau ca și cum ar fi fost niște bucăți șlefuite de piatră neagră.

Bod scoase sunetul ca un zgâriat care însemna „ajutor!“ în limba groaznicilor nopții, iar groaznicul nopții zâmbi și scoase un croncănit profund. Părea încântat.

O legănare și o încetinire, iar cei doi atinseră solul deșertului cu un bocănit. Bod încercă să se ridice, dar glezna îl trădă încă o dată și-l făcu să se prăbușească pe nisip. Vântul era puternic, iar nisipul tăios al deșertului izbea puternic, zgâriindu-i pielea lui Bod.

Groaznicul nopții se ghemui lângă el, cu aripile-i de piele strânse pe spate. Bod crescuse într-un cimitir și era obișnuit

cu imagini de persoane înaripate, dar îngerii de pe pietrele de morminte nu arătau așa.

Și către ei veni, săltând pe solul deșertului din umbra Ghûlheimului, o fiară cenușie imensă, care arăta ca un câine uriaș.

Câinele spuse, cu glasul domnișoarei Lupescu:

– Bod, e a treia oară când groaznicii nopții ți-au salvat viața. Prima oară a fost când ai strigat după ajutor, iar ei au auzit. Mi-au transmis mesajul, spunându-mi unde ești. A doua oară a fost noaptea trecută, lângă foc, în timp ce tu dormeai. Zburau prin întuneric și au auzit două ghule vorbind și ajungând la concluzia că le aduceai ghinion, că ar trebui să-ți zdrobească țeasta cu o piatră și să te arunce undeva, ca să te găsească după ce o să putrezești cum se cuvine și să te mănânce. Groaznicii nopții au rezolvat problema în tăcere. Iar acum a fost a treia oară.

– Domnișoară Lupescu?

Capul ca de câine uriaș se aplecă spre el, iar Bod crezu, într-o clipă nebunească și plină de groază, că avea să-l muște, dar limba ei îi linse fața cu afecțiune.

– Te doare glezna?

– Da. Nu pot să stau în picioare.

– Urcă-te pe spatele meu, spuse fiara cenușie uriașă care era domnișoara Lupescu.

Mai spuse ceva în limba scârțâitoare a groaznicilor nopții, iar făptura înaripată veni și-l ridică pe Bod, în timp ce acesta se ținea cu brațele de gâtul domnișoarei Lupescu.

– Ține-te de blana mea, zise ea. Ține-te bine. Acum, înainte de a pleca, spune... și scoase un sunet foarte strident.

– Ce înseamnă?

– Mulțumesc. Sau la revedere. Sau amândouă.

Bod scrâșni cât putu mai bine, iar groaznicul nopții scoase un cloncănit amuzat. După care scoase un sunet asemănător, își întinse aripile mari din piele și fugi în vântul deșertului, dând puternic din aripi, iar vântul îl prinse și-l ridică, exact ca pe un zmeu care și-ar fi luat zborul.

– Acum, spuse fiara care era domnișoara Lupescu, ține-te bine.

Și începu să alerge.

– O să mergem pe zidul de morminte?

– Pe la porțile ghulelor? Nu. Acelea sunt pentru ghule. Eu sunt Câinele lui Dumnezeu. Eu călătoresc pe propriul meu drum, până în iad și afară din el.

Și lui Bod i se păru că alerga și mai iute decât până atunci.

Luna cea uriașă răsări, apoi și cea mai mică, de culoarea mucegaiului, lor li se alătură o lună rubinie, iar lupul cenușiu alerga cu pas iute sub ele, de-a lungul deșertului de oase. Se opri lângă o clădire dărăpănată din lut, ca un stup enorm, construită lângă un curs mic de apă ce ieșea bolborosind din piatra deșertului, apoi se scurgea într-un bazin micuț și dispărea din nou. Lupul cenușiu își lăsă capul în jos și bău, iar Bod luă apă în mâini, bând-o cu zeci de înghițituri mititele.

– Aceasta e granița, spuse lupul cenușiu care fusese domnișoara Lupescu, iar Bod privi în sus.

Cele trei luni dispăruseră. Acum vedea Calea Lactee, o vedea așa cum nu o mai văzuse înainte, un giulgiu sclipitor aruncat pe arcada cerului. Cerul era plin de stele.

– Sunt minunate, zise Bod.

– Când o să ajungem acasă, o să te învăț numele stelelor și ale constelațiilor, spuse domnișoara Lupescu.

– Mi-ar plăcea să le învăț, recunoscu Bod.

Apoi Bod se cățără din nou pe spatele ei imens, cenușiu, își îngropă fața în blana ei, se ținu bine și i se păru că peste o clipă era cărat – cu stângăcie, așa cum cară o femeie adultă un băiat de șase ani – prin cimitir spre mormântul familiei Owens.

– S-a rănit la gleznă, zise domnișoara Lupescu.

– Sărmanul de el, zise doamna Owens, luând pe băiatul de la ea și legănându-l în brațele-i puternice, chiar dacă erau imateriale. N-o să spun că n-am fost îngrijorată, pentru că am fost. Dar acum s-a întors, și doar asta contează.

Și după aceea Bod se simți perfect, sub pământ, într-un loc bun, cu capul pe perna lui, apoi îl cuprinse un întuneric blând, liniștitor...

Glezna stângă a lui Bod era umflată și purpurie. Doctorul Trefusis (1870 – 1936, *Fie să se trezească în slavă*) o consultase și spusese că-i doar scrântită. Domnișoara Lupescu se întoarse dintr-o călătorie până la farmacist cu un bandaj elastic, iar Josiah Worthington, baronet, care fusese înmormântat cu bastonul său de abanos, insistă să i-l împrumute lui Bod, care se amuză copios rezemându-se în băț și prefăcându-se că-i un bătrân de o sută de ani.

Bod șontâcăi în susul dealului și regăsi bucata împăturită de hârtie pusă sub o piatră.

Câinii lui Dumnezeu, scria pe ea. Cuvintele erau scrise cu cerneală purpurie și erau primul element dintr-o listă.

Cei pe care oamenii îi numesc vârcolaci sau licantropi își spun Câinii lui Dumnezeu, pentru că pretind că transformarea lor e un dar de la creator, iar ei răsplătesc acest dar cu tenacitatea lor pentru că vor urmări un răufăcător până la porțile Iadului.

Bod dădu din cap.

Nu numai pe răufăcători, își spuse el.

Citi și restul listei, memorând-o cât de bine putu, apoi coborî până la capelă, unde îl aștepta domnișoara Lupescu, cu o plăcintă mică umplută cu carne și cu o pungă uriașă cu cartofi prăjiți, pe care o cumpărase de la prăvălia cu pește și cartofi prăjiți de la poalele dealului, și cu un alt teanc de liste copiate cu cerneală purpurie.

Cei doi împărțiră cartofii prăjiți și, o dată sau de două ori, domnișoara Lupescu zâmbi.

Silas se întoarse la sfârșitul lunii. Ducea geanta sa neagră în mâna stângă și-și ținea brațul drept țeapăn. Dar era Silas, iar Bod fu fericit să-l vadă și fu și mai fericit când Silas îi oferi un cadou, un model în miniatură al podului Golden Gate din San Francisco.

Era aproape miezul nopții, nu se întunecase complet. Cei trei stăteau în vârful dealului, cu luminile orașului sclipind la picioarele lor.

– Sunt convins că totul a fost bine, în absența mea.

– Am învățat multe, spuse Bod, ținându-și încă podul în mână. Iată, zise el, arătând în sus, spre cerul nopții. Acela e Orion, vânătorul, cu centura sa alcătuită din trei stele. Iar acela e taurul.

– Foarte bine, zise Silas.

– Și tu? întrebă Bod. Ai învățat ceva, cât timp ai lipsit?

– Oh, da, spuse Silas, dar refuză să fie mai explicit.

– Și eu, spuse afectată domnișoara Lupescu, și eu am învățat niște chestii.

– Foarte bine, zise Silas, iar o bufniță țipă în ramurile unui stejar. Știți, am auzit niște zvonuri, cât timp am fost

plecat. Cică acum câteva săptămâni voi doi ați fost undeva, într-un loc mai îndepărtat decât cele în care aș fi putut să vă urmez. În mod normal ar trebui să vă sfătuiesc să fiți prudenți, dar, spre deosebire de alții, ghulele au memorie scurtă.

– E totul în regulă, zise Bod. Domnișoara Lupescu a avut grijă de mine. N-am fost în pericol nicio clipă.

Domnișoara Lupescu se uită la Bod, iar ochii îi luciră. După aceea se uită la Silas.

– Sunt multe lucruri de aflat, zise ea. Poate o să mă întorc la anul, tot în miez de vară, ca să-l instruiesc din nou pe băiat.

Silas se uită la domnișoara Lupescu și ridică un pic din sprânceană. Apoi se uită la Bod.

– Mi-ar plăcea, spuse Bod.

IV

Piatra funerară a vrăjitoarei

Toată lumea știa că la marginea cimitirului era înmormântată o vrăjitoare. Lui Bod i se spusese să se țină departe de colțul acela de lume, îi spusese asta doamna Owens, cu foarte mult timp în urmă.

– De ce? întrebase el.

– Nu-i sănătos pentru un băiat viu, spusese doamna Owens. Acolo e umezeală mare. Practic e o mlaștină. O să-ți găsești moartea.

Domnul Owens, în schimb, fusese mult mai evaziv și mai lipsit de imaginație.

– Nu-i un loc bun, fusese tot ce spusese el.

Cimitirul propriu-zis se termina în partea de jos a laturii de vest a dealului, lângă mărul cel bătrân, cu un gard din bare de fier de-un ruginiu-cafeniu, fiecare bară având în capăt un vârf ca o lance, mic și ruginit, dar mai încolo era un teren viran, o masă de urzici și tufărișuri, de rugi de mure și resturi ale toamnei, iar Bod, care era de obicei ascultător, nu se

strecură printre zăbrele, ci se aplecă și privi printre ele. Știa că nu i se spusese întreaga poveste, iar asta îl enerva.

Se întoarse în susul dealului, la capela cea mică de lângă intrarea în cimitir, și aşteptă până când se făcu întuneric. Când crepusculul era gata să se transforme din cenușiu în purpuriu, în vârful clopotniței se auzi un zgomot, ca o fâlfâire de catifea grea, iar Silas își părăsi locul de odihnă din clopotniță și coborî cu capul înainte din turn.

– Ce-i în colțul îndepărtat al cimitirului? întrebă Bod. Dincolo de Harrison Westwood, brutar al acestei parohii, și soțiile sale Marion și Joan?

– De ce întrebi? zise paznicul său, scuturându-și cu degetele-i ca de fildeș praful de pe costumul său negru.

Bod ridică din umeri.

– Mă întrebam, pur și simplu.

– E pământ nesfințit, zise Silas. Știi ce înseamnă asta?

– Nu prea, recunoscu Bod.

Silas merse pe cărare fără să mişte nici măcar o frunză căzută, apoi se aşeză pe bancă, lângă Bod.

– Există unii care cred că tot pământul e sfințit, spuse el, cu vocea-i mătăsoasă. Că a fost sfințit înainte să apărem noi pe el și va fi sfințit și după noi. Dar aici, în țara ta, oamenii binecuvântează bisericile și pământul în care se înmormântează oamenii, ca să-l facă sfânt. Dar au lăsat un teren nesfințit lângă acest sol sacru, Țarina Olarului*, în care să fie înmormântați criminalii, sinucigașii și cei necredincioși.

---

* Țarina Olarului – termen din Biblie, care desemnează un teren cumpărat de la un olar și destinat înmormântării criminalilor și păcătoșilor (n. tr.).

– Deci oamenii înmormântaţi în pământul din cealaltă parte a gardului sunt oameni răi?

Silas ridică o sprânceană.

– Hmmm? Oh, nu, deloc. Să vedem, a trecut ceva timp de când am fost acolo. Dar nu-mi amintesc de cineva rău în mod deosebit. Ţine minte că în zilele din trecut puteai să fii spânzurat dacă furaseşi un şiling. Şi întotdeauna există oameni care consideră că vieţile lor au devenit atât de insuportabile încât cel mai bun lucru pe care-l pot face e să grăbească trecerea lor într-un alt plan al existenţei.

– Adică să se sinucidă? întrebă Bod, care avea vreo opt ani, ochi mari şi cercetători şi nu era prost.

– Exact.

– Şi merge? Sunt mai fericiţi dacă-s morţi?

– Uneori. În majoritatea cazurilor, nu. E ca şi cu oamenii care cred că vor fi fericiţi dacă vor pleca şi vor trăi în altă parte, dar care află că lucrurile nu stau chiar aşa. Oriunde te-ai duce, te iei pe tine însuţi cu tine. Dacă pricepi ce vreau să zic.

– Într-un fel, răspunse Bod.

Silas se aplecă şi ciufului părul băiatului.

– Ce-i cu vrăjitoarea? vru Bod să ştie.

– Da, spuse Silas. Sinucigaşi, criminali şi vrăjitoare. Cei care mor nespovediţi, zise el, ridicându-se, o umbră din miez de noapte în crepuscul. Am tot pălăvrăgit şi nu mi-am luat încă micul dejun. Vino mai târziu pentru lecţii.

În crepusculul din cimitir avu loc o implozie tăcută, un fâlfâit de beznă catifelată, iar Silas dispăru.

Luna începuse să se ridice când Bod ajunse la mausoleul domnului Pennyworth, iar Thomas Pennyworth (*zace acilea*

cu siguranța reînvierei celei mai slăvite) îl aștepta deja și nu era prea binedispus.

– Ai întârziat, zise el.

– Îmi pare rău, domnule Pennyworth.

Pennyworth scoase o exclamație, nerăbdător. În săptămâna anterioară, domnul Pennyworth îl învățase pe Bod despre Elemente și Dispoziții, iar Bod uitase care ce era. Se aștepta să fie supus unui test, dar în loc de asta domnul Pennyworth zise:

– Cred că e momentul să petrecem câteva zile cu probleme practice. La urma urmei, timpul trece.

– Trece? întrebă Bod.

– Tare mi-e teamă că-i aşa, tinere jupân Owens. Cum e cu Ştergerea imaginii tale?

Bod sperasă să nu fie întrebat.

– E bine, spuse el. Adică, ştiţi...

– Nu, jupâne Owens. Nu ştiu. De ce nu-mi faci o demonstraţie ca să înţeleg?

Lui Bod i se opri inima. Trase aer în piept şi se strădui cât putu el de bine, dându-şi ochii peste cap şi încercând să-şi şteargă imaginea şi să dispară.

Domnul Pennyworth nu fu imprsionat.

– Ptiu! Nu aşa se fac lucrurile. Nu, niciun pic. Băiete, felul morţilor de a acţiona e de a se furişa şi de a dispărea. Să te furişezi în umbre. Să dispari din vedere. Încearcă din nou.

Bod se strădui şi mai tare.

– Eşti vizibil ca nasul de pe faţa ta, zise domnul Pennyworth. Iar nasul tău e foarte vizibil. Ca şi restul feţei tale, tinere. Aşa eşti tu. În numele a tot ce-i sfânt, goleşte-ţi mintea. Acum. Eşti o alee goală. Eşti o uşă deschisă. Eşti nimic. Ochii nu te văd. Minţile nu te concep. Eşti nicăieri, eşti nimeni.

Bod încercă din nou. Închise ochii şi se imaginăă dispărând în pietrele peretelui pătat al zidului mausoleului, devenind o umbră din noapte, şi nimic mai mult. Se strâmbă...

– Groaznic, spuse domnul Pennyworth şi oftă. Chiar groaznic. Cred că trebuie să discut un pic despre asta cu păzitorul tău. Bine, zise el, clătinând din cap. Dispoziţiile. Înşiră-le.

– Hmm. Sangvină. Colerică. Flegmatică. Şi cealaltă. Hmmm, cred că melancolică.

Și tot așa, până veni vremea pentru Gramatică și Compunere, cu domnișoara Letitia Borrows, celibatară din această parohie. (*Care n-a făcut rău niciunui om în toate ziulicile vieții sale. Cititoriule, poți să spui același lucru despre tine?*) Lui Bod îi plăcea domnișoara Borrows, și comoditatea din cripta ei mică, și faptul că putea fi atrasă ușor la discuții în afara subiectului.

– Se spune că există o vrăjitoare pe pământul ne... nesfințit, zise el.

– Da, dragule. Dar tu nu trebuie să te duci acolo.

– De ce?

Domnișoara Borrows zâmbi zâmbetul nevinovat al celor morți.

– Nu sunt din soiul noastru de oameni, spuse ea.

– Dar este în cimitir, nu-i așa? Adică am voie să mă duc acolo, dacă vreau, nu-i așa?

– Nu te-aș sfătui să faci asta, spuse domnișoara Borrows.

Bod era ascultător, dar curios. Și, după ce-și termină lecțiile din noaptea aceea, trecu pe lângă monumentul lui Harrison Westwood, brutar, și al familiei acestuia, un înger cu brațul rupt, dar nu coborî dealul către Țarina Olarului. În loc de asta urcă pe latura dealului unde un picnic ce avusese loc cu vreo treizeci de ani în urmă își lăsase un semn, sub forma unui copac mare, un măr.

Aici învățase Bod unele lecții, care îi rămăseseră în minte. Cu câțiva ani în urmă, mâncase o burtă de mere necoapte, acre și cu sâmburi albi, luate din pom, apoi regretase lucrul acela zile în șir, cu crampe și dureri în măruntaie, timp în care doamna Owens îi înșirase ce nu trebuie să mănânce. Acum aștepta întotdeauna până se coceau merele înainte să le mănânce și nu mânca niciodată mai mult de două-trei

într-o noapte. Terminase ultimul fruct cu o săptămână în urmă, dar îi plăcea copacul, pe post de loc în care să stea și să se gândească.

Se cățără în copac, în locul său favorit, la intersecția dintre două ramuri, și se uită în jos, la Țarina Olarului de sub el, un petic de bălării și iarbă netunsă, sub lumina lunii. Se întrebă dacă vrăjitoarea era bătrână și cu dinți de oțel și călătorea într-o casă cu picioare de găină sau dacă era slabă, cu nas coroiat și avea o mătură cu coadă.

Stomacul lui Bod ghiorăi și el își dădu seama că i se făcuse foame. Își dori să nu fi devorat toate merele din pom. Dacă ar fi lăsat măcar unul...

Se uită în sus și i se păru că vede ceva. Se uită o dată, se uită de două ori ca să fie sigur: un măr, roșu și copt.

Bod era foarte mândru de modul în care se cățăra în copaci. Săltă din cracă în cracă, imaginându-și că e Silas și că sare cu ușurință peste un zid înalt de cărămidă. Mărul, roșul aproape negru în lumina lunii, atârna dincolo de posibilitatea de a-l atinge. Bod înaintă încet de-a lungul ramurii, până când ajunse chiar sub fruct. Apoi se întinse în sus, iar vârfurile degetelor sale atinseră mărul cel perfect.

Nu avea să-l guste niciodată.

Se auzi un pocnet, tare ca bubuitul puștii unui vânător, iar ramura se prăvăli sub el.

O fulgerare de durere îl trezi, ascuțită ca gheața, de culoarea unui tunet lent ce coborâse în ierburile nopții de vară.

Pământul de sub el părea relativ moale și ciudat de cald. Întinse mâna și simți sub el ceva ca o blană caldă. Aterizase pe o grămadă de iarbă, în care grădinarul cimitirului arunca ceea ce cosise în ziua acea, iar iarba îi oprise căderea. Avea

totuși o durere în piept, iar piciorul îl durea de parcă ar fi aterizat pe el și s-ar fi răsucit.

Bod gemu.

– Sttt, băiete, zise o voce din spatele lui. De unde ai venit? Ai picat ca un meteorit. Așa se vine?

– Eram în măr, zise Bod.

– Aha. Stai să-ți văd piciorul. Pun pariu că-i rupt ca o cracă de copac.

Degete reci îi pipăiră piciorul stâng.

– Nu-i rupt. Răsucit, da, poate scrântit. Ai avut un noroc nemaipomenit, băiete, că ai căzut în compost. Nu-i sfârșitul lumii.

– Oh, bine, zise Bod. Totuși mă doare.

Întoarse capul și se uită în sus, în spate. Fata era mai mare decât el, dar nu era adultă și nu părea nici prietenoasă, nici neprietenoasă. Mai degrabă prudentă. Avea o figură inteligentă și nu era nici măcar un pic frumoasă.

– Eu sunt Bod, zise el.

– Băiatul cel viu? întrebă fata.

Bod dădu din cap.

– M-am gândit eu că ai putea să fii el. Noi am auzit de tine, chiar și aici, în Țarina Olarului. Cum te cheamă?

– Owens, răspunse el. Nobody Owens. Pe scurt, Bod.

– Bună ziua, tinere jupân Bod.

Bod o privi de sus până jos. Fata purta un giulgiu complet alb. Părul ei era cenușiu și lung. Avea ceva de spiriduș în figură – o urmă de zâmbet ce părea să zăbovească, indiferent ce făcea restul feței sale.

– Ești o sinucigașă? o întrebă el. Ai furat un șiling?

– N-am furat niciodată nimica, zise ea. Nici măcar o batistă. Oricum, sinucigașii sunt toți aici, în cealaltă parte a

păducelului, iar clienții pușcăriei sunt în câmpul cu rugi, amândoi. Unul a fost un falsificator de bani, celălalt un bandit la drumul mare sau cel puțin așa zice el, deși, după părerea mea, mă îndoiesc că a fost altceva decât un bandit obișnuit, care lucra noaptea.

– Aha, zise Bod, apoi, cuprins de bănuieli, zise, sondând terenul. Se spune că aici e înmormântată o vrăjitoare.

Fata dădu din cap.

– Înecată, arsă și îngropată aici, fără măcar o piatră care să însemne locul.

– Ai fost înecată *și* arsă?

Fata se așeză pe mormanul de iarbă, alături de el, și-i cuprinse piciorul cu mâinile ei reci.

– Au venit la căsuța mea în zori, înainte să mă trezesc ca lumea, și m-au târât pe izlaz. „Ești o vrăjitoare!“ răcneau ei, grași, proaspăt spălați, complet roz în dimineața aceea, ca niște purcelușI curățați pentru o zi de târg. Unul câte unul au venit sub cer și au spus de laptele ce se acrea, de caii îmbolnăviți și, în cele din urmă, s-a ridicat jupânița Jemima, cea mai grasă, mai roz și mai bine spălată dintre toți și a zis cum Solomon Porritt a lăsat-o baltă și dă târcoale pe la spălătorie ca o viespe în jurul borcanului cu miere, și-i doar vraja mea, zicea ea, care l-a făcut să fie așa, iar sărmanul tânăr ar trebui să fie eliberat de descântec. Așa că m-au legat de scaunul infamiei și l-au aruncat în apa iazului, zicând că dacă-s vrăjitoare n-o să mă înec, nici n-o să-mi pese, dar dacă nu-s vrăjitoare o să simt ce înseamnă. Iar tatăl jupânițeI Jemima a dat fiecăruia câte un ban de argint ca să țină scaunul la fund cât mai mult timp, ca să vadă dacă o să mă sufoc.

– Și te-ai înecat?

– Oh, da. Mi s-au umplut plămânii cu apă. Asta m-a dat gata.

– Oh, zise Bod. Deci nu erai vrăjitoare.

Fata se uită la el cu ochii ei de fantomă ca niște mărgele și zâmbi din colțul gurii. Arăta încă a spiriduș, dar acum arăta ca un spiriduș frumos, iar Bod nu crezu că avusese nevoie de vreo vrajă ca să-l atragă pe Solomon Porritt, din moment ce avea un asemenea zâmbet.

– Ce aiureală! Bineînțeles că eram vrăjitoare. Au aflat asta când m-au dezlegat de pe scaunul infamiei și m-au întins pe iarbă, pe trei sferturi moartă și acoperită cu lintiță și cu nămol împuțit. Mi-am dat ochii peste cap și i-am blestemat pe toți cei care erau pe izlazul satului în dimineața aceea să nu se odihnească niciodată în mormânt. Am fost surprinsă cât de ușor a venit blestemul acela. Ca la dans, când picioarele prind singure pașii unui nou ritm pe care urechile tale nu l-au auzit niciodată, iar mintea ta nu-l știe, dar picioarele îl dansează până-n zori.

Fata se ridică, se răsuci, dădu cu piciorul în ceva, iar picioarele ei goale lucrră în lumina lunii.

– Așa a fost că i-am blestemat, cu ultima mea răsuflare bolborosind de apă. Și apoi am murit. Ei mi-au ars trupul pe izlaz până n-a mai rămas decât cărbune negru și m-au aruncat într-o groapă de pe Țarina Olarului, fără o piatră de mormânt care să-mi însemne numele, zise ea și abia atunci când se opri păru, pentru o clipă, melancolică.

– E înmormântat vreunul dintre ei în cimitir? întrebă Bod.

– Niciunul, răspunse fata, făcând cu ochiul. În sâmbăta următoare zilei în care m-au înecat și m-au prăjit, jupânul Porringer a primit un covor, adus tocmai din Londra, un covor frumos. Dar s-a dovedit că în covor nu era doar lână

rezistentă și urzeală bună, pentru că țesătura sa purta ciuma, iar până luni cinci dintre ei tușeau sânge, iar pielea lor era la fel de neagră cum fusese a mea când m-au scos din foc. După o săptămână, ciuma luase majoritatea oamenilor din sat, iar cadavrele au fost aruncate la întâmplare în groapa comună, care a fost săpată în afara localității, iar după aceea a fost astupată.

– Au fost uciși toți cei din sat?

Fata ridică din umeri.

– Toți cei care au privit cum am fost înecată și arsă. Ce-ți mai face piciorul?

– E mai bine, răspunse Bod. Mulțumesc.

Apoi se ridică încet și coborî de pe mormanul de iarbă. Se sprijini de gardul de fier.

– Deci ai fost întotdeauna vrăjitoare? întrebă el. Adică înainte să-i blestemi pe toți?

– Dacă tu consideri vrajă faptul că l-am făcut pe Solomon Porritt să dea târcoale căsuței mele, spuse ea, pufnind.

Ăsta, își zise Bod pentru sine, fără să spună și cu voce tare, nu era un răspuns la întrebarea sa, nu era niciun pic.

– Cum te cheamă? întrebă el.

– N-am piatră de mormânt, zise ea, lăsându-și în jos colțurile gurii. Aș putea fi oricine. Nu-i așa?

– Dar trebuie să ai un nume.

– Liza Hempstock, dacă vrei, spuse ea, sec. Nu cer mult, nu-i așa? Ceva care să-mi însemne mormântul. Sunt aici, vezi? Și doar urzicile arată unde mă odihnesc.

Și arăta atât de tristă, încât, pentru o clipă, lui Bod îi veni s-o îmbrățișeze. Apoi îi veni o idee, în timp ce se strecura printre zăbrelele gardului. O să-i găsească Lizei Hempstock o piatră de mormânt, cu numele ei pe ea. Și așa o s-o facă să zâmbească.

Se întoarse să-i facă semn cu mâna, ca rămas-bun, dar fata dispăruse deja.

În cimitir existau bucăţi rupte din pietrele de mormânt ale altor oameni şi din statui, Bod ştia asta, dar ar fi fost complet greşit să ducă aşa ceva vrăjitoarei cu ochi cenuşii din Ţarina Olarului. Era nevoie de ceva mai mult decât atât. Se decise să nu spună nimănui ce plănuia, pornind de la argumentul nu tocmai nerezonabil că avea să i se spună să nu facă aşa ceva.

În următoarele zile, mintea sa fu plină de planuri, fiecare mai complicat şi mai extravagant decât cel anterior. Domnul Pennyworth era disperat.

– Cred că mergi din ce în ce mai rău, dacă aşa ceva e posibil, anunţă el, scărpinându-şi mustaţa prăfuită. Nu dispari. Băiete, eşti *vizibil*. E greu să nu fii zărit. Dacă mergi cu mine, împreună cu un leu purpuriu, un elefant verde şi un inorog stacojiu pe care călăreşte regele Angliei, în hainele regale, cred că la tine şi numai la tine se vor holba oamenii, ignorându-i pe ceilalţi ca fiind nişte chestii minore şi fără importanţă.

Bod se mulţumi să se uite la el, fără să spună nimic. Se întreba dacă existau magazine speciale în locurile în care hălăduiau oamenii vii, în care se vindeau numai pietre de mormânt, iar dacă aşa stăteau lucrurile, cum ar putea să găsească un asemenea magazin. Dispariţia era ultima dintre problemele lui.

Profită de tendinţa domnişoarei Borrows de a fi abătută de la subiectele legate de gramatică şi compunere şi de a discuta orice alte subiecte ca s-o întrebe despre bani – cum funcţionau aceştia, cum erau folosiţi ca să obţii lucrurile pe

care le doreai. Bod avea niște monede pe care le găsise în decursul anilor (descoperise că modul cel mai bun pentru găsitul banilor era să te duci, după aceea, în locurile în care perechile de îndrăgostiți folosiseră iarba cimitirului ca să se îmbrățișeze, să se sărute și să se tăvălească; găsise deseori monede de metal pe sol, în locurile în care fuseseră acestea) și se gândi că poate descoperise în cele din urmă o utilizare pentru ele.

– Cât de mult ar costa o piatră de mormânt? o întrebă el pe domnișoara Borrows.

– Pe vremea mea costa cincisprezece guinee, îi spuse ea. Nu știu cât mai face în ziua de azi. Îmi imaginez că mai mult. Mult, mult mai mult.

Bod avea două lire și cincizeci și trei de penny. Era aproape sigur că nu erau de ajuns.

Trecuseră patru ani – aproape o jumătate de viață – de când Bod vizitase mormântul Omului Indigo, dar își amintea încă drumul. Se cățără în vârful dealului, până fu deasupra întregului oraș, chiar și deasupra vârfului mărului, chiar și deasupra turnului bisericii în ruine, acolo sus unde mausoleul familiei Frobisher stătea ca un dinte stricat. Se strecură în acesta, pătrunse dincolo de sicriu și coborî și coborî, și tot coborî pe treptele mici de piatră săpate în centrul dealului, până ajunse în încăperea de piatră. Era întuneric în mormântul acela, întuneric ca într-o mină de cositor, dar Bod vedea cum văd morții, iar încăperea își scoase la iveală secretele în fața lui.

Ucigașul ea încolăcit în jurul zidului gorganului. Bod îl simțea. Era așa cum și-l amintea, o făptură invizibilă, numai cârcei de fum, ură și lăcomie. De data asta, lui Bod nu-i era frică de el.

SĂ TE TEMI DE NOI, șopti Ucigașul. PENTRU CĂ NOI PĂZIM LUCRURI PREȚIOASE ȘI NICIODATĂ PIERDUTE.

– Nu mă tem de tine, zise Bod. Îți amintești? Vreau să iau ceva de aici.

N-A PLECAT NICIODATĂ NIMIC DE AICI, veni răspunsul de la făptura încolăcită în întuneric. CUȚITUL, BROȘA, CUPA. UCIGAȘUL LE PĂZEȘTE ÎN BEZNĂ. NOI AȘTEPTĂM.

– Scuză-mă că întreb, zise Bod, dar acesta e mormântul tău?

STĂPÂNUL NE-A PUS AICI SĂ PĂZIM, NE-A ÎNGROPAT CRANIILE SUB PIATRĂ, NE-A LĂSAT AICI ȘTIIND CE TREBUIE SĂ FACEM. PĂZIM COMOARA PÂNĂ CÂND STĂPÂNUL SE VA ÎNTOARCE.

– Cred că a uitat de tine, îi atrase atenția Bod. Sunt sigur că a murit de foarte mult timp.

NOI SUNTEM UCIGAȘUL. NOI PĂZIM.

Bod se întrebă cât de mult trebuia să te întorci în trecut, ca să ajungi în momentul în care mormântul cel mai adânc din interiorul dealului era pe câmpie. Știa că asta trebuia să fi fost cu foarte mult timp în urmă. Simțea că Ucigașul își agita valurile de teamă în jurul lui, ca niște cârcei ai unei plante carnivore. Bod începu să simtă că-i e frig, că-i lent, de parcă inima îi fusese mușcată de o viperă arctică și începuse să pompeze în trupul său venin înghețat.

Făcu un pas înainte, astfel încât să ajungă lângă lespedea de piatră, se întinse și-și strânse degetele în jurul răcelii broșei.

LASĂ-L! șopti Ucigașul. NOI PĂZIM ASTA PENTRU STĂPÂNUL NOSTRU.

– N-o să se sinchisească, zise Bod și făcu un pas înapoi, apoi se îndreptă către treptele de piatră, evitând rămășițele uscate de oameni și de animale care erau pe podea.

Ucigașul șuieră furios, agitându-se prin camera micuță ca un fum fantomatic. Apoi își încetini mișcarea.

O SĂ REVINĂ, spuse Ucigașul, cu vocea sa triplă. ÎNTOTDEAUNA REVINE.

Bod urcă foarte iute treptele de piatră din interiorul dealului. La un moment dat, își imagină că venea cineva după el, dar când ieși, în vârful dealului, în mausoleul familiei Frobisher, și putu să respire aerul rece al zorilor, nu se mișcă nimic, nu-l urmări nimeni.

Bod rămase în aer liber, în vârful dealului, și se uită la broșă. La început, crezu că era complet neagră, dar apoi soarele răsări, iar Bod putu să vadă că piatra din centrul metalului negru era de-un roșu învârtejit. Avea mărimea unui ou de prigor, iar Bod se uită la piatră întrebându-se dacă în miezul acesteia se mișcau anumite lucruri, privind-o țintă și cu sufletul cufundat în lumea stacojie. Dacă Bod ar fi fost mai mic, ar fi vrut să-și bage piatra în gură.

Piatra era prinsă de o agrafă dintr-un metal negru prin ceva ce arăta ca niște gheare, care avea altceva încolăcit în jur. Acel ceva arăta aproape ca un șarpe, dar avea prea multe capete. Bod se întrebă dacă așa arăta Ucigașul, la lumina zilei.

Coborî dealul, luând-o pe toate scurtăturile pe care le știa, prin desișul de iederă ce acoperea subterana familiei Bartleby (auzi, înăuntru, sunetul scos de cei din familia Bartleby care se pregăteau de culcare) și mai departe, până trecu printre zăbrele și ajunse în Țarina Olarului.

Apoi strigă:

– Liza! Liza!

Și se uită în jur.

– Bună dimineața, tinere prostănac, spuse vocea Lizei.

Bod nu putea s-o vadă, dar lângă măceș era o umbră suplimentară, iar când Bod se apropie de ea, umbra se transformă în ceva transparent, ceva sidefiu în lumina începutului de dimineață. Ceva ca o fată. Ceva cu ochi cenușii.

– Ar trebui să dorm așa cum se cuvine, zise ea. Ce fel de comportare e asta?

– Piatra ta funerară, zise el. Voiam să știu ce vrei să scrie pe ea.

– Numele meu, răspunse fata. Trebuie să scrie pe ea numele meu, cu un E mare, pentru Elizabeth, ca numele reginei bătrâne care a murit când m-am născut, și un H mare, pentru Hempstock. Mai mult de atât nu mă interesează, pentru că n-am știut să citesc.

– Și datele? întrebă Bod.

– Willyum Cuciritorul, 1066, cântă ea, în șoapta vântului prin tufișul de păducel. Un E, te rog. Și un H.

– Ai avut o meserie? întrebă Bod. Adică atunci când nu erai vrăjitoare.

– Spălam rufe, spuse fata moartă, apoi lumina soarelui dimineții potopi terenul viran, iar Bod rămase singur.

Era ora nouă dimineața, când toată lumea doarme. Bod era hotărât să rămână treaz. La urma urmei, era în misiune. Avea opt ani, iar lumea din afara cimitirului nu-l îngrozea.

Haine. Avea nevoie de haine. Știa că îmbrăcămintea sa obișnuită, un giulgiu cenușiu, era nepotrivită. Era bună în cimitir, fiind de aceeași culoare ca pietrele, ca umbrele. Dar dacă se ducea să înfrunte lumea de dincolo de zidul cimitirului, trebuia să facă parte din aceasta.

Existau nişte haine în cripta de lângă biserica în ruine, dar Bod nu voia să coboare în criptă, nici măcar la lumina zilei. Deşi Bod era pregătit să se justifice faţă de domnul şi doamna Owens, nu era în stare să-i dea explicaţii lui Silas. Numai gândul la ochii aceia negri, furioşi sau, şi mai rău, dezamăgiţi îl umplea de ruşine.

La capătul îndepărtat al cimitirului se găsea o colibă a grădinarului, o clădire mică, verde, care mirosea a ulei de motor şi în care stătea şi ruginea nefolosită vechea maşină de tuns iarba, împreună cu o grămadă de scule străvechi de grădinărit. Coliba fusese părăsită atunci când ultimul grădinar ieşise la pensie, înainte de naşterea lui Bod, iar sarcina de întreţinere a cimitirului fusese împărţită între consiliul local (care trimitea un om să tundă iarba şi să cureţe aleile o dată pe lună, din aprilie până în septembrie) şi voluntarii locali din asociaţia Prietenii Cimitirului.

Un lacăt uriaş la uşă apăra conţinutul colibei, dar Bod descoperise cu mult timp în urmă scândura desprinsă din spatele clădirii. Uneori se ducea în coliba grădinarului – unde stătea şi se gândea – atunci când voia să fie singur.

De cîte ori fusese în colibă, acolo se găsise o haină de lucru bărbătească, de culoare cafenie, atârnată în dosul uşii, uitată sau abandonată cu mulţi ani în urmă, împreună cu o pereche de blugi pentru grădinărit, înverziţi de iarbă. Blugii erau mult prea mari pentru el, dar Bod le suflecă iute cracii, până picioarele sale ieşiră la iveală, apoi îşi făcu o curea din sfoară cafenie pentru grădinărit şi o legă în jurul mijlocului. Într-un colţ erau nişte cizme, iar Bod încercă să le încalţe, dar erau prea mari şi cu o crustă de noroi şi ciment, încât abia putea să le târşâie, iar când făcu un pas, cizmele rămaseră pe podeaua magaziei. Bod scoase haina prin spaţiul

lăsat de scândura lipsă, ieși și el pe acolo, apoi o îmbrăcă. Decise că, de-și sufleca mânecile, haina i se potrivea destul de bine. Avea buzunare mari, iar Bod își vârî mâinile în ele și se simți foarte elegant.

Bod merse până la poarta principală a cimitirului și privi afară, printre zăbrele. În urma sa se întindea o umbră verde, răcoroasă, acoperită cu copaci și iederă: casa sa.

Cu inima bătându-i puternic, Bod ieși în lume.

Abanazer Bolger văzuse mulți tipi ciudați la viața lui: dacă ai avea un magazin ca al său, ai vedea și tu. Magazinul, în îngrămădeala de străzi din Orașul Vechi – un pic anticariat, un pic prăvălie de lucruri ieftine, un pic prăvălie de amanetat (nici măcar Abanazer însuși nu era sigur ce parte ținea de un anumit domeniu) aduna tipi ciudați și oameni stranii, unii dintre ei dornici să cumpere, alții fiind siliți să vândă. Abanazer Bolger stătea la tejghea, cumpărând și vânzând, și făcea treabă și mai bună în spatele tejghelei și în camera din dos, acceptând obiecte ce probabil nu fuseseră achiziționate prin mijloace cinstite, apoi scăpând liniștit de ele. Afacerea sa era ca un aisberg. Doar mica prăvălie prăfuită se vedea la suprafață. Restul era subteran, iar Abanazer Bolger voia ca lucrurile să fie exact așa.

Abanazer Bolger avea ochelari groși și o expresie permanentă de dezgust, ca și cum tocmai își dăduse seama că laptele din ceai se acrise, iar el nu putea să scape de gustul acela de lapte stricat. Expresia îi servea foarte bine când oamenii încercau să-i vândă diferite lucruri.

– Sincer vorbind, le spunea, cu mutră acră, nu merită niciun ban. Dar îți dau cât pot, pentru că are valoare sentimentală.

Erai norocos dacă obţineai de la Abanazer Bolger cam cât doriseşi.

O afacere precum cea a lui Abanazer Bolger aducea oameni ciudaţi, dar băiatul care intrase în dimineaţa aceea era unul dintre străinii cei mai ciudaţi pe care îşi amintea Abanazer să-i fi văzut într-o viaţă întreagă de înşelat oameni ciudaţi în legătură cu obiectele lor de valoare. Părea să aibă vreo şapte ani şi era îmbrăcat în hainele bunicului său. Mirosea ca un grajd. Avea părul lung şi încâlcit şi arăta extrem de grav. Ţinea mâinile înfundate în buzunarele unei jachete cafenii, prăfuite, dar, chiar dacă nu-şi ţinea mâinile la vedere, Abanazer tot văzuse că strângea ceva foarte puternic – ca şi cum ar fi vrut să-l apere – în mâna dreaptă.

– Scuzaţi-mă, zise băiatul.

– Salut, Sonny-Jim, zise Abanazer, fără vlagă.

Copiii, îşi zise el, *fie şterpelesc ceva, fie încearcă să-şi vândă jucăriile.* În ambele cazuri, el spunea de obicei nu. Dacă faci prostia să cumperi de la un copil proprietăţi furate, te pomeneşti în clipa următoare cu un adult furios care te acuză că i-ai dat micului Johnnie sau micuţei Matilda zece bănuţi pentru verigheta lui. Puştii aduceau necazuri mai mari decât merita.

– Am nevoie de ceva pentru un prieten al meu, spuse băiatul. Şi m-am gândit că s-ar putea să cumpăraţi ceva ce am eu.

– Nu cumpăr lucruri de la copii, zise Abanazer Bolger, fără intonaţie.

Bod scoase mâna din buzunar şi puse broşa pe tejgheaua murdară. Bolger privi în jos spre ea, apoi se uită atent. Luă un ocular de pe tejghea şi şi-l potrivi la ochi. Îşi scoase ochelarii. Aprinse o mică veioză de pe tejghea şi examină broşa prin ocular.

– Piatra-şarpelui*? zise el, pentru sine, nu către băiat.

După care îşi scoase ocularul, puse ochelarii la locul lor şi se uită la băiat cu o privire acră şi bănuitoare.

– De unde ai asta? întrebă Abanazer Bolger.

– Vreţi s-o cumpăraţi? întrebă Bod.

– Ai furat-o. Ai şterpelit-o dintr-un muzeu, nu-i aşa?

– Nu, răspunse Bod, fără intonaţie. Vreţi s-o cumpăraţi sau trebuie să caut pe altcineva care vrea s-o cumpere?

Dispoziţia acră a lui Abanazer Bolger se schimbă. Brusc, individul deveni plin de amabilitate. Zâmbi larg.

– Scuze, zise el. Nu prea se văd multe piese de felul ăsta. Nu într-un magazin ca acesta. Nu în afara unui muzeu. Dar sigur că îmi place. De ce n-am sta un pic, să gustăm nişte ceai cu biscuiţi – am un pachet de prăjituri cu fulgi de ciocolată în camera din spate – ca să decidem cât valorează aşa ceva? Ei?

Bod fu uşurat că individul devenise prietenos, în cele din urmă.

– Am nevoie de suficient de mulţi bani ca să cumpăr o piatră, zise el. O piatră funerară pentru o prietenă a mea. Ei, nu-i chiar o prietenă a mea. E doar o cunoştinţă. Ştiţi, cred că mi-a vindecat piciorul.

Abanazer Bolger, care nu acordă prea multă atenţie pălăvrăgelii băiatului, ieşi din spatele tejghelei şi deschise uşa către magazie, un spaţiu fără ferestre, în care fiecare centimetru era plin cu cutii din carton, fiecare dintre ele fiind plină cu mărfuri ieftine şi proaste. Într-un colţ se găsea un seif, unul mare şi vechi. Acolo se mai aflau o cutie plină cu viori, o grămadă de animale împăiate, scaune fără fund, cărţi şi imprimate.

---

* Amonit fosil – piatră poroasă, despre care se credea că poate vindeca muşcătura de şarpe (n. tr.).

Lângă uşă se găsea un birou mic, iar Abanazer Bolger luă singurul scaun şi se aşeză, lăsându-l pe Bod în picioare. Abanazer scotoci într-un sertar, în care Bod putu să vadă o sticlă de whisky pe jumătate goală, şi scoase un pachet aproape terminat cu prăjituri cu fulgi de ciocolată, oferi una băiatului, apoi aprinse veioza de pe birou, se uită din nou la broşă, la spirala de roşu şi portocaliu din piatră, şi examină banda de metal negru care o înconjura, stăpânindu-şi o mică tresărire la vederea expresiei capetelor făpturilor ca nişte şerpi.

– E veche, zise el. E... – *nepreţuită*, îşi zise el – probabil că nu valorează mult, dar nu se ştie niciodată.

Bod se mohorî. Abanazer Bolger încercă să pară liniştitor.

– Trebuie să ştiu că nu-i furată, înainte să-ţi dau vreun ban. Ai luat-o din noptiera mamei tale? Ai şterpelit-o dintr-un muzeu? Poţi să-mi spui. N-o să-ţi fac necazuri. Însă trebuie să ştiu.

Bod clătină din cap. Îşi mesteca prăjitura.

– Atunci de unde o ai?

Bod nu spuse nimic.

Adanazer Bolger nu voia să pună broşa jos, dar o împinse spre băiat, în cealaltă parte a biroului.

– Dacă nu poţi să-mi spui, atunci e mai bine s-o iei înapoi. La urma urmei, e nevoie de încredere din ambele părţi. Mi-a făcut plăcere să fac afaceri cu tine. Îmi pare rău că nu putem continua.

Bod păru îngrijorat. Apoi zise:

– Am găsit-o într-un mormânt vechi. Dar nu pot să spun unde.

Se opri, pentru că aţâţarea şi lăcomia înlocuiseră prietenia de pe figura lui Abanazer Bolger.

– Și mai sunt și alte chestii ca asta acolo?

– Dacă nu vreți s-o cumpărați, o să găsesc pe altcineva. Mulțumesc pentru biscuit, zise Bod.

– Te grăbești? întrebă Bolger. Presupun că te așteaptă mămica și tăticul...

Băiatul clătină din cap, apoi își dori să fi încuviințat.

– Nu te așteaptă nimeni. Bine, zise Abanazer Bolger și-și strânse degetele în jurul broșei. Acum spune-mi exact unde ai găsit chestia asta. Ei?

– Nu-mi amintesc, zise Bod.

– E prea târziu pentru așa ceva, spuse Abanazer Bolger. Hai să zicem că o să te gândești un pic în legătură cu locul de unde vine chestia asta. Apoi, după ce o să te gândești, o să discutăm puțin și o să-mi spui totul.

Se ridică și ieși din încăpere, închizând ușa în urma sa. Apoi încuie ușa cu o cheie mare de metal.

Desfăcu mâna, se uită la broșă și zâmbi lacom.

Se auzi un *ding* din clopoțelul de deasupra ușii, care-l anunță că intrase cineva, iar el ridică privirea, vinovat, dar nu era nimeni. Însă ușa era ușor întredeschisă, iar Bolger o închise și, ca să fie totul în regulă, întoarse panoul din fereastră, astfel încât pe el să scrie *Închis*. Puse zăvorul. Nu voia să apară nimeni care să-l facă să-și piardă timpul.

Ziua de toamnă se transformase din însorită în cenușie, iar o ploaie ușoară răpăi în fereastra murdară a prăvăliei.

Abanazer ridică telefonul de pe tejghea și apăsă butoanele cu degete care abia dacă tremurau.

– O mină de aur, Tom, zise el. Vino aici cât de iute poți.

Bod își dădu seama că fusese prins în capcană în momentul în care auzi ușa încuindu-se. Trase de ușă, dar aceasta rezistă.

Se simți ca un prost pentru că se lăsase atras acolo, nesăbuit pentru că nu avusese încredere în primul său impuls, acela de a se îndepărta cât mai iute de individul cu figură acră. Încălcase toate regulile cimitirului și totul mersese pe dos. Ce-o să spună Silas? Sau familia Owens? Începu să fie cuprins de panică și o stăpâni, reținând îngrijorarea în sine. Totul o să fie bine. Știa că așa va fi. Sigur, trebuia să iasă de acolo...

Examină încăperea în care era închis. Era doar o magazie cu un birou în ea. Singura intrare era ușa.

Deschise sertarul biroului, nu găsi decât cutiuțe de vopsea (folosite pentru a face noi lucrurile vechi) și o pensulă. Se întrebă dacă ar fi în stare să arunce cu vopsea în fața individului și să-l orbească pentru suficient timp ca să fugă. Deschise capacul unei cutii și-și cufundă degetul înăuntru.

– Ce faci? întrebă o voce din apropierea urechii sale.

– Nimic, zise Bod, înșurubând capacul cutiei cu vopsea și punând-o într-unul dintre buzunarele enorme ale jachetei.

Liza Hempstock se uită la el, neimpresionată.

– De ce ești aici? întrebă ea. Și ce-i cu ticălosul de afară?

– E prăvălia lui. Am încercat să-i vând ceva.

– De ce?

– Nu-i treaba ta.

– Bine, pufni ea, disprețuitor. Atunci ar trebui să te întorci în cimitir.

– Nu pot. M-a încuiat aici.

– Sigur că poți. Strecoară-te prin perete.

Bod clătină din cap.

– Nu pot. Pot să fac asta acasă, pentru că mi s-a acordat Libertatea Cimitirului când eram prunc.

Se uită în sus spre ea, sub becul elecric. Era greu s-o vadă ca lumea, dar Bod își petrecuse toată viața discutând cu morții.

– Tu ce faci aici? De ce ai ieşit din cimitir? E zi. Şi tu nu eşti ca Silas. Tu trebuie să rămâi în cimitir.

– Există nişte reguli pentru cei din cimitir, îi zise ea, nu şi pentru cei îngropaţi în pământ nesfinţit. Nimeni nu-mi spune mie ce să fac sau unde să mă duc. Nu-mi place omul ăla, adăugă ea, uitându-se spre uşă. Mă duc să văd ce face.

O pâlpâire, iar Bod rămase din nou singur în încăpere. Auzi bubuitul unui tunet în depărtare.

În bezna din magazinul de vechituri, Abanazer Bolger părea bănuitor, fiind sigur că îl privea cineva. Apoi îşi dădu seama că bănuiala sa era o prostie.

– Băiatul e încuiat în cameră, îşi zise el încercând să se liniştească. Uşa din faţă e încuiată.

Lustrui banda de metal ce înconjura piatra, blând şi cu grijă ca un arheolog în timpul unor săpături, înlăturând negreala şi scoţând la iveală argintul scânteietor de sub ea.

Începuse să regrete că-l chemase pe Tom Hustings, deşi Hustings era solid şi bun să-i sperie pe oameni. Începuse să regrete şi faptul că trebuia să vândă broşa, după ce avea să termine totul. Era specială. Cu cât broşa strălucea mai mult, în lumina slabă de pe tejgheaua sa, cu atât dorea mai mult să fie a sa, numai a sa.

Dar acolo de unde venea broşa erau mai multe... Băiatul avea să-i spună. Băiatul avea să-l conducă la ele.

Băiatul...

Îi veni o idee. Puse jos broşa, fără niciun chef, şi trase un sertar din spatele tejghelei, scoţând din el o cutie de metal pentru biscuiţi, plină cu plicuri, cărţi de vizită şi bucăţi de hârtie.

Căută în ea şi luă o bucată de carton puţin mai mare decât o carte de vizită. Avea marginile negre. Pe ea nu erau imprimate vreun nume sau o adresă. Doar un cuvânt, scris de

mână în centrul lui, cu cerneală care se decolorase și devenise cafenie: *Jack.*

Pe spatele cartonului, Abanazer Bolger scrisese cu creionul instrucțiuni pentru el însuși, cu scrisul său de mână mărunt, precis, ca să țină minte cum să-l folosească pentru a-l convoca pe individul numit Jack, deși era puțin probabil să uite la ce-i folosea acel carton. Nu, nu să-l convoace. *Să-l invite.* Nu convoci oameni ca acela.

Un ciocănit în ușa exterioară a magazinului.

Bolger aruncă iute cartonul în sertar, se duse la ușă și privi afară, în după-amiaza ploioasă.

– Grăbește-te, strigă Tom Hustings. Aici, afară, e o vreme mizerabilă! Mohorâtă. Sunt leoarcă.

Bolger descuie ușa, iar Tom Hustings intră, cu apa scurgându-i-se de pe pardesiu și din păr.

– Ce poate fi atât de important încât n-ai putut să discuți la telefon?

– Averea noastră, zise Abanazer Bolger, cu față acră. Asta e atât de important.

Hustings își scoase pardesiul și-l atârnă de ușă.

– Despre ce-i vorba? A căzut ceva bun dintr-un camion?

– O comoară, zise Abanazer Bolger. De două feluri.

Îl duse pe Tom la tejghea și îi arătă broșa la lumina veiozei.

– E veche, nu-i așa?

– Din vremurile păgânilor, spuse Abanazer. De dinainte de acestea. Din vremea druizilor. De dinainte de romani. Se numește piatra-șarpelui. Am văzut-o în muzeu. N-am văzut niciodată lucrătură în metal de felul ăsta, niciuna atât de fină. Trebuie să fi aparținut unui rege. Puștiul care a găsit-o zice că broșa e dintr-un mormânt – gândește-te la o roabă plină cu asemenea chestii.

– Poate că merită să acționăm legal, spuse gânditor Hustings. Declar-o comoară găsită. Trebuie să ne plătească valoarea de pe piață pentru obiect, iar noi putem să-i dăm numele nostru. Legatul Hustings-Bolger.

– Bolger-Hustings, zise, automat, Bolger. Există câțiva oameni pe care-i știu eu, oameni cu bani adevărați, care ar plăti mai mult decât valoarea pieței, dacă ar putea să țină obiectul așa cum îl ții tu – pentru că Tom Hustings pipăia broșa ușor, ca un om care mângâie un pisoi – fără să se pună nicio întrebare.

Și întinse mâna, iar Tom Hustings îi dădu broșa, fără niciun chef.

– Ai spus comoară de două feluri, zise Hustings. Care-i celălalt fel?

Abanazer Bolger luă cartonul cu margini negre și-l arătă prietenului său.

– Știi ce-i asta?

Prietenul lui clătină din cap.

Abanazer puse cartonul pe tejghea.

– Există cineva care caută pe altcineva.

– Și?

– După cum am auzit eu, celălalt cineva e un băiat, zise Abanazer Bolger.

– Există băieți pretutindeni, spuse Tom Hustings. Aleargă peste tot. Dau de necazuri. Nu pot să-i sufăr. Deci există cineva care caută un anumit băiat?

– Puștiul ăsta pare să aibă vârsta potrivită. E îmbrăcat – ei bine, o să vezi cum e îmbrăcat. Și a găsit asta. Ar putea să fie el.

– Și dacă nu-i el?

Abanazer Bolger luă din nou cartonașul, de margine, și-l agită încet, ca și cum ar fi plimbat marginea lui de-a lungul unei flăcări imaginare.

– Vine o lumânare să-ţi lumineze patul... începu el.

– ...şi vine satârul să-ţi reteze capul, încheie gânditor Tom Hustings. Uite care-i treaba. Dacă îl chemăm pe individul numit Jack, pierdem băiatul. Şi dacă pierdem băiatul, pierdem şi comoara.

Cei doi întoarseră problema pe toate feţele, cântărind meritele şi dezavantajele de a anunţa găsirea băiatului sau de a lua comoara, comoară care crescuse în minţile lor la dimensiunile unei peşteri imense pline cu lucruri preţioase, iar în timp ce discutau, Abanazer scoase de sub tejghea o sticlă cu gin de porumbe şi turnă pentru fiecare câte o porţie generoasă, „ca să ajute activitatea cerebrală“.

Liza se plictisi curând de discuţia lor, care se tot învârtea în jurul cozii, fără să ducă nicăieri, aşa că se întoarse în magazie, unde-l găsi pe Bod stând în mijlocul încăperii cu ochii bine închişi, cu pumnii strânşi şi cu figura schimonosită, de parcă l-ar fi durut dinţii, şi aproape vânăt de cât îşi ţinuse răsuflarea.

– Ce faci? întrebă ea, neimpresionată.

Băiatul deschise ochii şi se relaxă.

– Încerc să dispar, zise el.

Liza strâmbă din nas.

– Mai încearcă, îi zise ea.

El se supuse, ţinându-şi răsuflarea mai mult timp, de data asta.

– Opreşte-te, îi zise Liza. Sau o să pocneşti.

Bod trase puternic aer în piept, apoi oftă.

– Nu merge, zise el. Poate ar trebui să-l lovesc cu o piatră, apoi să fug.

Dar acolo nu era nicio piatră, aşa că Bod luă un prespapier din sticlă colorată, îl cântări în mână, întrebându-se

dacă putea să-l arunce suficient de tare ca să-l împiedice pe Abanazer Bolger să-l urmărească.

– Acum dincolo sunt doi indivizi, îi spuse Liza. Şi dacă unul nu-ţi vine de hac, o să reuşească celălalt. Spun că vor să le arăţi de unde ai broşa, să sape în mormânt şi să ia comoara.

Nu-i spuse şi de cealaltă discuţie a celor doi, nici despre cartea de vizită cu marginile negre. Clătină din cap şi întrebă:

– De ce ai făcut un lucru atât de prostesc? Ştii care-s regulile în legătură cu părăsirea cimitirului. Ai căutat necazurile cu lumânarea, asta e.

Bod se simţi foarte mărunt şi foarte necugetat.

– Voiam să-ţi iau o piatră de mormânt, recunoscu el, cu glas slab. Şi am crezut că o să mă coste mulţi bani. Aşa că am venit să-i vând broşa, ca să-ţi cumpăr o piatră.

Fata nu zise nimic.

– Eşti supărată?

Liza clătină din cap.

– E primul lucru frumos pe care-l face cineva pentru mine în cinci sute de ani, spuse ea, cu o urmă de zâmbet de spiriduş. De ce să fiu supărată? Ce faci, când încerci să dispari?

– Ce mi-a spus domnul Pennyworth să fac. *Sunt o uşă deschisă, sunt o alee goală, nu sunt nimic. Ochii nu mă vor vedea, privirile vor aluneca peste mine.* Dar nu funcţionează niciodată.

– Asta-i din cauză că eşti viu, zise Liza şi pufni dispreţuitor. Asta-i o chestie care funcţionează la noi, morţii, care trebuie să ne străduim în cea mai mare parte din timp să fim băgaţi în seamă, dar nu funcţionează niciodată la voi, oamenii.

Îşi strânse braţele în jurul trupului şi se legăna înainte şi înapoi, ca şi cum ar fi dezbătut ceva. Apoi zise:

– Din cauza mea ai intrat în treaba asta... Vino încoace, Nobody Owens.

Băiatul făcu un pas către ea, în camera aceea mică, iar ea își puse mâna-i rece pe fruntea lui. El o simți ca pe o eșarfă udă de mătase, lipită de pielea sa.

– Acum! zise ea. Poate pot să fac o vrajă bună pentru tine.

Și începu să mormăie de una singură, bălmăjind cuvinte pe care Bod nu le înțelegea. Apoi zise limpede și tare:

Fii groapă, fii praf, fii vis, fii vânt,
Fii noapte, fii beznă, fii voință, fii gând,
Acum alunecă, strecoară-te, fii nevăzut
Sus, jos, pe lângă și oriunde ai trecut.

Ceva imens îl atinse pe Bod, îl mângâie ușor din cap până-n picioare. Băiatul tremură. Părul i se zbârli, i se făcu pielea de găină. Ceva se schimbase.

– Ce-ai făcut? întrebă el.

– Ți-am dat o mână de ajutor, răspunse ea. Chiar dacă-s moartă, sunt o vrăjitoare moartă. Iar noi nu uităm.

– Dar...

– Sttt! zise Liza. Indivizii se întorc.

Cheia zăngăni în broasca magaziei.

– Acum să fim amici, zise o voce pe care Bod n-o mai auzise limpede până atunci. Sunt sigur că o să fim buni prieteni, iar cu asta, Tom Hustings deschise ușa, după care rămase în prag, uitându-se în jur, părând uluit; era un om mare, mare, cu păr roșcovan și cu nas roșu din cauza băuturii. Ia te uită! Abanazer, credeam că ai spus că-i aici.

– Am spus, zise Bolger din spatele lui.

– Nu văd nici măcar un fir de păr din el.

Figura lui Bolger se ivi din spatele individului roşcat şi Bolger privi în încăpere.

– Se ascunde, spuse el, uitându-se drept în locul în care stătea Bod. N-are niciun rost să te ascunzi, strigă el, te văd, ieşi imediat.

Cei doi bărbaţi intrară în cămăruţă, iar Bod rămase locului între ei doi şi se gândi la lecţiile domnului Pennyworth. Nu reacţionă, nu se mişcă. Lăsă privirile indivizilor să alunece pe el, fără să-l vadă.

– O să-ţi doreşti să fi ieşit când te-am strigat, zise Bolger şi închise uşa. Bine, îi zise el lui Tom Hustings, blochează ieşirea, să nu aibă pe unde să fugă.

Acestea fiind zise, merse prin încăpere, privind în spatele diferitelor lucruri, aplecându-se cu greutate să se uite sub birou. Trecu chiar pe lângă Bod şi deschise dulapul.

– Te văd! răcni el. Ieşi odată!

Liza chicoti.

– Ce-a fost asta? întrebă Tom Hustings, întorcându-se.

– N-am auzit nimic, răspunse Abanazer Bolger.

Liza chicoti din nou. Apoi îşi lipi buzele şi scoase un sunet care începu ca un fluierat, apoi ca un vânt îndepărtat. Lumina electrică din cămăruţă pâlpâi şi bâzâi, după care se stinse.

– Ale naibii siguranţe, bombăni Abanazer Bolger. Vino. Pierdem timpul.

Cheia zăngăni în broască, iar Liza şi Bod fuseră lăsaţi singuri în încăpere.

– A plecat, zise Abanazer Bolger; Bod putea să-l audă prin uşă. Într-o cameră ca aia nu avea unde să se ascundă. L-am fi văzut, dacă ar fi fost acolo.

– Individului numit Jack n-o să-i placă treaba asta.

– Cine o să-i spună?

Urmă o pauză.

– Tom Hustings! Unde a dispărut broșa?

– Hmmm? Ce? E aici. Am pus-o bine.

– Ai pus-o bine? În buzunarul tău? Grozav loc în care s-o pui bine, dacă vrei să-mi cunoști părerea. Ca și cum ai fi plănuit să pleci cu ea – ca și cum ai fi plănuit să păstrezi broșa mea pentru tine.

– Broșa ta, Abanazer? Broșa *ta*? Adică broșa noastră.

– Da, a noastră. Nu-mi amintesc să fi fost și tu aici când am luat-o de la băiat.

– Te referi la băiatul ăla pe care n-ai fost în stare să-l păstrezi pentru individul numit Jack? Poți să-ți imaginezi ce-o să facă individul când o să afle că *tu* l-ai prins pe băiatul pe care-l căuta și *tu* l-ai lăsat să plece?

– Probabil că nu-i același băiat. Există o grămadă de băieți pe lume, ce șanse sunt să fi fost cel pe care-l căuta? Pun pariu că a ieșit prin ușa din spate de îndată ce m-am întors. Tom Hustings, nu-ți face griji în privința individului numit Jack, spuse Abanazer Bolger, cu glas strident. Sunt sigur că era alt băiat. Mintea mea bătrână îmi joacă feste. Iar noi aproape că am dat gata ginul de porumbe – nu ți-ar plăcea un scotch bun? Am whisky în camera din spate. Așteaptă aici o clipă.

Ușa magaziei era descuiată, iar Abanazer intră, ținând un baston și o lanternă, cu o figură mai acră decât înainte.

– Dacă mai ești aici, mormăi el morocănos, să nu te gândești să fugi. Am chemat poliția să te ia, asta am făcut.

Scotocitul în sertar scoase la iveală sticla de whisky plină pe jumătate și o sticluță mică, neagră. Abanazer

turnă câteva picături din sticluță în sticla mai mare, apoi puse sticluța în buzunar.

– Broșa e a mea, numai a mea, mormăi el și continuă răcnind. Vin imediat, Tom!

Se uită prin încăperea întunecată, privind pe lângă Bod, apoi părăsi magazia, ținând whisky-ul în fața sa. Încuie ușa în urmă.

– Uite, se auzi vocea lui Abanazer Bolger prin ușă. Dă-mi paharul, Tom. Bun scotch, face să-ți crească păr pe piept. Să-mi spui când să mă opresc.

Tăcere.

– E o poșircă ieftină. Tu nu bei?

– Ginul de porumbe mi-a dat gata măruntaiele. Stomacul meu are nevoie de un minut ca să-și revină. Ia zi, Tom, ce-ai făcut cu broșa mea?

– Acum e broșa *ta*? Ce... ce-ai... ai pus ceva în băutura mea, jigodie!

– Și ce dacă? Citeam pe fața ta ce plănuiai, Tom Hustings! Hoțule!

Apoi se auziră țipete și trosnituri, după care un bubuit puternic, de parcă ar fi fost răsturnată o mobilă grea...

...după care se așternu tăcerea...

– Iute! zise Liza. Hai să ieșim de aici!

– Ușa e încuiată, spuse Bod, uitându-se la ea. Poți să faci ceva?

– Eu? Băiete, nu știu nicio vrajă care să te scoată dintr-o încăpere încuiată.

Bod se ghemui și se uită prin gaura cheii. Era astupată: cheia rămăsese în broască. Bod se gândi, apoi zâmbi pentru o clipă, iar zâmbetul îi lumină figura ca fulgerarea unui bliț. Luă o bucată mototolită de ziar dintr-o cutie, o netezi

cât putu mai bine și o întinse sub ușă, lăsând doar un colț în partea sa.

– Ce ai de gând? întrebă Liza, nerăbdătoare.

– Am nevoie de ceva ca un creion. Chiar mai subțire... Gata.

Luă pensula de pe birou și vârî coada acesteia în broască, o agită și o împinse și mai mult.

Se auzi un zăngănit înăbușit când cheia fu împinsă și când căzu din broască pe ziarul întins. Bod trase hârtia înapoi pe sub ușă, de data asta cu cheia pe ea.

Liza râse, încântată.

– Ești deștept, tinere, zise ea. Ești înțelept.

Bod vârî cheia în broască, o răsuci și deschise ușa magaziei.

Pe podea, în mijlocul prăvăliei aglomerate de vechituri, zăceau doi bărbați. Într-adevăr, mobila se prăbușise, camera era un haos de ceasuri stricate și scaune, iar în mijlocul lor zăcea trupul imens al lui Tom Hustings, prăbușit peste silueta mai mică a lui Abanazer Bolger. Niciunul dintre ei nu mai mișca.

– Sunt morți? întrebă Bod.

– Nu avem un asemenea noroc, răspunse Liza.

Pe podea, între cei doi bărbați era o broșă din argint sclipitor; o piatră cu benzi stacojii și portocalii ținută de gheare și de capete de șarpe, iar expresia capetelor de șarpe era una de triumf, de avariție și de satisfacție.

Bod puse broșa în buzunar, alături de prespapierul greu din sticlă, de pensulă și de cutia mică de vopsea.

– Ia și asta, îi zise Liza.

Bod se uită la cartea de vizită cu margini negre, care avea pe o parte cuvântul Jack scris cu litere de mână. Cartea de vizită îl tulbura. Exista ceva familiar în ea, ceva ce trezea amintiri vechi, ceva periculos.

– N-o vreau.

– Nu poți s-o lași aici, cu ei, spuse Liza. O s-o folosească pentru a-ți face rău.

– N-o vreau, zise Bod. E rea. O s-o ard.

– Nu, gemu Liza. Nu face asta. Nu trebuie să faci asta.

– Atunci o să i-o dau lui Silas, zise Bod.

Puse cartea de vizită într-un plic, ca s-o atingă cât mai puțin posibil, apoi puse plicul în buzunarul interior al jachetei vechi pentru grădinărit, lângă inima sa.

La distanță de două sute de mile, individul numit Jack se trezi din somn și adulmecă aerul. Coborî pe scări.

– Ce s-a întâmplat? întrebă bunica sa, amestecând într-o oală mare de fier de pe plită. Ce-ai pățit?

– Nu știu, răspunse el. Se întâmplă ceva. Ceva... interesant, zise el și-și linse buzele. Miroase plăcut. Pare foarte gustos.

Fulgerele luminau strada pietruită.

Bod fugea prin ploaie prin orașul vechi, urcând dealul către cimitir. Ziua cenușie devenise o noapte timpurie în timp ce el se aflase în interiorul magaziei și nu fu surprins când o umbră familiară se răsuci pe sub lămpile stradale. Bod ezită, apoi o fâlfâire de catifea neagră ca noaptea se finaliză într-o siluetă omenească.

Silas rămase în fața lui, cu brațele încrucișate. Se aplecă spre el, nerăbdător.

– Ei? zise el.

– Îmi pare rău, Silas, zise Bod.

– M-ai dezamăgit, Bod, spuse Silas și clătină din cap. Te-am căutat de când m-am trezit. Ai miros de necaz în jurul tău. Știi că nu ți se permite să vii aici, în lumea celor vii.

– Știu. Îmi pare rău.

Pe fața băiatului curgeau picături de ploaie, ca niște lacrimi.

– În primul rând trebuie să ne întoarcem acolo unde suntem în siguranță.

Silas se aplecă și înfășură copilul viu în pelerina sa, iar Bod simți pământul îndepărtându-se de el.

– Silas, zise Bod.

Silas nu-i răspunse.

– Am fost speriat un pic, zise băiatul. Dar știam că o să vii și o să mă ajuți, dacă treaba se înrăutățea prea mult. Era și Liza. Ea m-a ajutat mult.

– Liza? întrebă tăios Silas.

– Vrăjitoarea. Din Țarina Olarului.

– Și zici că te-a ajutat?

– Da. M-a ajutat în special la dispariție. Cred că acum pot s-o fac.

– O să-mi povestești după ce o să ajungem acasă, mormăi Silas ursuz.

Iar Bod tăcu până când aterizară lângă capelă. Intrară în sala goală, în timp ce ploaia se înteța, plescăind pe pietrișul ce acoperea solul.

Bod scoase plicul în care era cartea de vizită cu margini negre.

– Hmm, zise el, m-am gândit că trebuie să vezi asta. De fapt, Liza s-a gândit.

Silas se uită la plic. Apoi îl deschise, scoase cartea de vizită, se uită la ea, o întoarse și citi în gând notița scrisă în creion de Abanazer Bolger, cu scrisul lui de mână mărunt, ce explica exact modul în care se folosea cartea de vizită.

– Povestește-mi totul, zise el.

Bod îi povesti tot ce putea să-și amintească din ziua aceea. La sfârșit, Silas clătină din cap încet și gânditor.

– Am necazuri? întrebă Bod.

– Nobody Owens, îi răspunse Silas, chiar ai necazuri. Cred totuşi că trebuie să las în grija părinţilor tăi administrarea pedepsei şi a reproşurilor considerate de ei drept necesare. Între timp, eu o să mă ocup de asta.

Cartea de vizită cu margini negre dispăru în interiorul pelerinei de catifea, apoi Silas plecă, în felul în care o fac cei de felul său.

Bod îşi trase jacheta peste cap şi lipăi pe aleile alunecoase către vârful colinei, până la mausoleul familiei Frobisher. Trase într-o parte sicriul lui Ephraim Pettyfer, apoi coborî şi coborî, şi coborî...

Puse la loc broşa lângă cupă şi cuţit.

– Gata, zise el. Complet lustruită. Arată frumos.

S-A ÎNTORS, zise Ucigaşul, cu satisfacţie în vocea-i ca nişte tentacule de fum. ÎNTOTDEAUNA SE ÎNTOARCE.

Fusese o noapte lungă.

Bod trecu, somnoros şi cam tiptil, pe lângă mormântul celei care avusese minunatul nume de domnişoara Liberty Roach* (*Ceea ce a cheltuit e pierdut, ceea ce a dăruit a rămas pentru totdeauna cu ea, Cititorule, fii milos),* trecu pe lângă locul de odihnă definitivă al lui Harrison Westwood, bruta al acestei parohii şi al soţiilor sale Marion şi Joan, până ajunse în Ţarina Olarului. Domnul şi doamna Owens muriseră cu câteva sute de ani înainte să se decidă că bătutul copiilor era un lucru rău, iar domnul Owens făcuse, cu regret, ceea ce considerase că era de datoria sa, iar pe Bod îl ustura

---

* Roach e numele unui peşte, babuşcă, dar mai poate însemna şi gândac de bucătărie (n. tr.).

teribil fundul. Însă grija de pe figura doamnei Owens îl duruse pe Bod mai mult decât bătaia pe care o încasase.

Ajunse la gardul de fier ce mărginea Ţarina Olarului şi se strecură printre zăbrele.

– Hei! strigă el, dar nu-i răspunse nimeni, nu se zări nicio umbră suplimentară în tufişul de păducel. Sper că n-ai şi tu necazuri, zise el.

Nimic.

Bod pusese blugii la loc în coliba grădinarului – se simţea mai bine în linţoliul său cenuşiu –, dar păstrase jacheta. Îi plăcea să aibă buzunare.

Când se dusese la şopron să pună blugii la loc, luase o seceră mică de pe peretele unde era atârnată, iar cu ea atacă peticul de urzici de pe Ţarina Olarului, făcând urzicile să zboare, le spintecă şi le ciopârţi până nu mai rămase nimic, doar resturi de plantă înţepătoare împrăştiate pe pământ.

Scoase din buzunar prespapierul mare de sticlă, ce avea în interiorul său o multitudine de culori. Mai scoase cutia cu vopsea şi pensula.

Înmuie pensula în vopsea şi trasă cu grijă pe suprafaţa prespapierului, cu vopsea cafenie, literele

E. H.

iar dedesubt scrise

nu te vom uita

Avea să se facă în curând ora de culcare şi n-ar fi fost înţelept din partea lui să întârzie ceva timp de aici înainte.

Puse prespapierul pe solul care fusese cândva un petic cu urzici, îl așeză în locul în care estimă că ar trebui să fie capul fetei și, după ce rămase doar cât să-și privească opera un moment, trecu printre zăbrele și se întoarse, furișându-se ceva mai puțin, înapoi pe colină.

– Nu-i rău, zise o voce obraznică de pe Țarina Olarului, din spatele său. Nu-i rău deloc.

Dar când Bod se întoarse, acolo nu se afla nimeni.

V

Dans macabru

Urma să se întâmple ceva: Bod era sigur de asta. Se simţea ceva în aerul rece de iarnă, în stele, în vânt, în beznă. Se simţea în ritmul nopţilor lungi şi în zilele ce treceau iute.

Doamna Owens îl împinse afară din mormântul micuţ al familiei Owens.

– Du-te, spuse ea. Am nişte treburi.

– Dar e frig afară, zise Bod, uitându-se la mama sa.

– Sper să fie, spuse ea. Având în vedere că-i iarnă. Aşa trebuie să fie. Pantofi, zise ea, mai mult către sine decât către Bod. Uită-te la rochia asta, trebuie tivită. Şi pânze de păianjen – pentru numele lui Dumnezeu, sunt pânze de păianjen peste tot. Tu du-te, îi spuse ea din nou lui Bod, am destule de făcut şi nu vreau să-mi stai în cale.

Şi începu să cânte pentru sine un cântecel pe care Bod nu-l mai auzise niciodată:

Bogaţi, săraci, veniţi
Macabreaua ţopăiţi.

– Ce-i asta? întrebă Bod, dar nu pusese întrebarea potrivită, pentru că doamna Owens arăta întunecată ca un nor de furtună, iar Bod o tuli afară din mormânt înainte ca ea să apuce să-şi exprime supărarea într-un mod mai clar.

Era frig în cimitir, frig şi întuneric, iar stelele dispăruseră deja. Bod trecu pe lângă maica Slaughter, care era pe Promenada Egipteană, cea acoperită de iederă. Bătrâna se zgâia la verdeaţă.

– Tinere, ai ochii mai buni decât îi am eu, zise ea. Vezi vreo floare?

– Flori? Iarna?

– Nu te uita la mine aşa, tinere, spuse ea. Toate înfloresc la timpul lor. Îmbobocesc şi înfloresc, înfloresc şi se usucă. Totul la timpul lui.

Bătrâna se înfofoli mai bine în pelerina şi boneta sa şi zise:

– *Timp de muncă, timp de jucat*
Timp Macabreaua de dansat. Ei, băiete?

– Nu ştiu. Ce-i Macabreaua? întrebă Bod.

Dar maica Slaughter trecuse prin iederă şi dispăruse.

– Ciudat, zise Bod, cu voce tare.

Căută căldură şi companie în mausoleul aglomerat al familiei Bartleby, dar familia Bartleby – şapte generaţii la un loc – nu avea timp pentru el în noaptea aceea. Făceau curat şi dereticau cu toţii, de la cel mai bătrân (decedat în 1831) la cel mai tânăr (decedat în 1690).

Fortinbras Bartleby, care avusese zece ani când murise (de *tuberculoză*, îi explicase el lui Bod, care înţelesese greşit şi timp de câţiva ani crezuse că Fortinbras fusese mâncat de

lei sau de urşi şi fusese foarte dezamăgit când aflase că era vorba despre o boală*) se scuză:

– Nu putem să ne oprim ca să ne jucăm, conaşule Bod. Pentru că în curând o să vină *noaptea de mâine.* Şi cât de des putem să spunem asta?

– În fiecare seară, zise Bod. Întotdeauna o să vină noaptea de mâine.

– Nu noaptea asta anume, îi zise Fortinbras. Cum n-o să fie niciodată o lună albastră sau o săptămână alcătuită numai din duminici.

– Nu-i noaptea lui Guy Fawkes, nici cea de Halloween, spuse Bod. Nu-i nici Crăciunul, nici ziua Anului Nou.

Fortinbras zâmbi, un zâmbet larg, care-i umplu cu veselie faţa turtită şi pistruiată.

– Nici nu se compară, spuse el. Noaptea *asta* e deosebită.

– Cum îi spune? întrebă Bod. Ce se va întâmpla mâine?

– E ziua cea mai bună, spuse Fortinbras, iar Bod fu sigur că ar fi continuat, dar bunica lui, Louisa Bartleby (care avea doar douăzeci de ani), îl chemă la ea şi-şi şopti ceva la ureche. Nimic, îi zise Fortinbras, apoi i se adresă lui Bod: Scuze, trebuie să fac treabă, zise el, luă o cârpă şi începu să frece cu ea sicriul său prăfuit, frecând şi cântând. La, la, la, *ump*, la, la la, *ump.*

Şi la fiecare *ump* îşi fâlfâia de zor cârpa.

– Nu cânţi cântecul ăla?

– Care cântec?

– Cel pe care-l cântă toată lumea.

– N-avem timp de asta, zise Fortinbras. La urma urmei, e mâine, *mâine!*

---

* *Consumption* – tuberculoză, *to consume* – a consuma, a mânca (n. red.).

– N-avem timp, spuse Louisa, care murise în chinurile naşterii, aducând pe lume doi gemeni. Vezi-ţi de treabă!

Şi cântă, cu vocea ei dulce şi limpede:

Şi cu toţii ascultaţi
Macabreaua s-o dansaţi.

Bod se duse la mica biserică în ruine. Se strecură printre pietre, pătrunse în criptă, se aşeză şi aşteptă să se întoarcă Silas. Era frig, dar frigul nu-l deranja cu adevărat: cimitirul îl cuprindea, iar morţii nu se sinchisesc de frig.

Paznicul său se întoarse spre dimineaţă, cărând o sacoşă mare din plastic.

– Ce-i acolo?

– Haine. Pentru tine. Încearcă-le.

Silas scoase un pulover cenuşiu, de culoarea linţoliului lui Bod, o pereche de blugi, lenjerie şi pantofi – pantofi de-un verde-deschis.

– Pentru ce-s astea?

– Adică în afară de faptul că-s pentru purtat? Păi, mai întâi cred că eşti suficient de mare – câţi ani ai, parcă zece, nu-i aşa? –, iar oamenii vii, obişnuiţi poartă haine de felul ăsta. Va trebui să porţi şi tu într-o zi, aşa că de ce nu te-ai obişnui de pe acum? Şi vor fi şi un camuflaj.

– Ce înseamnă camuflaj?

– Când cineva arată suficient de mult cu alţii, încât cei care îl văd că nu ştiu la ce se uită.

– Oh, pricep. Cred că pricep.

Bod îşi puse hainele. Şireturile pantofilor îi dădură un pic de furcă, iar Silas trebui să-l înveţe să le înnoade. Lui Bod i se păru deosebit de complicat şi trebui să lege şi să

dezlege șireturile de mai multe ori înainte ca Silas să se declare satisfăcut. Abia atunci Bod îndrăzni să pună întrebarea care-l interesa.

– Silas, ce-i Macabreaua?

Silas ridică din sprâncene și-și lăsă capul într-o parte.

– Unde ai auzit despre asta?

– Toți cei din cimitir vorbesc despre asta. Cred că mâine-noapte se va întâmpla ceva. Ce-i Macabreaua?

– E un dans.

– *Macabreaua s-o dansați*, zise Bod, amintindu-și versul. Tu ai dansat dansul ăsta? Ce fel de dans e?

Paznicul său îl privi cu ochi ca niște iazuri negre și zise:

– Nu știu. Bod, eu știu multe lucruri, pentru că eu colind pământul acesta de foarte mult timp, dar nu știu cum e să dansezi Macabreaua. Trebuie să fii viu sau să fii mort ca să-l dansezi, iar eu nu-s niciuna, nici alta.

Bod se înfioră. Voia să-și îmbrățișeze paznicul, să-l țină în brațe și să-i spună că el n-o să-l părăsească niciodată, dar un asemenea gest era inimaginabil. Nu putea să-l îmbrățișeze pe Silas, așa cum nu putea să prindă o rază de lună, nu pentru că paznicul său ar fi fost imaterial, ci pentru că n-ar fi fost bine. Există oameni pe care poți să-i îmbrățișezi și există Silas.

Paznicul său se uită gânditor la Bod – un băiat cu haine noi.

– Merge, zise el. Acum arăți ca și cum ai fi trăit toată viața în afara cimitirului.

Bod zâmbi, mândru de sine. Apoi zâmbetul său dispăru și băiatul deveni din nou serios.

– Silas, tu vei fi întotdeauna aici, nu-i așa? Iar eu nu va trebui să plec, dacă nu vreau, nu-i așa?

– Totul la timpul său, zise Silas, iar în noaptea aceea nu mai spuse nimic.

Bod se trezi devreme a doua zi, când soarele era o monedă de argint pe cerul cenușiu de iarnă. Era ușor să dormi în timpul orelor de lumină a zilei, să petreci întreaga iarnă într-o noapte lungă și să nu vezi niciodată soarele, așa că în fiecare noapte, înainte de culcare, Bod își făgăduia să se trezească pe lumină și să părăsească mormântul plăcut al familiei Owens.

În aer se simțea un miros ciudat, puternic, un miros de flori. Bod îl urmă până pe deal, la Promenada Egipteană, unde iedera de iarnă atârna în valuri verzi, o încâlceală de plante perene ce ascundea zidul ce imita stilul egiptean, statuile și hieroglifele.

Parfumul era mai puternic aici și, pentru o clipă, Bod se întrebă dacă ninsese, pentru că pe verdeață se vedeau ciorchini albi. Se uită la un ciorchine mai atent. Era făcut din flori mici, cu cinci petale. Tocmai se aplecase să miroasă parfumul florilor când auzi pași ce veneau pe alee.

Bod dispăru în iederă și privi. Trei bărbați și o femeie, toți vii, urcau pe alee și veniră pe Promenada Egipteană. Femeia purta un lănțișor împodobit în jurul gâtului.

– Aici e? întrebă ea.

– Da, doamnă Caraway, spuse unul dintre bărbați – dolofan, cu părul alb, care gâfâia.

Fiecare dintre bărbați căra un coș mare, gol, împletit din nuiele.

Femeia părea atât zăpăcită, cât și uimită.

– Bine, dacă ziceți voi... Dar n-aș zice că pricep, spuse ea, uitându-se la flori. Acum ce trebuie să fac?

Bărbatul cel mai scund căută în coșul de nuiele și scoase o foarfecă de argint, fără luciu.

– Foarfeca, doamnă primar.

Femeia luă foarfeca și începu să taie mănunchiuri de flori, apoi ea și cei trei bărbați se apucară să umple coșul cu flori.

– Asta e o chestie complet ridicolă, spuse doamna Caraway, doamna primar.

– *E o tradiție*, spuse bărbatul cel gras.

– Complet ridicolă, zise doamna Caraway, dar continuă să taie florile albe și să le pună în coșul de nuiele. Nu-i suficient? întrebă ea, când primul coș se umplu.

– Trebuie să umplem toate coșurile, spuse bărbatul cel mai scund, apoi să împărțim câte o floare fiecărei persoane din orașul vechi.

– Ce fel de tradiție mai e și asta? întrebă doamna Caraway. L-am întrebat pe primarul de dinaintea mea și mi-a spus că n-a auzit niciodată de așa ceva. N-aveți impresia că ne privește cineva? întrebă ea.

– Poftim? spuse cel de-al treilea bărbat, cel care nu vorbise până atunci; avea barbă și turban. Adică fantome? Nu cred în fantome.

– Nu fantome, îi răspunse doamna Caraway. Am doar senzația că mă privește cineva.

Bod își stăpâni impulsul de a se afunda și mai mult în iederă.

– Nu-i de mirare că fostul primar nu știa nimic despre această tradiție, zise bărbatul cel dolofan, al cărui coș era aproape plin. E prima oară când înflorește iedera iarna, după optzeci de ani.

Bărbatul cu barbă și turban, cel care nu credea în fantome, se uita nervos în jur.

– Fiecare persoană din orașul vechi va primi o floare, zise bărbatul scund. Bărbat, femeie sau copil.

Apoi adăugă încet, ca și cum ar fi încercat să-și amintească ceva învățat cu multă vreme în urmă:

– *Unul pleacă, altul stă, și toți Macabreaua dansează.*

Doamna Caraway pufni:

– Prostii! zise ea și continuă să taie florile.

Se întunecă devreme în după-amiaza aceea și era deja noapte la patru și jumătate. Bod se plimba pe cărările cimitirului, uitându-se după cineva cu care să vorbească, dar nu era nimeni. Merse pe Țarina Olarului, să vadă dacă Liza Hempstock era pe acolo, dar nu găsi pe nimeni. Se întoarse la mormântul familiei Owens, dar era pustiu: nici tatăl său, nici doamna Owens nu se vedeau nicăieri.

Îl cuprinse panica, o panică nelămurită. Era prima oară în cei zece ani ai săi în care Bod se simțea părăsit în locul pe care îl considerase întotdeauna casa lui. Alergă sus pe deal, la vechea biserică, unde îl așteptă pe Silas.

Silas nu veni.

– Poate că l-am ratat, își spuse Bod, fără să creadă ce gândea.

Urcă până în vârful dealului și privi în jur. Stelele atârnau pe cerul înghețat, în timp ce luminile ordonate ale orașului se întindeau sub el, lumini stradale și lumini ale farurilor mașinilor, în mișcare. Coborî încet dealul până când ajunse la poarta principală a cimitirului și se opri acolo.

Auzea muzică.

Bod ascultase tot felul de muzici: melodiile plăcute ale camionului cu înghețată, cântecele de la radiourile muncitorilor, acordurile pe care Claretty Jake le scotea din scripca sa prăfuită, dar nu auzise niciodată ceva asemănător: o serie de crescendouri profunde, ca muzica de început a ceva, un soi de preludiu sau o uvertură.

Se strecură prin porțile încuiate și coborî dealul, până ajunse în orașul vechi.

Trecu pe lângă doamna primar, care stătea la un colț de stradă, și, în timp ce privea, femeia se întinse și prinse cu un ac cu gămălie o floare albă la reverul unui om de afaceri care trecea pe acolo.

– Nu fac personal donații, spuse bărbatul. Las treaba asta în seama firmei.

– Nu-i pentru opere de caritate, spuse doamna Caraway. E o tradiție locală.

– Aha! spuse omul și-și scoase pieptul în afară, arătând micuța floare albă întregii lumi, apoi plecă, mândru precum făcea Punch*.

O tânără care împingea un cărucior de copii fu următoarea care trecu pe lângă doamna primar.

– Pen' ce-i asta? întrebă ea bănuitoare, când doamna primar se apropie.

– Una este pentru tine, iar una pentru micuț, zise doamna Caraway.

Prinse floarea cu un ac de haina de iarnă a femeii, apoi lipi floarea cu bandă adezivă de haina copilului.

– Dar *pen'* ce-i asta? întrebă tânăra.

– O chestie din orașul vechi, spuse doamna primar, fără să insiste. Un fel de tradiție.

Bod merse mai departe. Peste tot pe unde mergea vedea oameni cu flori albe. La alte colțuri de stradă trecu pe lângă bărbații care fuseseră cu doamna primar, fiecare bărbat având un coș și înmânând flori albe. Nu toți luau o floare, dar majoritatea oamenilor o acceptau.

Muzica se auzea în continuare, undeva, la marginea percepției, solemnă și stranie. Bod își ciuli urechile, încercând

---

* Personaj comic din teatrul de păpuși englez (n. tr.).

să stabilească locul de unde venea, dar fără succes. Era în aer, peste tot în jur... Răsuna în foşnetul steagurilor şi al tendelor, în zumzetul traficului stradal îndepărtat, în zăngănitul călcâielor pe pietrele pavajului...

Şi mai era o ciudăţenie, îşi spuse Bod, în timp ce-i privea pe oameni îndreptându-se spre casă. Aceştia mergeau în ritmul muzicii.

Bărbatul cu barbă şi turban aproape terminase florile. Bod se duse la el.

– Scuzaţi-mă, zise Bod.

Bărbatul tresări.

– Nu te-am văzut, spuse el, acuzator.

– Scuze, spuse Bod. Pot să primesc şi eu o floare?

Bărbatul cu turban se uită bănuitor la Bod.

– Locuieşti pe aici? întrebă el.

– Oh, da, răspunse Bod.

Bărbatul îi dădu lui Bod o floare albă. Bod o luă şi scoase un vaiet, pentru că îl înţepase ceva la baza degetului mare.

– Prinde-ţi-o cu acul cu gămălie de haină, zise bărbatul. Fii atent la ac.

O mărgică stacojie ieşi din degetul lui Bod. Acesta o supse în timp ce bărbatul îi prinse floarea de pulover.

– Nu te-am mai văzut pe aici, îi zise el băiatului.

– Locuiesc aici, zise Bod. Pentru ce-s florile?

– E o tradiţie din oraşul vechi, de dinainte ca oraşul să se întindă în jurul lui. Când florile de iarnă înfloresc în cimitirul de pe deal, ele sunt tăiate şi dăruite tuturor, bărbaţi şi femei, tineri şi bătrâni, bogaţi şi săraci.

Muzica devenise mai puternică. Bod se întrebă dacă putea s-o audă pentru că purta floarea – putea să distingă o bătaie, ca într-o tobă îndepărtată, şi un sunet de cimpoi,

o melodie ezitantă ce-l făcea să-şi salte călcâiele şi să mărşăluiască în ritmul sunetului.

Bod nu mai mersese niciodată undeva la plimbare. Uitase prohibiţia care-i interzicea să părăsească cimitirul, uitase că în noaptea aceea morţii nu mai erau la locul lor, se gândea doar la oraşul vechi, aşa că merse în grabă prin el către grădina municipală din faţa vechii primării. (Acum acolo erau un muzeu şi un centru pentru informarea turiştilor, primăria fiind mutată într-o clădire mult mai impunătoare, mai nouă şi mai mohorâtă, în cealaltă parte a oraşului.)

Acolo erau deja oameni, care se plimbau prin grădina municipală – acum, în miez de iarnă, era doar un câmp întins înierbat, ici-colo fiind câteva trepte, un tufiş, o statuie.

Bod asculta muzica, în transă. În piaţă pătrundeau încet oameni, câte unul, câte doi, cu familia sau singuri. Bod nu văzuse niciodată atât de mulţi oameni vii la un loc. Erau sute, toţi respirând, fiecare dintre ei viu ca şi el, fiecare cu o floare albă.

Asta fac oamenii vii? se întrebă Bod, dar ştia că nu-i aşa, că lucrul acela – indiferent ce *era* – reprezenta ceva deosebit.

Tânăra pe care o văzuse mai devreme, împingând un cărucior de copil, stătea lângă el, ţinându-şi copilul în braţe şi legănându-şi capul în ritmul muzicii.

– Cât timp o să cânte muzica? o întrebă Bod, dar ea nu zise nimic, doar se legăna şi zâmbea.

Bod nu credea că femeia zâmbea prea mult, în mod obişnuit. Şi tocmai când era convins că femeia nu-l auzise, că el dispăruse sau că pur şi simplu femeii nu-i păsa de el şi nu se ostenise să-l asculte, tânăra zise:

– O grămadă. E ca de Crăciun.

Rostise vorbele ca o femeie dintr-un vis, ca și cum s-ar fi văzut pe sine din afară. Și, cu același ton de nu-sunt-cu-adevărat-aici, ea adăugă:

– Îmi aduce aminte de sora bunicii, mătușa Clara. Ne-am dus la ea în noaptea de dinainte de Crăciun, după ce a murit bunica, iar ea ne-a interpretat muzică la vechiul ei pian și a cântat uneori și cu vocea, și am mâncat ciocolată și nuci... și nu-mi amintesc niciunul dintre cântecele pe care le-a cântat. Iar muzica asta e exact la fel ca toate cântecele acelea, cântate toate deodată.

Copilul părea adormit cu capul pe umărul ei, dar până și pruncul își legăna ușor mâinile în ritmul muzicii.

Apoi muzica se opri și în piață se așternu tăcerea, o tăcere înăbușită, precum tăcerea din momentul în care ninge – toate zgomotele erau înghițite de noapte și de trupurile din piață, nimeni nu bocănea și nu-și târșâia picioarele, oamenii abia respirau.

Un ceas începu să bată, undeva, în apropiere, acordurile de miez de noapte. Iar ei apărură.

Coborau de pe deal într-o procesiune lentă, pășind cu gravitate, la unison, umplând drumul, în șiruri de câte zece. Bod îi cunoștea pe toți sau măcar pe majoritatea. În primul rând îi recunoscu pe maica Slaughter și pe Josiah Worthington, și pe bătrânul conte care fusese rănit în cruciade și care venise acasă să moară, și pe doctorul Trefusis, iar toți arătau solemni și importanți.

Oamenii din piață gemură. Cineva începu să plângă, zicând:

– Doamne, fie-ți milă, e Judecata de Apoi, asta e!

Majoritatea oamenilor se uitau, pur și simplu, fără să fie surprinși, așa cum ar fi fost dacă toate acestea s-ar fi petrecut într-un vis.

Morţii veniră, şir după şir, până ajunseră în piaţă. Josiah Worthington urcă treptele şi ajunse lângă doamna Caraway, primăriţa. Întinse braţul şi spuse suficient de tare ca să fie auzit în întreaga piaţă:

– Graţioasă doamnă, iată voia mea: Să dansaţi cu mine în Macabrea.

Doamna Caraway ezită. Se uită la bărbatul de lângă ea pentru un sfat: acesta purta un halat şi papuci, dar avea o floare albă prinsă cu un ac de reverul halatului. El zâmbi şi dădu din cap către doamna Caraway.

– Bineînţeles, zise el.

Primăriţa întinse mâna. Când degetele ei îl atinseră pe Josiah Worthington, muzica începu din nou. Dacă muzica pe care o auzise Bod până atunci fusese un preludiu, acum nu mai era. Aceasta era muzica pe care veniseră cu toţii s-o asculte, o muzică ce le dădea mâncărimi în picioare şi în degete.

Se luară de mâini, viii cu morţii, şi începură să danseze. Bod o văzu pe maica Slaughter dansând cu bărbatul cu turban, în timp ce omul de afaceri dansa cu Louisa Bartleby. Doamna Owens îi zâmbi lui Bod, în timp ce lua mâna bătrânului vânzător de ziare, iar domnul Owens se întinse şi luă mâna unei fetiţe, fără condescendenţă, iar fata îi luă mâna de parcă aştep-tase întreaga-i viaţă să danseze cu el. Apoi Bod încetă să se uite, pentru că mâna cuiva o apucase pe a lui, iar dansul începu.

Liza Hempstock rânji şi, în timp ce începură să ţopăie împreună, îi zise:

– E grozav!

Apoi începu să cânte, în ritmul dansului:

Fă un pas şi te roteşte, apoi stăm,
Macabreaua noi dansăm.

Muzica îi umplu capul şi pieptul lui Bod cu o bucurie aprigă, iar picioarele sale se mişcau ca şi cum ar fi ştiut paşii, ca şi cum i-ar fi ştiut dintotdeauna.

Dansă cu Liza Hempstock, apoi când dansul se termină se pomeni că mâna îi fusese luată de Fortinbras Bartleby, iar Bod dansă cu Fortinbras, trecând prin liniile de dansatori, linii care se dădeau la o parte ca să-i lase să treacă.

Bod îl văzu pe Abanazer Bolger dansând cu domnişoara Borrows, fosta sa învăţătoare. Iar dansul în perechi deveni şiruri lungi de oameni care păşeau la unison, mergând şi ţopăind (*La-la-la-ump! La-la-la-ump!*), un dans în şir, dans ce fusese deja vechi cu o mie de ani în urmă.

Acum era în şir lângă Liza Hempstock. Întrebă:

– De unde vine muzica?

Tânăra dădu din umeri.

– Cine face să se întâmple toate acestea?

– Se întâmplă întotdeauna, îi spuse ea. Cei vii nu-şi amintsc, dar noi ne amintim... *Priveşte!* exclamă ea, emoţionată.

Bod nu mai văzuse un cal adevărat, văzuse cai doar în cărţile cu poze, dar calul alb care cobora strada către ei nu semăna deloc cu caii pe care şi-i imaginase. Era mai mare şi avea o faţă lungă, serioasă. Pe spatele gol, fără şa, călărea o femeie, îmbrăcată într-o rochie cenuşie lungă, care atârna şi lucea sub luna de decembrie ca o pânză de păianjen presărată cu rouă.

Femeia ajunse în piaţă, iar calul se opri. Femeia în cenuşiu alunecă uşor de pe cal şi rămase pe pământ, înfruntându-i pe toţi, vii şi morţi.

Făcu o plecăciune.

Şi, toţi ca unul, cei din piaţă îi răspunseră printr-o plecăciune, iar dansul reîncepu.

Acum Doamna în cenuşiu, chiar ea,
Ne conduce în Macabrea

cânta Liza Hempstock, înainte ca vârtejul dansului s-o ducă departe de Bod.

Ţopăiau în ritmul muzicii, păşeau, dădeau din picioare, iar doamna dansa cu ei, păşind, rotindu-se şi dând din picioare cu entuziasm. Până şi calul cel bălan îşi legăna capul, păşea şi se răsucea după muzică.

Dansul îşi spori ritmul, iar dansatorii se ţinură după el. Bod gâfâia, dar nu-şi imagina că dansul se va opri vreodată: Macabreaua, dansul celor vii şi al celor morţi, dansul cu Moartea. Bod zâmbea şi toată lumea zâmbea.

O vedea din când în când pe doamna cu rochie cenuşie, în timp ce se rotea şi ţopăia prin grădina municipală.

Toţi, îşi zise Bod, *toţi* dansează.

De îndată ce se gândi îşi dădu seama că se înşelase. În umbra primăriei stătea un bărbat, îmbrăcat complet în negru. El nu dansa. Îi privea pe ei.

Bod strigă:

– Silas!

Spera să-l facă pe paznicul său să vină la ei, să li se alăture în dans, să se amuze ca şi ei, dar când îşi auzi numele, Silas se trase înapoi în întuneric şi dispăru din vedere.

– Ultimul dans! strigă cineva, iar muzica se transformă în ceva impunător, lent şi hotărâtor.

Fiecare dansator îşi luă un partener, unul viu cu unul mort. Bod întinse mâna şi se pomeni că atinsese degetele doamnei cu rochie de pânză de păianjen şi că privea în ochii ei cenuşii.

Doamna îi zâmbi.

– Bună, Bod, zise ea.

– Bună ziua, spuse el, în timp ce dansa cu ea. Nu vă cunosc numele.

– Numele nu-s importante cu adevărat, spuse ea.

– Îmi place calul dumneavoastră. E atât de mare! Nu știam că un cal poate fi atât de mare.

– E suficient de blând ca să-l care pe cel mai solid dintre voi pe spatele lui lat și suficient de puternic ca să-l ducă pe cel mai mic dintre voi.

– Pot să-l călăresc? întrebă Bod.

– Într-o zi, îi făgădui ea, iar rochia ei de pânză de păianjen sclipi. Într-o zi. Toți fac asta.

– Îmi promiteți?

– Îți promit.

Și cu asta, dansul se termină. Bod făcu o plecăciune adâncă spre partenera de dans și atunci – doar atunci – se simți epuizat, se simți ca și cum ar fi dansat ore în șir. Simțea că toți mușchii îl dor și protestează. Abia mai respira.

Undeva, un ceas începu să bată ora, iar Bod număra împreună cu el. Douăsprezece acorduri. Se întrebă dacă dansaseră douăsprezece ore sau douăzeci și patru... sau nu dansaseră nicio clipă.

Se îndreptă și privi în jur. Morții plecaseră, ca și Doamna în cenușiu. Rămăseseră doar cei vii, care începuseră să se îndrepte spre casă – părăsind piața orașului somnoroși, ca niște oameni treziți dintr-un somn adânc și mergând fără să meargă cu adevărat.

Piața orașului era acoperită cu floricele albe. Piața arăta ca și cum acolo avusese loc o nuntă.

Bod se trezi a doua zi în mormântul familiei Owens, simțind că știa un secret imens, că făcuse ceva important, și ardea de nerăbdare să discute despre asta.

Când doamna Owens se sculă, Bod zise:

– Noaptea trecută a fost uimitor!

– Oh, da? zise doamna Owens.

– Am dansat, spuse Bod. Noi toți. În orașul vechi.

– Oare? spuse doamna Owens și pufni disprețuitor. Am dansat? Știi că nu ai voie să cobori în oraș.

Bod știa că n-are rost să insiste când mama sa era într-o asemenea stare de spirit. Se strecură din mormânt și ieși în întuneric.

Urcă pe deal, se duse la obeliscul negru și la piatra de mormânt a lui Josiah Worthington, unde se afla un amfiteatru natural și de unde putea să privească spre orașul vechi și către luminile orașului din jurul acestuia.

Josiah Worthington stătea lângă el.

– Ați început dansul, zise Bod. Cu primărița. Ați dansat cu ea.

Josiah Worthington se uită la el și nu spuse nimic.

– *Ați dansat*, insistă Bod.

– Băiete, spuse Josiah Worthington, morții nu se amestecă printre cei vii. Noi nu mai facem parte din lumea lor, ei nu fac parte din a noastră. Dacă se întâmplă să dansăm *dansul macabru* cu ei, dansul morții, atunci nu vom discuta despre asta și cu siguranță că nu vom vorbi despre asta cu cei vii.

– Dar *eu sunt* unul dintre voi.

– Încă nu, băiete. Nu pe durata unei vieți.

Iar Bod își dădu seama de ce dansase ca unul dintre cei vii și nu împreună cu cei care coborâseră de pe deal și spuse doar:

– Înțeleg... cred că înțeleg.

Coborî dealul în goană, un băiat de zece ani, grăbit, mergând atât de iute că aproape se împiedică de Digby Poole (1785 – 1860, *Sunt ceea ce vei fi și tu)*, îndreptându-se printr-un

efort de voință și gonind la vale către vechea biserică, speriat că n-o să-l găsească pe Silas, că paznicul său va fi plecat deja când Bod avea să ajungă acolo.

Bod se așeză pe bancă.

Lângă el avu loc o mișcare, deși el nu auzise nimic mișcându-se, iar paznicul său zise:

– Bună seara, Bod.

– Ai fost acolo noaptea trecută, zise Bod. Nu încerca să spui că n-ai fost, pentru că știu că ai fost.

– Da, zise Silas.

– Am dansat cu ea. Cu doamna de pe calul cel alb.

– Ai dansat?

– Ai văzut! Ne-ai privit! Cei vii și cei morți! Dansam. De ce nu vrea nimeni *să discute* despre asta?

– Pentru că sunt mistere. Pentru că sunt lucruri care sunt interzise discuțiilor. Pentru că sunt lucruri pe care oamenii nu și le amintesc.

– Dar tu discuți chiar în clipa asta despre ele. Noi doi discutăm despre Macabrea.

– Eu n-am dansat, zise Silas.

– Dar ai văzut dansul.

Silas spuse doar:

– Nu știu ce am văzut.

– Silas, am dansat cu doamna! exclamă Bod.

Paznicul său părea zdruncinat, iar Bod se pomeni speriat, ca un copil care trezise o panteră ce dormea.

Însă Silas spuse doar:

– Discuția asta s-a încheiat.

Bod ar fi putut spune ceva – erau o sută de lucruri pe care voia să le spună, deși n-ar fi fost înțelept să o facă – când

ceva îi distrase atenţia: un foşnet, uşor şi blând, şi o atingere rece ca de pană, de parcă ceva i-ar fi mângâiat faţa.

Toate gândurile despre dans dispărură, iar teama fu înlocuită de încântare şi uimire.

Era a treia oară în viaţa sa când vedea aşa ceva.

– Priveşte, Silas, ninge! spuse el, bucuria umplându-i pieptul şi capul, nelăsând loc pentru altceva. Ninge cu adevărat!

INTERLUDIU

Convocarea

Un afiș micuț din holul hotelului anunța că Sala Washington fusese ocupată în seara aceea de o organizație particulară, dar nu se dădea nicio informație despre felul organizației respective. Dacă te-ai fi uitat la ocupanții Sălii Washington din seara aceea, n-ai fi avut nicio idee despre ce se întâmpla, deși o privire ar fi fost de ajuns ca să-ți dai seama că acolo nu se afla nicio femeie. Erau numai bărbați, asta era limpede, și stăteau în jurul meselor pentru cină și își terminau desertul.

Erau cam o sută de indivizi, toți în costume negre, sobre, dar costumele erau singurul lucru pe care-l aveau în comun. Aveau păr alb sau păr negru, păr blond sau păr roșu – sau nu aveau deloc păr. Aveau figuri prietenoase sau neprietenoase, binevoitoare sau ursuze, deschise sau secretoase, brutale sau delicate. Majoritatea aveau piele roz, dar erau și bărbați cu piele neagră sau cafenie. Erau europeni, africani, indieni, chinezi, sud-americani, filipinezi, americani. Toți

vorbeau engleza când discutau între ei sau cu chelnerii, dar accentele erau la fel de diverse ca și domnii. Veneau din toată Europa și din toată lumea.

Bărbații în costume negre stăteau în jurul meselor, în timp ce pe un podium unul dintre ei, un bărbat solid, vesel, îmbrăcat într-un costum de zi, de parcă tocmai venise de la o nuntă, anunța Lista Faptelor Bune. Copiii dintr-un număr de localități sărace fuseseră duși în vacanțe exotice. Fusese cumpărat un autobuz care să-i ducă pe oameni în excursii.

Individul numit Jack stătea la o masă din față, în centru, lângă un bărbat spilcuit, cu părul argintiu. Cei doi așteptau cafeaua.

– Timpul trece, spuse bărbatul cu părul argintiu, și niciunul dintre noi nu devine mai tânăr.

Individul numit Jack zise:

– Mă gândeam la afacerea aceea din San Francisco, de acum câțiva ani...

– Ce nefericire, dar precum florile care înfloresc primăvara, tra-la, nu are nimic de-a face cu acest caz. Ai dat greș, Jack. Tu ar fi trebuit să ai grijă de toți. Asta includea și copilul. În special copilul. *Aproape toți* se folosește doar când e vorba despre potcoave sau despre grenade de mână.

Un chelner în jachetă albă turna cafea fiecărui bărbat de la masă: un bărbat scund cu o mustață neagră, subțire, un blond înalt, care arăta suficient de bine ca să fie vedetă de cinema sau model, și un bărbat cu piele oacheșă și cu un cap imens care privea lumea ca un taur furios. Acești bărbați se străduiau să nu asculte conversația lui Jack și erau atenți la vorbitorul de pe podium, ba chiar aplaudau din când în

când. Bărbatul cu părul argintiu adăugă câteva linguriţe pline cu zahăr în cafeaua sa şi o amestecă de zor.

– *Zece ani,* zise el. Timpul şi mareea nu aşteaptă niciun om. Copilul va fi adult în curând. Şi atunci ce se va întâmpla?

– Mai am timp, domnule Dandy, începu individul numit Jack, dar bărbatul cu părul argintiu îl întrerupse, întinzând un deget roz, mare, în direcţia lui.

– Ai *avut* timp. Acum ai doar o scadenţă. Trebuie să fii deştept. Nu mai poţi să dai greş, nu mai poţi să greşeşti încă o dată. Ne-am săturat să aşteptăm după indivizii numiţi Jack care fac parte dintre noi.

Individul numit Jack dădu scurt din cap.

– Am nişte indicii, zise el.

Bărbatul cu părul argintiu îşi sorbi cafeaua neagră.

– Adevărat?

– Adevărat. Şi repet, cred că are legătură cu necazurile pe care le-am avut în San Francisco.

– Ai discutat treaba asta cu secretarul? zise domnul Dandy, arătând spre tipul de pe podium, care în momentul acela povestea despre echipamentul de spital cumpărat în anul anterior datorită generozităţii lor. („Nu unul, nu două, ci *trei* aparate de dializă", zicea el. Bărbaţii din sală aplaudară politicos – pe ei înşişi şi generozitatea lor.)

Individul numit Jack dădu din cap.

– I-am menţionat problema.

– Şi?

– Nu-i interesat. Vrea doar rezultate. Vrea să termin treaba pe care am început-o.

– Drăgălaşule, noi toţi vrem rezultate, spuse bărbatul cu părul argintiu. Băiatul e încă în viaţă. Iar timpul nu mai e prietenul nostru.

Ceilalți bărbați de la masă, care se prefăcuseră că nu ascultă, mormăiră și dădură din cap, aprobator.

– După cum spuneam, zise domnul Dandy, cu glas lipsit de emoție, timpul curge.

VI

Zilele de școală ale lui Nobody Owens

Ploua în cimitir, iar lumea se bălăcea în reflexii tulburi. Bod stătea, ascuns de oricine, viu sau mort, care ar fi putut să-l caute, sub arcada care despărțea Promenada Egipteană și sălbăticia din nord-vest de restul cimitirului și-și citea cartea.

– La naiba! se auzi un răcnet de pe cărare. Al naibii domn, plesni-ți-ar ochii! Când o să te prind – și o să vezi că o să te prind –, o să te fac să-ți blestemi ziua în care te-ai născut!

Bod oftă și lăsă cartea în jos. Se aplecă în afară, cât să-l vadă pe Thackeray Porringer (1720 – 1734, *fiul celui de mai sus)* venind împleticindu-se pe poteca alunecoasă. Thackeray era un băiat solid – avusese paisprezece ani când murise, după ce fusese inițiat ca ucenic al unui meșter vopsitor de case: i se dăduseră opt penny de aramă și i se spusese să nu se întoarcă acasă fără o jumătate de bidon cu vopsea în dungi roșii și albe, pentru vopsitul stâlpilor bărbierului. Thackeray pierduse cinci ore umblând prin tot orașul într-o dimineață de

ianuarie noroioasă, fiind luat în râs în fiecare prăvălie în care intrase şi trimis la următorul magazin; când îşi dăduse seama că fusese păcălit, făcuse apoplexie din cauza furiei, boală care-l dăduse gata într-o săptămână, şi murise urlând furios la ceilalţi ucenici, ba chiar şi la domnul Horrobin, meşterul vopsitor, care păţise lucruri şi mai rele pe când fusese ucenic, încât nu-şi dădea seama de ce se face atât de mult caz.

Deci Thackeray Porringer murise furios, strângând în mână exemplarul său din *Robinson Crusoe* care reprezenta tot avutul său, împreună cu o monedă de argint de şase penny cu marginile pilite şi hainele pe care le purta. Mama sa, la cererea lui, îl înmormântase cu cartea. Moartea nu-i potolise firea lui Thackeray Porringer, iar acum acesta răcnea:

– Ştiu foarte bine că eşti pe aici, pe undeva! Ieşi imediat şi primeşte-ţi pedeapsa, hoţule!

Bod închise cartea.

– Thackeray, nu-s hoţ. Doar am împrumutat cartea. Am promis să ţi-o aduc înapoi după ce o s-o termin.

Thackeray se uită în sus, îl văzu pe Bod cuibărit în spatele statuii lui Osiris.

– Ți-am spus să n-o iei!

Bod oftă.

– Sunt atât de puține cărți aici! Mai am doar câteva pagini. El a găsit o urmă de pas. Nu-i a lui. Asta înseamnă că pe insulă e altcineva!

– E cartea mea, zise încăpățânat Thackeray Porringer. Dă-mi-o înapoi!

Bod era dispus să se certe sau să negocieze, dar văzu expresia îndurerată de pe figura lui Thackeray și se potoli. Coborî pe latura arcadei, sărind ultima porțiune, și-i întinse cartea.

– Poftim.

Thackeray o luă, fără amabilitate, și se uită urât la el.

– Pot să-ți citesc din ea, se oferi Bod. Știu să citesc.

– Poți să te duci și să-ți pui căpățâna la fiert, zise Thackeray și-i trânti lui Bod un pumn în ureche.

Îl atinse și-l duru, deși, judecând după mutra lui Thackeray Porringer, Bod își dădu seama că pe acesta îl durea pumnul la fel de mult pe cât îl durea pe el urechea.

Băiatul mai mare coborî cărarea împleticindu-se, iar Bod îl privi plecând, cu urechea îndurerată și cu ochii plini de lacrimi. Apoi se duse înapoi prin ploaie, coborând pe aleea înșelătoare, acoperită cu iederă. La un moment dat alunecă și-și juli genunchiul, rupându-și blugii.

Lângă zid era un crâng de sălcii, iar Bod fu gata să se lovească de domnișoara Euphemia Horsfall și de Tom Sands, care erau împreună de mulți ani. Tom fusese îngropat cu atât de multă vreme în urmă, încât piatra sa de mormânt era doar o rocă roasă de vreme; trăise și murise în timpul războiului de o sută de ani cu Franța, în timp ce domnișoara

Euphemia (1861-1883, *Doarme, vai, dar doarme cu îngerii)* fusese înmormântată în vremurile victoriene, după ce cimitirul se tot întinsese și devenise timp de vreo cincizeci de ani o afacere de succes, iar ea avea un mormânt întreg numai al ei, dincolo de o ușă neagră de pe Promenada Sălciilor. Cuplul nu părea să aibă probleme din cauza diferenței dintre perioadele lor istorice.

– Ar trebui să mergi mai încet, tinere Bod, zise Tom. Sau altfel o să te rănești singur.

– Ai făcut-o deja, spuse domnișoara Euphemia. Oh, dragă Bod. Nu mă îndoiesc că mama ta o să-ți spună ceva în legătură cu asta. Nu-i ușor pentru noi să reparăm asemenea nădragi.

– Hmm... Îmi pare rău, zise Bod.

– Iar paznicul tău te caută, adăugă Tom.

Bod se uită la cerul cenușiu și exclamă:

– Dar e încă zi!

– S-a sculat grabnic, zise Tom, folosind un cuvânt despre care Bod știa că înseamnă *devreme*. A spus să-ți zic că vrea să te vadă. Dacă te întâlnesc.

Bod dădu din cap.

– E un alun copt în desișul de lângă monumentul familiei Littlejohn, spuse Tom cu un zâmbet, ca și cum ar fi vrut să-l facă să îndure mai ușor o lovitură.

– Mulțumesc, spuse Bod.

Apoi alergă iute prin ploaie, pe aleea întortocheată, apoi pe panta mai ușoară a cimitirului, până când ajuns la capela cea veche.

Ușa era deschisă, iar Silas, căruia nu-i plăceau nici ploaia, nici rămășițele luminii zilei, stătea înăuntru, în umbră.

– Am auzit că m-ai căutat, spuse Bod.

– Da, zise Silas. Se pare că ți-ai rupt pantalonii.

– Am alergat, se justifică Bod. Hmm. Am avut o mică încăierare cu Thackeray Porringer. Voiam să citesc *Robinson Crusoe*. E o carte despre un om pe o corabie – asta-i o chestie care merge pe mare, care-i o apă ca o baltă enormă – și despre cum corabia a naufragiat pe o insulă, care-i un loc pe mare unde poți să stai și...

– Bod, au trecut unsprezece ani, spuse Silas. Unsprezece ani de când ești cu noi.

– Bine, zise Bod. Dacă spui tu...

Silas se uită în jos, spre cel de care răspundea. Băiatul era zvelt, iar părul lui de culoarea șoarecelui se întunecase ușor, odată cu vremea.

În vechea capelă erau numai umbre.

– Cred că e timpul să discutăm de unde vii, zise Silas.

Bod trase aer în piept și zise:

– Nu trebuie să discutăm acum. Dacă nu vrei neapărat.

Rostise vorbele cât de ușor putuse, dar inima îi bubuia în piept.

Tăcere. Doar răpăitul ploii și clipocitul apei prin burlanele de scurgere. O tăcere care se întinse atât de mult, încât Bod crezu că o să se rupă.

– Știi că ești altfel, zise Silas. Știi că tu ești viu. Că noi te-am primit – că *ei* te-au primit aici –, iar eu am fost de acord să-ți fiu paznic.

Bod nu spuse nimic.

Silas continuă, cu voce ca de catifea:

– Ai avut părinți. Ai avut o soră mai mare. Au fost uciși. Cred că urma să fii ucis și tu și că ai scăpat din întâmplare și datorită intervenției familiei Owens.

– Și a ta, spuse Bod, căruia noaptea respectivă îi fusese descrisă de multe persoane în decursul anilor (dintre ele,

unele chiar fuseseră de față la cele întâmplate); fusese o noapte importantă pentru cei din cimitir.

– Cred că omul care ți-a omorât familia te caută încă în lumea din afara cimitirului și încă intenționează să te ucidă, zise Silas.

Bod dădu din umeri.

– Și ce dacă? E doar moarte. Vreau să zic că toți prietenii mei buni sunt morți.

– Da, zise Silas, ezitând. Sunt morți. Și, în mare parte, au terminat cu lumea. Tu nu ai terminat. Bod, tu *ești viu.* Asta înseamnă că ai un potențial infinit. Poți să faci orice, să făurești orice, să visezi orice. Dacă vei schimba lumea, lumea se va schimba. Ai potențial. Odată ce ai murit, s-a terminat. Gata. Vei face ceea ce ai mai făcut, vei visa ce-ai visat, îți vei scrie numele. Vei fi îngropat aici, vei putea chiar să mergi. Dar potențialul s-a terminat.

Bod se gândi la cele auzite. I se păreau aproape adevărate, deși îi veneau în minte excepții – părinții lui care îl adoptaseră, de exemplu. Dar morții și viii erau diferiți, știa asta, chiar dacă simpatiza cu cei morți.

– Cu tine cum e? îl întrebă el pe Silas.

– Ce-i cu mine?

– Păi tu nu ești viu. Și umbli și faci tot felul de lucruri...

– Eu sunt exact ceea ce sunt și nimic mai mult, zise Silas. După cum ai spus, nu sunt viu. Dar, dacă ajung la sfârșit, încetez pur și simplu să exist. Cei de felul meu *există* sau *nu există.* Dacă înțelegi ce vreau să spun.

– Nu prea.

Silas oftă. Ploaia se terminase, iar lumina înnorată devenise crepuscul adevărat.

– Bod, zise el, există multe motive pentru care e important să avem grijă să fii în siguranță.

– Persoana care a făcut rău familiei mele. Cel care vrea să mă ucidă. Ești sigur că e încă pe aici? întrebă Bod.

Era un lucru la care se gândea de ceva timp și știa ce voia.

– Da. E încă aici.

– Atunci vreau să merg la școală, zise Bod ceea ce nu trebuia spus.

Silas rămase imperturbabil. Putea să vină sfârșitul lumii și el nu s-ar fi clintit. Dar de data asta deschise gura, se încruntă, dar zise doar:

– Poftim?

– Am învățat o mulțime de lucruri în cimitir, spuse Bod. Pot să dispar și pot să bântui. Pot să deschid o poartă a ghulelor și cunosc constelațiile. Dar există o lume în afara locului ăstuia, cu mare în ea, cu insule, cu naufragii și cu porci. Adică e plină de lucruri pe care nu le cunosc. Iar profesorii m-au învățat o grămadă de lucruri, dar am nevoie de mai mult. Ca să pot să supraviețuiesc afară, într-o zi.

Silas păru neimpresionat.

– Nici vorbă. Aici putem să-ți garantăm siguranța. Afară se poate întâmpla orice. Cum să-ți asigurăm siguranța acolo?

– Da, îl aprobă Bod. Mai e chestia cu potențialul, de care ai vorbit.

Rămase tăcut un timp, apoi adăugă:

– Cineva mi-a ucis tatăl, mama și sora.

– Da. Cineva i-a ucis.

– Un bărbat?

– Un bărbat.

– Asta înseamnă că n-ai pus întrebarea corectă, zise Bod.

– Cum așa? întrebă Silas, ridicând o sprânceană.

– Dacă ies în lumea de afară, întrebarea nu este „cine îmi va asigura siguranța față de individul acela?“

– Nu?

– Nu. Întrebarea este „cine îi va asigura lui siguranța față de mine?“.

Ramurile băteau în ferestrele înalte, ca și cum ar fi cerut să intre. Silas își scutură un fir de praf imaginar de pe mânecă, folosind o unghie ascuțită ca o lamă.

– Trebuie să-ți găsim o școală, zise el.

La început, nimeni nu-l remarcă pe băiat. Nimeni nu remarcă faptul că ei nu-l remarcaseră. Băiatul stătea în clasă, mai în spate. Nu răspundea mult, doar dacă i se punea o întrebare în mod direct, iar răspunsurile sale erau scurte și ușor de uitat, fără culoare: băiatul dispărea din minte și din amintire.

– Credeți că familia lui e religioasă? întrebă domnul Kirby, în cancelarie, în timp ce corecta tezele.

– Familia cui? întrebă doamna McKinnon.

– A lui Owens, din a opta B.

– Puștiul înalt și plin de coșuri?

– Nu cred că-i acela. E de înălțime medie.

Doamna McKinnon ridică din umeri.

– Ce-i cu el?

– Scrie de mână totul, zise domnul Kirby. Un scris de mână minunat. Un scris caligrafic.

– Și asta face ca familia lui să fie religioasă?

– Băiatul spune că nu au calculator.

– Și?

– Nu are nici telefon.

– Nu văd de ce asta îl face religios, zise doamna McKinnon, care se apucase de croșetat de când fusese interzis fumatul în

cancelarie, iar acum stătea și croșeta o pătură pentru copii, fără să o pregătească în mod special pentru cineva anume.

Domnul Kirby ridică din umeri.

– E un băiat deștept, zise el. Sunt însă niște chestii pe care nu le știe. Iar la istorie se vârâ în amănunte cam exagerate, chestii care nu-s în cărți...

– Ce fel de chestii?

Domnul Kirby termină de corectat teza lui Bod și o puse deasupra teancului. Fără să aibă în fața sa ceva anume, toată treaba părea neclară și lipsită de importanță.

– Niște chestii, zise el și uită de problemă.

Așa cum uitase să treacă numele lui Bod în catalog. Așa cum numele lui Bod nu exista în baza de date a școlii.

Băiatul era un elev model, ușor de uitat și de ignorat, care petrecea o mare parte din timpul său liber în fundul sălii de engleză, unde existau teancuri de ziare vechi, și în biblioteca școlii, o încăpere mare plină cu cărți și fotolii vechi, unde citea povești cu entuziasmul cu care unii copii mănâncă.

Până și ceilalți copii uitau de el. Nu atunci când stătea în fața lor: atunci și-l aminteau. Dar când puștiul cu numele Owens nu era la vedere, nu era nici în mintea lor. Copiii nu se gândeau la el. Nu aveau nevoie să se gândească la el. Dacă le-ar fi cerut cineva tuturor copiilor din clasa a opta B să închidă ochii și să spună douăzeci de băieți și de fete din clasă, puștiul numit Owens n-ar fi fost pe lista aceea. Prezența sa era aproape fantomatică.

Sigur, lucrurile stăteau altfel când era prezent.

Nick Farthing avea doisprezece ani, dar putea fi confundat – și uneori chiar era – cu unul de șaisprezece ani: un băiat solid cu un zâmbet parșiv și cu puțină imaginație. Era, într-un fel, un tip practic, un hoț din magazine eficient, un

tâlhar ocazional căruia nu-i păsa să fie plăcut, cât timp ceilalți copiii, toți mai mărunți decât el, făceau ce le spunea. Oricum, avea o prietenă. Numele ei era Maureen Quilling, dar toată lumea îi spunea Mo, și era slabă, cu piele albă și păr blond-deschis, cu ochi de-un albastru apos și nas ascuțit, agresiv. Lui Nick îi plăcea să fure din magazine, dar Mo îi spunea ce să șterpelească. Nick putea să bată și să intimideze, dar Mo era cea care-i arăta pe oamenii care trebuiau intimidați. Cei doi alcătuiau o echipă perfectă, după cum spunea fata uneori.

Stăteau în colțul bibliotecii, împărțindu-și prada ce consta din banii de buzunar ai celor din clasa a șaptea. Aveau vreo opt–nouă copii de unsprezece ani care le dădeau în fiecare săptămână banii lor de buzunar.

– Puștiul ăla, Singh, n-a scuipat încă banii, zise Mo. Trebuie să-l cauți.

– Mda, spuse Nick. O să plătească.

– Ce-a șterpelit tipul? Un CD?

Nick dădu din cap.

– Arată-i doar că greșește, zise Mo, care voia să semene cu tipii duri de la televizor.

– Potolește-te, îi zise Nick. Suntem o echipă grozavă.

– Ca Batman și Robin, spuse Mo.

– Mai degrabă ca doctor Jekyll și domnul Hyde, spuse cineva care citea, nebăgat în seamă, pe un scaun de lângă fereastră și care se ridică și ieși din încăpere.

Paul Singh stătea pe pervaz, în vestiar, cu mâinile vârâte adânc în buzunare și cufundat în gânduri negre. Scoase o mână din buzunar, o deschise, se uită la cele câteva monede de o liră, clătină din cap și strânse din nou mâna în jurul banilor.

– Asta aşteaptă Nick şi Mo? întrebă cineva, iar Paul tresări şi împrăştie monedele peste tot pe podea.

Celălalt băiat îl ajută să strângă banii şi i-i dădu. Era un băiat mai mare. Paul îşi spuse că avea impresia că-l mai văzuse prin zonă, dar nu era sigur.

– Eşti cu ei? întrebă Paul. Cu Nick şi Mo?

Celălalt băiat clătină din cap.

– Nu. Mi se par scârboşi, zise el, apoi adăugă, după o scurtă ezitare. De fapt, am venit să-ţi dau un sfat.

– Da?

– Nu-i mai plăti.

– Pentru tine e uşor să spui asta.

– Pentru că pe mine nu mă şantajează?

Băiatul se uita la Paul, iar Paul privi în altă parte, ruşinat.

– Te-au bătut sau te-au ameninţat până ai furat pentru ei un CD dintr-un magazin. Apoi ţi-au spus că n-o să te părască, dacă le dai banii de buzunar. Ce-au făcut, te-au filmat în timp ce furai?

Paul dădu din cap.

– Refuză-i, zise băiatul. Nu-i mai plăti.

– O să mă omoare. Şi au zis că...

– Spune-le că eşti de părere că poliţia şi autorităţile şcolare s-ar putea să fie mai interesate de o pereche de puşti care-i pun pe copiii mai mici să fure pentru ei şi apoi îi obligă să le dea banii de buzunar decât de un puşti obligat să fure un CD împotriva voinţei sale. Iar dacă se mai ating de tine, o să anunţi poliţia. Spune-le că ai pus toate astea pe hârtie şi că, dacă ţi se va întâmpla ceva, orice, dacă te vei alege cu un ochi învineţit sau ceva de genul ăsta, prietenii tăi o să trimită imediat hârtia autorităţilor şcolare şi poliţiei.

– Nu pot să fac asta, zise Paul.

– Atunci o să le dai banii de buzunar cât timp o să mai fii în şcoala asta. Şi o să-ţi fie mereu frică de ei.

Paul se gândi un timp, apoi întrebă:

– De ce să nu mă duc la poliţie şi să povestesc totul?

– Poţi să faci asta, dacă vrei.

– O să încerc mai întâi aşa cum ai spus tu, zise Paul şi zâmbi; nu era un zâmbet prea larg, dar era un zâmbet, primul său zâmbet în ultimele trei săptămâni.

Aşa că Paul Singh îi explică lui Nick Farthing de ce nu avea să-l mai plătească şi plecă, în timp ce Nick Farthing rămase locului şi nu zise nimic, strângându-şi şi deschizându-şi pumnii. Iar în ziua următoare, alţi cinci puşti de unsprezece ani îl întâlniră pe Nick Farthing pe terenul de joacă şi-i spuseră că-şi vor banii înapoi, toţi banii de buzunar pe care i-i dăduseră în luna anterioară, altfel *aveau* să se ducă la poliţie, iar acum Nick Farthing era un tânăr extrem de nefericit.

– *El* a fost, zise Mo. *El* a declanşat toată treaba asta. Dacă n-ar fi fost el... ceilalţi nu s-ar fi gândit singuri la aşa ceva. El e cel care trebuie învăţat minte. Atunci o să se înveţe minte şi ceilalţi.

– Cine? întrebă Nick.

– Cel care citeşte tot timpul. Cel din bibliotecă. Bob Owens. El.

Nick dădu încet din cap. Apoi întrebă:

– Care-i tipul?

– O să ţi-l arăt eu, zise Mo.

Bod era obişnuit să fie ignorat, să stea în umbră. Când privirile alunecă în general de pe tine, devii foarte conştient de ochii care te privesc, de ocheadele aruncate în direcţia ta,

de atenţia ce-ţi e acordată. Şi, dacă abia exişti în minţile oamenilor, atunci când eşti arătat, atunci când eşti urmărit... un asemenea lucru îţi atrage atenţia.

Cei doi îl urmăriră de la şcoală, de-a lungul drumului, pe lângă vânzătorul de ziare din colţul străzii, pe podul de peste calea ferată. Bod nu se grăbi, ca să fie sigur că cei doi care îl urmăreau, un băiat mătăhălos şi o fată subţirică şi cu faţă ascuţită, nu aveau să-l piardă, apoi pătrunse în micul cimitir de la capătul drumului, un cimitir în miniatură din spatele bisericii locale, şi aşteptă lângă mormântul lui Roderick Persson şi al soţiei acestuia, Amabella, şi al celei de-a doua soţii a acestuia, Portunia, *Ei dorm ca să se trezească din nou.*

– Tu eşti puştiul ăla, zise un glas de fată. Bob Owens. Ei bine, ai necazuri mari, Bob Owens.

– De fapt, mă cheamă Bod, spuse Bod şi se uită la ei. Cu litera D. Iar voi sunteţi Jekyll şi Hyde.

– Tu ai fost, zise fata. Tu i-ai învăţat pe cei din clasa a şaptea.

– Aşa că o să-ţi dăm şi noi o lecţie, zise Nick Farthing, zâmbind fără umor.

– Îmi plac lecţiile, spuse Bod. Dacă aţi fi fost mai atenţi la lecţia pe care aţi primit-o, nu i-aţi mai şantaja pe copiii mai mici ca să le luaţi banii de buzunar.

Nick se încruntă şi zise:

– Eşti mort, Owens.

Bod clătină din cap şi făcu un gest către ce era în jurul său.

– Eu nu sunt mort, zise el. *Ei* sunt.

– Cine? întrebă Mo.

– Oamenii din locul ăsta, răspunse Bod. Uite ce-i, v-am adus aici ca să vă dau de ales...

– Nu ne-ai adus tu aici, zise Nick.

– Eşti aici, îi explică Bod. Am vrut să vii aici. Am venit aici. Tu m-ai urmărit. E acelaşi lucru.

Mo se uită în jur, agitată.

– Ţi-ai adus prietenii aici? întrebă ea.

– Mi-e teamă că n-aţi priceput nimic, zise Bod. Voi doi trebuie să încetaţi. Să încetaţi să vă purtaţi ca şi cum ceilalţi n-ar conta. Să încetaţi să faceţi rău oamenilor.

Mo rânji şi-i zise lui Nick:

– Pentru numele lui Dumnezeu, trage-i una!

– Vă dau o şansă, zise Bod.

Nick îi dădu o lovitură puternică, dar Bod nu mai era acolo, iar pumnul lui Nick izbi latura unei pietre de mormânt.

– Unde s-a dus? întrebă Mo.

Nick înjura şi-şi scutura mâna. Fata se uită uluită prin cimitirul plin de umbre.

– Era aici! Ştii şi tu că era!

Nick avea puţină imaginaţie şi nu avea să înceapă să gândească tocmai atunci.

– Poate că a fugit, zise el.

– N-a fugit, spuse Mo. Pur şi simplu nu mai e aici.

Mo avea imaginaţie. Ea era cea cu ideile. În cimitirul micuţ se lăsase înserarea, iar fetei i se zburlise părul de pe ceafă.

– Ceva e rău, rău cu adevărat, zise Mo. Trebuie să plecăm de aici, adăugă ea, cu voce piţigăiată, plină de panică.

– O să-l găsesc pe puştiul ăsta, spuse Nick Farthing. O să-l bat măr.

Mo simţi un nod în stomac. Umbrele păreau să se mişte în jurul lor.

– Nick, zise ea, mi-e frică.

Teama e contagioasă. Poţi să te molipseşti de ea. Uneori e suficient să spună cineva că e speriat pentru ca teama să

devină reală. Mo era îngrozită, iar Nick fu și el cuprins de groază.

Nick nu spuse nimic. O luă pur și simplu la fugă, iar Mo se ținu după el. Luminile stradale se aprindeau în timp ce ei fugeau înapoi către lume, transformând seara în noapte, transformând umbrele în beznă în care se putea întâmpla orice.

Fugiră până când ajunseră la locuința lui Nick, intrară și aprinseră toate luminile, iar Mo o sună pe mama ei și îi ceru, aproape plângând, să vină s-o ia cu mașina – deși distanța până la propria-i casă era scurtă – pentru că nu avea de gând să meargă pe jos în noaptea aia.

Bod îi privise fugind, plin de satisfacție.

– A fost grozav, dragule, zise cineva din spatele lui, o femeie înaltă îmbrăcată în alb. În primul rând, o dispariție frumoasă. Apoi teama.

– Mulțumesc, zise Bod. Nu mai încercasem niciodată teama pe ființe vii. Adică știam teoria, dar numai atât.

– A funcționat perfect, spuse veselă femeia. Eu sunt Amabella Persson.

– Bod. Nobody Owens.

– Băiatul *cel viu?* Din cimitirul cel mare de pe deal? Chiar așa?

– Îhî.

Bod nu-și dăduse seama că era cunoscut și în afara propriului cimitir. Amabella ciocăni în latura mormântului.

– Roddy, Portunia, veniți să vedeți cine e aici!

Acum erau toți trei în fața sa, iar Amabella îl prezentă pe Bod, iar acesta strânse mâini și spuse:

– Încântat!

El putea să-i salute politicos pe oameni, în ciuda faptului că în nouă sute de ani manierele se tot schimbaseră.

– Jupân Owens i-a speriat pe niște copii care, nu mă îndoiesc, meritau asta, explică Amabella.

– Un spectacol minunat, zise Roderick Persson. Indivizi vinovați de comportare condamnabilă, nu-i așa?

– Erau niște huligani, le spuse Bod. Îi făceau pe copiii de școală să le dea banii de buzunar. Chestii de felul ăsta.

– O sperietură e, fără îndoială, un bun început, zise Portunia Persson, care era o femeie solidă, mult mai în vârstă decât Amabella. Și ce plănuiseși pentru cazul în care sperietura nu era suficientă?

– Nu m-am gândit serios... începu Bod, dar Amabella îl întrerupse repede.

– Aș sugera că remediul cel mai potrivit este mersul în vis. *Poți* să mergi în vis, nu-i așa?

– Nu-s sigur, răspunse Bod. Domnul Pennyworth mi-a arătat cum se face, dar n-am făcut-o cu adevărat – există lucruri pe care le cunosc doar în teorie și...

– Mersul în vis e foarte bun, dar eu aș sugera o apariție foarte bună, interveni Portunia Persson. E singurul limbaj pe care-l înțeleg oamenii.

– Oh! exclamă Amabella. O apariție? Portunia, dragă, nu crezi că...

– Nu, nu cred. Din fericire, *unul* dintre noi gândește.

– Trebuie să mă duc acasă, zise Bod, în grabă. Probabil că-și fac griji în privința mea.

– Sigur, spuseră cei din familia Persson, și mai ziseră „Ne-a făcut plăcere să te cunoaștem“ și „O seară foarte bună, tinere“.

Amabella Persson și Portunia Persson se uitau urât una la alta. Roderick Persson zise:

– Scuze că te întreb, dar paznicul tău e bine?

– Silas? Da, e foarte bine.

– Transmite-i salutări din partea noastră. Mi-e teamă că într-un cimitir mic de lângă o biserică, precum acesta, n-o să întâlnim niciodată un membru al Gărzii de Onoare. E bine totuşi să ştim că mai există încă.

– Noapte bună, spuse Bod, care nu avea nici cea mai vagă idee despre ce vorbea omul acela, dar îşi propuse să afle ulterior. O să-i spun.

Îşi luă geanta cu cărţi de şcoală şi se duse acasă, simţindu-se bine în beznă.

Mersul la şcoală împreună cu cei vii nu-l scutea pe Bod de lecţiile cu cei morţi. Nopţile erau lungi şi uneori Bod se scuza şi se târa în pat, epuizat, înainte de miezul nopţii. Dar în majoritatea cazurilor continua să muncească.

Domnul Pennyworth nu prea avusese motive să se plângă în zilele acelea. Bod studia din greu şi punea întrebări. În noaptea aceea Bod întrebă despre bântuire, intrând din ce în ce mai mult în detalii, lucru care îl exaspera pe domnul Pennyworth, care nu făcuse niciodată o asemenea chestie.

– Cum să fac, anume, un curent rece de aer? întreba Bod. Cred că am provocat frică, dar cum s-o fac să crească până ajunge teroare?

Iar domnul Pennyworth ofta, mormăia şi se străduia să explice. Se făcuse patru dimineaţa înainte să termine.

Bod fu obosit la şcoală, a doua zi. Prima oră era de istorie – un subiect care îi plăcea mult lui Bod, deşi trebuia deseori să se stăpânească să spună că nu se întâmplase aşa, cel puţin după părerea celor care fuseseră de faţă –, dar în dimineaţa aceea Bod se străduia să rămână treaz.

Făcu tot ce se putea ca să se concentreze asupra lecției, deci nu fu prea atent la ceea ce se întâmpla în jurul lui. Se gândea la regele Carol I și la părinții lui, la domnul și doamna Owens și la cealaltă familie, cea de care nu-și amintea, când se auzi un ciocănit în ușă. Elevii și domnul Kirby se uitară să vadă cine era (era un elev din clasa întâi care fusese trimis să împrumute o carte). Iar când toți se întoarseră spre ușă, Bod simți că îl împunge ceva în dosul palmei. Nu țipă. Se mulțumi să-și ridice privirea.

Nick Farthing rânjea spre el, cu un creion ascuțit în mână.

– Nu mi-e frică de tine, șopti Nick Farthing.

Bod se uită la dosul palmei sale. Un strop de sânge apăruse acolo unde vârful creionului îi înțepase pielea.

Mo Quilling trecu pe lângă Bod pe coridor, în după-amiaza aceea, cu ochii atât de holbați că păreau alcătuiți numai din albul ochilor.

– Ești ciudat, zise ea. N-ai niciun prieten.

– N-am venit aici ca să găsesc prieteni, îi răspunse sincer Bod. Am venit să învăț.

Mo strâmbă din nas.

– Nu-ți dai seama cât de ciudată e *chestia asta*? Nimeni nu vine la școală *ca să învețe*. Adică vii aici pentru că trebuie să vii.

Bod ridică din umeri.

– Nu mi-e frică de tine, zise ea. În ciuda trucului pe care l-ai făcut ieri. Nu mă sperii.

– Bine, zise Bod și merse mai departe.

Se întrebă dacă făcuse o greșeală implicându-se în treaba aceea. Era clar că făcuse o eroare de judecată. Mo și Nick începuseră să discute despre el, probabil și copiii din clasa a șaptea discutau despre el. Alți puști se uitau la el și-l arătau

altora. Devenise o prezență, nu o absență, iar asta îl făcea să nu se simtă în largul lui. Silas îl avertizase că trebuie să treacă neobservat, îi spusese să meargă la școală dispărut în parte, iar acum totul se schimbase.

Discută cu paznicul său în seara aceea, îi povesti întreaga întâmplare. Nu se așteptase la reacția lui Silas.

– Nu pot să cred că ai fost atât de... prost, zise Silas. După tot ce ți-am spus despre rămasul la limita invizibilității. Iar acum ai devenit subiectul discuțiilor din școală!

– Ce-ai fi vrut să fac?

– Nu ce-ai făcut. Nu mai e ca pe vremuri, zise Silas. Bod, pot să te urmărească, pot să te găsească.

Păru că se străduiește să-și stăpânească furia. Exteriorul neschimbător al lui Silas era ca o crustă tare de piatră deasupra lavei topite. Bod își dădea seama cât de furios era Silas doar pentru că îl cunoștea bine.

Bod înghiți în sec și întrebă:

– Ce să fac?

– Nu te mai întoarce, zise Silas. Chestia cu școala a fost un experiment. Hai să recunoaștem că n-a avut succes.

Bod nu zise nimic, apoi, după un timp, spuse:

– Nu-i numai chestia cu învățatul. E și cealaltă chestie. Știi ce plăcut e să fii într-o încăpere plină cu oameni, care respiră cu toții?

– Nu-i ceva care să-mi facă plăcere, zise Silas. N-o să te întorci mâine la școală.

– *N-am* de gând să fug. Nu de Mo, de Nick sau de școală. Mai degrabă plec de aici.

– Băiete, o să faci ce ți se spune, zise Silas, un nod de furie catifelată în întuneric.

– Sau ce-o să fie? întrebă Bod, cu obrajii arzând. Cum o să mă ţii aici? O să mă *omori?*

Se răsuci pe călcâie şi plecă pe aleea care ducea la poarta de la ieşirea din cimitir.

Silas începu să strige după el, apoi se opri şi rămase singur în noapte.

În momentele sale bune, faţa sa era indescifrabilă. Acum, faţa sa era o carte scrisă într-o limbă uitată de mult timp, într-un alfabet neimaginat încă. Silas strânse bezna în jurul său, ca pe o pătură, se uită în direcţia în care plecase băiatul, dar nu se puse în mişcare ca să-l urmeze.

Nick Farthing era în pat, dormind şi visând piraţi pe o mare albastră, însorită, apoi totul o luă razna. La un moment dat, era căpitanul propriei sale corăbii de piraţi – un loc plin de fericire, cu echipaj supus, alcătuit din elevi de unsprezece ani, cu excepţia fetelor, care erau toate cu un an sau doi mai mari decât Nick şi care erau deosebit de frumoase în costumele de piraţi, şi în clipa următoare era singur pe punte, iar o navă neagră, imensă, de mărimea unui petrolier, cu pânze negre zdrenţuite şi cu un craniu drept emblemă, venea prin furtună către el.

Apoi, aşa cum se întâmplă în vise, stătea pe puntea neagră a celeilalte nave, iar cineva se uita de sus la el.

– Nu ţi-e frică de mine, spuse bărbatul mai înalt decât el.

Nick privi în sus. Era speriat, în visul său, speriat de bărbatul acela cu faţă de mort, îmbrăcat în costum de pirat, care ţinea mâna pe mânerul unei săbii de abordaj.

– Nick, crezi că eşti pirat? întrebă cel care-l capturase, iar ceva din glasul lui i se păru familiar lui Nick.

– Eşti puştiul ăla, zise el. Bob Owens.

– Eu, spuse cel care-l capturase, sunt Nobody. Iar tu trebuie să te schimbi. Să întorci pagina. Să te refaci. Complet. Sau lucrurile au să meargă rău pentru tine.

– Rău în ce fel?

– Rău în mintea ta, îi spuse regele pirat, care era acum doar băiatul din clasa lui, iar ei se aflau în sala școlii, nu pe puntea corabiei de pirați, deși furtuna nu se potolise și podeaua sălii se legăna ca o corabie pe mare.

– Ăsta e un vis, zise Nick.

– Sigur că e un vis, zise celălalt băiat. Ar fi însemnat că-s un monstru dacă aș fi făcut asta în viața adevărată.

– Ce poți să-mi faci în vis? întrebă Nick și zâmbi. Nu-mi e frică de tine. Mai ai încă semnul creionului meu pe dosul palmei, zise el și arătă spre dosul palmei lui Bod, la semnul negru pe care-l făcuse vârful de grafit.

– Sperasem să nu trebuiască să fie așa, spuse celălalt băiat și-și lăsă capul într-o parte, ca și cum ar fi ascultat ceva. Le e foame, zise el.

– Cui? întrebă Nick.

– Făpturilor din pivniță. Sau de sub punte. Depinde dacă asta e o școală sau o corabie, nu-i așa?

Nick simți că începe să-l cuprindă panica.

– Nu-s... păianjeni?

– S-ar putea să fie, zise celălalt băiat. O să afli, nu-i așa?

Nick clătină din cap.

– Nu, imploră el. *Te rog*, nu!

– Bine, zise celălalt băiat. Totul depinde de tine. Schimbă-ți modul de comportare sau o să vizitezi pivnița.

Zgomotul deveni mai puternic – un sunet de alergat sau de târșâit, Nick Farthing nu avea idee ce este zgomotul acela, dar era absolut sigur că indiferent ce-o fi fost avea să se

dovedească a fi provocat de cea mai îngrozitoare ființă pe care avea s-o întâlnească sau pe care o întâlnise vreodată...

Se trezi țipând.

Bod auzi țipătul, un răcnet de teroare, și simți satisfacția unei treburi bine făcute.

Stătea pe pavaj lângă casa lui Nick Farthing, cu fața umedă din cauza ceții nopții. Era încântat și epuizat: abia putea să stăpânească mersul în vis, fusese foarte conștient că în vis nu exista nimic altceva în afară de Nick și de el însuși, că Nick fusese speriat de zgomot.

Dar Bod era mulțumit. Celălalt băiat avea să ezite înainte să-i mai chinuie pe copiii mai mici.

Și în continuare?

Bod își vârî mâinile în buzunare și începu să meargă, fără să știe încotro. Își spuse că avea să părăsească școala, așa cum părăsise și cimitirul. Avea să se ducă undeva unde nu-l cunoștea nimeni, avea să stea toată ziua în bibliotecă, să citească tot felul de cărți și să-i asculte pe oameni respirând. Se întrebă dacă mai existau insule pustii pe lume, ca aceea pe care naufragiase Robinson Crusoe. Ar puta să se ducă și să trăiască pe una dintre acestea.

Nu se uita în sus. Dacă ar fi făcut asta, ar fi văzut o pereche de ochi albaștri apoși, care-l priveau cu atenție de la fereastra unui dormitor.

Se opri pe o alee, simțindu-se mai în largul său pentru că nu mai era la lumină.

– Deci ai fugit, zise un glas de fată.

Bod nu răspunse nimic.

– Asta-i diferența dintre cei vii și cei morți? spuse glasul – Bod își dădu seama că cea care vorbea era Liza Hempstock,

chiar dacă fata-vrăjitoare nu se vedea. Morții nu te dezamăgesc. Au avut viața lor, au făcut ce-au făcut. Noi nu ne schimbăm. Cei vii te dezamăgesc întotdeauna, nu-i așa? Întâlnești un băiat care-i curajos și nobil, iar când crește fuge...

– Nu-i corect, zise Bod.

– Nobody Owens pe care-l cunosc eu n-ar fi fugit din cimitir fără să-și ia rămas-bun de la cei care țin la el. O să-i frângi inima doamnei Owens.

Bod nu se gândise la asta.

– M-am certat cu Silas, zise el.

– Și?

– Voia să mă întorc în cimitir. Să încetez să mă duc la școală. Crede că-i prea periculos.

– De ce? Cu talentul tău și cu vrăjile mele, cei de la școală abia te bagă în seamă.

– M-am implicat. Există acolo niște puști care-i terorizează pe alți copii. Am vrut să înceteze. Am atras atenția asupra mea...

Acum Liza putea fi văzută, o formă cețoasă ce mergea alături de Bod pe alee.

– El e undeva pe aici și te vrea mort, zise Liza. Așa cum ți-a omorât familia. Noi, cei din cimitir, vrem să rămâi în viață. Noi vrem să ne faci surprize, să ne dezamăgești, să ne impresionezi și să ne uluiești. Hai acasă, Bod.

– Cred că... i-am zis niște chestii lui Silas. Probabil că-i furios.

– Dacă nu i-ar păsa de tine, nu s-ar enerva, fu tot ce spuse fata.

Frunzele de toamnă căzute erau lipicioase sub picioarele lui Bod, iar ceața făcea neclare muchiile lumii. Nimic nu mai era limpede, așa cum crezuse el cu câteva minute în urmă.

– Am făcut un mers în vis, zise el.

– Cum a funcţionat?

– Bine, răspunse el. Foarte bine.

– Ar trebui să-i spui domnului Pennyworth. Cred că o să fie încântat.

– Ai dreptate, spuse Bod. Ar trebui să-i spun.

Bod ajunse la capătul aleii şi în loc s-o ia la dreapta, aşa cum plănuise, o luă la stânga, pe strada principală, drumul care avea să-l ducă înapoi la strada Dunstan şi la cimitirul de pe deal.

– Ce faci? îl întrebă Liza Hempstock.

– Mă duc acasă, îi răspunse Bod. Aşa cum ai zis tu.

Acum în jur erau luminile magazinelor. Bod simţi miros de grăsime încinsă, de la magazinul cu cartofi prăjiţi de la colţul străzii. Pietrele de pavaj luceau.

– Foarte bine, zise Liza Hempstock, care devenise din nou doar o voce; apoi vocea zise: Fugi! Sau dispari! Ceva nu-i în regulă!

Bod era pe cale să-i spună că nu era nimic în neregulă, că spunea prostii, când o maşină mare, cu o lumină ce pâlpâia pe acoperiş, veni pe drum şi opri în faţa lui.

Doi bărbaţi ieşiră din automobil.

– Scuză-mă, tinere, zise unul dintre bărbaţi. Poliţia. Pot să aflu ce faci afară la ora asta târzie?

– Nu ştiam că există o lege care interzice asta, zise Bod.

Cel mai solid dintre poliţişti deschise uşa din spate a maşinii.

– Domnişoară, acesta e tânărul pe care l-aţi văzut? întrebă el.

Mo Quilling ieşi din maşină, se uită la Bod şi zâmbi.

– El e, spuse ea. Era în grădina noastră din spatele casei şi spărgea diferite lucruri. Apoi a fugit.

Îl privi pe Bod în ochi și adăugă:

– Te-am văzut din dormitorul meu. Cred că el e cel care a spart ferestrele.

– Cum te cheamă? întrebă polițistul mai scund, care avea o mustață roșcată.

– Nobody, răspunse Bod. Au! făcu el, pentru că polițistul roșcat îl apucase de ureche și trăsese zdravăn.

– Nu face chestii din astea, îi zise polițistul. Răspunde politicos la întrebări. Ai priceput?

Bod nu zise nimic.

– Unde locuiești?

Bod nu zise nimic. Încercase să dispară, dar dispariția – chiar cu ajutorul unei vrăjitoare – constă în a face ca atenția celorlați să se îndepărteze de tine, iar în momentul acela, atenția tuturor – fără să mai menționăm două mâini oficiale ce-l țineau – era îndreptată asupra sa.

– Nu puteți să mă arestați pentru că nu vă spun numele sau adresa mea, zise Bod.

– Nu, zise polițistul. Nu putem. Dar pot să te duc la secție și să te țin acolo până o să ne spui numele unei rude, tutore sau adult care răspunde de tine, în grija căruia să te încredințăm.

Îl duse pe Bod în spatele mașinii, unde era Mo Quilling, care îi zise liniștită, cu un zâmbet de motan care mâncase canarul:

– Te-am văzut pe fereastră. Așa că am chemat poliția.

– Nu făceam nimic, spuse Bod. Nici măcar n-am fost în grădina voastră. Și de ce te-a adus poliția cu ea, ca să mă găsești?

– Liniște! zise polițistul cel solid.

Toți tăcură, până când mașina opri în fața casei în care locuia Mo. Polițistul cel solid deschise ușa fetei, iar ea ieși.

– O să te sun mâine, le spun părinților tăi ce am găsit, zise polițistul cel solid.

– Mulțumesc, unchiule Tam, zise Mo și zâmbi. Mi-am făcut doar datoria.

Merseră prin oraș în tăcere, Bod încercând din răsputeri să dispară, dar fără succes. Se simțea scârbit și jalnic. În seara aceea, se certase cu Silas, încercase să fugă de acasă, dăduse greș în încercarea de a fugi de acasă, acum dăduse greș în încercarea de a se întoarce acasă. Nu putea să spună poliției cum îl cheamă, nici unde locuiește. Avea să-și petreacă restul zilelor într-o celulă a poliției sau într-o închisoare pentru copii. *Există închisori pentru copii?* Nu știa dacă există.

– Scuzați-mă. Există închisori pentru copii? îi întrebă el pe bărbații de pe scaunele din față.

– Acum ai început să-ți faci griji? zise Tam, unchiul lui Mo. Nu te condamn. Voi, puștii, o luați razna. Unii dintre voi meritați să fiți închiși, zic eu.

Bod nu era sigur că răspunsul fusese pozitiv. Ceva uriaș zbură prin aer, pe deasupra mașinii, ceva întunecat și mai mare decât cea mai mare pasăre. Ceva de mărimea unui om care dădea din aripi în timp ce înainta ca un liliac.

Polițistul roșcovan zise.

– Când o să ajungem la secția de poliție ar fi bine să ne spui numele tău, să ne spui pe cine să sunăm ca să vină să te ia, ca să-i zicem că ai săvârșit acte de vandalism și să te ia acasă. Pricepi? Dacă o să cooperezi, o să avem o noapte ușoară, cu mai puține hârtii de completat. Noi îți suntem prieteni.

– Ești prea blând cu el. O noapte în celulă nu-i prea rea, îi zise polițistul cel solid colegului său. Dacă nu-i o noapte aglomerată, pentru că atunci o să trebuiască să te închidem împreună cu niște bețivi, îi spuse el lui Bod. Iar ăștia pot să fie nasoi.

Bod își zise: *Minte. Fac chestia asta cu un scop, interpretează chestia cu polițistul bun și polițistul rău...*

Apoi mașina de poliție coti la un colț de stradă și se auzi un bufnet. Ceva mare zbură peste capota mașinii și căzu undeva, în întuneric. Se auzi scrâșnetul frânelor, automobilul se opri, iar polițistul cel roșcat începu să înjure în șoaptă.

– A sărit în mijlocul drumului, zise el. Ai văzut și tu!

– Nu-s sigur ce am văzut, răspunse polițistul mai solid. Însă ai lovit ceva.

Cei doi ieșiră din mașină, luminând cu lanternele în jur. Polițistul roșcovan zise:

– Era îmbrăcat în negru! Nu aveai cum să-l vezi!

– E acolo, răcni polițistul cel solid.

Cei doi se grăbiră spre trupul de pe sol, cu lanternele în mâini.

Bod încercă mânerul portierei din spate. Nu funcționa. Și între partea din față și cea din spate a mașinii era un grilaj din metal. Chiar dacă ar fi dispărut, ar fi rămas închis pe bancheta din spate a mașinii de poliție.

Se aplecă în față, cât putu de mult, încercând să vadă ce se întâmplase, ce era pe drum.

Polițistul cel roșcat era pe drum, ghemuit lângă un trup, uitându-se la el. Celălalt polițist, mai solid, stătea deasupra cadavrului, luminându-i fața cu lanterna.

Bod privi fața trupului prăbușit, apoi începu să bată cu frenezie în fereastră, să bată disperat.

Polițistul cel solid veni lângă mașină.

– Ce vrei? întrebă el, enervat.

– L-ați călcat pe tăticul meu! zise Bod.

– Glumești.

– Seamănă cu el. Pot să-l văd mai de aproape?

Polițistul cel solid se gheboșă brusc.

– Hei! Simon! Puștiul zice că e tăticul lui!

– N-am chef de glume.

– Cred că vorbește serios.

Polițistul cel solid deschise ușa, iar Bod ieși.

Silas zăcea întins pe spate, pe sol, în locul în care îl lovise mașina. Era complet țeapăn.

Lui Bod i se umplură ochii cu lacrimi.

– Tăticule? zise el. L-ați omorât!

Își zise că, de fapt, nu mințea.

– Am chemat ambulanța, spuse Simon, bărbatul cu mustață roșcovană.

– A fost un accident, zise celălalt.

Bod se ghemui lângă Silas și luă mâna rece a acestuia. Dacă polițiștii chemaseră deja ambulanța, nu avea prea mult timp.

– Înseamnă că s-a zis cu cariera voastră, spuse el.

– A fost doar un accident! Ai văzut și tu!

– A pășit în fața mașinii...

– Am văzut că ați fost de acord să faceți o favoare nepoatei dumitale, spuse Bod, furios. Ați vrut să-l speriați pe un puști care se certase cu ea la școală. Așa că m-ați arestat fără mandat, pentru că mergeam târziu prin oraș, iar când tăticul meu a alergat în stradă, încercând să vă oprească și să afle despre ce-i vorba, l-ați călcat în mod intenționat!

– A fost un accident! repetă Simon.

– Te-ai certat cu Mo la școală? întrebă Tam, unchiul lui Mo, dar nu părea convingător.

– Suntem amândoi în clasa a opta B de la școala Old Town, zise Bod. Și l-ați omorât pe tăticul meu.

În depărtare se auzeau sirene.

– Simon, spuse polițistul mai solid, trebuie să discutăm despre treaba asta.

Se duseră în cealaltă parte a mașinii, lăsându-l pe Bod singur în întuneric, împreună cu Silas cel prăbușit pe caldarâm. Bod îi auzi pe cei doi polițiști certându-se:

– Afurisita ta de nepoată!

– Dacă *te-ai fi uitat* la drum...

Simon îl împunse pe Tam cu degetul în piept...

Bod șopti:

– Nu se uită la noi. Acum!

Și dispăru.

Avu loc o învârtejire de întuneric mai profund, iar trupul de pe sol stătea în picioare, lângă el.

– Te duc acasă, zise Silas. Ia-mă cu brațele de gât.

Bod făcu ce i se ceruse, ținându-se bine de paznicul său, și plonjară prin noapte, îndreptându-se spre cimitir.

– Îmi pare rău, zise Bod.

– Și mie îmi pare rău, spuse Silas.

– Te-a durut când ai lăsat mașina să te lovească atât de tare? întrebă Bod.

– Da, răspunse Silas. Să-i mulțumești micuței tale prietene, vrăjitoarea. A venit și m-a căutat, mi-a spus că ai necazuri – și despre ce fel de necazuri era vorba.

Aterizară în cimitir. Bod se uită la casa lui ca și cum ar fi văzut-o pentru prima dată.

– A fost o prostie ce s-a întâmplat în seara asta, nu-i așa? Adică am riscat inutil.

– Mai mult decât îți dai seama, tinere Nobody Owens. Da.

– Ai avut dreptate, zise Bod. N-o să mă mai întorc. Nu la școala aceea, nu în condițiile alea.

Maureen Quilling avusese parte de cea mai rea săptămână din viaţa ei: Nick Farthing nu mai vorbea cu ea; unchiul ei Tam răcnise la ea în legătură cu puştiul ăla, Owens, apoi îi ceruse să nu pomenească vreodată cuiva despre seara aceea, iar dacă avea s-o facă, atunci nu şi-ar dori să fie în locul ei; părinţii ei erau supăraţi pe ea; se simţea trădată de întreaga lume; până şi cei din clasa a şaptea nu mai erau speriaţi de ea. Se alesese praful de tot. Îşi dorea să-l vadă pe puştiul Owens, pe care îl învinovăţea de tot ce i se întâmplase, îşi dorea să-l vadă în chinuri groaznice. Dacă individul îşi închipuise că-i rău să fie *arestat*... concepea în minte planuri complicate de răzbunare, complexe şi ticăloase. Planurile astea erau singurul lucru care o făcea să se simtă mai bine, şi nici măcar ele n-o ajutau cu adevărat.

Dacă era vreo treabă care o scotea din sărite pe Mo, atunci aceea era să facă ordine în laboratorul de ştiinţe – să pună deoparte becurile Bunsen, să se asigure că toate eprubetele, vasele Petri, hârtia de filtrare nefolosită şi alte chestii de felul ăsta erau puse la locul lor.

Trebuia să facă treaba asta, conform unui sistem de rotaţie foarte strict, doar o dată la două luni, şi i se părea normal că acum, în cea mai proastă săptămână din viaţa ei, să se afle singură în laboratorul de ştiinţe.

Măcar era de faţă şi doamna Hawkins, care preda ştiinţele naturii, care aduna hârtii şi aranja lucrurile la sfârşitul zilei. Era liniştitor să ştie că era şi ea acolo, că mai era cineva, oricine altcineva.

– Faci treabă bună, Maureen, zise doamna Hawkins.

Un şarpe alb, dintr-un borcan cu conservant, se uita orbeşte la ea.

– Mulţumesc, spuse Mo.

– Nu trebuia să fiţi doi? întrebă doamna Hawkins.

– Cred că trebuia să fac ordine împreună cu puştiul numit Owens, zise Mo. Dar n-a mai venit la şcoală de câteva zile.

Profesoara se încruntă.

– Care era? Nu-l am pe lista mea, zise femeia, gândindu-se la altceva.

– Bob Owens. Păr castaniu, un pic prea lung. Nu vorbeşte prea mult. El e cel care a numit toate oasele scheletului, la examenul oral. Vă amintiţi?

– Nu, recunoscu doamna Hawkins, fără să fie atentă.

– Trebuie să vi-l amintiţi! Nimeni nu şi-l aminteşte! Nici măcar domnul Kirby!

Doamna Hawkins puse restul foilor de hârtie în geantă şi zise:

– Draga mea, apreciez că te descurci singură. Nu uita ca înainte să pleci să ştergi tăbliile meselor.

Şi plecă, închizând uşa în urma ei.

Laboratorul de ştiinţe era vechi. În el existau mese lungi, negre, din lemn, având încastrate în ele becuri cu gaz, robinete şi chiuvete. Mai existau şi rafturi negre din lemn pe care era o colecţie de chestii în borcane mari. Lucrurile care pluteau în borcane erau moarte, muriseră cu mult timp în urmă. Într-un colţ al încăperii se afla un schelet omenesc îngălbenit; Mo nu ştia dacă era adevărat sau nu, dar în clipa aceea vederea lui o făcea să se înfioare.

Orice sunet scotea răsuna în încăperea aceea lungă. Fata stinse toate becurile din tavan, chiar şi pe cel de la tablă, ca să facă încăperea mai puţin înfiorătoare. În cameră începu să se facă frig. Mo îşi dori să poată porni căldura. Se duse la unul dintre caloriferele mari din metal şi îl atinse. Frigea. Şi cu toate acestea, o apucase tremuratul.

Camera era goală și tulburătoare prin goliciunea ei, iar Mo se simțea ca și cum n-ar fi fost singură, ca și cum era privită de cineva.

Sigur că sunt privită, își zise ea. *O sută de făpturi moarte din borcane se uită la mine, fără să mai pomenim de schelet.* Și se uită la rafturi.

Atunci fu momentul în care făpturile moarte din borcane începură să se miște. Un șarpe cu ochi lăptoși, nemaivăzuți, se descolăci în borcanul plin cu alcool. O făptură marină țepoasă, fără față, se răsuci și se învârti în casa-i lichidă. Un pisoi, mort de decenii, își arătă dinții și începu să zgârie sticla.

Mo închise ochii. *Asta nu se întâmplă* cu adevărat, își zise ea. *Îmi imaginez.*

– Nu mi-e frică, zise ea cu voce tare.

– Asta-i bine, spuse cineva din întuneric, de lângă ușa din fundul încăperii. E scârbos să-ți fie frică.

– Niciunul dintre profesori nu-și amintește de tine, zise Mo.

– Dar tu îți amintești, cu siguranță, spuse băiatul, arhitectul ghinioanelor ei.

Fata înhăță un pahar de laborator și-l aruncă spre el, dar nu țintise bine, iar paharul se sparse de un perete.

– Ce mai face Nick? întrebă Bod, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

– Știi ce mai face, răspunse Mo. Nici măcar nu mai vorbește cu mine. Stă și tace în clasă, se duce acasă și-și face lecțiile. Probabil construiește modele de trenuri.

– Foarte bine, zise băiatul.

– Iar tu n-ai mai fost la școală de o săptămână. Ai necazuri mari, Bob Owens! Poliția a venit ziua trecută. Te căuta.

– Asta mi-a amintit de ceva... Ce mai face unchiul Tam? întrebă Bod.

Mo nu zise nimic.

– Într-un fel, ai câştigat, spuse Bod. Am părăsit şcoala. În alt fel, ai pierdut. Maureen Quilling, ai fost bântuită vreodată? Te-ai uitat vreodată în oglindă întrebându-te dacă ochii care se uită la tine sunt ai tăi? Ai stat vreodată într-o încăpere goală şi ţi-ai dat seama că nu eşti singură? Nu-i plăcut.

– Ai de gând să mă bântuieşti? întrebă ea, cu o voce din ce în ce mai tremurătoare.

Bod nu zise nimic. Se mulţumi să se uite la ea. În colţul îndepărtat al încăperii, ceva zăngăni: geanta ei căzuse de pe scaun pe podea, iar cînd se uită înapoi, era singură în încăpere. Sau cel puţin nu era nimeni pe care să-l poată vedea. Drumul ei spre casă avea să fie foarte lung şi foarte întunecat.

Băiatul şi paznicul său stăteau pe culmea dealului, privind luminile oraşului.

– Te mai doare? întrebă băiatul.

– Un pic, răspunse paznicul. Dar mă vindec iute. Curând o să fiu la fel ca întotdeauna.

– Puteai să fii ucis, pentru că ai păşit în faţa maşinii?

Paznicul său clătină din cap.

– Există anumite feluri în care pot fi ucişi cei ca mine, zise el. Dar nu implică folosirea de automobile. Sunt foarte bătrân şi foarte solid.

– *Am greşit*, nu-i aşa? întrebă Bod. Ideea era să merg la şcoală fără să fiu observat de cineva. Apoi m-am implicat în treaba cu puştii din şcoală, iar imediat după aceea a venit

poliția și au urmat tot felul de chestii. Totul pentru că am fost egoist.

Silas ridică o sprânceană.

– N-ai fost egoist. Ai nevoie să fii printre cei de felul tău. E un lucru de înțeles. Doar că-i mai greu în lumea celor vii și nu te putem apăra la fel de ușor acolo. Voiam să fii complet în siguranță, zise Silas. Dar există un singur loc în care cei ca tine pot să fie complet în siguranță, iar tu nu vei putea ajunge acolo decât când aventurile tale se vor termina și niciuna dintre ele nu va mai conta.

Bod își frecă mâna de piatra de mormânt a lui Thomas R. Stout (1817 – 1851, *Profund regretat de toți cei care l-au cunoscut*), simți lichenii sfărâmându-se sub degetele sale.

– El e încă acolo, zise Bod. Individul care mi-a omorât familia. Trebuie să învăț despre oameni. Mă vei împiedica să părăsesc cimitirul?

– Nu. Asta a fost o greșeală, una din care am avut amândoi de învățat.

– Atunci ce vom face?

– Trebuie să ne străduim să-ți satisfacem interesul legat de istorie, cărți și lume. Există biblioteci. Există și alte căi. Există multe situații în care să existe alți oameni vii în jurul tău, cum ar fi la teatru sau la cinematograf.

– Ce-s astea? E ca la fotbal? Îmi plăcea să mă uit la meciurile de fotbal, la școală.

– Fotbal. Hmmm... De obicei e în timpul zilei, la o oră ce-i prea devreme pentru mine, zise Silas. Dar domnișoara Lupescu poate să te ducă să vezi un meci de fotbal cu prima ocazie când va veni aici.

– O să-mi facă plăcere, spuse Bod.

Începură să coboare dealul.

– Am lăsat prea multe urme în ultimele săptămâni, zise Silas. Știi, ei te caută.

– Ai mai spus asta, zise Bod. De unde știi? Și cine *sunt* ei? Și ce vor?

Dar Silas se limită să clatine din cap și nu spuse mai multe. Iar, pentru moment, Bod trebui să se mulțumească doar cu atât.

VII

Fiecare individ numit Jack

În lunile trecute, Silas fusese ocupat. Începuse să părăsească cimitirul pentru câteva zile la rând, uneori chiar săptămâni întregi. După Crăciun, domnișoara Lupescu venise și-i ținuse locul timp de trei săptămâni, iar Bod împărțise cu ea mâncarea în micul ei apartament din orașul vechi. Domnișoara Lupescu îl dusese la un meci de fotbal, așa cum îi promisese Silas că va face, dar apoi se întorsese într-un loc pe care-l numea „Țara străbună“, după ce-l ciupise de obraz și-i zisese Nimeni*, cuvânt ce devenise numele cu care îl alinta ea.

Acum Silas plecase, la fel și domnișoara Lupescu. Domnul și doamna Owens stăteau în mormântul lui Josiah Worthington, discutând cu Josiah Worthington. Niciunul dintre ei nu era fericit.

Josiah Worthington zise:

---

* În română, în original (n. tr.).

– Vreți să ziceți că n-a spus niciunuia dintre voi unde se duce și cine va avea grijă de copil?

Când soții Owens dădură din cap, Josiah Worthington mai întrebă:

– Și unde *e*?

Niciunul dintre soții Owens nu fu în stare să dea un răspuns. Jupân Owens zise:

– N-a fost plecat niciodată pentru un timp atât de îndelungat. Și a promis, atunci când copilul a venit la noi, a promis că va fi aici sau altcineva va fi aici ca să ne ajute să avem grijă de el. *A promis!*

– Mi-e teamă să nu i se fi întâmplat ceva, spuse doamna Owens, care părea gata să izbucnească în lacrimi, apoi lacrimile i se transformară în furie. Urât din partea lui! Nu există o cale să-l găsim, să-l chemăm înapoi?

– Din câte știu eu, nu, răspunse Josiah Worthington. Dar cred că a lăsat bani în criptă, pentru hrană pentru băiat.

– Bani! zise doamna Owens. La ce folosesc *banii*?

– Bod o să aibă nevoie de bani, dacă iese de aici ca să cumpere mâncare, începu să-i explice domnul Owens, dar doamna Owens se întoarse către el.

– Ești la fel de rău ca și ceilalți! zise ea.

Apoi părăsi mormântul familiei Worthington și se duse să-l caute pe fiul ei, pe care îl găsi acolo unde se aștepta să fie, în vârful dealului, privind spre oraș.

– Aș da un penny să știu ce gândești, zise doamna Owens.

– N-ai niciun penny, spuse Bod, care avea acum paisprezece ani și era mai înalt decât mama sa.

– Mi-au fost puși doi în sicriu, spuse doamna Owens. Probabil că-s cam cocliți, dar îi mai am.

– Mă gândeam la lume, spuse Bod. Cum am putea să știm că persoana care mi-a omorât familia e încă în viață? Că e acolo, afară?

– Silas zice că e, răspunse doamna Owens.

– Dar Silas nu ne-a mai spus și altceva.

– Silas face tot ce-i bine pentru tine, zise doamna Owens. Și tu știi asta.

– Mulțumesc, spuse Bod, neimpresionat. Atunci unde e Silas?

Doamna Owens nu răspunse.

– Tu l-ai văzut pe individul care mi-a omorât familia, nu-i așa? În ziua în care m-ai adoptat.

Doamna Owens încuviință din cap.

– Cum arăta?

– Eu mă uitam mai mult la tine. Să mă gândesc... avea părul negru, foarte negru. Iar mie îmi era frică de el. Avea o figură ascuțită. Era flămând și furios, în același timp. Silas l-a făcut să plece.

– De ce nu l-a omorât Silas, pur și simplu? întrebă Bod, furios. Ar fi trebuit să-l omoare atunci.

Doamna Owens atinse dosul palmei lui Bod cu degetele ei reci.

– Bod, Silas nu-i un monstru.

– Dacă Silas l-ar fi omorât atunci, acum aș fi fost în siguranță. Aș fi putut să mă duc oriunde.

– Silas știe mai multe despre lucrurile astea decât tine, mai multe decât oricare dintre noi. Iar Silas știe multe despre viață și moarte, zise doamna Owens. Nu-i atât de ușor pe cât crezi.

– Cum îl chema pe individul care mi-a ucis familia? întrebă Bod.

– N-a spus cum îl cheamă. Nu atunci.

Bod își lăsă capul într-o parte și privi în ochii ei cenușii ca norii de furtună.

– Dar știi cum îl cheamă, nu-i așa?

– Bod, nu poți face nimic, spuse doamna Owens.

– Uite ce-i, pot să învăț. Pot să învăț *tot* ce trebuie să știu, tot ce se poate. Am învățat despre porțile ghulelor. Am învățat mersul în vis. Domnișoara Lupescu m-a învățat cum să urmăresc stelele. Silas m-a învățat tăcerea. Pot să bântui. Pot să dispar. Cunosc fiecare petic din cimitir.

Doamna Owens întinse mâna și atinse umărul fiului său.

– Într-o zi, spuse ea, apoi ezită.

Într-o zi, nu va mai putea să-l atingă. Într-o zi, el o să-i părăsească. Într-o zi. Și atunci zise:

– Silas mi-a spus că individul care ți-a ucis familia se numea Jack.

Bod nu zise nimic. Apoi dădu din cap.

– Mamă?

– Ce e, fiule?

– Când o să se întoarcă Silas?

Vântul de la miezul nopții era rece și bătea dinspre nord.

Doamna Owens nu mai era furioasă. Îi era teamă pentru fiul ei. Zise doar:

– Dragul meu băiat, mi-aș dori să știu. Mi-aș dori să știu...

Scarlett Amber Perkins avea cincisprezece ani și stătea, în clipa aceea, la etajul unui autobuz vechi. Era un vârtej de ură furioasă. Își ura părinții pentru că se despărțiseră. Își ura mama pentru că se mutase din Scoția, își ura tatăl pentru că nu părea să-i pese că ea plecase. Ura orașul acela pentru că era atât de diferit – nu semăna niciun pic cu Glasgow,

unde crescuse – și îl ura pentru că, din când în când, la un colț de stradă, vedea ceva, iar lumea devenea dureros și oribil de familiară.

Se certase cu mama ei în dimineața aceea.

– Măcar în Glasgow aveam prieteni! spusese Scarlett, fără să țipe și fără să plângă încă. N-o să-i mai văd niciodată!

Tot ce avusese de spus mama ei fusese:

– Cel puțin o să fii undeva unde ai mai fost. Adică am locuit aici pe când erai mică.

– Nu-mi amintesc, zisese Scarlett. Și asta nu înseamnă că mai cunosc pe cineva. Vrei să-mi găsesc vechii prieteni de pe vremea când aveam cinci ani? *Asta* vrei?

Iar mama ei zisese:

– Ei bine, n-o să te împiedic.

Scarlett fusese toată ziua furioasă la școală, era furioasă și acum. Își ura școala și ura lumea, iar în clipa aceea ura serviciul municipal de autobuze.

În fiecare zi, când școala se termina, autobuzul 97 către centrul comercial o lua de la poarta școlii și o ducea până la capătul străzii pe care mama ei închiriase un mic apartament. Scarlett așteptase aproape o jumătate de oră în stație, în ziua aceea furtunoasă de aprilie, și nu apăruse niciun autobuz 97, iar când văzuse un autobuz 121, având ca destinație centrul comercial, se urcase în el. Dar acolo unde autobuzul ei cotea la dreapta, acesta coti la stânga, către orașul vechi, trecu pe lângă grădina municipală din piața orașului vechi, trecu pe lângă statuia lui Josiah Worthington, baronet, apoi se cățără pe o colină înșirată cu case înalte, iar pe Scarlett o cuprinse deznădejdea, iar furia îi fu înlocuită de suferință.

Coborî de la etaj, se duse în față, se uită la afișul care-i spunea să nu discute cu șoferul în timp ce vehiculul era în mișcare și zise:

– Scuzați-mă, voiam să ajung pe Acacia Avenue.

Șoferul – o femeie grasă, cu pielea mai închisă la culoare chiar decât a lui Scarlett – zise:

– Atunci ar fi trebuit să iei autobuzul 97.

– Dar și ăsta ajunge la centrul comercial.

– În cele din urmă. Iar după ce o să ajungi acolo, va trebui s-o iei înapoi, spuse femeia și oftă. Cel mai bun lucru pe care-l poți face e să te dai jos aici și să mergi înapoi, coborând dealul; există o stație de autobuz în fața primăriei. De acolo poți să iei autobuzele 4 sau 58, amândouă o să te ducă o mare parte din drumul până la Acacia Avenue. Poți să cobori la centrul sportiv și să mergi pe jos de acolo. Ai priceput?

– 4 sau 58.

– Atunci te las aici.

Era o stație facultativă pe latura dealului, chiar lângă o poartă mare de fier, deschisă, ce arăta deprimantă și neospitalieră. Scarlett rămase în ușa deschisă a autobuzului până când șoferița îi zise:

– Hai, coboară.

Păși pe pavaj, iar autobuzul râgâi fum negru și se îndepărtă urlând.

Vântul clătina copacii în cealaltă parte a zidului.

Scarlett începu să coboare colina – de *aceea* avea nevoie de un telefon mobil, își zise ea. Dacă întârzia cinci minute, mama ei o lua *razna*, dar nu i-ar fi cumpărat lui Scarlett un telefon al ei. Bine... Trebuia să îndure alt scandal... N-ar fi fost primul și nu avea să fie ultimul.

Ajunse lângă poarta deschisă. Aruncă o privire înăuntru și...

– Ciudat, spuse ea, cu glas tare.

Există o expresie, *déjà-vu*, care înseamnă că ai impresia că ai mai fost într-un loc, că l-ai visat cumva sau ţi l-ai închipuit. Scarlett trăise deja o asemenea experienţă – cunoaşterea faptului că un profesor avea să-i spună că fusese la Inverness în vacanţă sau faptul că cineva mai scăpase o lingură în felul acela. Dar acum era ceva deosebit. Nu era o impresie că mai fusese acolo. Chiar fusese.

Scarlett intră în cimitir prin poarta deschisă.

O gaiţă îşi luă zborul în momentul în care intră Scarlett, o fulgerare de negru, alb şi verde lucitor, apoi se aşeză pe ramurile unei tise şi o privi. *După colţ e o biserică, are o bancă în faţă*, îşi zise fata şi coti, ca să vadă biserica – mult mai mică decât cea din mintea ei, o clădire gotică măruntă, sinistră, cu un turn înalt. În faţa ei era o bancă din lemn ros de vreme. Fata se duse la ea, se aşeză pe bancă şi-şi legănă picioarele, de parcă încă ar fi fost o fetiţă.

– Bună. Hmm, bună? zise o voce din spatele ei. Ştiu că-i urât din partea mea, dar poţi să mă ajuţi să ţin chestia asta, chiar am nevoie de încă o pereche de mâini, dacă nu deranjez prea mult.

Scarlett se uită în jur şi văzu un bărbat cu un impermeabil brun-roşcat, ghemuit în faţa unei pietre de mormânt. Ţinea o bucată mare de hârtie, iar vântul împingea în ea. Fata se grăbi spre el.

– Ţine-o de aici, zise bărbatul. O mână aici, una dincolo, asta e. Ştiu, o chestie groaznică. Sunt teribil de recunoscător.

Bărbatul avea lângă el o cutie de tablă pentru biscuiţi. Scoase din cutie ceva ce semăna cu un creion de mărimea unei lumânări mici. Începu să-l frece de piatră cu mişcări uşoare, ce dovedeau experienţă.

– Gata, zise el, vesel. Acum și ea... vai. Un colț îndoit, aici jos, cred că-i iederă – celor din epoca victoriană le plăcea să pună iederă pe lucruri, știi, e o chestie profund simbolică... gata. Poți să-i dai drumul.

Bărbatul se ridică, își trecu o mână prin părul cenușiu.

– Oh! Trebuie să stau drept. Picioarele mi-au cam înțepenit, zise el. Da... Ce înțelegi din ce-i scris aici?

Piatra de mormânt era acoperită cu licheni verzi și galbeni, era atât de uzată și de șterșă încât devenise aproape indescifrabilă, dar desenul copiat după frecarea cu grafit era clar.

– Majella Godspeed, celibatară din această parohie, 1791–1870, *Dispărută pentru toți, dar nu și din amintire,* citi Scarlett cu voce tare.

– Probabil că acum a dispărut și din amintire, zise bărbatul.

Avea părul rar, zâmbea cu timiditate și clipea către Scarlett prin ochelari mici, rotunzi, care-l făceau să semene cu o bufniță prietenoasă.

Un strop mare de ploaie pică pe hârtie, iar bărbatul se grăbi s-o ruleze și-și înhăță cutia de tablă cu creioane. Altă mână de stropi, iar Scarlett ridică de lângă o piatră de mormânt mapa spre care arătase bărbatul și-l urmă în porticul îngust al bisericii, unde ploaia nu-i putea ajunge.

– Mulțumesc foarte mult, spuse bărbatul. Nu cred că o să plouă mult. Buletinul meteo pentru după-amiaza asta prevedea vreme însorită.

Ca replică, vântul bătu rece, iar ploaia începu să răpăie serios.

– Știu ce gândești, îi spuse lui Scarlett bărbatul care copia cu grafit pietre de mormânt.

– Știți? zise ea.

Se gândea *Mămica o să mă omoare.*

– Te întrebi dacă aceasta este o biserică sau o capelă funerară. Răspunsul este, din cât pot să-mi dau seama, că pe acest loc a fost cu adevărat o mică biserică, iar cimitirul inițial fusese cimitirul acestei biserici. Asta a fost în jurul anului 800, poate 900. A fost reconstruită și extinsă de mai multe ori de atunci. Apoi aici a avut loc un incendiu, prin 1820, iar în momentul acela era deja prea mică pentru zona aceasta. Oamenii din jur foloseau biserica St. Dunstan, din piața orașului, ca biserică parohială, așa că atunci când au reconstruit-o au transformat-o în capelă funerară, păstrând multe din trăsăturile inițiale – se zice că ferestrele cu vitralii de pe peretele îndepărtat sunt originale...

– De fapt, spuse Scarlett, mă gândeam că mămica mea o să mă omoare. Am greșit autobuzul și sunt deja în întârziere...

– Doamne, sărmana de tine, spuse bărbatul. Uite ce-i. Eu locuiesc pe drumul ăsta, puțin mai jos. Așteaptă aici...

După ce spuse asta, îi vârî mapa, cutia cu creioane și hârtia rulată în mâini și ieși în goană pe poartă, cu umerii gheboșați din cauza ploii. După vreo două minute, Scarlett văzu farurile unei mașini și auzi sunetul unui claxon.

Alergă către poartă, unde văzu mașina, un Mini vechi, verde. Bărbatul cu care vorbise stătea la volan. Coborî geamul din partea sa.

– Hai, urcă, zise el. Spune-mi exact unde să te duc.

Scarlett rămase locului, cu ploaia scurgându-i-se pe gât.

– Nu mă urc în mașinile străinilor, zise ea.

– Foarte bine, spuse bărbatul. Dar un serviciu merită un contraserviciu. Pune lucrurile pe bancheta din spate, înainte să se ude, adăugă el, deschizând portiera, iar Scarlett se aplecă înăuntru și așeză lucrurile, cât de bine putu, pe bancheta

din spate. Îți spun eu cum facem. De ce n-o suni pe mama ta – poți să folosești telefonul meu – ca să-i spui numărul mașinii mele? Poți să faci asta din mașină. O să te uzi leoarcă acolo.

Scarlett ezită. Ploaia începuse să-i ude părul. Era rece.

Omul se întinse și-i dădu telefonul său mobil. Scarlett se uită la el. Își dădu seama că-i era frică mai mult s-o sune pe mama sa decât să se urce în mașină. Apoi zise:

– Pot să sun și la poliție, nu-i așa?

– Da, sigur că poți. Sau poți să mergi pe jos până acasă. Sau s-o suni pe mama ta și să-i ceri să vină aici să te ia.

Scarlett urcă în mașină și închise ușa. Păstră telefonul.

– Unde locuiești? întrebă acesta.

– Nu trebuie să faceți asta. Adică puteți să mă duceți până la prima stație de autobuz...

– Te duc acasă. Care-i adresa?

– Acacia Avenue, numărul 102 A. Nu-i pe strada principală, e un pic dicolo de centrul sportiv...

– *Ești* cam departe de drumul tău obișnuit, nu-i așa? Bine. Hai să te duc acasă.

Bărbatul trase frâna de mână, întoarse mașina și coborî încet dealul.

– Locuiești aici de multă vreme? întrebă el.

– Nu prea. Ne-am mutat aici imediat după Crăciun. Dar am locuit aici pe când aveam cinci ani.

– Ai un anumit accent sau mi se pare?

– Am stat în Scoția timp de zece ani. Acolo vorbeam ca toți ceilalți, dar când am venit aici am ieșit în evidență ca un deget inflamat.

Dorise să pară o glumă, dar ceea ce spusese era adevărat și-și dăduse seama chiar în timp ce rostea cuvintele. Care nu ieșiseră amuzante, ci pline de amărăciune.

Bărbatul conduse până pe Acacia Avenue, parcă în fața casei, apoi insistă să vină până la ușa din față împreună cu ea. Când ușa se deschise, bărbatul zise:

– Îmi pare îngrozitor de rău, mi-am permis să vă aduc fiica acasă. Este evident că ați educat-o bine, n-a vrut să urce în mașina unui străin. Dar ploua, greșise autobuzul și nimerise în cealaltă parte a orașului. O chestie complet neplăcută. Eu zic că ar trebui să încercați să iertați. S-o iertați pe ea. Și, hmm, și pe mine.

Scarlett se aștepta ca mama ei să țipe la amândoi și fu surprinsă și ușurată când mama ei zise doar, da, nu poți să fii suficient de atent în zilele astea, și nu cumva domnul Hmm era profesor, și n-ar dori o ceașcă de ceai?

Domnul Hmm spuse că numele său era Frost, dar că putea să-i spună Jay, iar doamna Perkins zâmbi și spuse că putea să-i spună Noona și că a pus ceainicul la fiert.

În timpul ceaiului, Scarlett îi povesti mamei sale aventura sa cu autobuzul greșit și cum nimerise în cimitir și cum îl întâlnise pe domnul Frost lângă biserica mică...

Doamna Perkins scăpă ceașca de ceai din mână.

Cei trei stăteau în jurul mesei din bucătărie, așa că ceașca nu căzu prea de sus și nu se sparse, doar împrăștie ceaiul. Doamna Perkins își ceru scuze, se duse și luă o cârpă din chiuvetă, ca să șteargă pe jos. Apoi zise:

– Cimitirul de pe deal, din orașul vechi? Acela?

– Locuiesc în zona aceea, zise domnul Frost. Am fost să copiez niște pietre de mormânt prin frecare cu grafit. Știți că acum cimitirul este, de fapt, o rezervație naturală?

– Știu, zise doamna Perkins, strângând din buze. Mulțumesc foarte mult că ați adus-o pe Scarlett acasă, domnule Frost, adăugă ea, fiecare cuvânt fiind ca un cub de gheață. Cred că acum ar trebui să plecați.

– Să nu exagerăm, spuse Frost, binevoitor. N-am vrut să vă jignesc. V-am supărat cu ceva ce am spus?

O clipă, Scarlett crezu că mama ei avea să-l ia la palme pe domnul Frost, care părea îngrijorat. Dar doamna Perkins clătină din cap și zise:

– Scuze, e o poveste de familie. Nu-i vina dumneavoastră, spuse ea, apoi adăugă, veselă, dar fiind vizibil că făcea un efort serios. Știți, Scarlett obișnuia să se joace în cimitirul acela când era mică. Asta se întâmpla acum zece ani. Și avea un prieten imaginar. Un băiețel care se numea Nobody.

Un zâmbet apăru la colțul buzelor domnului Frost.

– O fantomă mititică?

– Nu, nu cred că era o fantomă. Pur și simplu locuia acolo. Scarlett chiar ne-a arătat mormântul în care locuia. Așa că eu am presupus că era o fantomă. Îți amintești, draga mea?

Scarlett clătină din cap.

– Trebuie să fi fost un puști amuzant.

– Sunt sigur că nu erai... hmmm, zise domnul Frost. Noona, ai crescut o fată grozavă. Foarte bun ceai! E o plăcere să-ți faci noi prieteni. Acum trebuie s-o șterg. O să-mi pregătesc cina, apoi o să am o ședință la Societatea Locală de Istorie.

– Îți gătești singur cina? întrebă doamna Perkins.

– Da. De fapt, o decongelez. Sunt un maestru al fiertului-în-pungă. Mâncare pentru o singură persoană. Locuiesc singur. Sunt un burlac bătrân. Dacă ne luăm după ziare, asta înseamnă homosexual, nu? Nu-s homosexual, numai că n-am întâlnit niciodată femeia potrivită.

Pentru o clipă, Frost arătă trist.

Doamna Perkins, care ura bucătăreala, anunță că gătea întotdeauna prea multă mâncare în weekend și, în timp ce mama sa îl conducea pe domnul Frost în hol, Scarlett îl auzi pe acesta spunând că va fi încântat să vină la cină sâmbătă seară.

După ce doamna Perkins se întoarse din hol, se mulțumi să-i spună lui Scarlett doar:

– Sper că ți-ai făcut temele.

Scarlett se gândea la evenimentele după-amiezii în timp ce zăcea întinsă în pat în noaptea aceea, ascultând zgomotul mașinilor de pe strada principală. Fusese în cimitirul acela în copilărie. De asta i se păruse totul atât de familiar.

În mintea sa, își imagină și-și aminti și între timp adormi, dar în somn continua să meargă pe aleile cimitirului. Era noapte, dar putea să vadă totul limpede, de parcă ar fi fost zi. Era pe panta dealului. Acolo era și un băiat cam de vârsta ei, care stătea cu spatele la ea, privind luminile orașului.

– Băiatule, ce faci? întrebă Scarlett.

Băiatul se întoarse, părând că-i e greu s-o vadă.

– Cine a zis asta? Oh, pot să te văd, într-un fel. Mergi în vis?

– Cred că visez, răspunse ea.

– Nu asta voiam să zic, spuse băiatul. Bună, eu sunt Bod.

– Eu sunt Scarlett, zise ea.

Băiatul se uită din nou la ea, ca și cum ar fi văzut-o pentru prima oară.

– Sigur că tu ești! Știam că-mi pari cunoscută. Ai fost astăzi în cimitir, împreună cu bărbatul acela cu hârtia.

– Domnul Frost, zise ea. E un om cu adevărat drăguț. M-a dus cu mașina acasă. Ne-ai văzut? întrebă ea.

– Mda. Urmăresc majoritatea lucrurilor care se întâmplă în cimitir.

– Ce fel de nume e Bod? întrebă Scarlett.

– E o prescurtare de la Nobody.

– Sigur! exclamă Scarlett. Despre asta e visul! Tu eşti prietenul meu imaginar de când eram mică, dar care a crescut.

Băiatul dădu din cap.

Era mai înalt decât ea. Purta veşminte cenuşii, deşi Scarlett n-ar fi putut să-i descrie hainele. Părul lui era prea lung, iar fata îşi spuse că trecuse mult timp de când se tunsese.

– Ai fost cu adevărat curajoasă, zise Bod. Noi am pătruns adânc în colină şi l-am văzut pe Omul Indigo. Şi l-am întâlnit pe Ucigaş.

Atunci se întâmplă ceva în mintea ei. O năvală, o prăbuşire, un vârtej de beznă şi o mulţime de imagini...

– *Îmi amintesc*, zise Scarlett.

Dar spusese asta întunericului gol din dormitorul ei şi nu auzi nimic drept răspuns, doar zăngănitul slab al unui camion îndepărtat ce-şi croia drum prin noapte.

Bod avea rezerve de hrană, de felul celei care rezista mult fără să se strice, ascunse în criptă, şi rezerve şi mai mari în unele dintre mormintele, cavourile şi mausoleele cele mai răcoroase. Silas avusese grijă de asta. Bod avea suficientă hrană ca să se descurce vreo două luni. Dacă Silas sau domnişoara Lupescu nu erau acolo, nu trebuia să părăsească în niciun caz cimitirul.

Îi era dor de lumea de dincolo de poarta cimitirului, dar ştia că nu-i în siguranţă acolo. Încă nu. Iar cimitirul era lumea şi domeniul său, el era mândru de el şi-l iubea aşa cum numai un băiat de paisprezece ani poate să iubească.

Și totuși...

În cimitir, nimeni nu se schimba. Copiii cu care se jucase Bod pe când fusese mic erau tot copii; Fortinbras Bartleby, care fusese cândva prietenul lui cel mai bun, era acum cu patru sau cinci ani mai mic decât Bod, iar ei aveau tot mai puțin de discutat de fiecare dată când se vedeau; Thackeray Porringer era de înălțimea și vârsta lui Bod și părea să se înțeleagă mult mai bine cu el; se plimba cu Bod serile și-i povestea despre nenorocirile care li se întâmplaseră prietenilor lui. În mod normal, poveștile acelea se terminau prin spânzurarea prietenilor până mureau, fără nicio vină, din greșeală, deși uneori erau transportați în coloniile americane și nu urmau să fie spânzurați decât dacă s-ar fi întors.

Liza Hempstock, care fusese prietena lui Bod în ultimii șase ani, era diferită în alt fel; părea să fie mai puțin prezentă când Bod se ducea la peticul de urzică s-o vadă, iar în rarele ocazii când era acolo, era nervoasă, certăreață și deseori grosolană de-a dreptul.

Bod discutase cu domnul Owens despre asta, iar după ce reflectase câteva momente, tatăl lui spusese:

– Cred că așa-s femeile. Te plăcuse ca băiat și probabil că nu-i sigură cum ești acum, ca tânăr. Obișnuiam să mă joc cu o fetiță la iazul rațelor, în fiecare zi, până când a ajuns cam de vârsta ta, iar atunci mi-a aruncat un măr în cap și nu mi-a mai spus o vorbă până n-am împlinit șaptesprezece ani.

Doamna Owens pufni disprețuitor.

– Am aruncat cu o pară, zise ea, tăios, și am discutat cu tine destul de curând, pentru că am dansat la nunta vărului tău Ned, iar asta a fost la două zile după a șaisprezecea ta zi de naștere.

– Sigur că ai dreptate, draga mea, zise domnul Owens și-i făcu cu ochiul lui Bod, ca să-i arate că nu era nimic serios, după care spuse, mișcându-și doar buzele, ca să arate ce vârstă avea, de fapt: șaptesprezece!

Bod nu avea niciun prieten printre cei vii. Își dăduse seama, în timpul puținelor sale zile de școală, că prietenii printre cei vii îi aduc numai necazuri. Dar și-o amintea încă pe Scarlett, îi dusese dorul ani de zile după ce plecase, acceptase cu multă vreme în urmă faptul că nu avea s-o mai vadă niciodată. Iar acum ea fusese aici, în cimitirul lui, iar el n-o recunoscuse...

Bod rătăcea tot mai adânc în vălmășagul de iederă și copaci care făcea sfertul dinspre nord-vest al cimitirului atât de periculos. Niște panouri îi avertizau pe vizitatori să se țină departe de zona aceea, dar nu era nevoie de panouri. Zona era respingătoare și-ți dădea fiori de îndată ce treceai de desișul de iederă ce marca sfârșitul Promenadei Egiptene și de ușile negre din zidurile ce imitau stilul egiptean, ce duceau la locurile de odihnă finală ale oamenilor. Spre nord-vest, natura încerca de aproape o sută de ani să ia în stăpânire cimitirul, iar pietrele erau răsturnate, mormintele fuseseră uitate sau pur și simplu pierdute prin iedera verde și frunzele căzute de cincizeci de ani. Cărările dispăruseră și erau nefolosibile.

Bod mergea cu grijă. Cunoștea bine zona și știa cât de periculoasă putea să fie.

Pe când avusese nouă ani, explorase această parte a lumii, iar solul se prăbușise sub el și Bod căzuse într-o groapă adâncă de vreo șapte metri. Mormântul fusese săpat adânc, ca să încapă în el multe sicrie, dar nu exista nicio piatră funerară și acolo se afla un singur coșciug, chiar la fund, care conținea un domn medic foarte nervos numit Carstairs și

care păruse încântat de sosirea lui Bod. Insistase să examineze încheietura mâinii lui Bod (pe care acesta și-o sucise în cădere, agățându-se de o rădăcină) înainte să fie convins să se ducă să cheme ajutoare.

Bod își croia drum prin sfertul de nord-vest – o mâzgă de frunze căzute și o învălmășeală de iederă în care vulpile își făcuseră vizuini și îngerii prăbușiți priveau orbește – pentru că simțea nevoia să discute cu Poetul.

Numele Poetului era Nehemiah Trot, iar pe piatra sa de mormânt scria, sub verdeață:

Aici zac rămășițele muritoare ale lui
NEHEMIAH TROT
POET
1741 – 1774
LEBEDELE CÂNTĂ ÎNAINTE SĂ MOARĂ

Bod strigă:

– Maestre Trot! Pot să vă cer un sfat?

Nehemiah Trot radia de încântare:

– Bineînțeles, băiat curajos ce ești! Sfatul poeților e bunăvoința regilor! Cum pot să-ți ung cu alifie durerea – nu, nu cu alifie, cu balsam?

– Nu mă doare nimic. Eu doar... ei bine, e o fată pe care am cunoscut-o și nu-s sigur dacă trebuie s-o caut și să vorbesc cu ea sau pur și simplu s-o uit.

Nehemiah Trot se îndreptă țanțoș – era mai scund decît Bod –, își duse emoționat amândouă mâinile la piept și zise:

– Oh! Trebuie să te duci la ea și s-o implori! Trebuie să-i spui că-i Terpsichore a ta, Echo a ta, Clitemnestra ta. Trebuie să scrii poeme pentru ea, ode serioase – o să te ajut eu

să le scrii – și așa – și numai așa – o să poți să cucerești inima dragostei tale adevărate.

– Dar nu vreau să-i cuceresc inima. Nu-i dragostea mea adevărată, zise Bod. E doar cineva cu care îmi place să vorbesc.

– Dintre toate organele, limba este cel mai remarcabil, zise Nehemiah Trot. Pentru că o folosim ca să gustăm atât vinul dulce, cât și otrava amară, deci reușim să scoatem cuvinte atât dulci, cât și acre, cu aceeași limbă. Du-te la ea! Vorbește cu ea!

– Nu pot.

– Ba poți, domnule! Trebuie! O să scriu despre asta, când bătălia va fi pierdută și câștigată.

– Dar, dacă nu sunt dispărut pentru o persoană, va fi mai ușor pentru alți oameni să mă vadă...

– Ah, ascultă-mă pe mine, tinere Leandru, tinere erou, tinere Alexandru, zise Nehemiah Trot. Dacă nu îndrăznești nimic, atunci, când ziua se va încheia, nu vei câștiga nimic.

– Bine zis.

Bod era încântat de sine și bucuros că se gândise să-i ceară sfatul Poetului. *Chiar așa*, își spuse el, *dacă nu poți să ai încredere că un poet îți poate oferi sfaturi bune, atunci în cine să ai încredere?* Ceea ce îi reaminti de altceva...

– Domnule Trot, zise Bod, vorbiți-mi despre răzbunare.

– E un fel de mâncare care-i mai bun rece, zise Nehemiah Trot. Nu te răzbuna în fierbințeala momentului. Așteaptă până momentul e propice. A fost cândva pe Grub Street* o jigodie numită O'Leary – trebuie să adaug că era irlandez – care a avut neruşinarea să scrie despre primul meu mic

---

* Grub Street – stradă din Londra pe care locuiau scriitorii de mâna a treia (n. tr.).

volum de poeme, *Un buchet de frumuseți adunate de un domn bine educat,* că erau versuri proaste, inferioare și fără valoare, iar hârtia pe care fuseseră scrise putea fi folosită mai bine pentru... nu, nu pot să spun pentru ce. Să se înțeleagă doar că era o afirmație foarte vulgară.

– Dar v-ați răzbunat pe el? întrebă Bod, curios.

– Pe el și pe tot neamul lui împuțit! Oh, m-am răzbunat, jupâne Owens, și a fost o răzbunare teribilă. Am scris și am publicat o scrisoare pe care am bătut-o în cuie pe ușile caselor de toleranță din Londra, pe care le frecventau oamenii de jos din lumea scrisului. Și am explicat că, având în vedere fragilitatea geniului poetic, nu voi mai scrie de aici încolo pentru ei, ci doar pentru mine și pentru posteritate și că nu voi mai publica poeme, cât voi mai trăi. Așa că am lăsat instrucțiuni ca după moartea mea poemele mele să fie îngropate cu mine, nepublicate, astfel încât doar posteritatea să-și dea seama de geniul meu, să-și dea seama că sute din versurile mele s-au pierdut – pierdut! – doar când sicriul meu va fi dezgropat, doar când poemele mele vor fi luate din mâinile mele reci, moarte, pentru a fi publicate în cele din urmă spre aprobarea și încântarea tuturor. E un lucru teribil să fii înaintea timpului tău.

– Și după ce ați murit v-au dezgropat și v-au tipărit poemele?

– Nu, încă nu. Dar mai e destul timp. Posteritatea e vastă.

– Deci... asta a fost răzbunarea dumneavoastră?

– Într-adevăr. Una foarte deșteaptă și puternică!

– Mda, făcu Bod, neconvins.

– O mâncare mai bună rece, zise mândru Nehemiah Trot.

Bod părăsi partea de nord-vest a cimitirului, se întoarse prin Promenada Egipteană la aleile mai ordonate și la căi mai puțin încâlcite, iar când se lăsă întunericul se întoarse la

capela cea veche – nu pentru că spera că Silas se întorsese din călătoria sa, ci pentru că își petrecuse viața vizitând capela la lăsarea întunericului și îi plăcea să păstreze un anumit ritm. În plus, îi era foame.

Bod se strecură pe ușa criptei și coborî. Mută o cutie de carton plină cu hârțogărie veche și umedă a parohiei și scoase o cutie cu suc de portocale, un măr, o cutie cu baghete și o bucată de brânză. Mâncă în timp ce se gândea cum s-o caute pe Scarlett – probabil că va merge în vis, din moment ce astfel venise ea la el.

Se îndreptă spre ieșire, cu gândul să se așeze pe banca cenușie de lemn, când văzu ceva și ezită. Pe bancă stătea deja cineva. Fata citea o revistă.

Bod dispăru și mai mult, deveni o parte a cimitirului, nefiind mai important decât o umbră sau o ramură.

Fata își ridică privirea. Se uită drept la el și zise:

– Bod? Tu ești?

Bod nu zise nimic, apoi întrebă:

– De ce poți să mă vezi?

– Nu prea pot. La început am crezut că ești în umbră sau ceva de felul ăsta. Dar arăți exact ca în visul meu. Într-un fel, nu poți fi văzut clar.

Bod se duse la bancă.

– Poți să citești? Nu-i prea întuneric? întrebă el.

Scarlett închise revista.

– Ciudat. Crezi că-i prea întuneric, dar pot să citesc fără nicio problemă.

– Ești... începu el, nesigur de ceea ce dorea s-o întrebe. Ești singură aici?

Fata dădu din cap.

– L-am ajutat pe domnul Frost să copieze prin frecare cu grafit niște pietre de mormânt, după orele de școală. Și i-am zis după aceea că vreau să stau un pic aici, să mă gândesc. I-am promis că după ce o să termin aici o să mă duc la el, să beau o ceașcă de ceai, iar el să mă ducă acasă. Nu m-a întrebat de ce fac asta. A spus doar că și lui îi place să stea în cimitire, că sunt locurile cele mai pașnice din lume. Pot să te îmbrățișez? întrebă ea.

– Vrei? zise Bod.

– Da.

– Atunci, fă-o, nu mă deranjează dacă o faci, adăugă el, după ce se gândi o clipă.

– Mâinile mele n-o să treacă prin tine? Chiar ești aici?

– N-o să treacă prin mine, îi spuse el, iar ea îl prinse în brațe și-l strânse atât de puternic, încât Bod abia mai putu să respire. Mă doare, zise.

– Scuze, spuse Scarlett și-i dădu drumul.

– Nu, a fost plăcut, dar m-ai strâns mai puternic decât mă așteptam.

– Voiam doar să știu dacă ești real. Atâția ani am crezut că ai fost doar ceva din mintea mea. Și apoi am reușit să te uit. Dar *nu* te-am inventat eu, iar tu te-ai întors, ești în mintea mea, dar ești și în realitate.

Bod zâmbi și spuse:

– Obișnuiai să porți un soi de haină, era portocalie și de câte ori vedeam nuanța aceea deosebită de portocaliu mă gândeam la tine. Nu cred că mai ai haina aceea.

– Nu, zise ea. N-o mai am de mult timp. Acum ar fi fost prea mică pentru mine.

– Da, bineînțeles, zise Bod.

– Trebuie să mă duc acasă, spuse Scarlett. Cred că o să revin în weekend, apoi adăugă, văzând expresia de pe figura lui Bod: astăzi e miercuri.

– Mă bucur.

Fata se întoarse să plece, apoi zise:

– Cum o să te găsesc, rândul viitor?

– O să te găsesc eu, răspunse Bod. Nu-ți face griji. Să fii singură și o să te găsesc eu.

Fata dădu din cap și plecă.

Bod se întoarse în cimitir, urcă pe deal până ajunse la mausoleul familiei Frobisher. Nu intră. Se căţără pe latura clădirii, folosindu-se de rădăcinile groase de iederă ca de o scară, și ajunse pe acoperișul de piatră, unde stătu și se gândi privind lumea de lucruri mișcătoare aflată mai jos de cimitir, și-și aminti felul în care îl ținuse Scarlett în brațe și cum se simțise în siguranță – chiar dacă fusese numai pentru un moment – și ce plăcut ar fi să mergi prin lumea din afara cimitirului simțindu-te în siguranță și ce bine era să fie stăpân în mica sa lume.

Scarlett spuse că nu vrea ceai, mulțumesc. Niciun biscuit cu ciocolată. Domnul Frost era îngrijorat.

– Sincer vorbind, îi zise el, arăți de parcă ai fi văzut o fantomă. Sigur, un cimitir e locul potrivit să vezi una, dacă te duci acolo, hmmm, am avut cândva o mătușă care pretindea că papagalul ei era bântuit. Era o ara stacojie. Papagaliţa. Mătușa era arhitect. N-am știut niciodată alte amănunte.

– Sunt bine, zise Scarlett. Numai că a fost o zi lungă.

– Atunci te duc acasă. Ai idee ce scrie aici? Mă tot întreb de o jumătate de oră, zise el, arătând copia cu grafit a unei pietre de mormânt, copie aflată pe o măsuță și ținută întinsă

de niște borcane, câte unul în fiecare colț al ei. Crezi că numele e Gladstone? Ar putea fi o rudă a prim-ministrului. Dar nu reușesc să citesc nimic altceva.

– Mi-e teamă că nici eu nu pot, zise Scarlett. Dar o să mă uit din nou când o să ies la plimbare sâmbătă.

– Mama ta a fost de acord?

– A zis că o să mă aducă aici dimineața. Apoi o să se ducă să cumpere diferite lucruri de la băcănie pentru cina noastră. Gătește o friptură.

– Crezi că o să fie și cartofi copți? întrebă domnul Frost, plin de speranță.

– Cred că da.

Domnul Frost păru încântat. Apoi zise:

– N-aș vrea s-o încurc în vreun fel.

– Îi face plăcere, zise Scarlett, sinceră. Mulțumesc că mă duceți acasă.

– Cu deosebită plăcere, zise domnul Frost.

Coborâră împreună scara din casa înaltă și îngustă a domnului Frost, până la micul hol de la capătul scărilor.

În Cracovia, pe colina Wawel, există niște peșteri numite Vizuina Dragonului. Au fost numite astfel după un dragon mort cu multă vreme în urmă. Acestea sunt peșterile pe care le cunosc turiștii. Sub aceste peșteri există altele pe care turiștii nu le cunosc și pe care nu se duc niciodată să le viziteze. Ele se întind mult în jos și sunt nelocuite.

Silas mergea înainte, urmat de imensitatea cenușie a domnișoarei Lupescu, care pășea liniștită în patru labe, după el. După aceea venea Kandar, o mumie asiriană înfășurată în fețe, care avea aripi puternice de vultur și ochii ca niște rubine, și care căra un purcel.

La început fuseseră patru, dar îl pierduseră pe Harun într-o peșteră aflată mult deasupra lor, când ifritul, cu prea multă încredere în sine, ca toți cei din rasa lui, păşise într-un spațiu mărginit de trei oglinzi din bronz lustruit și fusese înghițit într-o vâltoare de lumină de culoarea bronzului. Un timp, ifritul putuse să fie văzut numai în oglinzi, nu și în realitate. În oglinzi, ochii săi aprigi erau larg deschişi, iar gura i se mișca de parcă ar fi strigat la ei să plece și să fie atenți. Apoi imaginea dispăruse și ifritul fusese pierdut pentru ei.

Silas, care nu avea probleme cu oglinzile, acoperise una cu haina sa, scoțând-o din funcțiune.

– Deci, zise Silas, am rămas doar trei.

– Și un porc, zise Kandar.

– De ce? întrebă domnișoara Lupescu, folosind o limbă de lup și vorbind printre dinți de lup. De ce ai luat porcul cu tine?

– Aduce noroc, spuse Kandar.

Domnișoara Lupescu mârâi, neconvinsă.

–Harun avea un porc? întrebă Kandar, fără comentarii.

– Sttt! făcu Silas. Vin! După zgomot, par să fie mulți.

– N-au decât să vină, șopti Kandar.

Părul domnișoarei Lupescu se zburli. Nu zise nimic, dar era pregătită și doar printr-un efort de voință se stăpâni să nu-și lase capul pe spate și să nu urle.

– E minunat aşa, zise Scarlett.

– Da, spuse Bod.

– Deci familia ta a fost ucisă? întrebă Scarlett. Știe cineva cine e făptaşul?

– Nu. Nu din câte știu eu. Paznicul meu spune doar că individul care a făcut-o e încă în viață și că o să-mi spună într-o zi tot ce știe.

– Într-o zi?

– Când o să fiu pregătit.

– De ce îi e frică? Că o să-ți iei pușca și o să pleci călare ca să te răzbuni pe individul care ți-a ucis familia?

Bod se uită la ea, foarte serios.

– Păi, evident. Dar nu cu o pușcă. Ba da. Cu ceva de felul ăsta.

– Glumești.

Bod nu zise nimic. Strângea din buze. Apoi clătină din cap. După care zise:

– Nu glumesc.

Era o dimineață însorită de sâmbătă. Tocmai trecuseră de intrarea în Promenada Egipteană și nu mai erau în bătaia soarelui, se aflau sub pini și sub araucaria lăbărțate.

– Paznicul tău e tot o persoană moartă?

– Nu discut despre el, spuse Bod.

– Nici măcar cu mine? zise Scarlett, care părea jignită.

– Nici măcar cu tine.

– Bine, spuse ea. Așa să fie.

– Uite ce-i, zise Bod, îmi pare rău...

Tocmai în clipa aceea Scarlett spuse:

– I-am promis domnului Frost că n-o să stau prea mult. Ar trebui să mă întorc.

– Bine, zise Bod, îngrijorat că o jignise și fără să știe ce ar trebui să spună ca să dreagă lucrurile.

O privi pe Scarlett îndreptându-se spre capelă.

O voce feminină zise, disprețuitoare:

– Uită-te la ea! Domnișoara mare și tare!

Dar nu se văzu nimeni.

Bod, stânjenit, se întoarse în Promenada Egipteană. Domnișoara Lillibet și domnișoara Violet îl lăsaseră să depoziteze o cutie plină cu cărți în ediții ieftine în cavoul lor, iar el voia să caute ceva de citit.

Scarlett îl ajută până la amiază pe domnul Frost la copierea pietrelor de mormânt, apoi se opriră să prânzească. Bărbatul se oferi să-i cumpere pește și cartofi prăjiți drept mulțumire și se duseră la magazinul cu pește și cartofi prăjiți din josul drumului, iar în timp ce se întorceau pe colină mâncau peștele și cartofii prăjiți aburinzi, stropiți cu oțet și sclipind de sare, direct din pungile de hârtie.

– Dacă ați dori să aflați ceva despre o crimă, unde ar trebui să căutați? întrebă Scarlett. Am încercat deja pe internet.

– Hmmm... Depinde. Despre ce fel de crimă discutăm?

– Cred că a fost ceva local. Cu vreo treisprezece–paisprezece ani în urmă. O familie a fost ucisă pe aici, prin jur.

– La naiba! exclamă domnul Frost. Chiar s-a întâmplat așa ceva?

– Oh, da. Vă simțiți bine?

– Nu prea. Și m-a apucat un pic frica. Nu-mi place să mă gândesc la chestii de felul ăsta, adică la crime care să fi avut loc aici. Asemenea lucruri, aici... Nu mă așteptam ca o fată de vârsta ta să fie interesată de un asemenea lucru.

– Nu mă interesez pentru mine, recunoscu Scarlett. Pentru un prieten.

Domnul Frost termină ultima bucată de cod prăjit.

– Cred că la bibliotecă. Dacă nu-i pe internet, atunci e în fișele lor cu ziare. Cine te-a rugat să cauți așa ceva?

– Oh, făcu Scarlett, care voia să mintă cât mai puțin posibil. Un băiat pe care îl cunosc. Întreba de treaba asta.

– În mod sigur biblioteca, zise domnul Frost. Crimă. Brrr! Mă trec fiorii.

– Și pe mine, zise Scarlett. Un pic, apoi adăugă, plină de speranță. Nu puteți să mă lăsați la bibliotecă, în după-amiaza asta?

Domnul Frost mușcă o jumătate dintr-un cartof mare prăjit și se uită dezamăgit la restul bucății.

– Cartofii prăjiți se răcesc atât de repede... La un moment dat te frigi la gură cu ei, iar în clipa următoare te întrebi când s-au răcit atât de iute.

– Îmi pare rău, zise Scarlett. N-ar fi trebuit să mă duceți cu mașina peste tot...

– N-ai de ce să te scuzi, spuse domnul Frost. Mă întrebam cum să-mi organizez mai bine această după-amiază și dacă mamei tale îi place ciocolata. O sticlă de vin sau ciocolată? Nu-s sigur cum e mai bine. Poate amândouă?

– Pot să vin singură acasă de la bibliotecă, zise Scarlett. Și mamei îi place ciocolata. Și mie.

– Atunci, ciocolată, spuse domnul Frost, ușurat; ajunseră la mijlocul șirului de case înalte cu terasă de pe deal, la mica Mini verde, parcată afară. Urcă. Te duc la bibliotecă.

Biblioteca era o clădire pătrată, numai cărămizi și piatră, ce data de la începutul secolului trecut. Scarlett se uită în jur și se duse la ghișeu.

– Da? întrebă femeia de acolo.

– Vreau să văd niște extrase din ziare vechi, îi spuse Scarlett.

– E pentru școală? întrebă femeia.

– E ceva din istoria locală, zise Scarlett, dând din cap, mândră că de data asta nu minţise.

– Avem ziarele locale pe microfişe, spuse femeia.

Era solidă, cu cercei de argint în urechi. Scarlett simţi că-i bubuia inima în piept: era sigură că arăta vinovată sau suspectă, dar femeia o conduse într-o încăpere cu cutii care semănau cu nişte monitoare de calculator şi-i arătă cum să le folosească, cum să afişeze câte o pagină de ziar pe ecran.

– Într-o zi, le vom avea pe toate digitalizate, spuse femeia. Ce zile cauţi?

– Cu vreo treisprezece–paisprezece ani în urmă, spuse Scarlett. Nu pot să fiu mai precisă de atât. O să-mi dau seama ce caut când o să-l văd.

Femeia îi dădu lui Scarlett o cutiuţă ce conţinea echivalentul a cinci ani de ziare înregistraţi pe microfilme.

– Dezlănţuie-te, îi zise ea.

Scarlett presupusese că uciderea unei familii trebuia să fie la ştirile de pe prima pagină, dar când în cele din urmă găsi ceea ce căuta, ştirea era îngropată pe pagina a cincea. Se întâmplase în octombrie, cu treisprezece ani în urmă. Articolul nu avea culoare, nici descrieri, era doar o listă de evenimente: *Arhitectul Ronald Dorian, 36 ani, soţia sa, Carlotta, 34 ani, editor, şi fiica lor, Misty, de 7 ani, au fost găsiţi morţi pe strada Dunstan, la numărul 33. Se bănuieşte că-i vorba de un asasinat. Un purtător de cuvînt al poliţei a spus că-i prea devreme ca să facă declaraţii în această fază a anchetei, dar că există indicii semnificative ce vor fi investigate.*

Nu se menţiona cum murise familia, nu se spunea nimic despre un copil care lipsea. În săptămâna ce urmase nu era nicio continuare a articolului, iar din câte putu să vadă Scarlett, poliţia nu făcuse nicio declaraţie.

Dar asta era crima. Scarlett era sigură. Strada Dunstan numărul 33. Cunoştea casa. Fusese acolo.

Înapoie cutia cu microfilme la ghişeu, mulţumi bibliotecarei şi se întoarse acasă prin soarele de aprilie. Mama ei era în bucătărie, gătind – nu chiar cu succes, judecând după mirosul de fund-de-tigaie-arsă care umplea aproape tot apartamentul. Scarlett se retrase în dormitor şi deschise larg fereastra, ca să iasă mirosul de arsură, apoi se aşeză pe pat şi dădu un telefon.

– Alo? Domnul Frost?

– Scarlett, e totul gata pentru seara asta? Ce face mama ta?

– Oh, totul e sub control, zise Scarlett, pentru că aşa îi răspunsese mama ei la aceeaşi întrebare. Hmm, domnule Frost, de cât timp locuiţi în casa dumneavoastră?

– De cât timp? Păi de vreo patru luni.

– Cum aţi găsit-o?

– În vitrina cu anunţuri a agentului imobiliar. Casa era goală, la un preţ pe care mi-l puteam permite. Mai mult sau mai puţin. Voiam ceva de unde să pot să mă duc pe jos până la cimitir, iar casa aceea era perfectă.

– Domnule Frost... zise Scarlett, care se întreba cum să-i spună, aşa că îi spuse pur şi simplu. Cu vreo treisprezece ani în urmă, în casa dumneavoastră au fost ucişi trei oameni. Familia Dorian.

La celălalt capăt al firului se aşternu tăcerea.

– Domnule Frost? Sunteţi acolo?

– Hmmm. Sunt încă aici, Scarlett, îmi cer scuze. Nu mă aşteptam să aud aşa ceva. Adică e o casă veche, te aştepţi să se fi întâmplat tot felul de lucruri cu mult timp în urmă. Dar nu şi... bine, ce s-a întâmplat?

Scarlett se întrebă cât de mult putea să-i spună.

– Era un articolaș într-un ziar vechi, nu dădea decât adresa, și nimic altceva. Nu știu cum au murit, nu știu nimic.

– Doamne, Dumnezeule! exclamă domnul Frost, care părea mai intrigat de știre decât s-ar fi așteptat Scarlett. Acum, tânără Scarlett, e momentul în care intră în acțiune istoricii locali. Lasă totul în seama mea. O să aflu tot ce se poate și o să te informez.

– Mulțumesc, zise Scarlett, ușurată.

– Hmm, presupun că acest telefon e din cauză că dacă Noona află că au avut loc crime în casa mea – chiar dacă s-au petrecut cu treisprezece ani în urmă – atunci n-o să-ți mai permită să mă mai vezi sau să mai vizitezi cimitirul. Așa că, hmm, presupun că n-o să pomenesc de povestea asta până n-o s-o faci tu.

– Mulțumesc, domnule Frost.

– Ne vedem la șapte. Cu ciocolată.

Cina a fost deosebit de plăcută. Mirosul de ars dispăruse din bucătărie. Puiul era bun, salata și mai bună, cartofii copți erau prea crocanți, dar domnul Frost, încântat, proclamase că exact așa îi plăceau și se mai servise cu o porție.

Florile erau obișnuite, ciocolata – pe care o mâncară ca desert – era perfectă, iar domnul Frost stătu și vorbi cu ele, apoi se uită la televizor împreună cu ele până pe la ora zece, când domnul Frost spuse că trebuia să se ducă acasă.

– Timpul, fluxul și cercetarea istorică nu așteaptă pe nimeni, zise el.

Strânse cu entuziasm mâna Noonei, îi făcu cu ochiul, conspirativ, lui Scarlett și ieși pe ușă.

Scarlett încercă să-l găsească pe Bod în visele ei, în noaptea aceea; se gândi la el când se duse la culcare, se imagină mergând prin cimitir și uitându-se după el, dar când visă, se

plimba prin centrul oraşului Glasgow, împreună cu prietenii ei din şcoala cea veche. Căutau o anumită stradă, dar găsiră doar o succesiune de fundături, una după alta.

Adânc sub colina din Cracovia, în cea mai adâncă subterană de sub peşterile cărora li se spune Vizuina Dragonului, domnişoara Lupescu se împletici şi căzu.

Silas se ghemui lângă ea şi legănă capul domnişoarei Lupescu în mâinile sale. Pe faţa ei era sânge, iar o parte din el era al ei.

– Trebuie să mă părăsiţi, zise ea. Salvaţi-l pe băiat.

Acum era la jumătatea drumului, la jumătatea drumului între lup cenuşiu şi femeie, dar faţa ei era de femeie.

– Nu, zise Silas, n-o să te părăsesc.

În spatele lui, Kandar îşi legăna purcelul, aşa cum ar fi făcut un copil cu o păpuşă. Aripa stângă a mumiei era sfârtecată, nu avea să mai zboare niciodată, dar faţa bărboasă îi era neîndurătoare.

– Se întorc, Silas, şopti domnişoara Lupescu. Curând, va răsări soarele.

– Atunci, zise Silas, trebuie să le venim de hac înainte să fie gata să atace. Poţi să stai în picioare?

– *Da.** Sunt unul dintre Câinii lui Dumnezeu, zise domnişoara Lupescu. O să stau în picioare.

Îşi plecă faţa în umbră, îşi îndoi degetele. Când îşi ridică din nou capul arăta a lup. Domnişoara Lupescu îşi puse labele din faţă pe stâncă şi, chinuindu-se, se ridică în picioare: un lup cenuşiu mai mare decât un urs, cu blana şi cu botul mânjite de sânge.

---

* În limba română, în original (n. tr.).

Își lăsă capul pe spate și scoase un urlet de furie și de provocare. Buzele i se ridicară, lăsând să i se vadă colții, apoi își plecă din nou capul.

– Și acum o să punem capăt tuturor acestora, mârâi domnișoara Lupescu.

Târziu, duminică după-amiază, sună telefonul. Scarlett stătea la parter, copiind de zor pe hârtie figuri din benzile desenate japoneze pe care le citea. Mama ei ridică receptorul.

– Ce amuzant, tocmai despre tine discutam, zise mama ei, deși nu discutaseră. A fost minunat, continuă mama ei. M-am distrat grozav. Sincer, n-a fost nicio bătaie de cap. Ciocolata? A fost perfectă. Chiar perfectă. I-am spus lui Scarlett să-ți spună că oricând dorești o cină bună e suficient să mă anunți. Scarlett? Da, e aici. Ți-o dau imediat. *Scarlett!*

– Sunt aici, mamă, nu trebuie să țipi, zise ea și luă telefonul. Domnule Frost?

– Scarlett? zise domnul Frost, care părea emoționat. Lucrul... hmmm... lucrul despre care am discutat. Lucrul care s-a întâmplat în casa mea. Poți să-i spui prietenului tău că am găsit – hmmm, ascultă, când ai spus „un prieten al tău", expresia avea același înțeles cu „tocmai discutam despre tine" sau e o persoană reală, dacă nu sunt indiscret...

– Am un prieten care vrea să știe, zise Scarlett, amuzată.

Mama ei îi aruncă o privire plină de uimire.

– Atunci spune-i prietenului tău că am făcut ceva săpături – nu literalmente, ci doar am scotocit, m-am uitat zdravăn în jur – și cred că am dezgropat niște informații foarte serioase. Am dat de ceva ascuns. Nu cred că-i ceva despre care putem să discutăm cu oricine... hmmm... Am descoperit niște chestii.

– De exemplu? întrebă Scarlett.

– Uite ce-i... să nu crezi că am înnebunit. Dar pot să-ți spun doar că trei persoane au fost ucise. Una – cred că un copil mic – n-a fost ucisă. Nu era o familie alcătuită din trei persoane, era o familie de patru persoane. Numai trei dintre ei au murit. Și sunt niște lucruri despre care cred că n-ar trebui să vorbesc la telefon. Spune-i prietenului tău să vină să mă vadă. O să-i spun tot ce știu.

– O să-i spun, zise Scarlett și puse telefonul în furcă, în timp ce inima îi bătea ca o tobă.

Bod cobora treptele înguste de piatră pentru prima oară după șase ani. Pașii săi răsunau în camera din interiorul colinei.

Ajunse la capătul treptelor și așteptă să se manifeste Ucigașul. Și așteptă, și așterptă, dar nu apăru nimic, nu șopti nimeni, nu se mișcă nimic.

Bod se uită în jur, netulburat de întunericul profund, văzând prin el așa cum văd morții. Se duse la piatra de altar de pe podea, pe care stăteau cupa, broșa și cuțitul.

Se întinse și atinse lama cuțitului. Era mai ascuțită decât se așteptase și-i crestă pielea degetului.

ACEASTA ESTE COMOARA UCIGAȘULUI, șopti o voce triplă, dar suna mai măruntă decât și-o amintea, mai ezitantă.

– Tu ești cea mai bătrână făptură de aici, zise Bod. Am venit să vorbesc cu tine. Vreau un sfat.

O pauză.

NIMENI NU VINE LA UCIGAȘ DUPĂ SFAT. UCIGAȘUL PĂZEȘTE. UCIGAȘUL AȘTEAPTĂ.

– Știu. Dar Silas nu-i aici. Și nu știu cu cine altcineva aș putea să discut.

Nu se auzi niciun răspuns. Doar tăcere, care răsuna a praf și a singurătate.

– Nu știu ce să fac, recunoscu cinstit Bod. Cred că pot să aflu cine mi-a omorât familia. Cine a vrut să mă ucidă. Dar asta înseamnă să părăsesc cimitirul.

Ucigașul nu zise nimic. Tentacule de fum se răsuceau încet prin interiorul camerei.

– Nu mi-e frică să mor, zise Bod. Doar că mulți oameni la care țin au petrecut atât de mult timp ținându-mă în siguranță, învățându-mă, protejându-mă.

Din nou tăcere.

Apoi Bod zise:

– Trebuie să fac asta singur.

DA.

– Atunci, asta-i tot. Scuze că te-am deranjat.

În mintea lui Bod răsună o voce, oarecum mieroasă. UCIGAȘUL A FOST PUS SĂ PĂZEASCĂ COMOARA PÂNĂ SE VA ÎNTOARCE STĂPÂNUL NOSTRU. EȘTI STĂPÂNUL NOSTRU?

Nu, răspunse Bod.

Apoi, cu un văicărit plin de speranță, continuă: VREI SĂ FII STĂPÂNUL NOSTRU?

– Cred că nu.

DACĂ AI FI STĂPÂNUL NOSTRU TE-AM ȚINE ÎN ÎNCOLĂCIREA NOASTRĂ PENTRU TOTDEAUNA. DACĂ AI FI STĂPÂNUL NOSTRU TE-AM ȚINE ÎN SIGURANȚĂ ȘI TE-AM PROTEJA PÂNĂ LA SFÂRȘITUL TIMPULUI ȘI NU TE-AM LĂSA NICIODATĂ SĂ SUPORȚI PERICOLELE LUMII.

– Nu sunt stăpânul tău.

NU.

Bod îl simți pe Ucigaș răsucindu-se prin mintea sa, apoi spunând: ATUNCI AFLĂ CUM TE NUMEȘTI. Iar mintea îi fu goală, iar încăperea fu goală, iar Bod rămase singur.

Bod urcă scările cu grijă, dar iute. Luase o decizie și trebuia să acționeze rapid, cât timp decizia îi ardea încă în minte.

Scarlett îl aștepta pe banca de lângă capelă.

– Ei bine? întrebă ea.

– O s-o fac. Haide, zise el și plecară împreună pe alee, coborând către porțile cimitirului.

Casa de la numărul treizeci și trei era una înaltă, fusiformă, în mijlocul unui șir de clădiri cu terase. Era construită din cărămizi roșii și nu se remarca prin nimic. Bod se uită la ea nesigur, întrebându-se de ce nu i se părea familiară sau deosebită. Era doar o casă, ca și celelalte. În fața ei se afla un spațiu mic cimentuit, care nu era grădină, și un Mini verde parcat pe stradă. Ușa din față fusese vopsită cândva într-un albastru strălucitor, dar culoarea fusese spălăcită de timp și de soare.

– Ei? întrebă Scarlett.

Bod ciocăni la ușă. Nu se auzi nimic, apoi un bocănit de pași pe treptele dinăuntru, iar ușa se deschise, scoțând la iveală un hol și niște trepte. În prag stătea un bărbat cu ochelari, cu păr cenușiu, rar, care clipi la ei, apoi îi întinse mâna lui Bod, îi zâmbi nervos și-i spuse:

– Tu trebuie să fii prietenul misterios al domnișoarei Perkins. Mă bucur să te cunosc!

– El e Bod, zise Scarlett.

– Bob?

– Bod. Cu *D*, zise ea. Bod, ți-l prezint pe domnul Frost.

Bod și Frost își strânseră mâinile.

– Am pus ceainicul pe foc, zise domnul Frost. Ce-ar fi să schimbăm informaţii la o ceaşcă de ceai?

Cei doi îl urmară pe scară până la bucătărie, unde Frost turnă trei căni cu ceai, apoi îi conduse într-o sufragerie mică.

– Casa se tot întinde în sus, le zise el. Toaleta e la următorul etaj, ca şi biroul meu, iar deasupra lor sunt dormitoarele. Toate scările astea te menţin în formă.

Se aşezară pe o canapea mare, foarte stacojie („era aici, când m-am mutat") şi-şi sorbiră ceaiul.

Scarlett se temea că domnul Frost avea să-i pună o grămadă de întrebări lui Bod, dar n-o făcu. Părea foarte agitat, ca şi cum ar fi identificat piatra de mormânt dispărută a cuiva celebru şi ar fi dorit cu disperare să anunţe întreaga lume. Se tot mişca nerăbdător pe scaun, ca şi cum ar fi avut ceva enorm să le împărtăşească şi ca şi cum faptul că nu povestea totul imediat ar fi reprezentat un chin fizic.

– Deci ce-aţi aflat? întrebă Scarlett.

– Ei bine, ai avut dreptate, zise domnul Frost. Adică aceasta e casa în care au fost ucişi oamenii aceia. Şi cred că asasinatul... mda... n-a fost chiar trecut sub tăcere, dar uitat, lăsat să treacă timpul... de către autorităţi.

– Nu înţeleg, zise Scarlett. Crimele nu se pot ascunde sub covor.

– Asta a fost, spuse Frost şi sorbi din ceai. Există oameni care au influenţă. E singura explicaţie pentru asta şi pentru ce s-a întâmplat cu copilul mai mic...

– Şi ce anume s-a întâmplat cu el? întrebă Bod.

– El a rămas în viaţă, zise Frost. Sunt sigur de asta. Dar n-a fost căutat. Un copil de doi ani care a dispărut ar fi fost, în mod normal, o ştire de interes naţional. Dar ei au muşamalizat-o într-un fel...

– Cine sunt aceşti *ei*? întrebă Bod.

– Aceiaşi oameni care au ucis familia.

– Ştiţi mai mult de atât?

– Da. Un pic, zise Frost, ezitând. Îmi pare rău. Eu... Uite ce-i. Având în vedere ce am găsit. Totul e incredibil.

Scarlett începu să se simtă frustrată.

– Ce-a fost? Ce-aţi aflat?

Frost părea ruşinat.

– Ai dreptate. Îmi pare rău. Am nimerit peste nişte secrete. Nu-i o idee bună. Istoricii nu îngroapă lucruri. Noi le scoatem la iveală. Le arătăm oamenilor. Da, zise el, se opri, ezită, apoi continuă. Am găsit o scrisoare. La etaj. Ascunsă sub o scândură din podeaua desprinsă. Tinere, spuse, întorcându-se spre Bod, am dreptate dacă presupun că interesul tău în această afacere, în această afacere groaznică, este personal?

Bod dădu din cap.

– Nu întreb mai mult, spuse domnul Frost şi se ridică. Vino, îi zise el lui Bod. Tu nu, îi spuse el lui Scarlett. Încă nu. Dacă *el* va spune că-i în regulă, o să ţi-o arăt şi ţie. Ne-am înţeles?

– Ne-am înţeles, zise Scarlett.

– N-o să dureze mult, spuse domnul Frost. Hai, băiete!

Bod se ridică şi aruncă o privire îngrijorată către Scarlett.

– E în regulă, spuse ea şi-i zâmbi cât putu de liniştitor. O să te aştept aici.

Fata le privi umbrele celor doi în timp ce ieşeau din încăpere şi urcau pe scară. Se simţea nervoasă, dar plină de speranţe. Se întreba ce-o să afle Bod şi era bucuroasă că o să fie primul care o să afle. La urma urmei, era povestea sa. Era dreptul lui.

Pe scări, domnul Frost o luă înainte.

Bod se uita în jur, în timp ce urca spre partea de sus a casei, dar nimic nu i se părea familiar. Totul i se părea străin.

– Mergem până sus de tot, spuse domnul Frost; urcară încă un rând de scări. Ei bine, nu trebuie să-mi răspunzi, dacă nu vrei, dar – tu ești, hmmm, băiatul, nu-i așa?

Bod nu spuse nimic.

– Am ajuns, zise domnul Frost.

Răsuci cheia în broasca ușii de la ultimul etaj al casei, o deschise și cei doi intrară.

Camera era mică, o cameră de mansardă cu tavan înclinat. Cu treisprezece ani în urmă, fusese în ea un pătuț pentru copil. În încăperea aceea, bărbatul și băiatul abia începeau.

– Chiar am avut noroc, zise domnul Frost. Ca să zicem așa, era chiar sub nasul meu.

Se ghemui și trase la o parte covorul uzat.

– Deci știți de ce a fost asasinată familia mea? întrebă Bod.

– E totul aici, răspunse domnul Frost, apoi se aplecă spre o bucată de scândură din podea și o împinse până când reuși s-o scoată de la locul ei. Aceasta trebuie să fi fost camera copilului, zise domnul Frost. O să-ți arăt... știi, singurul lucru pe care nu-l știm e ăsta: cine e făptașul. Nu știm nimic. Nu avem nici cel mai mic indiciu.

– Știm că avea păr negru, zise Bod, în încăperea ce fusese cândva dormitorul său. Și știm că numele său e Jack.

Domnul Frost vârî mâna în spațiul gol.

– Au trecut aproape treisprezece ani, zise el. Iar părul se rărește și devine cenușiu, în treisprezece ani. Dar da, ai dreptate. Numele e Jack.

Se ridică. Mâna care fusese în gaura din podea ținea un cuțit mare, ascuțit.

– Acum, băiete, zise individul numit Jack, e timpul să terminăm odată.

Bod se uită la el. Era ca şi cum domnul Frost fusese o haină sau o pălărie, pe care individul din faţa sa o purtase şi pe care o scosese acum. Exteriorul amabil dispăruse.

Lumina sclipea în ochelarii bărbatului şi în lama cuţitului.

O voce strigă către ei din josul scărilor – vocea lui Scarlett.

– Domnule Frost, bate cineva la uşa din faţă. Să îi dau drumul înăuntru?

Individul numit Jack privi într-o parte pentru o clipă, dar Bod ştia că momentul acela era tot ce avea la dispoziţie, aşa că dispăru, atât de complet, atât de deplin pe cât fu în stare. Individul numit Jack se uită înapoi în locul în care fusese Bod, apoi prin încăpere, cu uimire şi cu furie. Făcu un pas prin încăpere, cu capul legănându-se dintr-o parte în alta, ca un tigru care-şi adulmecă prada.

– Eşti aici, undeva, mârâi individul numit Jack. Te miros!

Auzi în urma sa micuţa uşă a dormitorului de la mansardă trântindu-se, iar când se răsuci spre ea auzi cheia răsucindu-se în broască.

Individul numit Jack ridică glasul:

– Băiete, câştigi nişte timp, dar n-o să mă opreşti, strigă el prin uşa încuiată, după care adăugă: Noi doi avem o treabă de terminat.

Bod se aruncă pe scări, izbindu-se de pereţi, aproape căzând cu capul înainte în graba sa de a ajunge la Scarlett.

– Scarlett, zise el, când o văzu. El e! Vino!

– Cine e? Despre ce vorbeşti?

– El! Frost! E Jack! A încercat să mă omoare!

Se auzi un bubuit de sus, în timp ce individul numit Jack izbea cu piciorul în uşă.

– Dar e *drăguţ*, zise Scarlett, încercând să înţeleagă ceea ce auzise.

– Nu, spuse Bod, apucând-o de mână şi trăgând-o în jos pe scări, către hol. Nu, nu este.

Scarlett deschise uşa din faţă.

– Ah, bună seara, tânără doamnă, spuse bărbatul din uşă, uitându-se în jos la ea. Îl căutăm pe domnul Frost. Cred că locuieşte în zonă.

Bărbatul avea păr argintiu şi mirosea a colonie.

– Sunteţi prieteni cu dânsul? întrebă Scarlett.

– Oh, da, zise un bărbat mai scund, care stătea în spatele primului; avea o mustăcioară neagră şi era singurul dintre ei care purta pălărie.

– Sigur că suntem, spuse al treilea, un bărbat mai tânăr, imens, un blond nordic.

– Fiecare dintre noi, cei numiţi Jack, îi suntem prieteni, spuse ultimul dintre bărbaţi, lat şi solid ca un taur, cu un cap masiv şi cu pielea cafenie.

– Hmmm. Domnul Frost... a trebuit să plece, zise fata.

– Dar maşina lui e aici, zise bărbatul cu păr alb.

– Tu cine eşti? întrebă blondul.

– El e prieten cu mămica mea, răspunse Scarlett.

Îl văzuse pe Bod, de cealaltă parte a grupului făcându-i semne de zor să-i lase baltă pe bărbaţi şi să-l urmeze.

Aşa că spuse, cât mai calm:

– Tocmai a ieşit. A ieşit ca să cumpere un ziar. De la magazinul din colţ.

Şi închise uşa în urma ei, îi ocoli pe bărbaţi şi vru să plece.

– Unde te duci? întrebă bărbatul cu mustaţă.

– Trebuie să prind autobuzul, zise ea.

Scarlett urcă dealul către staţia de autobuz şi către cimitir şi nu se uită înapoi cu niciun chip.

Bod mergea alături de ea. Până şi lui Scarlett îi părea a fi o umbră în întunericul ce se lăsa, precum ceva ce aproape nu era acolo, o pâlpâire de aburealã caldă, o frunză ce se mişcă şi ce păruse pentru o clipă să fie un băiat.

– Mergi mai iute, îi zise Bod. Toţi indivizii se uită la tine. Dar nu fugi.

– Cine sunt tipii ăştia?

– Nu ştiu, îi răspunse Bod. Dar arată ciudat. De parcă n-ar fi oameni cu adevărat. Vreau să mă întorc şi să trag cu urechea.

– Sigur că sunt oameni, zise Scarlett şi urcă dealul cât de iute putu, fără să fugă, fără să mai fie convinsă că Bod mergea alături de ea.

Cei patru bărbaţi rămaseră în uşa casei cu numărul treizeci şi trei.

– Nu-mi place chestia asta, spuse individul cel solid cu gât de taur.

– Nu vă place, domnule Tar? întrebă bărbatul cu părul alb. Niciunuia dintre noi nu-i place. Totul e aiurea. Totul a mers pe dos.

– Cracovia s-a dus. Cei de acolo nu răspund. Şi după Melbourne şi Vancouver... zise bărbatul cu mustaţă. Din câte ştim, doar noi am mai rămas.

– Tăcere, vă rog, domnule Ketch, spuse bărbatul cu părul alb. Mă gândesc.

– Scuze, domnule, spuse domnul Ketch şi-şi mângâie mustaţa cu un deget înmănuşat, privi în sus spre deal, apoi în josul drumului şi fluieră printre dinţi.

– Cred că... ar trebui să mergem după ea, spuse bărbatul cu gât de taur, domnul Tar.

– Cred că ar trebui să mă ascultaţi, zise bărbatul cu părul alb. Am spus să tăceţi. Asta înseamnă *să tăceţi!*

– Scuze, domnule Dandy, zise bărbatul cel blond.

Tăcură cu toţii.

În tăcerea care se lăsă, cei patru auziră bocănit venind de sus, din interiorul casei.

– Eu intru, spuse domnul Dandy. Domnule Tar, vino cu mine. Nimble şi Ketch, prindeţi-o pe fată. Aduceţi-o înapoi.

– Vie sau moartă? întrebă domnul Ketch.

– Vie, prostule! spuse domnul Dandy. Vreau să aflu ce ştie.

– Poate e una dintre ei, zise domnul Tar. Dintre cei care ne-au venit de hac în Vancouver, în Melbourne şi...

– Prinde-o, spuse domnul Dandy. Prinde-o *acum!*

Blondul şi individul cu pălărie şi mustaţă se grăbiră să urce dealul.

Domnul Dandy şi domnul Tar rămaseră în faţa uşii casei cu numărul treizeci şi trei.

– Forţează uşa, spuse domnul Dandy.

Domnul Tar puse umărul în uşă şi începu să-şi lase greutatea în ea.

– E fortificată! zise el. E protejată.

Domnul Dandy spuse:

– Nu există nimic făcut de un Jack ce nu poate fi reparat de un altul.

Îşi scoase mănuşa, puse mâna pe uşă şi mormăi ceva într-o limbă mai veche decât engleza.

– Încearcă acum, zise el.

Tar se rezemă de uşă, mormăi şi împinse. De data asta încuietoarea cedă şi uşa se deschise.

– Bravo! spuse domnul Dandy.

De undeva, de sus, de departe, din vârful casei, se auzi zgomot de ceva spart.

Individul numit Jack îi întâlni la jumătatea scării. Domnul Dandy râânji la el, fără umor, dar cu dinți perfecți.

– Salut, Jack Frost! zis el. Credeam că l-ai găsit pe băiat.

– L-am găsit, zise individul numit Jack. A fugit.

– Din nou? spuse Jack Dandy, iar zâmbetul său deveni mai larg, mai rece și mai perfect. O dată e o greșeală, Jack. De două ori e un dezastru.

– O să-l prindem, zise individul numit Jack. Treaba asta o să se încheie în noaptea asta.

– Ar fi bine, spuse domnul Dandy.

– Băiatul o să fie în cimitir, zise individul numit Jack.

Cei trei se grăbiră să coboare scara.

Individul numit Jack adulmecă aerul. Simțea mirosul băiatului în nări, simțea o mâncărime în ceafă. Se simțea ca și cum toate astea se întâmplaseră cu ani în urmă. Se opri, își îmbrăcă haina lungă, neagră, ce atârna în holul din față, ce arăta nepotrivită alături de jacheta de tweed a domnului Frost și de impermeabilul cafeniu.

Ușa din față era deschisă, iar în stradă lumina zilei aproape dispăruse. De data asta, individul numit Jack știa exact unde să meargă. Nu se opri, ieși pur și simplu din casă și se grăbi să urce dealul către cimitir.

Porțile cimitirului erau închise când Scarlett ajunse acolo. Fata împinse disperată în ele, dar porțile fuseseră zăvorâte pentru noapte. Apoi Bod apăru lângă ea.

– Știi unde e cheia? îl întrebă ea.

– Nu avem timp, îi zise Bod și se apropie de barele de metal. Ia-mă în brațe.

– Poftim?

– Ia-mă în brațe și închide ochii.

Scarlett se uită la Bod, ca și cum l-ar fi avertizat să nu încerce nimic, apoi îl luă în brațe și strânse zdravăn ochii.

– Bine.

Bod se rezemă de barele porților cimitirului. Acestea făceau parte din cimitir, iar băiatul spera că de data asta Libertatea Cimitirului avea să fie valabilă – măcar de data asta – și pentru alte persoane. Apoi Bod se strecură printre bare, ca un fum.

– Poți să deschizi ochii, zise el.

Fata deschise ochii,

– Cum ai făcut asta?

– Aici e casa mea, spuse el. Pot să fac anumite lucruri aici.

Se auzi zgomot de pantofi călcând pe pavaj și în cealaltă parte a porților apărură doi bărbați, trăgând de ele, făcându-le să zăngăne.

– Hei! zise Jack Ketch, mișcând din mustață, și-i zâmbi lui Scarlett printre bare, ca un iepure care avea un secret.

Avea o coardă de mătase neagră legată în jurul antebrațului stâng și se apucă s-o desfășoare cu mâna dreaptă, înmănușată. O desprinse de pe braț și o luă în mână, încercând-o, trecând-o dintr-o mână în alta de parcă ar fi jucat un joc pentru copii.

– Vino, fetițo. E noapte. Nimeni n-o să-ți facă vreun rău.

– Vrem doar să ne răspunzi la niște întrebări, zise blondul cel solid, domnul Nimble. Suntem în misiune oficială.

(Minţea. Nu era nimic oficial în ceea ce făceau indivizii Jack de Toate Meseriile, deşi fuseseră indivizi numiţi Jack în guverne, în poliţie şi în alte locuri de acelaşi fel.)

– Fugi! îi spuse Bod lui Scarlett, apucând-o de mână, iar ea o luă la fugă.

– Ai văzut? întrebă Jack căruia i se spunea Ketch.

– Ce să văd?

– Am văzut pe cineva lângă ea. Un băiat.

– *Băiatul?* întrebă Jack căruia i se spunea Nimble.

– De unde să ştiu? Hai, dă-mi o mână de ajutor.

Bărbatul mai solid întinse mâinile, le împreună astfel încât să formeze o treaptă, iar piciorul îmbrăcat în negru al lui Jack Ketch se aşeză pe treapta aceea. Ketch fu ridicat şi se rostogoli peste partea de sus a porţii şi sări pe alee, aterizând în patru labe ca o broască. Se ridică şi zise:

– Găseşte o altă cale de a intra. Eu mă duc după ei.

Şi o luă la goană pe aleea întortocheată ce ducea în cimitir.

– Spune-mi măcar ce facem, zise Scarlett.

Bod mergea iute prin crepusculul ce se lăsa, dar nu fugea. Încă nu fugea.

– Ce vrei să spui?

– Cred că individul voia să mă omoare. Ai văzut cum s-a jucat cu coarda aceea neagră?

– Sunt convins că voia să te omoare. Individul numit Jack – domnul Frost al tău – voia să mă omoare pe mine. Avea un cuţit.

– Nu e domnul Frost *al meu.* Bine, este, într-un fel. Îmi pare rău. Unde mergem?

– Mai întâi o să te duc într-un loc unde să fii în siguranţă. Apoi o să am grijă de ei.

Peste tot în jurul lui Bod, locuitorii cimitirului se trezeau și se strângeau, îngrijorați și alarmați.

– Bod, ce se întâmplă? întrebă Caius Pompeius.

– Oameni răi, zise Bod. Puteți să-i supravegheați? Ca să-mi spuneți în orice clipă unde sunt. Trebuie s-o ascundem pe Scarlett. Aveți vreo idee?

– În cripta din capelă? zise Thackeray Porringer.

– Ăla-i primul loc în care o să se uite.

– Cu cine vorbești? întrebă Scarlett, uitându-se la Bod de parcă acesta înnebunise.

– În interiorul dealului? propuse Caius Pompeius.

Bod se gândi o clipă, apoi zise:

– Da. Bună idee. Scarlett, îți amintești locul în care l-am găsit pe Omul Indigo?

– Oarecum. Un loc întunecos. Îmi amintesc că nu era nimic de care să-ți fie frică.

– Te duc acolo.

Se grăbiră pe cărare. Scarlett își dădu seama că Bod discuta cu niște persoane în timp ce mergea, dar auzea numai ce spunea el. Era ca și cum ar fi ascultat pe cineva care vorbea la telefon. Ceea ce îi aminti...

– Mămica o să se înfurie groaznic, zise ea. Sunt moartă!

– Nu, zise Bod. Nu ești. Încă nu. Nu pentru mult timp, zise el, apoi se adresă altcuiva. Acum sunt doi? Merg împreună? Bine.

Ajunseră la mausoleul familiei Frobisher.

– Intrarea este în spatele sicriului de jos, din stânga, spuse Bod. Dacă auzi pe cineva venind, și nu sunt eu, du-te direct până jos de tot... ai ceva cu care să luminezi?

– Mda. Un LED mic, pe inelul pentru chei.

– Bine.

Bod deschise uşa mausoleului.

– Să fii atentă. Să nu te împiedici.

– Unde te duci? întrebă Scarlett.

– Asta e casa mea, zise Bod. Trebuie s-o apăr.

Scarlett strânse în mână inelul de chei cu LED şi se târî în patru labe. Spaţiul din spatele coşciugului era îngust, dar fata intră în gaura din deal şi împinse siciriul la loc, cât de bine putu. La lumina LED-ului putea să vadă treptele de piatră. Stătu dreaptă şi, cu mîna pe perete, coborî trei trepte, apoi se opri şi se aşeză, sperând că Bod ştia ce face, şi aşteptă.

– Unde sunt acum indivizii? întrebă Bod.

– Un individ e pe Promenada Egipteană, îi spuse tatăl său. Te caută. Prietenul lui aşteaptă pe alee. Alţi trei sunt pe cale să vină aici, căţărându-se pe zid.

– Dacă Silas ar fi fost aici... Le-ar fi venit iute de hac. Sau domnişoara Lupescu.

– N-ai nevoie de ei, spuse încurajator domnul Owens.

– Unde-i mămica?

– Jos, lângă zid.

– Spune-i că am ascuns-o pe Scarlett în spatele mausoleului lui Frobisher. Cere-i să aibă grijă de ea, dacă mi se întâmplă ceva.

Bod o luă la fugă prin cimitirul întunecos. Singura cale de acces în partea de nord-vest a cimitirului era pe Promenada Egipteană. Ca să meargă pe acolo însemna să treacă pe lângă omuleţul cu frânghia de mătase neagră. Un om care îl căuta şi care-l voia mort...

Îşi spuse că el era Nobody Owens. Făcea parte din cimitir. N-avea să păţească nimic.

Aproape că nu-l văzu pe omuleț – pe individul Jack numit Ketch – când pătrunse în grabă pe Promenada Egipteană. Individul aproape că făcea parte din umbră.

Bod inspiră, dispăru cât de iute putu să dispară și trecu pe lângă individ ca praful mânat de briza serii.

Străbătu lungimea plină de verdeață a Promenadei Egiptene, apoi, cu un efort de voință, deveni cât mai vizibil și dădu cu piciorul într-o piatră.

Văzu silueta din umbra arcadei desprinzându-se și venind după el, aproape la fel de tăcută ca și morții.

Bod se strecură prin capătul năpădit de iederă al Promenadei și pătrunse în colțul de nord-vest al cimitirului. Știa că trebuia să-și planifice bine timpul. Dacă se mișca prea iute, individul avea să-l piardă, dacă se mișca prea încet, o coardă neagră de mătase avea să fie înfășurată în jurul gâtului său, oprindu-i respirația și lăsându-l fără zile.

Își făcu loc zgomotos prin vălmășagul de iederă, deranjând una din multele vulpi din cimitir, care o tuli prin tufișuri. Aici era o adevărată junglă – alcătuită din pietre de mormânt prăbușite, statui fără cap, copaci și tufăriș, grămezi alunecoase de frunze căzute, pe jumătate putrezite –, dar era o junglă pe care Bod o explorase încă de când fusese suficient de mare ca să meargă și să hoinărească.

Acum se grăbea cu grijă, pășind de pe rădăcinile unei tufe de iederă pe o piatră, apoi pe pământ, plin de încredere, pentru că acesta era cimitirul lui. Simțea cimitirul străduindu-se să-l ascundă, să-l protejeze, să-l facă să dispară, iar el lupta împotriva acestui lucru, se străduia să fie văzut.

Îl văzu pe Nehemiah Trot și ezită.

– Bună, tinere Bod, strigă Nehemiah. Am auzit că ațâțarea e stăpâna acestui moment, că țâșnești prin aceste

domenii ca o cometă pe firmament. Despre ce-i vorba, bunule Bod?

– Staţi acolo, zise Bod. Exact unde sunteţi. Uitaţi-vă în direcţia din care vin. Spuneţi-mi când individul se apropie.

Bod ocoli mormântul acoperit de iederă al familiei Carstairs, apoi se opri, gâfâind de parcă i s-ar fi tăiat răsuflarea, stând cu spatele către urmăritorul său.

Şi aşteptă. Dură doar câteva secunde, dar lui i se păru că trecuse o mică veşnicie.

(– E aici, flăcăule, zise Nehemiah Trot. E la vreo două-zeci de paşi în urma ta.)

Individul Jack numit Ketch îl văzu pe băiat în faţa sa. Întinse coarda de mătase neagră în mâini. Se strânsese în jurul multor gâturi, în decursul anilor, şi însemnase sfârşitul tuturor oamenilor în jurul cărora se strânsese. Era foarte moale şi foarte rezistentă – şi invizibilă pentru razele X.

Mustaţa lui Ketch se mişcă, dar nu se mai mişcă şi altceva. Vedea prada şi nu voia s-o sperie. Începu să înainteze, tăcut ca o umbră.

Băiatul se ridică.

Jack Ketch sări înainte, pantofii săi negri, bine lustruiţi nescoţând niciun sunet prin mormanul de frunze.

(– Vine, flăcăule! strigă Nehemiah Trot.)

Băiatul se întoarse, iar Jack Ketch se repezi la el.

Şi domnul Ketch simţi lumea prăvălindu-se în faţa sa. Se prinse de lume cu o mână înmănuşată, dar căzu şi căzu în vechiul mormânt, se prăbuşi toţi cei şapte metri, înainte să se prăvălească pe coşciugul domnului Carstairs, făcând aşchii capacul sicriului – şi, în acelaşi timp, şi glezna sa.

– Unul, zise calm Bod, deşi nu se simţea deloc calm.

– Elegantă realizare, zise Nehemiah Trot. O să compun o odă. Vrei să rămâi s-o asculţi?

– Nu am timp, spuse Bod. Unde sunt ceilalţi indivizi?

– Trei dintre ei sunt pe aleea de sud-vest, îi răspunse Euphemia Horsfall. Se îndreaptă către colină.

Iar Tom Sands zise:

– Şi mai e unul. Chiar acum merge în jurul capelei. E cel care s-a tot învârtit prin cimitir în ultima lună. Dar acum arată oarecum altfel.

– Fiţi cu ochii pe individul care-i aici, cu domnul Carstairs – şi vă rog să-i cereţi scuze în numele meu doamnei Carstairs...

Se aplecă sub o ramură de pin şi ocoli colina, pe cărări care îi conveneau lui, sărind de pe monumente pe pietre de mormânt, ceea ce era mai iute.

Trecu pe lângă mărul cel bătrân.

– Mai sunt încă patru, zise o voce feminină, caustică. Patru, şi toţi ucigaşi. Iar ceilalţi n-o să cadă toţi în morminte deschise, ca să-ţi facă ţie pe plac.

– Bună, Liza. Credeam că eşti supărată pe mine.

– S-ar putea să fiu, s-ar putea să nu fiu, zise ea, doar o voce în aerul de lângă el. Dar asta nu înseamnă că o să-i las să te taie.

– Atunci împiedică-i pentru mine, împiedică-i, zăpăceşte-i şi încetineşte-i. Poţi să faci asta?

– În timp ce tu o să fugi iarăşi? Nobody Owens, de ce nu dispari pur şi simplu şi nu te ascunzi în mormântul plăcut al mămicii, unde ei n-o să te găsească niciodată? Iar Silas se va întoarce curând şi va avea grijă de ei....

– Poate se va întoarce, poate nu se va întoarce, zise Bod. Ne întâlnim la copacul trăsnit.

– Tot nu vorbesc cu tine, zise vocea Lizei Hempstock, mândră ca un păun și obraznică precum o vrabie.

– Ba vorbești. Chiar în clipa asta.

– Numai în această perioadă de urgență. După aia, nicio vorbă!

Bod se îndreptă spre copacul lovit de trăsnet, un stejar care fusese ars de fulger cu douăzeci de ani în urmă și acum era doar un membru înnegrit ce se îndrepta spre cer.

Avea o idee. Nu era pe deplin formată. Depindea de felul în care își amintea lecțiile domnișoarei Lupescu, de felul în care își amintea ce văzuse și auzise când fusese copil.

Fu mai greu să găsească mormântul decât se așteptase – chiar știind ce să caute –, dar îl găsi: un mormânt urât, aplecat într-un unghi ciudat, având deasupra pietrei funerare un înger fără cap, pătat, care avea înfățișarea unei ciuperci gargantuane. Abia atunci când îl atinse și simți fiorul fu pe deplin sigur.

Se așeză pe mormânt, silindu-se să devină complet vizibil.

– Nu ai dispărut, zise vocea Lizei. Te poate găsi oricine.

– Foarte bine, zise Bod. Vreau ca indivizii să mă găsească.

– Prostul dacă nu-i fudul... zise Liza.

Luna răsărise. Acum era uriașă și atârna jos pe cer. Bod se întrebă dacă ar fi o exagerare să înceapă să fluiere.

– Îl văd!

Un bărbat fugea către el, împiedicându-se și împleticindu-se, urmat îndeaproape de alți doi bărbați.

Bod era conștient de morții adunați în jurul lor, care priveau scena, dar se sili să-i ignore. Se așeză mai bine pe mormântul cel urât. Se simțea ca momeala dintr-o capcană, iar simțământul acela nu era deloc plăcut.

Bărbatul ca un taur fu primul care ajunse la mormânt, urmat îndeaproape de bărbatul cu părul alb – cel care fusese singurul care vorbise – şi de blond.

Bod rămase acolo unde era.

Bărbatul cu părul alb zise:

– Aha! Presupun că eşti băiatul familiei Dorian, cel care a fugit. Uluitor. Jack Frost al nostru te caută prin toată ţara, iar tu eşti aici, exact unde te-a lăsat cu treisprezece ani în urmă...

– Individul ăla mi-a omorât familia, spuse Bod.

– Într-adevăr.

– De ce?

– Contează? Nu o să apuci să spui nimănui.

– Atunci n-ai de ce să nu-mi spui, nu-i aşa?

Bărbatul cu părul alb lătră un râs.

– Ha! Amuzant băiat! Însă eu aş vrea să ştiu cum ai trăit în cimitir timp de treisprezece ani fără să capeţi înţelepciune de la cineva?

– Dacă răspunzi la întrebarea mea, îţi răspund şi eu la a ta.

– Nu vorbi cu domnul Dandy aşa, mucosule! se răsti individul cu ceafă de taur. Te rup în bucăţi, te...

Bărbatul cu părul alb făcu încă un pas spre mormânt.

– Sttt, Jack Tar. Bine. Răspuns contra răspuns. Noi – prietenii mei şi cu mine – suntem membrii unei organizaţii frăţeşti, cunoscută drept Indivizii Jack de Toate Meseriile sau Pungaşii sau sub alte nume. Existăm de foarte, foarte mult timp. Noi ştim... ne amintim lucruri pe care majoritatea oamenilor le-au uitat. Vechile Cunoaşteri.

– Magie. Cunoaşteţi un pic de magie, zise Bod.

Individul dădu din cap, aprobator.

– Dacă vrei să-i spui aşa... Există o magie pe care o preiei din moarte. Ceva părăseşte lumea, altceva pătrunde în ea...

– Mi-ați omorât familia pentru asta? Pentru magie? E ridicol!

– Nu. Noi v-am ucis ca să ne apărăm. Cu mult timp în urmă, unul dintre ai noștri – era în Egipt, pe vremea piramidelor – a prevăzut că într-o zi se va naște un copil care va merge pe granița dintre cei vii și cei morți. Dacă acel copil va ajunge adult, asta va însemna sfârșitul ordinului nostru și al tot ceea ce apărăm noi. Am avut oameni care au urmărit nașterile dinainte ca Londra să fie sat, am supravegheat familia ta dinainte ca New Amsterdam să devină New York. Și l-am trimis pe acel Jack pe care l-am crezut cel mai bun, mai iute și mai periculos să vă vină de hac. Să facă lucrurile așa cum se cuvine, astfel încât să putem să luăm tot juju* rău și să-l facem să lucreze pentru noi, și să menținem totul în funcțiune pentru încă cinci mii de ani. Numai că el n-a făcut asta...

Bod se uită la cei trei bărbați.

– El unde e? De ce nu-i aici?

– Putem să avem noi grijă de tine, spuse blondul. El are nas bun, dar acum e pe urmele prietenei tale. Nu putem să lăsăm niciun martor. Nu într-o asemenea situație.

Bod se aplecă, își înfundă mâinile în buruienile de pe mormântul neîngrijit.

– Veniți și prindeți-mă, fu tot ce spuse el.

Blondul rânji, bărbatul cu gât de taur se întinse și – da – până și domul Dandy făcu câțiva pași înainte.

Bod își înfipse degetele cât putu de adânc în iarbă, își trase buzele, dezgolindu-și dinții, și spuse trei cuvinte într-o limbă ce fusese deja veche înainte de nașterea Omului Indigo.

– *Skagh! Thegh! Khavagah!*

Deschise poarta ghulelor.

---

* Juju – spirit rău, în credințele africane (n. tr.).

Mormântul se răsuci în sus, ca un chepeng. Bod văzu stele în gaura adâncă de sub uşă, văzu un întuneric plin cu lumini sclipitoare.

Individul ca un taur, domnul Tar, care era pe marginea gropii, nu se putu opri şi se prăbuşi, surprins, în beznă.

Domnul Nimble sări către Bod, cu braţele întinse, peste groapă. Bod îl văzu pe individ oprindu-se în aer în punctul cel mai de sus al saltului, îl văzu atârnând acolo o clipă, înainte să fie aspirat prin poarta ghulelor, în adâncuri...

Domnul Dandy rămase la marginea porţii ghulelor, pe o muchie de piatră, şi se uită în jos. Apoi îşi ridică privirea către Bod şi zâmbi, strângând din buze.

– Nu ştiu ce ai făcut, spuse domnul Dandy. Dar nu are niciun efect, spuse el şi-şi scoase mâna înmănuşată din buzunar, ţinând în ea un pistol, pe care-l îndreptă spre Bod. Ar fi trebuit să fac asta acum treisprezece ani. Nu poţi să ai încredere în alţii. Dacă-i ceva important, trebuie să-l faci singur.

Un vânt de deşert se ridică prin poarta ghulelor ce era deschisă, un vânt fierbinte şi uscat, plin de nisip. Iar Bod zise:

– Acolo jos e un pustiu. Dacă o să cauţi apă, o să găseşti un pic. Există făpturi pe care le poţi mânca, dacă o să te străduieşti din greu, dar nu te pune cu groaznicii nopţii. Fereşte-te de Ghûlheim. Ghulele pot să-ţi şteargă amintirile şi să te transforme într-una din ele sau pot să aştepte până o să putrezeşti, iar atunci o să te mănânce. Poţi să scapi de ambele variante.

Ţeava pistolului nu tremură. Domnul Dandy întrebă:

– De ce-mi spui chestiile astea?

Bod arătă spre cimitir.

– Din cauza lor, spuse, iar când rosti cuvintele acestea, domnul Dandy privi într-o parte, pentru o clipă, suficient pentru ca Bod să dispară.

Domnul Dandy privi în dreapta, în stânga, dar Bod nu mai era lângă statuia sfărâmată. Din adâncurile gropii se auzi un țipăt, ca vaietul singuratic al unei păsări de noapte.

Domnul Dandy se uită în jur, cu fruntea încruntată, cu trupul o masă de nehotărâre și furie.

– Unde ești? mârâi el. Să te ia naiba! Unde *ești?*

I se păru că aude un glas care zise:

– Porțile ghulelor sunt făcute ca să fie deschise, apoi închise. Nu poți s-o lași deschisă. Porțile vor să se închidă.

Buza gropii se clătină și se zgudui. Domnul Dandy mai apucase un cutremur, cu mulți ani în urmă, în Bangladesh. Se întâmplară următoarele: pământul se zgâlțâi, domnul Dandy căzu și fu gata să se prăbușească în beznă, dar se prinse de piatra de mormânt căzută, își întinse brațele pe ea și se ținu bine. Nu știa ce se afla sub el și nici nu voia să afle.

Pământul se cutremură, iar domnul Dandy simți că piatra de mormânt începe să alunece sub greutatea sa.

Se uită în sus. Băiatul era acolo, privind curios în jos, spre el.

– Acum o să las poarta să se închidă, zise Bod. Cred că, dacă o să continui să te ții de chestia aia, s-ar putea închide peste tine, strivindu-te, sau s-ar putea să te absoarbă pur și simplu și să te transforme într-o parte a porții. Nu știu. Dar o să-ți dau o șansă, ceea ce înseamnă mai mult decât ai dat tu familiei mele.

O zguduitură furioasă. Domnul Dandy se uită în ochii cenușii ai băiatului și înjură. După care spuse:

– N-o să scapi niciodată de noi. Noi suntem Indivizii Jack de Toate Meseriile. Suntem pretutindeni. Nu s-a terminat.

– Cu voi s-a terminat, spuse Bod. E sfârșitul vostru și al tuturor lucurilor pentru care ați luptat. Așa cum a prezis omul acela din Egipt. Voi nu m-ați ucis. Ați fost pretutin-

deni. Dar acum s-a terminat, zise Bod și zâmbi. Asta a făcut Silas, nu-i așa? Asta face acolo unde e.

Figura domnului Dandy confirmă tot ce bănuise Bod.

Iar Bod nu știu niciodată ce ar fi putut să spună domnul Dandy, pentru că individul dădu drumul pietrei de mormânt și căzu încet în poarta ghulelor ce era deschisă.

– *Wegh Khârados,* zise Bod.

Poarta ghulelor deveni din nou mormânt, și nimic mai mult.

Ceva îl trase de mânecă. Fortinbras Bartleby se uita în sus spre el.

– Bod! Individul de lângă capelă! Urcă dealul.

Individul numit Jack se lăsase condus de nasul său. Îi părăsise pe ceilalți pentru că, printre altele, duhoarea coloniei lui Jack Dandy făcea imposibil de simțit ceva mai subtil.

Nu-l putea găsi pe băiat după miros. Nu în locul acela. Băiatul mirosea ca și cimitirul. Dar fata mirosea precum casa mamei sale, precum stropul de parfum care îi atinsese gâtul înainte să plece la școală în dimineața aceea. Și mai mirosea ca o victimă, ca sudoarea produsă de frică, își zise Jack, mirosea a pradă. Iar acolo unde era ea avea să fie și băiatul – mai devreme sau mai târziu.

Individul numit Jack urcă dealul, cu mâna pe plăselele cuțitului. Aproape că ajunsese în vârful colinei când își dădu seama – era o intuiție despre care știa că-i adevărată – că Jack Dandy și ceilalți muriseră. *Bine,* își zise el, *a rămas mai mult loc liber sus.* Ascensiunea în organizație a individului numit Jack se încetinise și se oprise după ce nu reușise să-i omoare pe toți membrii familiei Dorian. Era ca și cum nu se mai bucura de încredere.

Acum – în curând – avea să se schimbe ceva.

În vârful dealului, individul numit Jack pierdu mirosul fetei. Ştia că era în apropiere.

Se întoarse pe propriile-i urme, ca din întâmplare, şi regăsi parfumul ei la vreo cincisprezece metri, lângă un mausoleu cu o uşă de metal închisă. Apucă uşa şi o deschise.

Mirosul era acum mai puternic. Putea să adulmece că fata era speriată. Trase jos coşciugele de pe rafturi, unul câte unul, şi le lăsă să cadă pe sol, spărgând lemnul vechi, împrăştiindu-le conţinutul pe podeaua mausoleului. Nu, fata nu se ascunsese în niciunul dintre ele...

Atunci unde?

Examină peretele. Acesta era solid. Se lăsă în patru labe, trase afară ultimul coşciug şi scotoci... Mâna sa descoperi o deschizătură...

– Scarlett! strigă el, încercând să-şi amintească felul în care o strigase când fusese domnul Frost, dar nu putu să mai regăsească acea parte din el: el era individul numit Jack, şi doar atât.

Se târî în patru labe prin gaura din perete.

Când Scarlett auzi zgomotul de distrugere de deasupra, o porni cu grijă în jos pe scări, cu mâna stângă pipăind peretele, cu mâna dreaptă ţinând inelul de chei cu LED-ul, care arunca suficientă lumină pentru a-i permite să vadă unde să-şi pună picioarele. Ajunse la capătul treptelor de piatră şi apoi în camera largă, cu inima bătând puternic.

Era speriată: speriată de amabilul domn Frost şi de prietenii săi şi mai îngrozitori; speriată de încăperea aceea şi de amintirile despre ea; sincer vorbind, îi era un pic frică şi de Bod. Acesta nu mai era un băiat tăcut, plin de mister, o legătură cu copilăria ei. Era altceva, ceva ce nu era chiar om.

Mă întreb ce gândeşte mămica acum, îşi zise ea. *O să sune întruna acasă la domnul Frost, ca să afle când o să mă întorc.*

Dacă ies vie din chestia asta, o s-o oblig să-mi cumpere un telefon. E ridicol. Sunt singura persoană din clasa mea care nu are propriul telefon.

Și-și mai zise:

Mi-e dor de mămica mea.

Nu crezuse că un om se poate mișca atât de tăcut prin beznă, dar o mână înmănușată se puse pe gura ei, iar o voce – pe care abia reuși s-o recunoască drept cea a domnului Fost – spuse, fără nicio emoție:

– Dacă faci pe deșteapta – dacă faci orice –, îți tai gâtul. Dă din cap dacă ai priceput.

Scarlett dădu din cap.

Bod văzu haosul de pe podeaua mausoleului familiei Frobisher, sicriele dărâmate, cu conținutul împrăștiat pe coridor. Acolo erau mulți Frobisheri și Frobysheri, precum și mulți Pettyferi, toți în diferite faze de indispoziție și consternare.

– E deja jos, îi spuse Ephraim.

– Mulțumesc, zise Bod și se strecură prin gaură în interiorul dealului, apoi coborî pe scări.

Bod vedea așa cum văd morții: văzu treptele, văzu camera de la capătul acestora. Și când ajunse la jumătatea scării îl văzu pe individul numit Jack ținând-o pe Scarlett. Îi răsucise brațul la spate și-i ținea la gât un cuțit de dezosat mare, ascuțit.

Individul numit Jack se uită în sus, în întuneric.

– Salut, băiete! zise el.

Bod nu spuse nimic, se concentră asupra dispariției, făcu încă un pas.

– Crezi că nu pot să te văd, zise individul numit Jack. Ai dreptate. Nu pot. Nu chiar. Dar pot să-ți miros frica. Și pot

să te aud mișcându-te, pot să te aud respirând. Și acum, că știu despre trucul tău deștept cu dispariția, pot să te *simt*. Spune ceva. Spune ceva încât să pot să aud sau încep să tai bucățele din tânăra doamnă. Ai înțeles?

– Da, zise Bod, iar vocea sa răsună în încăpere. Am înțeles.

– Bine, spuse Jack. Vino aici. Să discutăm un pic.

Bod începu să coboare treptele. Se concentră asupra fricii, ridicând nivelul panicii în încăpere, făcând teroarea ceva tangibil...

– Încetează, zise individul numit Jack. Indiferent ce faci, nu mai face!

Bod încetă.

– Crezi că poți să-ți faci numărul de magie cu mine? întrebă Jack. Știi cine sunt eu, băiete?

– Ești un Jack, spuse Bod. Mi-ai omorât familia. Și ar fi trebuit să mă omori și pe mine.

Jack ridică din sprânceană, apoi zise:

– Ar fi trebuit să te ucid?

– Oh, da! Bătrânul a spus că dacă ajung adult ordinul vostru va fi distrus. Am crescut. Tu ai dat greș și ai pierdut.

– Ordinul meu există de dinainte de apariția Babilonului. Nimic nu ne poate vătăma.

– Nu ți-au spus? întrebă Bod, care stătea la cinci pași de individul numit Jack. Ei erau ultimii dintre indivizii numiți Jack. Cei din... Cracovia, Vancouver și Melbourne au murit cu toții.

– Bod, te rog, fă-l să-mi dea drumul! zise Scarlett.

– Nu fi îngrijorată, îi spuse Bod cu un calm pe care nu-l simțea, apoi i se adresă lui Jack. N-are niciun rost să-i faci rău. N-are niciun rost să mă omori. Nu înțelegi? Nu mai există un ordin al Indivizilor Jack de Toate Meseriile. Nu mai există.

Jack dădu din cap, gânditor.

– Dacă e adevărat, spuse Jack, iar eu sunt acum un Jack-singur-singurel, atunci am un motiv excelent ca să vă omor pe amândoi.

Bod nu spuse nimic.

– Mândrie, zise individul numit Jack. Mândria provocată de munca mea. Mândria de a sfârşi ce-am început. Ce faci? întrebă Jack.

Lui Bod i se zbârli părul. Simţi în încăpere o prezenţă ca un cârcel de fum şi spuse:

– Nu-s eu. Este Ucigaşul. El păzeşte comoara care e îngropată aici.

– Nu minţi!

– Nu minte, zise Scarlett. E adevărat.

– Adevărat? Comoară îngropată? Nu mă face...

UCIGAŞUL PĂZEŞTE COMOARA STĂPÂNULUI.

– Cine a spus asta? întrebă individul numit Jack, uitându-se în jur.

– L-ai auzit? întrebă Bod, uimit.

– L-am auzit, da, zise Jack.

– Eu n-am auzit nimic, spuse Scarlett.

– Ce-i locul acesta, băiete? întrebă individul numit Jack. Unde suntem?

Înainte ca Bod să apuce să vorbească, vocea Ucigaşului grăi, răsunând în încăpere. ACESTA ESTE LOCUL COMORII. ACESTA ESTE LOCUL PUTERII. ACESTA ESTE LOCUL PE CARE UCIGAŞUL ÎL PĂZEŞTE ŞI UNDE AŞTEAPTĂ SĂ SE ÎNTOARCĂ STĂPÂNUL SĂU.

– Jack? zise Bod.

Individul numit Jack îşi lăsă capul într-o parte şi spuse:

– E plăcut să-mi aud numele în gura ta, băiete. Dacă l-ai fi folosit mai înainte, te-aș fi găsit mai curând.

– Jack, care e numele meu adevărat? Cum îmi spunea familia mea?

– De ce te interesează asta acum?

– Ucigașul mi-a spus să-mi descopăr numele, răspunse Jack. Care e numele meu?

– Să mă gândesc... zise Jack. Era Peter? Sau Paul? Sau Roderick – semeni cu un Roderick. Poate ai fost un Stephen...

Individul își bătea joc de băiat.

– Ai putea să-mi spui. Oricum ai să mă omori, zise Bod, iar Jack ridică din umeri și dădu din cap în beznă, ca și cum ar fi zis *evident*. Vreau s-o lași pe fată să plece, spuse Bod. Las-o pe Scarlett să plece.

Jack privi prin întuneric și zise:

– Asta-i o piatră de altar, nu-i așa?

– Cred că da.

– Și un cuțit? Și o cupă? Și o broșă?

Acum individul zâmbea, în întuneric. Bod îi văzu zâmbetul pe figură, un zâmbet ciudat, încântat, ce părea complet nepotrivit pe figura aceea, un zâmbet de descoperire și de înțelegere. Scarlett nu vedea nimic, doar un întuneric ce uneori erupea în fulgerări în interiorul globilor ei oculari, dar auzea încântarea din glasul lui Jack.

Iar individul numit Jack spunea:

– Deci Frăția s-a terminat și Întrunirea s-a sfârșit. Și dacă nu mai există niciun Jack de Toate Meseriile în afară de mine, ce importanță are asta? Poate să existe o nouă Frăție, mai puternică decât ultima.

PUTERE, îi ținu isonul Ucigașul.

– E perfect, spuse individul numit Jack. Uită-te la noi. Suntem într-un loc pe care oamenii noştri l-au căutat mii de ani, având tot ce-i necesar pentru ceremonie. Aşa ceva te poate face să crezi în Providenţă, nu-i aşa? Sau în rugăciunile tuturor indivizilor numiţi Jack care au murit înaintea noastră, ca în momentul declinului nostru cel mai puternic să ne fie dăruite toate astea.

Bod simţea cum Ucigaşul asculta cuvintele lui Jack, simţea un susur încet de aţâţare apărând în încăpere.

Individul numit Jack zise:

– Băiete, o să întind mâna. Scarlett, cuţitul meu e încă lângă gâtul tău – deci nu încerca să fugi când o să-ţi dau drumul. Băiete, o să-mi aşezi cupa, cuţitul şi broşa în mână.

COMOARA UCIGAŞULUI, şopti vocea triplă. ÎNTOTDEAUNA SE ÎNTOARCE. NOI O PĂZIM PENTRU STĂPÂN.

Bod se aplecă, luă obiectele de pe piatra de altar, le puse în palma deschisă, înmănuşată, a lui Jack. Jack rânji.

– Scarlett, am să-ţi dau drumul. Când o să-mi trag cuţitul, vreau să te întinzi cu faţa în jos pe sol, cu mâinile la ceafă. Să nu încerci nimic, că o să te omor în chinuri. Ai înţeles?

Fata înghiţi în sec. Avea gura uscată, dar făcu un pas înainte. Mâna dreaptă, care-i fusese răsucită la spate, era amorţită şi fata simţea numai ace în umăr. Se întinse pe jos, cu obrazul pe pământul bătătorit.

Suntem morţi, îşi zise ea, fără nici cea mai mică emoţie. Era ca şi cum ar fi privit ceva ce se întâmplă altora, o dramă suprarealistă ce se transformase în jocul „Crimă în întuneric“. Auzi sunetul scos de Jack apucându-l pe Bod...

Vocea lui Bod zise:

– Dă-i drumul.

Vocea lui Jack:

– Dacă o să faci tot ce-ți spun, n-o s-o omor. Nici măcar n-o să-i fac vreun rău.

– Nu te cred. Ea poate să te identifice.

– Nu, nu poate, spuse vocea de adult, sigură de sine, apoi adăugă. Zece mii de ani, iar cuțitul e încă ascuțit!

Admirația din glasul său era palpabilă.

– Băiete, vino și îngenunchează pe piatra de altar. Cu mâinile la spate. Acum!

A TRECUT ATÂT DE MULT TIMP, zise Ucigașul, dar Scarlett auzi doar un sunet de târșâit, de parcă niște colaci imenși s-ar fi târât prin încăpere.

Însă individul numit Jack auzise totul.

– Băiete, vrei să-ți știi numele înainte să-ți vărs sângele pe piatra asta?

Bod simți răceala cuțitului pe gât. Iar în clipa aceea Bod înțelese. Totul se încetini. Totul deveni clar.

– Îmi cunosc numele, zise el. Eu sunt Nobody Owens. Acesta sunt.

Și, îngenuncheat pe piatra altarului, totul i se păru extrem de simplu.

– Ucigașule, spuse el, către încăpere. Tot mai vrei un stăpân?

UCIGAȘUL PĂZEȘTE COMOARA PÂNĂ CÂND SE ÎNTOARCE STĂPÂNUL.

– Bine, zise Bod, dar nu l-ai găsit în cele din urmă pe stăpânul pe care îl căutai?

Îl simțea pe Ucigaș agitându-se și extinzându-se, auzea zgomotul ca un zgrepțănat al mii de ramuri uscate, ca și cum ceva imens și puternic își croia drum în interiorul încăperii. Și atunci Bod îl văzu pentru prima oară pe Ucigaș. N-a fost niciodată în stare să descrie ulterior ceea ce văzuse: da,

ceva uriaș; ceva care avea trupul unui șarpe imens, dar cap de... de ce? Erau trei: trei capete, trei gâturi. Figurile erau moarte, de parcă cineva construise niște păpuși din bucăți de cadavre de oameni și de animale. Figurile erau acoperite cu modele purpurii, tatuaje în spirale de culoare indigo, ce transformau figurile moarte în făpturi cu expresii stranii, monstruoase.

Fețele Ucigașului adulmecară aerul din jurul lui Jack, de parcă ar fi vrut să-l muște sau să-l mângâie.

– Ce se întâmplă? întrebă Jack. Ce-i asta? Ce face?

– Se numește Ucigașul. Păzește locul acesta. Are nevoie de un stăpân care să-i spună ce să facă, zise Bod.

Jack cântări cuțitul de cremene în mână.

– Minunat, își zise el, apoi adăugă cu voce tare. Sigur, mă aștepta pe mine. Oh, da. Este evident că eu *sunt* stăpânul lui cel nou.

Ucigașul se învârtea prin interiorul camerei. STĂPÂNE? întrebă el, ca un câine care așteptase răbdător prea mult timp. Spuse din nou STĂPÂNE, ca și cum ar fi degustat cuvântul, să vadă ce gust are. Avea gust bun, așa că îl mai spuse o dată, cu un oftat de ușurare și de dor. STĂPÂNE...

Jack se uită în jos, spre Bod.

– Cu treisprezece ani în urmă am dat greș în privința ta, iar acum ne-am întâlnit din nou. E sfârșitul unui ordin. Începutul altuia. La revedere, băiete!

Coborî cu o mână cuțitul spre gâtul băiatului, iar cu cealaltă ținu cupa.

– Bod, zise Bod. Nu băiete, ci Bod, adăugă el, apoi ridică vocea. Ucigașule, spuse el. Ce vei face cu noul tău stăpân?

Ucigașul oftă. NOI ÎL VOM PROTEJA PÂNĂ LA SFÂRȘITUL TIMPULUI. UCIGAȘUL ÎL VA ȚINE ÎN INELELE

SALE PENTRU TOTDEAUNA ŞI NU-L VA LĂSA NICIODATĂ SĂ SUPORTE PERICOLELE LUMII.

– Atunci protejează-l, zise Bod. Acum!

– Eu sunt stăpânul tău. Te vei supune mie, spuse individul numit Jack.

UCIGAŞUL A AŞTEPTAT PREA MULT TIMP, spuse vocea triplă a Ucigaşului, triumfătoare. ATÂT DE MULT TIMP. Începu să-şi înfăşoare inelele imense, leneşe în jurul individului numit Jack.

Individul numit Jack scăpă cupa. Ţinea acum câte un cuţit în fiecare mână – un cuţit de cremene şi un cuţit cu mâner negru de os – şi zise:

– Înapoi! Stai la distanţă de mine! Nu te apropia!

Izbi cu cuţitul, în timp ce Ucigaşul se târa lângă el şi, cu o mişcare enormă, strivitoare, îl cuprindea pe individul numit Jack în inelele sale.

Bod fugi la Scarlett şi o ajută să se ridice.

– Vreau să văd, zise ea. Vreau să văd ce se întâmplă.

Scoase luminiţa ei cu LED şi o aprinse...

Ceea ce văzu Scarlett nu fu ceea ce vedea Bod. Fata nu-l vedea pe Ucigaş, iar acesta fu norocul ei. Ea îl vedea pe individul numit Jack. Vedea frica de pe faţa acestuia, iar frica aceea îl făcea să arate aşa cum arătase cândva domnul Frost. În groaza sa, devenise omul amabil care o dusese cu maşina acasă. Jack plutea în aer, la doi–trei metri deasupra solului, izbind sălbatic cu două cuţite în aer, încercând să lovească ceva ce Scarlett nu putea vedea, într-un efort ce, evident, nu avea niciun efect.

Domnul Frost, individul numit Jack, indiferent cine va fi fost, era târât şi îndepărtat de ei, era tras până când fu lipit, cu braţele şi picioarele întinse şi atârnând moi, de peretele încăperii.

Lui Scarlett i se părea că domnul Frost era tras prin zid, era tras în stâncă, era înghițit de aceasta. Nu mai rămase nimic vizibil din el, doar fața. Individul țipa sălbatic, disperat, răcnea la Bod să o oprească pe făptura aceea, să-l salveze, te rog, te rog... apoi figura bărbatului fu trasă în zid și vocea fu făcută să tacă...

Bod se duse la altarul de piatră. Luă cuțitul de piatră, cupa și broșa de pe podea și le puse unde le era locul. Lăsă cuțitul de metal negru acolo unde căzuse.

– Aveam impresia că ai spus că Ucigașul nu putea să facă rău oamenilor, zise Sarlett. Credeam că nu poate face altceva decât să ne sperie.

– Da, zise Bod. Dar voia un stăpân pe care să-l protejeze. Așa mi-a spus chiar el.

– Adică tu știai, spuse Scarlett. *Știai* ce se va întâmpla.

– Da. Speram să se întâmple așa.

Bod o ajută să urce pe scară și să iasă în haosul din mausoleul familiei Frobisher.

– Trebuie să fac curățenie, zise Bod, cu un ton obișnuit, iar Scarlett încercă să nu se uite la lucrurile de pe podea.

Ieșiră în cimitir. Scarlett mai spuse o dată, cu glas monoton:

– Știai ce se va întâmpla.

De data asta, Bod nu zise nimic.

Fata se uită la el ca și cum n-ar fi știut prea bine la ce se uită.

– Deci știai. Știai că Ucigașul avea să-l ia. *De aceea* m-ai ascuns acolo? Asta a fost? Eu am fost *momeala?*

– N-a fost așa, zise Bod. Dar suntem în viață, nu-i așa? Iar el nu ne va mai provoca necazuri.

Scarlett simți furia și mânia crescând în ea. Teama îi dispăruse, iar acum rămăsese doar ceea ce trebuia eliminat, răcnit. Luptă împotriva acestei nevoi.

– Și cu ceilalți ce s-a întâmplat? I-ai omorât și pe ei?

– N-am omorât pe nimeni.

– Atunci unde sunt?

– Unul dintre ei este în fundul unui mormânt adânc, cu glezna ruptă. Ceilalți trei sunt undeva, departe.

– Nu i-ai omorât?

– Bineînțeles că nu, spuse Bod. Aceasta este casa mea. De ce aș fi dorit să-i am aici pentru restul timpului? Gata, totul e bine, adăugă el. Am rezolvat treaba.

Scarlett făcu un pas, îndepărtându-se de el.

– Nu ești om. Oamenii nu acționează ca tine. Ești la fel de rău ca și el. Ești un monstru.

Bod simți că sângele îi pieri din obraji. După tot ce gândise în noaptea aceea, după tot ce se întâmplase, ăsta era lucrul cel mai greu de îndurat.

– Nu, zise el. N-a fost așa.

Scarlett începu să se îndepărteze de Bod.

Făcu un pas, doi, era gata să fugă, să se întoarcă și să gonească nebunește, cu disperare, prin cimitirul luminat de lună, când un bărbat înalt, îmbrăcat în catifea neagră, îi puse o mână pe braț și zise:

– Cred că ești nedreaptă cu Bod. Dar nu mă îndoiesc că vei fi mai fericită dacă nu-ți vei aminti nimic din toate acestea. Hai să mergem împreună, noi doi, și să discutăm despre cele ce ți s-au întâmplat în ultimele zile și despre ce ar fi înțelept să-ți amintești și ce ar fi mai bine să uiți.

– Silas, zise Bod, *nu poți* să faci asta. Nu poți s-o faci să mă uite.

– Va fi mai bine așa, spuse Silas, fără intonație. Pentru ea, poate și pentru noi toți.

– Eu nu am nimic de zis în chestia asta? întrebă Scarlett.

Silas nu spuse nimic. Bod făcu un pas spre Scarlett și spuse:

– Gata, s-a terminat. Știu că a fost greu. Dar am reușit. Tu și cu mine. I-am învins.

Capul fetei se clătina ușor, ca și cum ar fi negat tot ce văzuse, tot ce trăise.

Scarlett se uită la Silas și zise doar:

– Vreau să mă duc acasă. Vă rog!

Silas dădu din cap. Merse împreună cu fata pe o alee care-i duse până la ieșirea din cimitir. Bod se uită la Scarlett în timp ce aceasta pleca, sperând că se va întoarce și se va uita în urmă, că-i va zâmbi sau se va uita pur și simplu la el, fără teamă în priviri. Dar Scarlett nu se întoarse. Plecă pur și simplu.

Bod se întoarse în mausoleu. Trebuia să facă ceva, așa că începu să pună la loc coșciugele dărâmate, să înlăture resturile, să pună oasele împrăștiate la loc în sicrie, descoperind dezamăgit că niciunul dintre mulții Frobisheri, Frobysheri și Pettyferi strânși în jur ca să-l privească nu părea să știe care oase trebuiau puse în fiecare sicriu.

Un bărbat o aduse pe Scarlett acasă. Mai târziu, mama lui Scarlett nu-și mai aminti ce-i spusese bărbatul acela, dar aflase, spre dezamăgirea ei, că amabilul Jay Frost fusese silit să părăsească orașul.

Bărbatul discutase cu ele în bucătărie, despre viețile și visele lor, iar la sfârșitul conversației mama lui Scarlett decisese, cumva, că aveau să se întoarcă la Glasgow: Scarlett avea să fie fericită să se afle în apropierea tatălui său și să-și revadă vechii prieteni.

Silas le lăsă pe fată și pe mama ei vorbind în bucătărie, discutând despre problemele reîntoarcerii în Scoția, iar Noona îi promise lui Scarlett să-i cumpere un telefon al ei.

Cele două abia de-și aminteau că Silas fusese acolo, pentru că lui îi plăcea să fie așa.

Silas se întoarse în cimitir și-l găsi pe Bod stând în amfiteatru, lângă obelisc, mohorât.

– Cum se simte?

– I-am luat amintirile, zise Silas. Se vor întoarce la Glasgow. Fata are prieteni acolo.

– Cum ai putut s-o faci să mă uite?

– Oamenii vor să uite lucrurile imposibile, spuse Silas. Asta le face lumea mai sigură.

– O plăceam, zise Bod.

– Îmi pare rău.

Bod încercă să zâmbească, dar nu reuși să găsească un zâmbet în sine.

– Oamenii ăia... vorbeau de necazuri pe care le-au avut în Cracovia, în Melbourne și Vancouver. Tu ai fost, nu-i așa?

– N-am fost singur, răspunse Silas.

– Domnișoara Lupescu? întrebă Bod, apoi adăugă, văzând expresia de pe fața paznicului său. Domnișoara Lupescu e bine?

Silas clătină din cap, iar pentru o clipă fața sa fu prea teribilă pentru ca Bod s-o poată suporta.

– A luptat cu mult curaj. A luptat pentru tine, Bod.

Iar Bod zise:

– Ucigașul l-a luat pe individul numit Jack. Alți trei au trecut prin poarta ghulelor. Mai e unul rănit, dar încă în viață, în fundul mormântului familiei Carstairs.

– El e ultimul dintre indivizii numiți Jack, spuse Silas. Trebuie totuși să discut cu el, înainte de răsăritul soarelui.

Vântul care bătea prin cimitir era rece, dar nici bărbatul, nici băiatul nu păreau să-l simtă.

– Ei îi era frică de mine, zise Bod.

– Da.

– De ce? I-am salvat viața. Nu-s un om rău. Și sunt exact ca ea. Și eu sunt viu, zise el, apoi întrebă, după un timp. Cum a murit domnișoara Lupescu?

– Vitejește, răspunse Silas. În luptă. Apărându-i pe alții.

Ochii lui Bod erau întunecați.

– Trebuia s-o aduci aici. S-o înmormântăm aici. Atunci aș fi putut să vorbesc cu ea.

– Asta nu era o opțiune, răspunse Silas.

Bod simți că-l ustură ochii și zise:

– Obișnuia să-mi spună *Nimeni*. N-o să mai îmi spună nimeni așa, niciodată.

– Mergem să-ți căutăm mâncare? îi propuse Silas.

– Vrei să vin cu tine?

– Nu mai încearcă nimeni să te omoare, zise Silas. Nu acum. Sunt multe lucruri pe care nu le vor mai face niciodată. Deci, răspunsul este da. Ce-ai vrea să mănânci?

Bod se gândi să-i răspundă că nu-i e foame, dar nu era adevărat. Simțea un pic de greață, un pic de amețeală și murea de foame.

– Pizza? sugeră el.

Merseră prin cimitir și ieșiră pe poartă. În timp ce Bod mergea, îi văzu pe locuitorii cimitirului, dar aceștia îi lăsară pe băiat și pe paznicul său să treacă, fără să scoată o vorbă. Doar priveau.

Bod încercă să le mulțumească pentru ajutor, să-și exprime recunoștința, dar morții nu spuseră nimic.

Luminile pizzeriei erau strălucitoare, dar lui Bod i-ar fi plăcut mai strălucitoare. Se așeză împreună cu Silas în fundul localului, iar Silas îi arătă cum să folosească un meniu și

cum să comande mâncare. (Silas comandă un pahar cu apă și o salată mică pentru el însuși, pe care o tot plimbă cu furculița prin farfurie, fără să o ducă la buze.)

Bod mâncă pizza și fu entuziasmat. Nu puse întrebări. Silas avea să-i spună totul, la momentul potrivit, sau nu avea să-i spună nimic.

– Noi știam despre ei, zise Silas. Despre indivizii numiți Jack... de mult timp... Dar îi cunoșteam doar prin rezultatul activităților lor. Bănuiam că în spatele lor exista o organizație, dar o ascundeau foarte bine. Și au venit după voi, și ți-au ucis familia. Treptat, am fost în stare să le dau de urmă.

– Acest *noi* înseamnă tu și domnișoara Lupescu?

– Noi și alții ca noi.

– Garda de Onoare, zise Bod.

– Cum de-ai auzit... întrebă Silas. Nu contează. *Copiii au urechi bune*, așa se zice... Da, Garda de Onoare.

Silas își luă paharul cu apă, îl duse la buze, le umezi, apoi puse paharul înapoi pe tăblia lustruită a mesei.

Suprafața tăbliei era aproape ca o oglindă, iar dacă s-ar fi uitat cineva, ar fi observat că bărbatul nu era reflectat.

– Deci acum, când ai terminat... ai terminat cu toate astea... O să rămâi? întrebă Bod.

– Mi-am dat cuvântul, zise Silas. O să fiu aici până o să mai crești.

– Am crescut, spuse Bod.

– Nu, îl contrazise Silas. Aproape, dar nu încă.

Puse o bancnotă de zece lire pe tăblia mesei.

– Fata aceea, Scarlett... întrebă Bod. De ce era atât de speriată de mine?

Dar Silas nu zise nimic, iar întrebarea rămase în aer. Tânărul ieși din pizzeria luminată în întunericul care-l aștepta și curând cei doi fuseră înghițiți de noapte.

VIII

Plecări și despărțiri

Uneori, nu mai putea să-i vadă pe morți. Povestea asta începuse cu o lună-două în urmă, prin aprilie sau prin mai. La început se întâmplase ocazional, dar acum părea să se întâmple din ce în ce mai des.

Lumea se schimba.

Bod se plimba prin partea de nord-vest a cimitirului, prin vălmășagul de iederă ce atârna de o tisă și aproape că astupa ieșirea din Promenada Egipteană. Văzu o vulpe roșcată și o pisică neagră, mare, cu guler și labe albe, care conversau împreună în mijlocul cărării. Când Bod se apropie, ele își ridicară privirea, tresăriră și fugiră în tufărișuri, ca și cum ar fi fost surprinse conspirând.

– Ciudat, își spuse el.

Cunoștea vulpea aceea de când fusese pui, iar pisica se plimbase prin cimitir de când își amintea Bod. Ele îl cunoșteau. Dacă erau în dispoziție prietenoasă, îl lăsau să le mângâie.

Bod încercă să treacă prin iederă, dar descoperi că nu putea. Se aplecă, împinse iedera într-o parte și se strecură pe lângă ea. Merse pe cărare atent, evitând șanțurile și gropile, până când ajunse la piatra impresionantă de mormânt ce însemna locul de odihnă veșnică al lui Alonso Tomás Garcia Jones (1837–1905, *Călătorule, stai și odihnește-te).*

Bod venea aici de câteva luni, la câteva zile o dată. Alonso Jones fusese prin toată lumea și-i plăcea să-i povestească lui Bod despre călătoriile sale. Începea prin a spune:

– Mie nu mi s-a întâmplat niciodată ceva interesant.

Apoi adăuga, morocănos:

– Și ți-am spus deja toate poveștile mele.

După aceea, ochii îi luceau și spunea:

– Cu excepția... ți-am povestit vreodată despre...?

Iar următoarele sale cuvinte erau:

– ...felul în care am evadat din Moscova?

sau:

– ...felul în care am pierdut o mină de aur care valora o avere în Alaska?

sau:

– ...panica vitelor din pampas?

Bod clătina întotdeauna din cap și privea plin de așteptare, iar în curând capul îi vâjâia de atâtea povești despre curaj și despre aventuri, despre fecioare minunate sărutate, despre răufăcători împușcați cu pistoalele sau omorâți cu spada, despre saci cu aur, cu diamante cât vârful degetului mare, despre orașe dispărute și despre munți uriași, despre trenuri cu aburi și despre corăbii cu pânze, despre pampas, oceane, deșerturi și tundră.

Bod se duse la piatra ascuțită – înaltă, sculptată cu torțe răsturnate – și așteptă, dar nu văzu pe nimeni. Îl strigă pe

Alonso Jones, chiar ciocăni în latura pietrei de mormânt, dar nu primi răspuns. Bod se aplecă să-şi vâre capul în mormânt şi să-şi strige prietenul, dar în loc ca ţeasta sa să se strecoare prin materia solidă ca o umbră ce trece printr-o umbră mai întunecată, capul său se izbi de sol cu un bocănit puternic şi dureros. Strigă din nou, dar nu văzu nimic, nu văzu pe nimeni şi îşi croi cu grijă drum înapoi prin vălmăşagul de verdeaţă şi de pietre cenuşii, întorcându-se pe cărare. Trei coţofene căţărate pe un păducel îşi luară zborul când trecu pe lângă ele.

Nu zări niciun suflet până ajunse pe panta de sud-vest a cimitirului, unde putea fi văzută silueta familiară a maicii Slaughter, mărunţă, cu boneta ei înaltă şi cu pelerină, care mergea printre pietrele de mormânt, cu capul plecat, uitându-se la florile sălbatice.

– Vino aici, băiete! strigă ea. Aici creşte condurul-doamnei sălbatic. Adună câteva flori pentru mine şi pune-le pe piatra mormântului meu.

Aşa că Bod adună nişte flori roşii şi galbene, apoi le duse la piatra funerară a maicii Slaughter, atât de crăpată, de roasă şi de măcinată de vreme, încât pe ea scria doar

LAUGH*

lucru care îi zăpăcise pe istoricii localnici mai bine de o sută de ani. Bod aşează plin de respect florile în faţa pietrei.

Maica Slaughter îi zâmbi.

– Eşti un flăcău bun. Nu ştiu ce-o să ne facem fără tine.

– Mulţumesc, zise Bod. Unde sunt toţi? Sunteţi prima persoană pe care am văzut-o în noaptea asta.

---

* În limba engleză, laugh – râs (n. tr.).

Maica Slaughter se uită atentă la el.

– Ce-ai păţit la frunte?

– M-am lovit de mormântul domnului Jones. Era solid. Eu...

Dar maica Slaughter strânse din buze şi clătină din cap. Ochii ei bătrâni şi strălucitori îl priveau cercetător pe Bod de sub bonetă.

– Când te-am strigat ţi-am zis *băiete*, nu-i aşa? Dar timpul trece cât ai clipi, iar acum tu eşti deja un tânăr, nu-i aşa? Câţi ani ai?

– Cred că vreo cincisprezece. Dar mă simt ca întotdeauna, zise Bod.

Maica Slaughter îl întrerupse:

– Şi eu mă simt aşa cum mă simţeam când eram mititică şi făceam salbe de margarete pe păşune. Tu eşti întotdeauna tu, iar asta nu se schimbă, şi tu te schimbi fără încetare, fără să poţi să faci nimic în privinţa asta.

Se aşează pe piatra spartă şi spuse:

– Îmi amintesc cum erai în noaptea în care ai venit aici, băiete. Am spus: „Nu putem să-l lăsăm pe micuţ să plece“, iar mama ta a fost de acord, iar toţi ceilalţi au început să se certe până când a apărut Doamna în cenuşiu. „Locuitori ai cimitirului, ascultaţi-o pe maica Slaughter“, a zis ea. „Nu mai aveţi milă în oasele voastre?“ Apoi toţi au fost de acord cu mine, spuse ea şi clătină din capul ei micuţ. Aici nu se întâmplă multe ca să facă zilele deosebite de celelalte. Anotimpurile se schimbă. Iedera creşte. Pietrele de mormânt se prăbuşesc. Dar venirea ta aici... ei bine, sunt bucuroasă că ai venit, asta-i tot.

Se ridică şi scoase o bucată murdară de pânză din mânecă, scuipă pe ea, se întinse cât putu în sus şi şterse sângele de pe fruntea lui Bod.

– Gata, asta ar trebui să te facă prezentabil, spuse ea cu severitate. Nu prea știu când o să te mai văd. Ai grijă de tine.

Bod se simțea stânjenit, într-un fel în care nu-și amintea să se mai fi simțit vreodată. Se întoarse la mormântul familiei Owens și fu încântat să vadă că ambii săi părinți îl așteptau lângă mormânt. Când se apropie, încântarea să i se transformă în îngrijorare: de ce stăteau domnul și doamna Owens așa, câte unul de fiecare parte a mormântului, precum personajele dintr-o fereastră cu vitralii? Nu putea să descifreze nimic pe fețele lor.

Tatăl său făcu un pas în față și zise:

– Bună seara, Bod. Sper că ești bine.

– Suficient de bine, zise Bod, pentru că așa răspundea domnul Owens prietenilor săi, când aceștia îi puneau aceeași întrebare.

– Doamna Owens și cu mine ne-am petrecut viețile dorind să avem un copil, spuse domnul Owens. Nu cred că am fi putut avea un tânăr mai bun decât tine, Bod.

Se uită la fiul său cu mândrie.

– Mda, mulțumesc, dar... zise Bod și se întoarse către mama sa, convins că putea s-o facă să-i spună ce se întâmpla, dar ea nu mai era acolo.

– Unde a plecat?

– Oh! Da, zise domnul Owens, ce părea să nu fie în apele lui. Știi cum e Betsy. Există lucruri, timpuri. Mda, nu știu ce să spun. Tu știi?

– Nu, răspunse Bod.

– Cred că Silas te așteaptă, spuse tatăl lui și dispăru.

Trecuse de miezul nopții. Bod se duse spre capela cea veche. Copacul care crescuse în jgheabul de scurgere al

clopotniței căzuse în timpul ultimei furtuni, luând cu el o mână de olane de ardezie neagră de pe acoperiș.

Bod așteptă pe banca de lemn cenușiu, dar nu se vedea nici urmă de Silas.

Începu să bată vântul. Era târziu, într-o seară de vară, când crepusculul durează veșnic; era cald, dar senin, însă Bod simți că i se face piele de găină pe brațe.

O voce îi zise la ureche:

– Spune că ți-a fost dor de mine, prostule.

– Liza? întrebă Bod.

N-o mai văzuse sau auzise pe fata vrăjitoare de peste un an – din noaptea cu indivizii Jack de Toate Meseriile.

– Unde ai fost?

– Am privit, zise ea. O doamnă trebuie să spună tot ce face?

– M-ai privit *pe mine?* întrebă Bod.

Vocea Lizei, lângă urechea lui, zise:

– Într-adevăr, Nobody Owens, viața e irosită pe cei vii. Pentru că unul dintre noi e prea prost ca să trăiască, și acela nu sunt eu. Spune-mi că o să-ți fie dor de mine.

– Unde pleci? întrebă Bod. Sigur că o să-mi fie dor de tine, indiferent unde te-ai duce...

– Ești prea prost, șopti vocea Lizei Hempstock, iar Bod simți atingerea mâinii ei pe mâna sa. Prea prost ca să trăiești.

Atingerea buzelor ei pe obraz, la colțul buzelor. Fata îl sărută cu blândețe, iar el era prea uluit, prea surprins ca să știe ce să facă.

Vocea ei zise:

– Și mie o să-mi fie dor de tine. Veșnic.

O rafală de vânt îi ciufuli părul – dacă nu fusese atingerea mâinii ei –, iar Bod își dădu seama că rămăsese singur pe bancă.

Se ridică.

Se duse la uşa capelei, ridică piatra de lângă portic şi luă cheia de rezervă, lăsată acolo de un cioclu mort de multă vreme. Descuie uşa mare de lemn, fără să mai verifice dacă poate să treacă prin ea. Uşa se deschise scârţâind, protestând.

Interiorul capelei era întunecos, iar Bod se pomeni mijindu-şi ochii, încercând să vadă.

– Intră, Bod, spuse vocea lui Silas.

– Nu văd nimic, spuse Bod. E prea întuneric.

– Deja? zise Silas şi oftă.

Bod auzi un foşnet de catifea, apoi un chibrit fu frecat, scoase o flacără, fu folosit pentru a aprinde două lumânări imense ce stăteau într-un candelabru din lemn sculptat, în fundul încăperii. Bod putu să-l vadă pe paznicul său stând lângă o valiză mare de piele, de felul celor numite geamantan pentru vapor – suficient de mare pentru ca un om înalt să se poată ghemui şi dormi în interiorul lui. Alături se afla geanta de piele neagră a lui Silas, pe care Bod o mai văzuse în câteva ocazii, dar pe care o găsea impresionantă.

Geamantanul pentru vapor era căptuşit cu cearşafuri. Bod puse mâna în geamantanul gol, pipăi cearşaful de mătase, atinse pământul uscat.

– Aici dormi? întrebă el.

– Da, când sunt departe de casă, răspunse Silas.

Bod fu surprins: Silas fusese aici de când îşi amintea el, şi chiar mai înainte de asta.

– Nu e *aici* casa ta?

Silas clătină din cap.

– Casa mea e departe e locul acesta, zise el. Dacă o mai fi locuibilă. Au fost probleme în ţara mea natală şi nu-s convins că o să o mai găsesc la întoarcere.

– Te întorci? întrebă Bod, spunându-şi că lucrurile ce păreau imuabile se schimbau. Pleci cu adevărat? Dar eşti paznicul meu...

– *Am fost* paznicul tău. Acum eşti suficient de mare ca să te păzeşti singur. Am alte lucruri de păzit.

Silas închise capacul valizei de piele cafenie şi începu să strângă curele, să prindă catarame.

– Nu pot să rămân aici, în cimitir?

– Nu poţi, zise Silas, mai blând decât îşi amintea Bod să-i fi spus vreodată ceva. Toţi cei de aici şi-au trăit vieţile, chiar dacă unele au fost scurte. Acum e rândul tău. Trebuie să trăieşti.

– Pot să vin cu tine?

Silas clătină din cap.

– O să te mai văd?

– Poate.

În vocea lui Silas era blândeţe – şi ceva mai mult.

– Indiferent dacă tu o să mă vezi sau n-o să mă vezi, eu sunt convins că o să te mai văd.

Puse valiza de piele lângă perete şi se duse la uşa din colţul îndepărtat.

– Urmează-mă.

Bod merse în urma lui Silas, coborî după el pe scara în spirală ce ducea în criptă.

– Mi-am permis să pregătesc o valiză pentru tine, îi explică Silas, când ajunseră la capul scării.

Pe o grămadă de cărţi mucegăite cu imnuri se afla o valijoară din piele, o copie în miniatură a celei a lui Silas.

– Lucrurile tale sunt toate aici, zise Silas.

– Silas, spune-mi câte ceva despre Garda de Onoare, îl rugă Bod. Tu faci parte din ea. Domnişoara Lupescu a făcut parte din ea. Cine a mai făcut parte? Sunteţi mulţi? Ce faceţi?

– Nu facem suficient, zise Silas. În cea mai mare parte a timpului, păzim granițele. Apărăm granițele de tot felul de făpturi.

– Ce fel de granițe?

Silas nu spuse nimic.

– Adică faceți ceva cum a fost oprirea individului numit Jack și a oamenilor lui?

– Noi facem ce trebuie să facem, zise Silas, cu glas ce părea obosit.

– Dar ai făcut ce era corect. Adică i-ai oprit pe indivizii numiți Jack. Erau groaznici. Erau niște monștri.

Silas se apropie de Bod, iar asta îl sili pe tânăr să-și lăse capul pe spate, ca să poată privi fața bărbatului înalt.

– Nu am făcut întotdeauna ce era corect. Când eram mai tânăr... am făcut lucruri mai rele decât Jack. Mai rele decât oricine. Bod, atunci eram un monstru, eram mai rău decât un monstru.

Lui Bod nu-i trecu prin minte că paznicul său putea să mintă sau să glumească. Știa că i se spunea adevărul.

– Dar nu mai ești așa de multă vreme, nu-i așa? întrebă el.

– Oamenii se schimbă, spuse Silas și rămase tăcut.

Bod se întrebă dacă paznicul său își amintea ceva anume. Apoi Silas zise:

– Tinere, a fost o onoare să fiu paznicul tău.

După aceea, vârî mâna în interiorul pelerinei și o scoase ținând un portofel vechi și uzat.

– E pentru tine. Ia-l.

Bod luă portofelul, dar nu-l deschise.

– Conține bani. Suficient pentru un început în lume, dar nimic mai mult.

– M-am dus astăzi să-l văd pe Alonso Jones, dar nu era acolo sau era, dar eu n-am putut să-l văd. Am vrut să-mi

povestească despre locurile îndepărtate pe care le-a vizitat. Despre insule, delfini, gheţari şi munţi. Despre locuri în care oamenii se îmbracă şi mănâncă în feluri ciudate, spuse Bod, apoi ezită. Locurile acelea... Sunt încă acolo. Adică există o lume întreagă. Pot s-o văd? Pot să mă duc acolo?

Silas dădu din cap.

– Da, există o lume întreagă. În buzunarul interior al valizei ai un paşaport. E pe numele Nobody Owens. Şi n-a fost uşor să-l obţin.

– Şi dacă o să mă răzgândesc, o să pot să mă întorc aici? întrebă Bod, apoi îşi răspunse singur la întrebare. Dacă o să mă întorc, aici o să fie doar un loc, n-o să mai fie acasă.

– Vrei să te conduc până la poarta din faţă? întrebă Silas.

Bod clătină din cap.

– E mai bine să plec singur. Hmmm... Silas... Dacă o să ai vreodată necazuri, caută-mă. O să vin să te ajut.

– Eu nu am niciodată necazuri, răspunse Silas.

– Nu. Cred că nu ai. Dacă, totuşi...

În cripta cea veche era întuneric, mirosea a mucegai, a umezeală şi a pietre vechi. Şi, pentru prima oară, cripta păru să fie foarte mică...

– Vreau să văd viaţa, spuse Bod. Vreau s-o ţin în mâinile mele. Vreau să las o urmă pe nisipul unei insule pustii. Vreau să joc fotbal cu oamenii. Vreau, zise el şi se opri şi se gândi, vreau *totul.*

– Foarte bine, zise Silas, apoi îşi ridică mîna, ca şi cum şi-ar fi dat la o parte părul din ochi – un gest foarte nepotrivit pentru el. Dacă o să am cea mai mică bănuială că o să am necazuri, o să trimit după tine.

– Chiar dacă nu o să ai cu adevărat probleme?

– Exact.

Pe marginea buzelor lui Silas apăruse ceva ce ar fi putut fi un zâmbet, ar fi putut să fie regret sau ar fi putut să fie doar un efect al umbrei.

– Bine, atunci la revedere, Silas! zise Bod și întinse mâna, așa cum făcea când era un băiețel, iar Silas o luă în mâna sa de culoarea fildeșului vechi și o strânse cu gravitate.

– La revedere, Nobody Owens!

Bod își luă valijoara. Deschise ușa și ieși din criptă, apoi urcă panta spre cărare fără să se uite în urmă.

Trecuse de mult ora la care se încuiau porțile. Bod se întrebă, în timp ce se apropia de ele, dacă porțile îl vor lăsa să treacă prin ele sau va trebui să se întoarcă la capelă ca să ia cheia, dar când ajunse la intrare găsi ușa cea mică, pentru pietoni, neîncuiată și deschisă larg, de parcă cimitirul însuși își lua rămas-bun.

O siluetă albă, dolofană, aștepta în fața ușii deschise, iar femeia îi zâmbi în timp ce se apropia de ea, și în ochii ei sclipeau lacrimi în lumina lunii.

– Bună, mamă! spuse Bod.

Doamna Owens își frecă ochii cu un deget, apoi îi șterse cu șorțul și clătină din cap.

– Știi ce ai de făcut? întrebă ea.

– Să văd lumea, spuse Bod. Să dau de necazuri. Să ies din necazuri. Să vizitez jungle, vulcani, deșerturi și insule. Și oameni. Vreau să întâlnesc o mulțime de oameni.

Doamna Owens nu-i răspunse imediat. Se uită la el, apoi începu să cânte un cântec, despre care Bod își aminti că i-l cânta când era mititel, un cântec cu care îl adormea în copilărie.

Dormi, puiul meu,
Dormi până te trezești
Atunci o să vezi lumea,
Dacă nu greșesc...

– Nu greşeşti, şopti Bod. O s-o văd.

Sărută iubita
Dansează o vară
Găseşte-ţi un nume
Şi o comoară...

Apoi doamna Owens îşi aminti ultimele versuri ale cântecului şi le cântă fiului său:

Înfruntă-ţi viaţa
Durerile, plăcerile ei,
Nu lăsa cărare neumblată.

– Nu lăsa cărare neumblată, repetă Bod. O sarcină grea, dar o să mă străduiesc cât o să pot.

Încercă să o îmbrăţişeze pe mama sa, aşa cum făcea când era copil, dar era ca şi cum ar fi încercat să îmbrăţişeze ceaţa, pentru că era singur pe alee.

Făcu un pas înainte, către poarta prin care se ieşea din cimitir. Avu impresia că aude o voce spunând:

– Sunt mândră de tine, fiul meu.

Dar probabil că îşi imaginase.

Cerul miezului de vară începuse deja să se lumineze spre răsărit, iar Bod începu să meargă în direcţia aceea: în josul dealului, către oamenii vii, către oraş, către zori.

Avea un paşaport în valiză, bani în buzunar. Şi un zâmbet ce-i dansa pe buze, deşi era un zâmbet fără vlagă, pentru că lumea e mai mare decât un cimitir mic de pe un deal. Şi în lume aveau să existe pericole şi mistere, prieteni noi de cunoscut, prieteni vechi de redescoperit, greşeli de făcut şi

multe cărări pe care să umble înainte ca, în cele din urmă, să se reîntoarcă în cimitir și să stea alături de Doamnă pe spatele lat al armăsarului ei mare, cenușiu.

Dar între acum și atunci exista Viața, iar Bod pătrunse în ea cu ochii și cu sufletul larg deschise.

MULȚUMIRI

În primul rând, înainte de orice și fără încetare: am o datorie enormă, conștientă și – nu mă îndoiesc – inconștientă față de Rudyard Kipling și de cele două volume ale remarcabilei sale opere *Cartea junglei*. Le-am citit pe când eram copil, emoționat și impresionat, iar de atunci le-am citit și recitit. Dacă ați avut de-a face doar cu desenul animat al studiourilor Disney, ar trebui să citiți povestea.

Fiul meu Michael mi-a inspirat această carte. Avea doar doi ani și mergea în timpul verii cu mica sa tricicletă printre pietre de mormânt, iar eu am compus o carte în minte. Și am avut nevoie de peste douăzeci de ani ca s-o pun pe hârtie.

Când am început să scriu cartea (am început cu capitolul al patrulea), doar dorința fiicei mele Maddy de a ști ce se întâmpla mai departe m-a făcut să continui să scriu după primele două pagini. Holly n-a făcut nimic anume, dar a făcut ca totul să iasă mai bine.

Gardner Dozois și Jack Dann au fost primii care au publicat „Piatra funerară a vrăjitoarei". Profesoara Georgia Grilli m-a ajutat să mă concentrez asupra temelor cărții.

Kendra Stout era prezentă când am văzut prima poartă a ghulelor și a fost suficient de amabilă pentru a se plimba cu mine prin mai multe cimitire. Ea a reprezentat publicul primelor capitole, iar dragostea ei pentru Silas a fost uimitoare.

Artista și autoarea Audrey Niffenegger mi-a fost și ea ghid prin cimitire și m-a condus prin minunea acoperită cu iederă care este Highgate Cemetery West. Multe dintre cele spuse de ea au

pătruns în capitolele şapte şi opt. Fostul elf al netului, Olga Nunes, şi fina cea înspăimântătoare, Hayley Campbell, au fost alături de mine şi au făcut totul posibil.

Mulţi prieteni au citit această carte pe măsură ce era scrisă şi toţi mi-au oferit soluţii pline de înţelepciune – printre alţii: Dan Johnson, Gary K. Wolfe, John Crowley, Moby, Farah Mendlesohn şi Joe Sanders. Toţi au descoperit lucruri care trebuiau remediate. Îi simt încă lipsa lui John M. Ford (1957–2006) care a fost cel mai bun critic dintre toţi.

Isabel Ford, Elise Howard, Sarah Odedina şi Clarissa Hutton eu fost redactorii cărţii pe ambele ţărmuri ale Atlanticului. M-au făcut să arăt bine. Michael Conroy a regizat cu aplomb versiunea audio a cărţii. Domnul McKean a fost minunat. Merrilee Heifetz e cel mai bun impresar din lume, iar Dorie Simmonds a făcut ca totul să meargă excelent în Marea Britanie. Jon Levin mi-a oferit sfaturi şi s-a îngrijit de drepturile de ecranizare. Nemaipomenita Lorraine Garland, minunata Cat Mihos şi uimitoarea Kelli Bickman s-au luptat cu scrisul meu de mână, de obicei cu succes.

Am scris această carte în multe locuri: printre altele, în casa din Florida a lui Jonathan şi Jane, într-o vilă din Cornwall, într-o cameră de hotel din New Orleans şi n-am reuşit să scriu nimic în casa din Irlanda a lui Tori din cauză că acolo am fost bolnav de gripă. Cu toate acestea, ea m-a ajutat şi m-a inspirat.

Şi acum, când închei aceste mulţumiri, sunt sigur de un singur lucru: că nu am uitat o singură persoană foarte importantă, ci o duzină. Scuze. Dar mulţumesc tuturor.

NEIL GAIMAN

Am spus
ea s-a dus
dar eu sunt viu, sunt viu
vin în cimitir
ca să-ţi cânt să dormi acum

TORI AMOS, *Cimitirul*

PREMIUL HUGO 2009
PREMIUL LOCUS 2009
PREMIUL NEWBERY 2009

„Un fantasy gotic modelat după *Cartea junglei,* un omagiu adus *en passant* lui Harry Potter. [...] Prin juxtapunerea lumii morților cu lumea viilor, Gaiman creează un univers fantastic al cărui erou ajunge să înțeleagă valoarea familiei."

Bookmarks Magazine

„I-aș putea spune o mică bijuterie, dar conținutul este mult mai generos decât forma exterioară."

Peter S. Beagle

„Ca un baton de ciocolată neagră de Halloween, romanul este savuros, dulce-amărui și satisface deplin."

Washington Post

„Gaiman a creat o poveste puternică, surprinzătoare și uneori stranie, despre vise, fantome, ucigași, trădări și familie."

School Library Journal

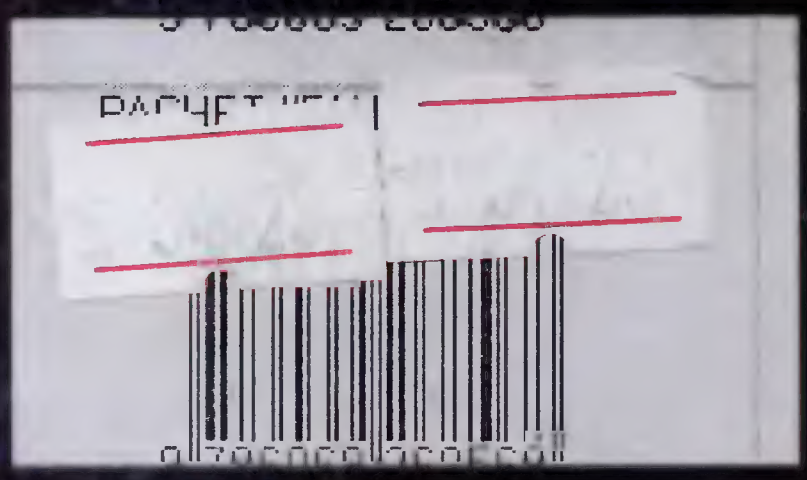

ISBN 978-606-8134-41-3

www.nemira.ro